

5505

Czasopismo

II

HALICZANIN

Kalendarz 271.

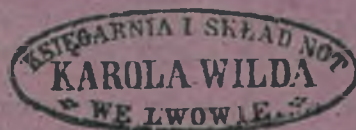
KALENDARZ Powszechny

i ilustrowany

Noworocznik humorystyczny „Szczutka“

na rok przestępny

1876.

LWÓW

Wydawca Liberat Zajęczkowski.

„SZCZUTEK“

„SZCZUTEK“

piśmo satyryczno-polityczne
ilustrowane

wychodzi we **LWOWIE**

od roku 1869

w każdą sobotę.

Dodatek zawiera łamigłówki,
szarady, zadania szachowe, re-
busy, zagadki i ogłoszenia zna-
czniejszych firm handlowych.

Inseraty przyjmują
się za opłatą **6 centów** od wier-
sza w jednej szpalcie drobnym
drukem.

Prenumerata zamiejscowa
kosztuje:

Całorocznie . . . **10** złr. -- ct.
Półrocznie . . . **5** „ — „
Ćwierócznie . . . **2** „ **50** „
Miesięcznie . . . — „ **85** „

Numer pojedynczy kosztuje **20** rt.

We Lwowie rozsyła się pocztą miejscową. Prenumerata we Lwowie kosztuje **10** złr.

i Roczniki z lat 1871, 1872, 1873
1874 kosztują a **5** złr. w. a.

Adres: Redakcja Szczutka
ulica Sobieńskiego Nr.
4 we Lwowie.

KORNEL PILLER,

właściciel

DRUKARNI, LITOGRAFII I GISERNI

we Lwowie,

przy ulicy Łyczakowskiej pod l. 3 nowa, poleca się Szanownej Publiczności z wszelkimi wyrobami w następujących zawodach :

Z drukarni: Druków czarnych i kolorowych, wszelkich książek i w każdym objęciu, tabel, rejestrów gospodarskich, lasowych i kupieckich, oblatorjów, cyrkularzy, afiszów i tym podobne.

Z litografii: Portretów, winięt, biletów wizytowych i noworocznych, nót muzycznych i weksli, sygnatur i etykiet do towarów kupieckich i aptekarskich, ogółem wszelkich robót sztuki rysunkowej czy to czarno czy też w drukach kolorowych.

Z giserni: Odlewów, czcionek, linii, sztegów i interlinij podług systemu, jakoteż i w odlewach stereotypowych

za stałą i najumiarkowaną cenę.

HALICZANIN

KALENDARZ POWSZECHNY

zastosowany

do potrzeb wszystkich mieszkańców Galicji

ilustrowany

HUMORYSTYCZNY NOWOROCZNIK

„SZCZUTKA”

na rok pański

1 8 7 6.

który jest rokiem przestępnym mającym dni 366.

KALENDARZA TEGO ROK

XXII.

L W Ó W,

Nakładem Liberata Zajęzkowskiego.

Drukiem A. J. O. Rogosza.

Kalendarz astronomiczny.

Obraz ogólny roku 1876.

Rok 1876 jest przestępnym r. mającym 366 dni, i zaczyna się w stosunkach kalendarzowych publicznych dnia 1 Stycznia o północy.

Pod względem astronomicznym dzieli się rok 1876 na cztery pory roku astronomiczne, które są: wiosna, lato, jesień i zima.

1. Wiosna rozpoczyna się przy wstąpieniu słońca w znak Barana dnia 20 Marca o godzinie 7 rano, w którym to czasie długość dnia jest zupełnie równą długości nocy.

2. Lato rozpoczyna się w chwili wstąpienia słońca w zamię Raka dnia 21 Czerwca o godzinie 3, rano, w którym to czasie przypada największa długość dnia, a krótkość nocy.

3. Jesień rozpoczyna się przy wejściu słońca w zamię Wagi dnia 22 Września o godzinie 6 wieczorem, w którym to czasie długość nocy jest zupełnie równą długości dnia.

4. Zima rozpoczyna się w chwili wstąpienia słońca w zamię Koziorożca dnia 22 Grudnia o godzinie 6. rano, w którym to czasie przypada największa długość nocy a krótkość dnia.

Zaćmienia przypadające w roku 1876.

W roku 1876 przypadają dwa zaćmienia słońca i dwa zaćmienia księżyca.

Z tych widzialne u nas będą tylko obydwie zaćmienia księżyca, a pierwsze z tych tylko przez krótki czas po rozpoczęciu.

1. Zaćmienie księżyca dnia 10 Marca, zaczyna się o godzinie 6. min. 54 rano, kończy się o godzinie 8. min. 55.

2. Zaćmienie księżyca dnia 3 Września, zaczyna się o godzinie 9. min. 49 wieczór, a kończy się o godzinie 12. min. 3 po północy.

Płaneta panującym w r. 1876 jest Mars.

Mars jest planetą znajdującą się najbliżej nas, jego średnia odległość od słońca wynosi 32 milionów mil. Środnicę zaś jego wynosi więcej jak połowa średnicy ziemi, a masa tego planety $\frac{1}{10}$ tej ostatniej.

Na jego biegunach dają się widzieć jasne plamy, czyli tak zwane śnieżne, plamy które periodycznie zmieniają swe kształty.

Ruch wirowy Marsa około osi trwa 24 godzin 37 minut. Czas zaś, którego potrzebuje do okrążenia słońca wynosi 1 rok 321 dni czyli rok gwiazdowy Marsa = 686 dni.

Lata tej planecie podległe są więcej suche jak wilgotne.

Wiosna pospolicie sucha ostra i zimna.

Lato bardzo gorące tak dalece że źródła wysychają, a w rzekach woda znacznie spada.

Jesień także więcej sucha jak mokra.

Zima zaś dosyć mroźna i więcej sucha, przytem weale niestateczna.

Rok 1876 odpowiada okresom:

6589 latom perjodu juliańskiego;

7385 " z byzantyńskiego;

5636 " " dawnych żydów.

W roku 1876 liczymy

1843 lat od śmierci, zmartwychwstania i wniebowstąpienia Chrystusa;

294 lat od zaprowadzenia kalendarza gregorjańskiego.

Znaki odmian księżyca: ☉ now księżyca; ☽ pierwsza kwadra; ☽ pełnia; ☾ ostatnia kwadra

Kalendarz świąteczny.

OKRESY ROCZNE.

WEDŁUG KALENDARZA		nowego	starego
Rok 1876 ma: Liczbę złotych		15.	15.
Epaktę		IV.	XV.
Okrąg słońca (Cychus solaris)		9.	9.
Poczet rzymski		4.	4.
Literę niedzielną		B. A.	C. D.

Dzieli się na kwartałów cztery, jako to:

Reminiscere	8. Marca,
Trinitatis	7. Czerwca,
Crucis	20. Września,
Lucia	20. Grudnia.

W nich przypadają:

1. **Posty nakazane.** a) Wielki post, trwający od Środy popielcowej aż do Wielkiejnocy.
- b) Post adwentowy w Środy, Piątki i Soboty od Niedzieli adwentowej aż do Bożego Narodzenia.

2. **Suchedni.** W Środę, w Piątek i w Sobotę, to jest:

dnia 8. 10. i 11.	Marca,
„ 7. 9. i 10.	Czerwca,
„ 20. 22. i 23.	Września,
„ 20. 22. i 23.	Grudnia.

3. **Wigilje,** to jest: posty przypadające w dzień poprzedzający uroczystości następujących:

- a) W dniu krzyżowe, czyli 3 dni przed Wniebow. Pańs.
- b) Do Zielonych Świątek.
- c) Do ŚŚ. Apostołów Piotra i Pawła.
- d) Do Wniebowzięcia N. M. Panny.
- e) Do Wszystkich Świętych.
- f) Do Niepokalanego Poczęcia N. M. P.
- g) Do Bożego Narodzenia.

Nota Jeżeli która z tych wigilij przypada w Niedzielę, wtedy przenosi się na Sobotę poprzedzającą, a jeżeli uroczystość Bożego Narodzenia przypadnie w Piątek lub w Sobotę, wtedy post miejsca nie ma.

4. **Dnie krzyżowe.** W Poniedziałek, Wtorek i Środę przed Wniebowstąpieniem Pańs., t. j. 22. 23. i 24. Maja.

5. **Dnie normalne.** Uroczystość Zwiastowania N. P. Marji, Środa popielcowa; cały wielki tydzień; Niedziela Wielkanocna; Niedziela Zielonych Świątek; uroczystość Bożego Ciała; uroczystość Narodzenia N. M. Panny; uroczystość Wszystkich Świętych; trzy dni ostatnie adwentu i uroczystość Bożego Narodzenia.

Ruchome święta według kalendarza:

a) *rzymskiego:*

Popielec	1. Marca,
Wielkanoc	16. Kwietnia,
Wniebowstąpienie Pańskie	25. Maja,
Zielony święta	4. Czerwca,
Niedziela św. Trójcy	11. „
Boże Ciało	15. „
Pierwsza Niedziela adwentu	3. Grudnia.

b) *według obrządku grecko-katolickiego:*

Nedila miasopustna	8. Lutego,
Nedila syropustna	15. „
Woskresenje Chrysta	4. Kwietnia,
Woznesenje Hospoda	13. Maja,
Soszesstwo św. Ducha	23. „

Posty nakazane ruskie.

- Pist wełyki wid nedili syropustnej do Woskresenja.
 Pist pered śś. Petrom i Pawłom wid perwoj nodili po Soszesłwi ś. Ducha czerez 4 nedili i 2 dni
 Pist do uspenja Bohorodyci wid 1 do 15 Awhusta.
 Pist pered Roźdestwom Chrystowom, wid 15. Nov. do 24. Dek.

Rocznice obchodzone uroczyście w Polsce.

- Dzień 22. Stycznia, powstanie w r. 1863. Dzień 3. Maja, konstytucja r. 1792. d. 11. Sierpnia 1569., połączenie Polski, Rusi i Litwy w Lublinie (Unja Lubelska). d. 29. Listopada, powstanie w Warszawie w r. 1830.

Zapusty w r. 1876 trwają 8 tygodni.

Święta ruchome i dni ruchome na następne lat dziewięć.

Rok	Popielec	Wielkanoc	Zielony Świątki	Adwent.
1877	14. Lutego	1. Kwietnia	20 Maja	2 Grudnia
1878	6. Marca	21. Kwietnia	9 Czerwca	1 Grudnia
1879	26. Lutego	13. Kwietnia	1 Czerwca	30 Listopada
1880	11. Lutego	28. Marca	16 Maja	28 Listopada
1881	2. Marca	17. Kwietnia	5 Czerwca	27 Listopada
1882	22. Lutego	9. Kwietnia	28 Maja	3 Grudnia
1883	7. Lutego	25. Marca	19 Maja	2 Grudnia
1884	26. Lutego	13. Kwietnia	1. Czerwca	30. Listopada
1885	18. Lutego	5. Kwietnia	24. Maja	29 Listopada

Chronologia powszechna.

I. Przed Narodzeniem Chrystusa Pana.

- 2940 Początek cesarstwa Chińskiego.
- 1800 Wynalezienie pisma w Egipcie.
- 1300 Odkrycie najdawniejszych zabytków piśmienictwa sanskryckiego (księgi Wedy).
- 1150 Wynalezienie druku w Chinach.
- 753 Założenie Rzymu.
- 510 Początek Rzeczypospolitej Rzymskiej.
- 160 Wynalezienie przez Chińczyków papieru z bawełny.
- 45 Reforma Kalendarza przez Sosigenesa. Początek kalendarza Julińskiego.
- 30 Ogłoszenie Cesarstwa Rzymskiego.

II. Po Narodzeniu Chrystusa Pana.

- 30 Jezus Chrystus naucza.
- 337 Rozdział Cesarstwa Rzymskiego.
- 420 Utworzenie się państwa Franków.
- 476 Upadek Cesarstwa Rzymskiego
- 496 Wprowadzenie religii chrześcijańskiej u Franków.
- 550 Początek państwa Polskiego.
- 610 Mahomet głosi wyznanie swojej wiary.
- 627 Pierwsza centralizacja Słowian przez Samona. Utworzenie państwa Czeskiego.
- 660 Wprowadzenie do Europy liczb arabskich.
- 679 Założenie państwa Bólgarskiego.
- 760 Wynalezienie zegarów przez Arabów.
- 772 Jedynowładztwo Karola Wielkiego.
- 789 Podbój przez Niemców Słowian nadbałtyckich.
- 830 Założenie państwa Morawskiego przez Mojmira.
- 855 Ogłoszenie pisma słowiańskiego przez Ś. Cyrylla.
- 860 Rozwinięcie państwa Polskiego pod dynastją Piastów.
- 862 Apostolstwo ŚŚ. Cyrylla i Metodego w Morawii.
- 865 Bułgarja przyjmuje wiarę chrześcijańską.
- 890 Madjary zjawiają się nad Dunajem.
- 907 Zburzenie państwa Morawskiego przez Madjarów.
- 964 Założenie pierwszego uniwersytetu w Paryżu.
- 965 Wprowadzenie religii chrześc. do Polski z Czech.
- 988 Przyjęcie religii chrześcijańskiej na Rusi.
- 999 Bolesław Chrobry odbiera Kraków od Czechów.
- 1003 Bolesław Chrobry zdobywa dla Polski liczne ziemie.
- 1028 Wynalezienie nót muzycznych.
- 1040 — 1058 Kazimierz II. odnawia państwo Polskie
- 1080 Napływ żydów do Polski.
- 1096 Zdobycie Jerozolimy przez Turków. Pierwsza wojna krzyżowa.
- 1121 Bolesław Krzywousty przyłącza pomorze do Polski.
- 1164 Założenie związku handlowego w Europie (Hanzy).
- 1168 Słowianie nadbałtyccy tracą niezależność
- 1171 Pierwszy bank w Europie (w Wenecyi).
- 1180 Zjazd w Łęczycy. Pierwsze walne wiece wszystkich ziem polskich; początek sejmów.
- 1182 Morawja zostaje Margrabstwem.
- 1200 Wynalezienie kompasu.
- 1201 Rycerze niemieccy przyzwani zajmują Inflanty.
- 1202 Wprowadzenie liczb arabskich do Europy.
- 1228 Konrad I książę mazowiecki przyzywa i wprowadza krzyżaków do swego państwa, których zaborczość staje się przyczyną wielu wojen.

- 1233 Odkrycie żup solnych w Wieliczce.
- 1240 Zawojowanie Rusi przez Tatarów.
- 1245 Węgiel kamienny pierwszy raz użyty jako paliwo.
- 1250 Wprowadzenie prawa niemieckiego do Polski.
- 1260 Pierwsza szkoła medyczna (w Paryżu).
- 1280 Ułożony Statut Winodulski, najdawniejsze prawa Słowian południowych.
- 1300 Utworzenie monarchii Tureckiej. Wynalezione zwierciadła.
- 1303 Wynalezienie igły magnesowej.
- 1305 Książę austriacki pierwszy zasiada na tronie czeskim.
- 1306 Wygaśnięcie dynastji Przemysłidów w Czechach
- 1307 Założenie Rzeczypospolitej Szwajcarskiej.
- 1310 Początek zjednoczenia ziem polskich przez Władysława Łokietka.
- 1320 Utworzenie państwa Litewsko-Ruskiego.
- 1321 Początek Wielkiego Księstwa Moskiewskiego.
- 1331 Zjazd w Chęcinach, pierwsze zgromadzenie reprezentacyjne w Polsce.
- 1335 Odstąpienie Czechom Szlązka przez Polskę.
- 1340 Przyłączenie Halicza do Polski.
- 1347 Ogłoszony został Statut Wiślicki.
- 1364 Kazimierz Wielki zakłada szkołę główną w Krakowie
- 1374 Wstąpienie na tron polski Ludwika króla węgierskiego; początek przewagi szlachty w kraju.
- 1378 Bośnia zostaje państwem niezależnym.
- 1386 Pierwsze połączenie Litwy z Polską przez małżeństwo Jagielly z Jadwigą. Chrzest Litwy. Początek dynastji Jagiellonów.
- 1389 Bitwa na Kosowem polu, upadek Serbii.
- 1393 Podbicie Bułgarów przez Turków.
- 1402 Początek nauki Husa.
- 1410 Zwycięzka bitwa Polaków nad Krzyżakami pod Grunwaldem (Tannebergiem).
- 1413 Warszawa otrzymuje pierwsze stałe prawo miejskie i samorząd.
- 1419 Początek wojen husyckich w Czechach.
- 1422 Pierwsze sejmiki szlacheckie rozpoczęły się.
- 1436 Wynalezienie druku przez Guttenberga.
- 1440 Odkrycie sztuki rytowniczej.
- 1453 Zdobycie Konstantynopola przez Turków.
- 1459 Ostateczne zawojowanie Serbii przez Turków.
- 1463 Bośnia podbita przez tychże.
- 1464 Organizacja poczty we Francji. Ogłoszenie statutu dla Litwy.
- 1466 Ziemie pruskie łączą się z Polską.
- 1470 Pierwsza fabryka cukru w Wenecji.
- 1483 Hercegowina zawojowana przez Turków.
- 1492 Odkrycie Ameryki przez Kolumba.
- 1496 Ograniczenie władzy monarchicznej w Polsce.
- 1500 Wyjście z druku praw ziemskich czeskich.
- 1506 Przeobrażenie nauki astronomii przez Mikołaja Kopernika.
- 1517 Zjawienie się pierwszej protestacji religijnej Marcina Lutra.
- 1524 Pierwsze gazety pisane krążą po Europie.
- 1526 Przyłączenie Mazowsza do Korony polskiej.
- 1528 Ogłoszenie pierwszego katechizmu Lutra.
- 1540 Ustanowienie zakonu jezuitów.
- 1548 Wstąpienie na tron polski Zygmunta Augusta.
- 1556 Wprowadzenie jezuitów do Czech.

- 1560 Przyłączenie się dobrowolnie Infantów do Polski.
1561 Wprowadzenie jezuitów do Polski.
1562 Kościół anglikański uznany panującym w W. Brytanii.
1569 Ścisłe urzędowe połączenie Litwy z Polską na sejmie lubelskim.
1572 Wygaśnięcie dynastji Jagiellonów w Polsce.
1578 Zaprowadzenie Trybunałów sądowych w Polsce i na Litwie.
1580 Wprowadzenie Kalendarza Gregorjańskiego.
1583 Początek zawojowania Syberji przez Moskali.
1584 Pierwsze kartofle przywiezione do Anglii.
1594 Herbata jako napój pierwszy raz poznana w Europie.
1596 Synod w Brześciu, na którym zaprowadzono Unię kościelną w Polsce. Przeniesienie stolicy polskiej z Krakowa do Warszawy. Początek upadku pierwszego miasta a wzrost drugiego.
1615 Pierwsza drukowana w Niemczech gazeta *Frankfurter Journal*.
1618 Początek trzydziestoletniej wojny.
1620 Bitwa na Białej Górze. Upadek Czech. Początek germanizacji kraju.
1629 Inflanty odstąpione Szwecji przez Polskę.
1648 Powstanie Kozaków pod Chmielnikiem przeciw Polsce. Pokój westfalski.
1656 Wynalezienie zegarów wahadłowych w Europie.
1657 Ugoda w Welawie. Początek potęgi pruskiej.
1660 Pokój zawarty w Oliwie pod Gdańskiem. Upadek znaczenia politycznego Polski.
1663 Wynalazek siły parowej.
1665 Pierwsze czasopismo naukowe zaczyna wychodzić w Paryżu. Ołówki zjawiają się w handlu.
1683 Oswobodzenie Wiednia od Turków przez króla Sobieskiego. Początek chylenia się do upadku Turcji. Urządzenie pierwszej poczty miejskiej w Londynie.
1693 Wynaleziona pierwsza maszyna parowa.
1701 Elektor brandenburski przyjmuje tytuł królewski.
1709 Zwycięstwo pod Poltawą nad Szwedami.
1711 Wynaleziony został fortepian.
1713 Przeniesienie stolicy Rosssji z Moskwy do Petersburga.
1736 Założenie szkół niedzielnych w Anglii i Ameryce.
1751 Wpływ encyklopedystów we Francji.
1756 Siedmioletnia wojna.
1764 Pierwsza maszyna parowa zbudowana przez Jana Watta.
1772 Pierwszy rozbiór Polski.
1773 Zniesienie jezuitów przez papieża. Powstanie w Ameryce.
1776 Ogłoszenie niezależności Ameryki.
1785 Pierwsza lokomotywa zbudowana w Anglii.
1789 Początek rewolucji francuskiej.
1790 Wprowadzenie miar i wag dziesiętnych francuskich
1792 Ogłoszenie Rzeczypospolitej Francuskiej.
1793 Drugi rozbiór Polski. Terrorizm we Francji.
1795 Trzeci rozbiór Polski.
1796 Szczepienie ospy zaprowadzone przez Edwarda Jennera.
1800 Wcielenie Irlandji do Wielkiej Brytanii.
1803 Utworzenie związków Kantonów szwajcarskich. Pierwsze próby fotografii.
1804 Napoleon I-szy ogłasza się cesarzem Francuzów.
1805 Wojna o niepodległość Serbii.
1806 Zawojowanie Prus przez Napoleona w ciągu 6 ciu tygodni.
1807 Utworzenie Księstwa Warszawskiego.
1809 Zniesienie władzy świeckiej papieża.
1810 Potęga Napoleona na szczycie.
1812 Wyprawa Napoleona do Rosssji, klęska francuskiej armii. Początek upadku Napoleona.
1813 Bitwa pod Lipskiem.
1814 Abdykacja Napoleona. Traktat wiedeński. Przywrócenie jezuitów.
1815 Wygnanie Napoleona na wyspę Ś-tęj Heleny. Zawarcie świętego przymierza. Przyłączenie Księstwa Warszawskiego do Rosssji pod nazwą utworzonego Królestwa Polskiego.
1818 Odkrycie Królowo-wskiego Rękopisu przez Hanke, który dał hasło do wskrzeszenia literatury czeskiej.
1820 Rewolucje w Hiszpanii, Portugalii, Neapolu. Działania Karbonarów. Wynalezienie zapalek chemicznych.
1821 Wojna o niepodległość Grecji.
1826 Założenie w Nowym Sadzie Młoty Serbskiej, pierwszego stowarzyszenia naukowego słowiańskiego w Austrii.
1827 Traktat londyński uznaje niezależność Grecji.
1829 Turcja uznaje niezależność Serbii. Pierwsze drogi żelazne otwarte w Anglii.
1830 Rewolucja lipcowa we Francji, usunięta dynastja Burbonów zastępuje Orleańska; — za jej przykładem poszły w Brukseli i Warszawie. D. 29 Listopada powstanie w Warszawie.
1831 Uznanie niezależności Belgii.
1833 Pierwszy telegraf elektryczny zbudowany w Getyndze.
1839 Zniesienie Unii kościelnej w Rosssji.
1843 Prawo wolnego przywozu zboża do Anglii.
1845 Wynaleziona pierwsza maszyna do szycia.
1846 Powstanie w Poznańskim. Rzeź galicyjska. Przyłączenie Krakowa do Austrii.
1848 Zamieszki w Niemczech, Węgrzech i Czechach. Rewolucja w Paryżu. Upadek Orleatów. Powrót Bonapartych.
1849 Uśmierzenie powstania w Węgrzech przez Rosssję przed którą Węgrzy broń złożyli.
1850 Sejm we Frankfurcie. Początek przewagi Niemiec.
1851 Czarnogóra z duchownej przechodzi pod świecką władzę.
1852 Ludwik Napoleon zostaje cesarzem.
1853 Wojna wschodnia; obrona Sewastopola.
1859 Wojna włoska. Zjednoczenie tego narodu.
1863 Powstanie w Polsce, Litwie i Rusi.
1864 Reforma włościańska w królestwie.
1866 Wojna austriacko-pruska. Zwycięstwo Prusaków nad Austryjaczami.
1867 Wystawa powszechna w Paryżu. Szczyt potęgi Ludwika Napoleona.
1868 Administracja w Królestwie Polskiem przychodzi pod zarząd ministrów w Cesarstwie.
1869 Otwarcie Kanału Suezkiego.
1870 Wojna niemiecko-francuska. Zwycięstwo armij niemieckich, klęska francuskiej. Ludwik Napoleon wzięty do niewoli.
1871 Wzięcie Paryża. Pokój zawarty na ciężkich warunkach. Król pruski ogłoszony cesarzem Niemiec.
1873 Wyjście wojsk niemieckich z Francji.
1873 Zaprowadzenie bezpośrednich wyborów w Austrii. Wystawa Wiedeńska. Ruina giełdowa.
1874 Gnębienie katolicyzmu w Niemczech.

Styczeń (Henwar, Jänner, Januarius) ma dni 31.

Dnie tygodn.	Święta rzymsko - katolickie	Święta grecko - katolickie (Dekemwri 1875.)	Słońca		Bieg	Księżycyca		Odmiany księżycyca i domyslny stan powietrza.
			Wsch. G. M.	Zach. G. M.		Wsch. G. M.	Zach. G. M.	
1. S.	Nowy rok	20 Ihnatyja jep.	7 58	4 10	☾	rano 11 42	wiecz. 9 36	<div style="text-align: center;">☾</div> Pierwsza kwadra dnia 4 o godzinie 4. minut 57 wieczór. Suche i dosyć łagodne powietrze. <div style="text-align: center;">☾</div> Pełnia dnia 11. o godzinie 7. min. 56 rano. Silne wiatry i zamiecie śnieżne. <div style="text-align: center;">☾</div> Ostatnia kwadra dnia 18 o godzinie 10 min. 23 rano. Śnieg z dżdżem, przyczem zimno <div style="text-align: center;">☾</div> Nów dnia 26. o godzinie 3. min. 15 wieczór. Pogoda i łagodne powietrze <hr style="width: 20%; margin: 10px auto;"/> W styczniu rośnie dzień od 1. do 31. o 1 godzinę. Długość dnia w przecięciu 9 godzin. Księżyc przybliża się do ziemi dnia 10 a oddala się dnia 22.
1.	Ewang. u Mateusza św. w Rozdz. 2. W onym czasie gdy Herod umarł.	Knycha Rozdestwa. Chrysta Mat. 1.			☾			
2. N.	B. po N. R. Makarego	21 N. p. Roż. H. 4	7 58	4 11	☾	11 51	10 54	
3. P.	Genowefy P.	22 Anastazyi	7 58	4 12	☾	wiecz.	rano	
4. W.	Tytusa B.	23 10 Mucz. w kr.	7 58	4 13	☾	— 2	1 35	
5. Ś.	Telesora	24 Jewhenyi †	7 58	4 14	☾	— 12	3 0	
6. C.	Trzech Króli	25 Rozd. Chryst.	7 58	4 16	☾	— 26	4 32	
7. P.	Walentego B.	26 Sobor P. Boh.	7 58	4 17	☾	— 46	6 6	
8. S.	Seweryna Op.	27 Stefana Mucz.	7 58	4 18	☾	1 17	7 35	
2.	Ewang. u Łukasza św. w Rozdz. 2. O Chrystusie w 12. latach.	Jisus uchodyt do Ehyptu. Mat. 2.			☾			
9. N.	B. 1. po 3 Kr. Marcjanny	28 N. p. Roz. H. 5	7 57	4 19	☾	2 3	8 46	
10. P.	Pawła Pust.	29 S. S. Mład 1400.	7 55	4 20	☾	3 13	9 35	
11. W.	Higiniusza	30 Anysyi M.	7 54	4 22	☾	4 42	10 6	
12. S.	Honoraty Panny	31 Melanyi Rym.	7 54	4 23	☾	6 18	10 26	
13. C.	Hilarego Biskupa	1 He. 1876 O. H.	7 54	4 24	☾	7 53	10 40	
14. P.	Feliksa z Noli	2 Sylwestra	7 53	4 26	☾	9 19	10 51	
15. S.	Maura Op.	3 Małachya Pr.	7 52	4 27	☾	10 39	11 1	
3.	Ewang. u Jana św. w Rodz. 2. O godach w kanie galilejskiej.	Joan przepowidujet w opust Mark 1.			☾			
16. N.	B. 2. po 3 Król. Imię Jez.	4 N. p. Bo. H. 6.	7 52	4 29	☾	11 57	11 10	
17. P.	Antoniego Op.	5 Fteopempta	7 52	4 30	☾	rano	11 20	
18. W.	Pryski P.	6 Bohoj. Hosp	7 51	4 31	☾	2 30	11 32	
19. S.	Ferdynanda	7 Sobor 5. Joana	7 50	4 33	☾	3 46	11 48	
20. C.	Fabiana i Sebastjana	8 Heorhyja Pr.	7 49	4 34	☾	5 1	wiecz	
21. P.	Agnieszki P. M.	9 Polyjewkta	7 49	4 35	☾	6 13	— 9	
22. S.	Wincentego M.	10 Hryhorya	7 48	4 37	☾	7 17	— 39	
4.	Ewang. u Mateusza św. w Rozdz. 8. O uzdrowieniu trędowatego.	Josyf opuszczajet Nazaret Mat 4.			☾			
23. N.	B. 3. po 3 Kr. Zaśl. N M P.	11 N. 1 p. Bo. H. 7	7 47	4 39	☾	8 6	1 22	
24. P.	Tymoteusza	12 Tatyany	7 46	4 40	☾	8 42	2 20	
25. W.	Nawrócenie św. Pawła	13 Ermyła i Strat	7 45	4 42	☾	9 8	3 29	
26. S.	Polikarpa B.	14 S. S. Otec w S.	7 44	4 44	☾	9 26	4 46	
27. C.	Jana Chryzostoma	15 Pawła Ftew.	7 43	4 46	☾	9 39	6 6	
28. P.	Karola Wielkiego	16 Petra Weryh	7 42	4 47	☾	9 50	7 25	
29. S.	Franciszka Salez.	17 Antonya Weł	7 41	4 48	☾	10 0	8 43	
5.	Ewang. u Mateusza św. w Rozdz. 8. O Iódecie Chrystusa.	O Zakhei. Łuk. 19.			☾			
30. N.	B. 4. po 3 Kr. Martyny	18 N. 2 p. Bo. H. 8	7 40	4 49	☾	10 9	10 2	
31. P.	Piotra N.	19 Makarya Pr.	7 39	4 50	☾	10 19	11 22	

Przepowiednie według kalendarza 100letniego:

Styczeń suchy i niebardzo mroźny.

Kalendarz żydowski:

7. Stycznia 1876, 10. Thebet 5636. Post. obłężenie Jerozolimy.
27. Stycznia 1876. 1 Szebat.

Luty (Fewral, Februar, Februarius) ma dni 29.

Dnie tygodn.	Święta rzymsko-katolickie	Święta grecko-katolickie	Słońca		Biegi	Księżycyca		Odmiany księżycyca i donyślny stan powietrza.
			Wsch. G. M.	Zach. G. M.		Wsch. G. M.	Zach. G. M.	
1. W.	Ignacego biskupa męż.	20 Ewfymija	7 37	4 52		rano 10 31	rano — 45	 Pierwsza kwadra dnia 3. o godzinie 3. minucie 26. rano Mroźno i wietrzno.
2. S.	N. M. P. gromnicznej	21 Maxyma Jep.	7 35	4 54		10 48	2 15	
3. C.	Błażeja biskupa męż.	22 Tymofteja	7 33	4 56		11 13	3 44	
4. P.	Weroniki panny	23 Kłymenta	7 32	4 57		11 51	5 12	
5. S.	Agaty panny męż.	24 Xenyi Prep.	7 31	4 59		wiecz 6 29	6 29	
6.	Ewang. u Mateusza św. w Rozd. 13. O nasieniu dobrem.	0 Mytary i Faryseji. Żuk. 18.						 Pełnia dnia 9. o godzinie 7. minucie 20. wieczór. Odwilż i śnieg.
6. N.	B. 5. po 3 Król Doroty	25 N. o Mi f. H. s	7 30	5 1		— 48	7 26	 Ostatnia kwadra dnia 17. o godzinie 6. minucie 29. rano. Powietrze mroźne przeczem ostry wiatr.
7. P.	Romualda opata	26 Ksenofonta	7 28	5 3		2 7	8 3	
8. W.	Jana z Malty	27 Joana Chrys.	7 26	5 4		3 39	8 28	
9. S.	Apolonii panny	28 Jefrema	7 25	5 7		5 14	8 45	
10. C.	Scholastyki	29 Ichnatyja Jep.	7 23	5 9		6 45	8 57	
11. P.	Łucjusza biskupa	30 Trech Świat.	7 22	5 10		8 10	9 7	
12. S.	Eulalii panny męż.	31 Kyra i Joana	7 20	5 11		9 32	9 17	
7.	Ewang. u Mateusza św. w Rozd. 20. O robotnikach w winnicy.	0 obłudnom syni. Żuk. 15.						 Nów dnia 25. o godzinie 7. minucie 54. rano. Ostro wiatry trwają ciągle.
13. N.	B. Starozap. Katarzyny	1 Fewr. o syni	7 18	5 12		10 51	9 26	 Nów dnia 25. o godzinie 7. minucie 54. rano. Ostro wiatry trwają ciągle.
14. P.	Walentego biskupa	2 Stryten. Hosp	7 17	5 13		rano 9 38	9 38	
15. W.	Faustyna męczennika	3 Symeona i Anny	7 15	5 15		1 28	9 52	
16. S.	Julianny panny	4 Izydora P.	7 13	5 16		2 46	10 10	
17. C.	Konstancji panny	5 Ahaftyi	7 12	5 18		4 0	10 36	
18. P.	Fławiusza męczenn.	6 Wokuly P.	7 10	5 20		5 7	11 14	
19. S.	Konrada pusteln.	7 Parfienya, Jep.	7 8	5 22		6 2	wiecz	
8.	Ewang. u Łukasza św. w Rozd. 8. O nasieniu i wielorakiej roli.	0 strasznom sudi. Mat. 25.						 W Lutym rośnie dzień o godzinę i 27 minut. Długość dnia w przecięciu 10 godzin i 10. minut. Księżycyca przybliża się do ziemi dnia 7. a oddala się dnia 19.
20. N.	Mięsopust. Niccfora	8 N. Mias. III. 3	7 6	5 23		6 43	— 6	 W Lutym rośnie dzień o godzinę i 27 minut. Długość dnia w przecięciu 10 godzin i 10. minut. Księżycyca przybliża się do ziemi dnia 7. a oddala się dnia 19.
21. P.	Eleonory kr.	9 Nykyfora muez	7 5	5 24		7 12	1 12	
22. W.	Piotra katedr. w A.	10 Charłampija	7 3	5 26		7 32	2 28	
23. S.	Romany panny	11 Włas-yjia muez.	7 2	5 28		7 47	3 47	
24. C.	Dzień przestępny	12 Meletya arch.	7 0	5 29		7 59	5 8	
25. P.	Macieja apostoła	13 Martyniana	6 58	5 31		8 9	6 28	
26. S.	Wiktor z Ar.	14 Awxentya	6 55	5 33		8 18	7 48	
9.	Ewang. u Łukasza św. w Rozd. 18. O uzdrowieniu ślepego.	0 posti i myłostyni. Mat. 6.						 Księżycyca przybliża się do ziemi dnia 7. a oddala się dnia 19.
27. N.	B. Zapust. Aleksandra	15 N. Syrop III. 4	6 54	5 34		8 28	9 9	 Księżycyca przybliża się do ziemi dnia 7. a oddala się dnia 19.
28. P.	Leandra biskupa	16 Pamfylija muez.	6 53	5 35		8 40	10 32	
29. W.	Romana opata	17 Fteodora	6 52	5 36		8 55	11 59	

Przepowiednie kalendarza 100letniego:

Luty z początku łagodny od 13. do 18. śnieg i wiatr, potem aż do końca powietrze mroźne.

Kalendarz żydowski:

26. Lutego 1 Adar.

Marzec (Mart, März, Martius) ma dni 31.

Dnie tygodn.	Święta rzymsko-katolickie	Święta grecko-katolickie	Słoneca		Bieg	Księżycyca		Odmiany księżycyca i domyślny stan powietrza
			Wsch. G. M.	Zach. G. M.		Wsch. G. M.	Zach. G. M.	
1. Ś.	Popielec. Albina †	18 Lwa papy rym.	6 51	5 36	☾	rano 9 16	rano 1 29	☾ Pierwsza kwadra dnia 3. o godzinie 11. min. 21. rano. Zimno i dżdżysto
2. C.	Symplicjusza	19 Archypa	6 49	5 38		rano 9 48	2 58	
3. P.	Kunegundy	20 Leona Jepysk.	6 47	5 40		rano 10 37	4 18	
4. S.	Kazimierza króla	21 Tymofteja	6 45	5 42		rano 11 47	5 21	
10.	Ewang. u Mateusza św. w Rozdz. 4. O czarsie kuszącym Jezusa.	O Naftanaiły Joan 1.						
5. N.	A 1. Wstępna. Fryderyka	22 N. 1 Post HI 5	6 42	5 44	☽	wiecz 1 13	6 3	☽ Pełnia dnia 10. o godzinie 7 minut 45 rano. Pospępnie i burzliwe powietrze.
6. P.	Kolety panny	23 Połykarpa	6 40	5 45		rano 2 44	6 31	
7. W.	Tomasza z Akw.	24 Obr. hław Joan.	6 38	5 47		rano 4 15	7 4	
8. S.	Such. Jana Boż. †	25 Tarasia Arch.	6 36	5 48		rano 5 43	7 15	
9. C.	Cyryła i Metodego	26 Porfyrya	6 33	5 50		rano 7 6	7 24	
10. P.	40 męczenników †	27 Prokopia	6 31	5 51		rano 8 27	7 33	
11. S.	Anieli F. †	28 Wasylja Jep.	6 30	5 53				
11.	Ewang. u Mateusza św. w Rozdz. 17. O przemienieniu Pańskim.	O rozslabienn. w Kaparnaumi Mark. 2.						
12. N.	A. 2 Sucha. Grzegorza	29 N. 2 Post HI 6	6 28	5 54	☽	rano 9 46	7 44	☽ Ostatnia kwadra dnia 18. o godzinie 2 minut 58 rano. Silne wiatry ze śniegiem.
13. P.	Rozyny panny i Rodryka	1 Mart Eudokii	6 25	5 56		rano 11 6	7 56	
14. W.	Matyldy panny	2 Fteodota	6 23	5 57		rano 1 42	8 13	
15. S.	Longina męczennika	3 Ewtropia	6 22	5 58		rano 2 54	9 8	
16. C.	Lubina męczennika	4 Harasyrna	6 20	5 59		rano 3 54	9 55	
17. P.	Gertrudy panny	5 Konona	6 18	6 0		rano 4 40	10 55	
18. S.	Edwarda II. króla	6 SS. 42 muz.	6 16	6 1				
12.	Ewang. u Łukasza św. w Rozdz. 11. O wyrzuceniu diablów.	O hriadenii po Chryste Mark 8.						
19. N.	A. 3 Głucha. Józefa Ob.	7 N. 3 Post H. 7	6 13	6 3	☽	wiecz 5 14	wiecz 9 45	☽ Nów dnia 25 o godzinie 9. minut 45 wieczór. Powietrze wilgotne.
20. P.	Eufemii i Teodory	8 Fteofylakta	6 12	6 5		wiecz 5 37	— 7	
21. W.	Benedykta Opaty	9 40 muz z S.	6 9	6 6		wiecz 5 53	1 26	
22. S.	Oktawiana	10 Kodrata muz.	6 7	6 7		wiecz 6 6	2 45	
23. C.	Wiktora męczennika	11 Sofronya P.	6 5	6 9		wiecz 6 17	4 5	
24. P.	Gabryela Archaniola	12 Fteofana	6 3	6 10		wiecz 6 26	5 26	
25. S.	Zwiastow. N. P. Maryi	13 Nykyfora patr.	6 1	6 11		wiecz 6 36	6 48	
13.	Ewang. u Jana św. w Rozdz. 6. O nakarmieiniu 5000 ludzi.	O isceitienij nimaho. Mark 9.						
26. N.	A. 4 Środopost. Eman.	14 N. 4 Post HI 8	5 59	6 13	☽	rano 6 47	8 12	☽ Księżyc przybliża się do ziemi dnia 5 i 30 a oddala się dnia 18.
27. P.	Ruprechta	15 Ahapya muz.	5 56	6 15		rano 7 1	9 40	
28. W.	Syxta papieża	16 Sawyna	5 54	6 16		rano 7 21	11 12	
29. S.	Eustachego	17 Alexia pr.	5 52	6 18		rano 7 50	2 9	
30. C.	Kwiryna męczennika	18 Kyryła	5 50	6 20		rano 8 33	2 9	
31. P.	Balbiny panny	19 Chryzanfta	5 48	6 21		rano 9 36	3 17	

Przepowiednie według kalendarza 100letniego.

Marzec z początku mroźny, poczem odwilż, dnia 8 i 9 deszcz i śnieg, od 10 do 20 zimno, poczem dnie przyjemne.

Kalendarz żydowski

9 Marca 13 Adar Post Estery
 10 " 14 Purim czyli Haman
 11 " 15 " Szusan Purim
 26 " 1. Nisan.

Dzień	.. Wyszczególnienie	Przychód		Rozchód		U w a g i

Dzień	Wyszczególnienie	Przychód		Rozchód		U w a g i

Kwiecień (April, April, Aprilis) ma dni 30.

Dnie tygodn.	Święta rzymsko-katolickie	Święta grecko-katolickie	Słoneca		Bieg	Księżycyca		Odmiany księżycyca i domyślny stan powietrza
			Wsch. G. M.	Zach. G. M.		Wsch. G. M.	Zach. G. M.	
1. S.	Hugona biskupa	20 Prep Otec	5 46	6 23	☉	rano 10 57	rano 4 4	<p style="text-align: center;">☾</p> <p>Pierwsza kwadra dnia 1. o godzin. 5 m. 45 wieczór.</p> <p style="text-align: center;">☽</p> <p>Powietrze przyjemne.</p> <p style="text-align: center;">☾</p> <p>Pełnia dnia 8 o godzinie 9 minut 12 wieczór.</p> <p style="text-align: center;">☽</p> <p>Wietrzno przytem deszcz.</p> <p style="text-align: center;">☾</p> <p>Ostatnia kwadra d. 16. o godzinie 10 minut 11, wieczór.</p> <p style="text-align: center;">☽</p> <p>Pięknie i ciepło.</p> <p style="text-align: center;">☾</p> <p>Nów dnia 24 o godzinie 8 minut 37 rano</p> <p style="text-align: center;">☽</p> <p>Powietrze niestałe.</p> <p style="text-align: center;">☾</p> <p>Pierwsza kwadra dnia 30. o godzinie 12 minut wieczór.</p> <p style="text-align: center;">☽</p> <p>Dnie pogodne.</p> <p style="text-align: center;">☾</p> <p>W kwietniu rośnie dzień o godzinę i minut 36. Długość dnia w przecięciu 13 god.</p> <p style="text-align: center;">☽</p> <p>Księżyc oddala się od ziemi dnia 14 a przybliża się dnia 26.</p>
14.	Ewang. u Jana św. w Rozdz. 7. O żydach chcących ukamienić Jezusa	O synach Zewedowych Mark 10.						
2. N.	A 5 Czarna Fr. z Pauli	21 N. 5 Post H. 1	5 44	6 25	☉	wiecz 26	4 36	
3. P.	Ryszarda biskupa	22 Wasyłyja	5 42	6 27	☉	1 56	5 11	
4. W.	Izydora biskupa	23 Nykona Prep.	5 40	6 28	☉	3 22	5 23	
5. Ś.	Wincentego z Ferary	24 Zacharya Prep.	5 39	6 29	☉	4 43	5 33	
6. C.	Celestyna papieża	25 Blah. P. Boh.	5 37	6 30	☉	6 4	5 41	
7. P.	7 boleści N. P. Maryi	26 Sobor Hawryła	5 35	6 31	☉	7 24	5 51	
8. S.	Dyonizego biskupa	27 Matrony Selun.	5 33	6 33	☉			
15.	Ewang. u Mateusza św. w Rozdz. 21 O wjeździe Jezusa do Jerozolimy	O hriadnej Jesusa wo Jerusalem Joh. 12						
9. N.	A. 6 Kwietn Maryi Eg.	28 N. 6 P. H. 2	5 31	6 34	☉	8 43	6 3	
10. P.	Ezechiela proroka	29 Marka	5 29	6 35	☉	10 3	6 18	
11. W.	Leona Wielkiego	30 Joanna Łyst	5 28	6 36	☉	11 22	6 38	
12. Ś.	Juliusza papieża	31 Ipatya Jep	5 27	6 38	☉	rano 1 43	7 6	
13. C.	Wieczera pańska	1 Apr. Czetw. weł.	5 24	6 39	☉	2 35	8 41	
14. P.	Wielki piątek	2 Piatok weł.	5 22	6 41	☉	3 13	9 49	
15. S.	Wielka sobota	3 Sobota wełyka	5 20	6 42	☉			
16.	Ewang. u Marka św. w Rozdz. 16. O zmartwychwstaniu Jezusa.	O bozestwi Jisusa Joan 1.						
16. N.	A. Wielkanoc	4 Woskr. Hosp.	5 18	6 44	☉	3 40	11 4	
17. P.	Poniedziałek wielki	5 Poned. Wosk.	5 16	6 45	☉	3 58	wiecz 22	
18. W.	Apoloniusza	6 Wtor. Woskr	5 15	6 46	☉	4 12	1 41	
19. Ś.	Emy wdowy	7 Heorhyja	5 14	6 47	☉	4 24	3 1	
20. C.	Agnieszki Polic.	8 Irodjona	5 12	6 48	☉	4 33	4 21	
21. P.	Anzelma	9 Jewpsyhia Jep.	5 10	6 49	☉	4 43	5 44	
22. S.	Sotera i Kaja	10 Ferentya	5 8	6 51	☉	4 54		
17.	Ewang. u Jana św. w Rozdz. 20 O ukazaniu się Jezusa uczniom.	O newirnym Ftomi Joan 20.						
23. N.	A. 1 Biała Wojciecha	11 N. Antyp H. 1	5 7	6 52	☉	5 6	7 11	
24. P.	Jerzego męczennika	12 Wosyłyja	5 3	6 54	☉	5 23	8 43	
25. W.	Marka Ew.	13 Artemona	4 59	6 56	☉	5 49	10 18	
26. Ś.	Kleta i Marcela	14 Martyna	4 57	6 59	☉	6 28	11 50	
27. C.	Peregryna wyznawcy	15 Arystarcha	4 56	7 1	☉	7 26	rano	
28. P.	Witalisa	16 Ahapii i Iryny	4 54	7 2	☉	8 44	2 3	
29. S.	Piotra męczennika	17 Symeona	4 52	7 3	☉	10 13	2 39	
18.	Ewang. u Jana św. w Rozdz. 10. O Chrystusie dobrym pasterzu.	O Myronosnyciach Mark. 15						
30. N.	A. 2 po Wiel. Katarz. S.	18 N. Myron H. 2	4 51	7 4	☉	11 43	3 3	

Przepowiednie według kalendarza 100letniego.

Kwiecień z początku przymrozki potem aż do 23 ostre powietrze, ku końcu pięknie.

Kalendarz żydowski.			
9 kwietnia	15 Nisan	Początek Wielkanocy	
10 "	16 "	drugie święto Wielkanocne	
15 "	21 "	ślódme św. Wielkanocne	
16 "	22 "	koniec Wielkanocy	
25 "	1 Ijar.		

Maj (Maj, Mai, Majus) ma dni 31.

Dnie tygodn.	Święta rzymsko-katolickie	Święta grecko-katolickie	Słońca		Bieg	Księżyca		Odmiany księżyca domyślny stan powietrza
			Wsch. G. M.	Zach. G. M.		Wsch. G. M.	Zach. G. M.	
1. P.	Filipa i Jakóba	19 Joana Weł.	4 49	7 6		wiecz	3 19	☾ Pełnia d. 8. o godzinie 11. minut 26. rano. Powietrze posępne przytem częste ulewy.
2. W.	Zygmunta króla	20 Fteodora Tr.	4 47	7 8		1 9	3 31	
3. Ś.	Znalezienie św. Krz.	21 Januaria	4 45	7 9		1 32	3 41	
4. C.	Floryana męczennika	22 Fteodora Syk	4 43	7 11		3 51	3 50	
5. P.	Piusa V papieża	23 Heorhija i A.	4 42	7 13		5 9	4 0	
6. S.	Jana w Oleju	24 Sawwy mucz.	4 40	7 14		6 27	4 11	
19.	Ewang. u Jana św. w Rozdz. 16. O odejściu Chrystusa do ojca	0 rozstablennom Joan 5.						
7. N.	A 3 po Wiel. Domiceli P.	25 N. Roz. HI 3	4 38	7 15		7 45	4 24	☾ Ostatnia kwadra d. 16. o godzinie 3. min. 0. wieczór. Powietrze niestałe.
8. P.	Stanisława bisk.	26 Wasyłyja	4 37	7 17		9 4	4 42	
9. W.	Grzegorza Naz.	27 Symeona	4 35	7 19		10 21	5 7	
10. Ś.	Izydora oracza	28 Jasona A.	4 33	7 20		11 30	5 43	
11. C.	Beatryksy panny	29 Dewiat mucz.	4 32	7 21		rano	6 32	
12. P.	Pankracego	30 Jakowa ap.	4 31	7 22		1 11	7 36	
13. S.	Serwacego	1 Maj. Jermii	4 30	7 24		1 41	8 48	
20.	Ewang. u Jana św. w Rozdz. 16. O przyczynie odejścia Chrystusa.	0 Samarytani Joh. 4						☾ Nów dnia 23. o godzinie 4. min. 58. wieczór. Pogodnie.
14. N.	A. 4 po Wielk. Bonifac.	2 N. Samar H. 4	4 29	7 25		2 2	10 4	☾ Pierwsza kwadra dnia 30. o godzinie 7. min. 22. rano. Powietrze dżdżyste
15. P.	Zońi i 3 córki	3 Tymofteja	4 28	7 27		2 18	11 21	
16. W.	Jana Nep.	4 Pełahyi P.	4 27	7 28		2 30	wiecz	
17. Ś.	Paschalisa wyz.	5 Iryny	4 25	7 29		2 40	38	
18. C.	Feliksa spowiednika	6 Jowa Mnoli.	4 24	7 30		2 49	1 56	
19. P.	Piotra Cel.	7 Znam. cz. Kres.	4 23	7 32		2 59	3 16	
20. S.	Bernarda	8 Joanna Boh.	4 22	7 33		3 11	4 39	
21.	Ewang. u Jana św. w Rodz. 16. O skutku próśby w imieniu Jezusa	0 sliporozdennom Joan 9.						
21. N.	A. 5 po Wielkiej Heleny	9 N. Ślipor H. 5	4 21	7 33		3 26	6 9	☾ W Maju rośnie dzień o godzinę, minut 15. Długość dnia w przecięciu 15. godz. Księżyc oddala się od ziemi dnia 12. a przybliża się d. 24.
22. P.	Julii panny	10 Symeona	4 20	7 34		3 47	7 43	
23. W.	Dezyderjusza	11 Mokija	4 19	7 35		4 20	9 19	
24. Ś.	Joanny wdowy	12 Jepi Fanyja	4 18	7 36		5 10	10 46	
25. C.	Wniebowstap. pańskie	13 Wozn. Hosp.	4 17	7 38		6 23	11 53	
26. P.	Filipa	14 Izydora mucz.	4 16	7 39		7 52	rano	
27. S.	Jana P.-i Mag.	15 Pachomya	4 15	7 40		9 25	1 7	
22.	Ewang. u Jana św. w Rozdz. 16. O przyjściu pocieszyciela ducha.	0 proslawlenyi Jesusa Joan 17.						
28. N.	A. 6 po Wielk. Wilhelm.	16 N. SS. Ot. II. 6	4 14	7 41		10 55	1 25	☾ wiecz
29. P.	Maksyma	17 Andronika	4 14	7 42		20	1 39	
30. W.	Feliksa papieża	18 Fteodota mucz.	4 13	7 43			1 50	
31. Ś.	Petroneli panny	19 Patrykia	4 12	7 44		1 40	1 59	

Przepowiednie według kalendarza 100letniego

Maj do 11. powietrze zmienne, od 11. do 20. pogoda, noce atoli zimne, poczem pięknie i ciepło.

Kalendarz żydowski.

12 Maja 18 Ijar szkolne św. (Lag Beomer)
 24 " 1 Siwan
 29 " 6 " Zielone święto
 30 " 7 " Drugie święto Ziel. św.

Dzień	Wyszczególnienie	Przychód		Rozchód		U w a g i

Dzień	Wyszczególnienie	Przychód		Rozehód		U w a g i

Czerwiec (Juni, Juni, Junius) ma dni 30.

Dnie tygodn.	Święta rzymsko-katolickie	Święta grecko-katolickie	Słońca		Bieg	Księżycy		Odmiany księżycy domyślny stan powietrza
			Wsch. G. M.	Zach. G. M.		Wsch. G. M.	Zach. G. M.	
1. C.	Nikodema męczennika	20 Ftaładeja	4 11	7 45		wiecz. 2 58	rano 2 8	
2. P.	Erazma biskupa	21 Konstantyna	4 10	7 46		4 15	2 19	☾
3. S.	Klotyldy królowej †	22 Subota zadusz.	4 9	7 47		5 33	2 32	☾ Pełnia dnia 7 o godzinie 2. min. 10. rano.
23.	Ewang. u Jana św. w Rozdz. 14. O zesłaniu ducha św.	O Duchu świętom Joan 7.						☾ Powietrze pigkno i ciepło.
4. N.	A. Zielone Święta	23 Sosz S. Ducha	4 8	7 47		6 51	2 48	☾
5. P.	Poniedz. Zielone święta	24 Pon. S S. Du.	4 8	7 48		8 8	3 9	☾ Ostatnia kwadra dnia 15 o godzinie 4. min. 48. rano.
6. W.	Norberta	25 Obr Hł. s. Joan	4 8	7 49		9 20	3 42	☾ Chłodno i dżdżysto.
7. S.	Such. Roberta †	26 Karpa ap.	4 7	7 50		10 21	4 28	☾
8. C.	Medarda	27 Fteraponta	4 7	7 50		11 9	5 26	☾
9. P.	Felicyana męczennika †	28 Nykyty P.	4 6	7 51		11 43	6 36	☾
10. S.	Małgorzaty panny †	29 Fteodozyi M.	4 6	7 52		rano 7 51		☾
24.	Ew. u Mateusza św. w Rozdz. 28. O władzy Chrystusa.	O yspowidaniu Jisusa Chrysta. Mat. 10.						☾ Nów dnia 21. o godzinie 11. min. 50 wieczór.
11. N.	A. 1 po Świąt. S. Trójcy	30 N. 1 S. S. Hl. 8	4 6	7 53		23 9 6		☾ Piękną i stała pogoda.
12. P.	Onufrego	31 Jermca	4 6	7 53		37 10 23		☾
13. W.	Antoniego z Pad.	1 Junyi Justyna	4 6	7 54		47 11 39		☾
14. S.	Wita i Modesta	2 Nykyfora mucz.	4 5	7 55		56 wiecz.		☾
15. C.	Boże Ciało	3 Łukylyana m.	4 5	7 56		1 5 55		☾
16. P.	Franciszka	4 Mytrofana P	4 5	7 56		1 16 2 14		☾
17. S.	Adolfa biskupa	5 Dorofteja jep.	4 5	7 57		1 29 3 38		☾ Pierwsza kwadra dnia 28. o godzinie 4. min. 47. wieczór.
25.	Ewang. u Łuk. św. w Rozdz. 14. O wezwaniu na wieczerę.	Petr ido wo ślid Jisusa Mat. 4.						☾ Powietrze dżdżyste.
18. N.	A. 2 po Św. Mark. i Marc.	6 N. 2 T. Ch. H.1	4 5	7 57		1 46 5 8		☾
19. P.	Gerwazego i Protazego	7 Fteodota mucz.	4 5	7 58		2 12 6 42		☾
20. W.	Sylwerjusza	8 Fteodora Str.	4 5	7 58		2 53 8 14		☾
21. S.	Alojzego	9 Kyryła Arch.	4 5	7 58		3 56 9 33		☾
22. C.	Paulina biskupa	10 Tymofteja	4 5	7 58		5 21 10 29		☾
23. P.	Serce Jezusa	11 Warfołomeja	4 5	7 58		6 56 11 4		☾
24. S.	Jana Chrzciciela	12 Onufryja prep.	4 5	7 58		8 31 11 28		☾ W Czerwcu rośnię dzień do 20. o min. 19 a po 20. spada o minut 5.
26.	Ewang. u Łukasza św. w Rozd. 15. O zgubionej owcy i groszu	Nykto nemoże dwom hosp. służ. Mat. 6.						☾ Długość dnia w przecięciu 16 godzin. Księżyc oddala się od ziemi dnia 8. a przybliża się dnia 22.
25. N.	A. 3 po Św. Prospera	13 N. 3 p. So. II 2	4 6	7 58		10 2 11 45		☾
26. P.	Jana i Pawła	14 Elyseja pr.	4 7	7 58		11 26 11 57		☾
27. W.	Władysława kr.	15 Amasa pr.	4 7	7 58		wiecz. rano		☾
28. S.	Leona II. papieża	16 Tychona	4 8	7 57		46 16		☾
29. C.	Piotra i Pawła ap.	17 Manuyła mucz.	4 8	7 57		2 4 26		☾
30. P.	Wspomnienie św. Pawła	18 Łeontyja mucz.	4 9	7 57		3 22 38		☾

Przepowiednie według kalendarza 100letniego.

Kalendarz żydowski.

Czerwiec z początku posępne i dżdżyste powietrze, od 9 pogodnie i ciepło aż do końca miesiąca

23. Czerwca 1. Tamuz

Lipiec (Jułyj, Juli, Julius,) ma dni 31.

Dnie tygodn.	Święta rzymsko-katolickie	Święta grecko-katolickie	Słoneca		Bieg	Księżyca		Odmiany księżyca domyślny stan powietrza
			Wsch. G. M.	Zach. G. M.		Wsch. G. M.	Zach. G. M.	
1. S.	Teobalda opata	19 Judy ap.	4 10	7 56	☾	wiecz. 4 40	rano 53	☽ Pełnia dnia 6. o godzinie 5. min. 11. wieczór. Pogodnie i gorąco. ☾ Ostatnia kwadra dnia 14. o godz. 3. min. 29. wieczór. Powietrze niestałe jednak gorące. ☽ Nów dnia 21. o godzinie 6. min. 26. rano. Wietrzno, poczem deszcz. ☾ Pierwsza kwadra 28 o godzinie 4. min. 52. rano. Chłodno i bardzo dżdżysto.
27.	Ewang u Łukasza św. w Roz. 5. O obfitym połowie ryb Piotra.	O sotnicy Mat. 8.						
2. N.	A. 4 po Św. Naw. N. M. P.	20 N. 4 p. So. H. 3	4 11	7 56	☾	5 57	1 14	
3. P.	Heliodora	21 Jułyana mucz.	4 12	7 56	☾	7 11	1 43	
4. W.	Józefa Kal.	22 Jewsewya	4 12	7 56	☾	8 16	2 24	
5. S.	Filomeny panny	23 Ahrypiny	4 13	7 55	☾	9 7	3 19	
6. C.	Izajasza proroka	24 Rozd św. Joa.	4 14	7 54	☾	9 45	4 26	
7. P.	Pulcheryi panny	25 Fewronyi	4 14	7 53	☾	10 11	5 40	
8. S.	Elżbiety król. wdowy	26 Dawyda Ftēs.	4 15	7 53	☾	10 30	6 56	
28.	Ewang u mateusza św. w Roz. 5. O sprawiedliwości	O dwóch bisnujuszczych. Mat. 8.						
9. N.	A. 5 po Św. Jana z Dukli.	27 N. 5 p. S. H. 4	4 16	7 53	☾	10 44	8 12	
10. P.	Amalii panny	28 Kyra i Joana †	4 16	7 52	☾	10 55	9 28	
11. W.	Pelagii M.	29 Petra i Pawła	4 17	7 51	☾	11 4	10 43	
12. S.	Henryka	30 Sob. SS. 12 Ap.	4 18	7 50	☾	11 13	11 59	
13. C.	Małgorzaty	1 Jułyi Kosmy i D	4 19	7 49	☾	11 23	wiecz	
14. P.	Bonawentury	2 Położ. Ryzy B.	4 20	7 48	☾	11 34	1 18	
15. S.	Rozesłanie apostołów	3 Jakynfta mucz.	4 21	7 47	☾	11 49	2 43	
29.	Ewang. u Marka św. w Rozdz. 8. O nakarmieniu 4000 ludzi.	O osłableniom żyłamy. Mat. 9.						
16. N.	A. 6 po Św. N. M. P. szk.	4 N. 6 p. So. H. 5	4 22	7 46	☾	rano 4 12		
17. P.	Aleksego	5 Aftanazyja	4 23	7 45	☾	42	5 44	
18. W.	Szymona z Lipnicy	6 Syzona Weł.	4 24	7 44	☾	1 33	7 8	
19. S.	Wincentego z Pauli	7 Ftomy prep.	4 25	7 43	☾	2 46	8 15	
20. C.	Czesława i Kasyana	8 Prokop. W. m.	4 26	7 42	☾	4 18	9 0	
21. P.	Fraksedy panny	9 Pankratya jep.	4 27	7 41	☾	5 56	9 29	
22. S.	Maryi Magdaleny	10 SS. 45 mucz.	4 28	7 40	☾	7 32	9 48	
30.	Ewang. u Mateusza św. w roz. 7. O fałszywych prorokach.	O dwóch ślipcach Mat. 9.						
23. N.	A. 7 po Św. Apolinarego	11 N. 7 p. So. H. 6	4 29	7 39	☾	9 1	10 2	
24. P.	Krystyny i Włodzim.	12 Prokta	4 30	7 38	☾	10 26	10 14	
25. W.	Jakóba apostoła	13 Sobor s. Hawry.	4 31	7 37	☾	11 47	10 24	
26. S.	Anny Matki Maryi panny	14 Akyły	4 32	7 36	☾	wiecz 10 33		
27. C.	Natalii panny	15 Kyryka	4 34	7 35	☾	1 7	10 45	
28. P.	Inocentego papieża	16 Aftynohena	4 35	7 34	☾	2 27	10 59	
29. S.	Marty panny	17 Maryny W. M.	4 37	7 33	☾	3 46	11 17	
31.	Ewang. u Łukasza św. w roz. 16. O niesprawiedliwym szafarzu.	O piaty chlibach o dwoju zybu Mat. 14.						
30. N.	A. 8 po Św. Abd. z Senn y	18. N. 8 po S. H. 7.	4 39	7 32	☾	5 1	11 43	
31. P.	Ignacego Lojoli	19 Makryny.	4 40	7 31	☾	6 9	rano	

Przepowiednie według kalendarza 100letniego

Lipiec z początku nadzwyczaj gorący, upały ogromne, przerywane niemal codziennie grzmotami, poczem poępno i chłodno, od 28. do końca deszcz.

Kalendarz żydowski.

9 lipca 17 Tamuz Post Zdobycie świątyni
 22 " 1 Abh
 30 " 9 " Post Spalenie świątyni.

Dzień	Wyszczególnienie	Przychód		Rozchód		U w a g i

Dzień	Wyszczególnienie	Przychód		Rozchód		U w a g i

Sierpień (Awhust August Augustus) ma dni 31.

Dnie tygodn.	Święta rzymsko-katolickie.	Święta grecko-katolickie	Słońca		Biegi	księżycy		Odmiany księżycy i domyślny stan powietrza
			Wsch. G. M.	Zach. G. M.		Wsch. G. M.	Zach. G. M.	
1. W.	Piotra w Okowach	20 Iły Pror	4 41	7 29		wiecz.	rano	 Pełnia d 5. o godzinie 8. min. 11. rano Powietrze niestałe.
2. S.	N. M. P. anielskiej	21 Symeona Prep.	4 43	7 28		7 5	1 11	
3. C.	Znalezienie św. Szczepana	22 Marji Mahdał.	4 45	7 26		7 47	2 15	
4. P.	Dominika wyznawcy	23 Trofyma	4 46	7 25		8 16	3 27	
5. S.	N. Maryi śnieżnej	24 Borisa i Hliba	4 47	7 24		8 37	4 44	
32.	Ewang. u Łukasza św. w Roz. 19. O zburzeniu Jerozolimy.	O małowirstwi Petrowom Mat. 14.				8 52	6 1	
6. N.	A. 9 po Św. Przem. Pańs.	25 N. 9 po S. H. 8.	4 48	7 22		9 4	7 17	 Ostatnia kwadra d. 12. o godzinie 11. min 32 wieczór. Pogodnie.
7. P.	Kajetana wyznawcy	26 Jermołaja	4 50	7 20		9 13	8 33	
8. W.	Cyryaka męczennika	27 Pantalejmona	4 52	7 18		9 22	9 48	
9. S.	Romana i Sek.	28 Prohora i Nikan	4 53	7 15		9 31	11 6	
10. C.	Wawrzyńca męczennika	29 Kałynyka	4 54	7 13		9 41	wiecz	
11. P.	Zuzanny panny	30 Syły Ap.	4 55	7 11		9 53	28	
12. S.	Klary panny	31 Jewodokima P.	4 57	7 9		10 11	1 53	
33.	Ewang. u Łukasza św. w Roz. 18. O faryzeuszu i celniku.	O bisnujuszczensia na now. misiasy Mat. 17.						 Nów d. 19. o godzinie 1. min. 59. wieczór. Pochmurno i wiele deszczu
13. N.	A. 10 po Świąt. Hipolita	1 A. N. 10S. H. 1.	4 59	7 8		10 38	3 22	
14. P.	Euzebiusza męczennika †	2 Stefana	5 0	7 6		11 19	4 48	
15. W.	Wniebowstap. N. M. P.	3 Isaakija	5 1	7 4		rano	6 0	
16. S.	Rocha wyznawcy	4 7. Otrok w Efez	5 3	7 3		1 44	6 54	
17. C.	Liberata	5 Ewsyhnia	5 4	7 1		3 19	7 28	
18. P.	Heleny	6 Preobr. Hosp.	5 5	6 59		4 56	7 51	 Pierwsza kwadra d. 26. o godz. 7. min. 51. wieczór. Poępno i wietrzno
19. S.	Benigny panny	7 Dometya	5 6	6 58		6 29	8 7	
34.	Ewang. u Marka św. w Roz. 7. O uzdrowieniu głuchoniemego.	O dwóch dołżnykach Mat. 18.						
20. N.	A. 11 po Św. Stefana kr.	8 N. 11 po S. H. 2	5 7	6 56		7 57	8 20	
21. P.	Joanny Frem.	9 Mafteja Ap.	5 9	6 54		9 21	8 30	
22. W.	Filiberta opata	10 Lawrentya	5 11	6 52		10 45	8 40	
23. S.	Filipa biskupa	11 Jewpta	5 12	6 50		wiecz	8 51	
24. C.	Bartłomieja apostoła	12 Fotya Mnez	5 13	6 48		7	9 4	
25. P.	Ludwika króla	13 Maxyma P.	5 15	6 46		1 27	9 20	
26. S.	Zefirynty panny	14 Mycheja Pr.	5 16	6 44		2 46	9 43	
35.	Ewang. u Łukasza św. w Roz. 10. O miłosiernym Samarytanie	O Junoszi bohatim Mat. 19.						 W Sierpniu ubywa dnia o godz. i min. 33. Długość dnia w przecięciu 14. godzin 12 minut. Księżyc oddala się od ziemi dnia 2. i 29. a przybliża się d. 17.
27. N.	A. 12 po Św. prz. św. Kaz.	15 N. 12 S. B. H. 3	5 17	6 42		3 59	10 16	
28. P.	Augustyny	16 Ner. Obr. J. Ch.	5 19	6 40		5 0	11 2	
29. W.	Ścięcie św. Jana Chrz.	17 Myrona Mucz.	5 21	6 39		5 47	rano	
30. S.	Róży z Limy	18 Flora i Ławra	5 22	6 38		6 20	1 12	
31. C.	Rajmunda wyznawcy	19 Andrea M.	5 23	6 37		6 43	2 28	

Przepowiednie według kalendarza 100letniego.

Sierpień rankami mgły, ale dnię piękne i gorące, upały aż do końca miesiąca.

Kalendarz żydowski

21. Sierpnia 1 Elul.

Wrzesień (Septemwryi September) ma dni 30.

Dnie tygodn.	Święta rzymsko - katolickie	Święta grecko - katolickie	Słońca		Bieg	Księżycyca		Odmiany księżycyca i domyślny stan powietrza.		
			Wsch. G. M.	Zach. G. M.		Wsch. G. M.	Zach. G. M.			
1. P.	Idziego opata	20 Samuła Pr.	5 23	6 35	☾	wiecz 7 0	rano 3 46	☾		
2. S.	Justa biskupa	21 Stadeja Ap.	5 25	6 33		wiecz 7 12	rano 5 3			
36.	Ewang. u Łukasza św. w Roz. 17. O uzdrowieniu 10 trędowatych.	O złych diabelach wo wynohradi Mat. 21.						☾		
3. N.	A. 13 po Św. Anioł. str.	22 N. 13 po S. H. 4	5 27	6 31	☾	7 22	6 20	☾		
4. P.	Rozalii panny	23 Łuppa	5 28	6 29		7 31	7 37			
5. W.	Wawrzyńca	24 Jewtyehia M.	5 29	6 27		7 40	8 55			
6. S.	Zacharjasza proroka	25 Waritołomeja	5 31	6 25		7 50	10 15			
7. C.	Reginy panny	26 Adryana M.	5 32	6 22		8 2	11 40			
8. P.	Narodzenie N. M. P.	27 Pymena Prep.	5 34	6 20		8 18	wiecz			
9. S.	Gorgoniusza	28 Mojseja	5 35	6 18		8 41	1 8			
37.	Ewang. u Mateusza św. w Roz. 6. O służeniu Bogu i mamonie.	O zwaunych na braki Mat. 22.								☾
10. N.	A. 14 po Św. Im. M. P.	29 N. 14 po S. H. 5	5 38	6 16		☾	9 16		2 31	☾
11. P.	Jacka i Prota	30 Aleksandra N.	5 38	6 14	10 8		3 50			
12. W.	Gwidona wyznawcy	31 Pot Poj P. Boh.	5 40	6 12	11 22		4 49			
13. Ś.	Tobiasza	1 Sep. Symeona S	5 41	6 10	rano		5 28			
14. C.	Podwyższenie sw. †	2 Mamanta	5 42	6 8	2 24		5 55			
15. P.	Nikodema męczennika	3 Anftyma M.	5 44	6 6	3 57		6 13			
16. S.	Ludmili męcen.	4 Wawyły	5 45	6 4	5 27		6 26			
38.	Ewang. u Łukasza św. w Roz. 7. O wskrzeszeniu syna w Naim.	O myłosty Boha i błynych Mat. 22.						☾		
17. N.	A. 15 po Św. Lamberta	5 N. 15 po S. H. 6	5 46	6 2	☾	6 53	6 37	☾		
18. P.	Tomasza w Wil	6 Cz. Mychaiła	5 48	5 59		8 17	6 47			
19. W.	Januariusza	7 Sozonty M.	5 49	5 57		9 40	6 57			
20. Ś.	Such. Eustachyusza †	8 Rozd. Bohor.	5 50	5 56		11 3	7 9			
21. C.	Mateusza Ap.	9 Joakima i Anny	5 52	5 54		wiecz	7 24			
22. P.	Maurycego męczennika †	10 Mynodory M.	5 53	5 52		25	7 44			
23. S.	Tekli panny męczenniczki	11 Fteodory Pr.	5 54	5 49		1 42	8 13			
39.	Ewang. u Łukasza św. w Roz. 14. O uzdrowieniu opuchłego.	O rozdziłeniu talentiw Mat. 25.						☾		
24. N.	A. 16 po Św. Gerarda	12 N. 16 po S. H. 7	5 56	5 47	☾	2 49	8 54	☾		
25. P.	Kleofasa męczennika	13 Kornylia Sot.	5 57	5 46		3 42	9 49			
26. W.	Cypryana	14 W. cz. Kresta	5 58	5 43		4 20	10 56			
27. S.	Kosmy i Damiana	15 Nykyty	6 0	5 41		4 47	rano			
28. C.	Wacława króla	16 Josaf. i Ewf. W.	6 1	5 39		5 6	1 27			
29. P.	Michała Archaniola	17 Sofii	6 3	5 37		5 20	2 44			
30. S.	Hieronima wyznawcy	18 Ewmenyja Pr.	6 4	5 35		5 31	4 1			

Przepowiednio według kklendarza stuletniego.

Wrzesień aż do 13. czas prześliczny, poczem nieco chłodniej i słotniej, poczem znów pięknie, aż do 25., od 26. aż do końca posępne i dżdżyste powietrze.

Kalendarz żydowski.

19	Września 1	Tiszri	Nowy Rok 5637
20	" 2	"	Drugie św. N. R.
21	" 3	"	Post Gedalja
28	" 10	"	Święto pojednanja

Dzień	Wyszczególnienie	Przychód		Rozchód		U w a g i

Dzień	Wyszczególnienie	Przychód	Rozchód	U w a g i

Październik (Oktowryj, Oktober) ma dni 31.

Dnie tygodn.	Święta rzymsko-katolickie	Święta grecko-katolickie	Słońca		Bieg	Księżycyca		Odmiany księżycyca i domyślny stan powietrza.
			Wsch. G. M.	Zach. G. M.		Wsch. G. M.	Zach. G. M.	
40.	Ewang. u Mateusza św. Rozd. 22 O miłości Boga i bliźniego.	O żeni chananejkiej Mat 15.						
1. N.	A. 17 po Św. N. M. Róż.	19 N. 17. po S. H. 8	6 55	5 33		wiecz.	rano	☾ Pełnia dnia 3. o godzinie 6. min. 29. wieczór. Powietrze posępne przytem mgły.
2. P.	Leodegara	20 Eustafia	6 65	5 30		5 49	6 36	
3. W.	Kandyda męczennika	21 Kodrata	6 85	5 28		5 59	7 58	
4. S.	Franciszka serafickiego	22 Fokry M.	6 95	5 26		6 10	9 24	
5. C.	Placyda męczennika	23 Zacz. s. Joanna	6 115	5 24		6 25	10 52	
6. P.	Brunona wyznawcy	24 Ftekły M.	6 135	5 22		6 46	wiecz.	
7. S.	Justyny panny	25 Eufrosyny	6 155	5 20		7 17	21	
41.	Ewang. u Mateusza św. Rozd. 9 O uzdrowieniu paralityka.	O łowitwej ryb. Łuk. 5.						
8. N.	A. 18 po Św. Brigidy	26 N 18 po S. H. 1	6 165	5 18		8 4	1 41	☾ Ostatnia kwadra dnia 10. o godzinie 11. min. 53. rano. Częste ulewy.
9. P.	Wincentego Kad.	27 Kalistrata	6 175	5 16		9 11	2 45	
10. W.	Franciszka Borg.	28 Charytona P.	6 185	5 14		10 34	3 30	
11. S.	Placydy panny	29 Kyrjaka	6 195	5 12		rano	3 59	
12. C.	Maxymiliana biskupa	30 Hryhorya Weł.	6 215	5 10		1 34	4 19	
13. P.	Edwarda króla	1 Okto. Po. P. B.	6 225	5 8		3 3	4 33	
14. S.	Kaliksta papieża	2 Kypryana Jep.	6 235	5 6		4 28	4 45	
42.	Ewang. u Mateusza św. w Roz. 22 O wezwaniu na gody.	O lubwy wrahow Łuk. 6.						
15. N.	A. 19 po Św. Poś. kość.	3 N. 19 po S. H. 2	6 255	5 4		5 51	4 55	☾ Nów dnia 17. o godzinie 11. min. 30. rano Powietrze posępne i chłodne.
16. P.	Gawła opata	4 Jeroftija	6 275	5 2		7 14	5 5	
17. W.	Lucyny	5 Charityny M.	6 285	5 0		8 38	5 16	
18. S.	Łukasza ewang.	6 Ftomy Ap.	6 304	5 59		10 0	5 30	
19. C.	Piotra z Alkantary	7 Serhya M.	6 314	5 57		11 20	5 49	
20. P.	Felicyana biskupa	8 Pełahyi	6 324	5 56		wiecz.	6 13	
21. S.	Urszuli panny męczen.	9 Jakowa Ap.	6 334	5 53		33	6 48	
43.	Ewang. u Jana św. w Rozd. 4 O chorym synie królewskim.	O woskresenyi syna wdowy w Naim Łuk. 7.						
22. N.	A. 20 po Sw. Korduli	10 N. 20 po S. H. 3	6 354	5 51		1 33	7 37	☾ W Październiku uływa dnia o godzinie i minut 44. Długość dnia w przecięciu 10 godzin i 48 minut. Księżycy przybliża się do ziemi dnia 10 a oddala się dnia 24.
23. P.	Jana Kapistrana	11 Fylypa	6 364	4 49		2 17	8 40	
24. W.	Rafała Arch.	12 Prowa M.	6 384	4 47		2 48	9 52	
25. S.	Jana Kantego	13 Karpa M.	6 404	4 46		3 10	11 7	
26. C.	Ewarysta papieża	14 Nazarya	6 414	4 44		3 25	rano	
27. P.	Sabiny męczenniczki	15 Ewfymeja	6 434	4 42		3 37	1 39	
28. S.	Szymona i Judy	16 Jonhina	6 454	4 40		3 48	2 55	
44.	Ewang. u Jana św. w Rozd. 18. O dłużniku i złośliwym słudze	O rozsijani simena Łuk. 8.						
29. N.	A 21 po Św. Narcyza	17 N. 21 po S. H. 4	6 474	4 38		3 57	4 12	
30. P.	Klaudyusza	18 Łuki Ap.	6 504	4 37		4 6	5 33	
31. W.	Wolfganga biskupa	19 Joila Pro.	6 514	4 35		4 17	6 57	

Przepowiednie według kalendarza 100letniego.

Październik z początku brzydkie powietrze, od 10 do 17 mgliste i nieprzyjemnie, poczem do końca pogoda, przyczem dosyć zimne powietrze.

Kalendarz żydowski.			
3 Paźdz	15 Tiszri	Pierwsze św. kuozek	
4 "	16 "	Drugie św. kuozek	
9 "	21 "	Palmowe Święto	
10 "	22 "	Zgromadz. czyli koniec kuoz.	
11 "	22 "	Radość z prawa	
19 "	1	Marcheswan	

Listopad (Nojemwryi November) ma dni 30.

Dnie tygodn.	Święta rzymsko-katolickie	Święta grecko-katolickie	Słońca		Bieg	Księżycyca		Odmiany księżycyca i domyślny stan powietrza	
			Wsch. G. M.	Zach. G. M.		Wsch. G. M.	Zach. G. M.		
1. Ś.	Wszystkich Świętych	20 Artemija	6 52	4 35		wiecz 4 30	rano 8 26	☉ Pełnia d. 2. o godzinie 1. min. 4. rano. Powietrze zimne i ostre.	
2. C.	Dzień zaduszny	21 Ilariona	6 54	4 33		4 49	9 58		
3. P.	Huberta biskupa	22 Awerkija Jop.	6 56	4 30		5 17	11 25		
4. S.	Karola Boromeusza	23 Jakowa Ap.	6 58	4 29		5 59	wiecz		
45. Ewang. u Mateusza św. w Roz. 22. O oddaniu monety czynszowej.		O bohatim i Łazari Luk. 16.						☾ Ostatnia kwadra dnia 8. o godz 6. min. 50. wieczór. Deszcz ze śniegiem	
5. N.	A. 22 po Św. Elżbiety	24 N. 22 po S. H. 5	7 04	4 28		7 1	— 37		
6. P.	Leonarda wyznawcy	25 Markyana	7 14	4 26		8 21	1 29		
7. W.	Adolfa biskupa	26 Dymetrija	7 34	4 25		9 51	2 2		
8. Ś.	4 Koronatów	27 Nestora	7 54	4 24		11 23	2 25		
9. C.	Teodora męczennika	28 Terentia M.	7 64	4 22		rano	2 41		
10. P.	Andrzeja z Avel	29 Anastasii	7 74	4 21		2 14	2 53		
11. S.	Marcina B.	30 Zynowija M.	7 94	4 20		3 35	3 3		
46. Ewang. u Mateusza św. w Roz. 9. O wskrzeszeniu córki księcia.		Jisus ishanjajet bisow Luk. 8.							☽ Nów d. 16. o godzinie 2. min. 21. rano. Pospęno i ostre wiatry.!
12. N.	A 23 po Św. Op. P. M.	31 N. 23 po S. H. 6	7 10	4 18		4 56	3 13		
13. P.	Eugeniusza	1 Noz Kos i Dam	7 12	4 17		6 17	3 23		
14. W.	Serafina	2 Akidyua M.	7 13	4 16		7 39	3 36		
15. S.	Leopolda wyznawcy	3 Akepsiny	7 15	4 15		9 0	3 52		
16. C.	Otmara opata	4 Joanninia Prep.	7 16	4 14		10 16	4 14		
17. P.	Salomei panny	5 Hałaktyona	7 18	4 13		11 21	4 44		
18. S.	Otona opata	6 Pawła Archip.	7 19	4 12		wiecz	5 29		
47. Ewang. u Mateusza św. w Roz. 13. Królestwo jest podobne ziarnu.		O wskres doczki Jezira. Luk. 8.						☽ Pierwsza kwadra dnia 24. o godz. 6. min. 0 rano. Dosyć zimno, jednak pogodne dnie.	
19. N.	A. 24 po Św. Stanisł. K.	7 N. 24 po S. H. 7	7 20	4 11		— 12	6 27		
20. P.	Feliksa de Walez.	8 S. s Michajła	7 22	4 10		— 48	7 36		
21. W.	Ofiarowanie N. M. P.	9 Onysifora	7 24	4 10		1 12	8 50		
22. S.	Cecylii panny	10 Erasta Ap.	7 25	4 9		1 30	10 5		
23. C.	Klemensa papieża	11 Myny M.	7 26	4 8		1 44	11 20		
24. P.	Jana od Krzyża	12 Joanna Mył	7 27	4 8		1 54	rano		
25. S.	Katarzyny panny męezen.	13 Joanna Złoto	7 28	4 7		2 3	1 49		
48. Ewang. u Mateusza św. w Roz. 24. O okropności spustoszenia.		O wpadłom między rozbijnyky. Luk. 10.						☽ W Listopadzie u- bywa dnia o godz. i min. 11. Długość d. w prze- ciągu 9. godz. i 17. minut. Księżyc przybliża się do ziemi dnia 5. a oddala się d. 21.	
26. N.	A 25 po Św. Konrada	14 N. 25 po S. H. 7	7 29	4 5		2 12	3 6		
27. P.	Walerjana biskupa i Wirg	15 Hurya	7 31	4 5		2 22	4 27		
28. W.	Krescentego	16 Mafteja Ap.	7 32	4 4		2 34	5 54		
29. Ś.	Saturnina męczennika	17 Hryhorya Neok.	7 33	4 4		2 50	7 25		
30. C.	Andrzeja apostoła	18 Platona M.	7 34	4 3		3 13	8 56		

Przepowiednie według kalendarza 100letniego.

Kalendarz żydowski.

Listopad aż do 10 z rana przymrozki, przez dzień atoli pięknie i ciepło, od 11. do 13. posępno i deszcz poczem do końca zimno i śnieg.

17 Listopad, 1 Kislew.

Dzień	Wyszczególnienie	Przychód	Rozchód	U w a g i
			~	

Dzień	Wyszczególnienie	Przychód	Rozchód	U w a g i

Grudzień (Dekemwryi, December) ma dni 31.

Dnie tygodn.	Święta rzymsko-katolickie	Święta grecko-katolickie	Słońca		Bieg	Księżycy		Odmiany księżycy i domyślny stan powietrza
			Wsch. G. M.	Zach. G. M.		Wsch. G. M.	Zach. G. M.	
1. P. 2. S.	Eligiusza biskupa Bibiany panny	19 Awdyja 20 Hryhoria Oca	7 35 4 2 7 37 4 1		 	wiecz. 4 44	rano 11 20	☉
49.	Ewang. u Łukasza św. w Roz. 21 O znakach na niebie i ziemi.	O bohater. kot. nyw. mnoho zaro. Zuk. 13						☾
3. N. 4. P. 5. W. 6. Ś. 7. C. 8. P. 9. S.	A. 1 Adw. Franc. Ksaw. Barbary panny Sabby opata Mikołaja biskupa Ambrożego † Niep. Pocz. N. P. M. Leokadij panny	21. N. 26 p. S. W. B. 1 22 Fitymona 23 Amfyłokia E 24 Ekataryny 25 Kłymenta Pr. 26 Ałyppa 27 Jakowa M	7 38 4 0 7 39 4 0 7 40 4 0 7 41 4 0 7 42 4 0 7 44 4 0 7 45 3 59		 	6 1 wiecz. 7 31 2 9 5 28 10 36 47 rano 1 0 1 25 1 11 2 45 1 21		☾
50.	Ewang. u Mateusza św. w Roz. 11 O poselstwie Jana do Chrystusa.	Jisus iscyt w Sabat. Zuk. 13.						☾
10. N. 1.1 P. 12. W. 13. S. 14. C. 15. P. 16. S.	A. 2 Adw. N. P. M. Ior. Damazego papieża Maxentego Łucyi i Otylii Nikazego biskupa męczen. Ireniusza Adelajdy ces.	28 N. 27 po S. H. 1 29 Paramona 30 Andreja Ap. 1 Dek Nauma 2 Awakyma 3 Sofinij 4 Warwary	7 46 3 59 7 47 3 59 7 48 3 59 7 49 3 59 7 50 3 59 7 51 3 59 7 52 4 0		 	4 5 1 31 5 25 1 43 6 45 1 58 8 3 2 17 9 11 2 45 10 6 3 25 10 47 4 18		☉
51.	Ewang. u Jana św. w rozdz. 1. O poselstwie żydów do Jana.	Jisus iscitaje 10 pro- kazanych. Zuk. 17.						☾
17. N. 18. P. 19. W. 20. S. 21. C. 22. P. 23. S.	A. 3 Adw. Łazarza B. Gracyana Nemezyusza Such. Teofila męczennika † Tomasza apostoła Zenona męczennika † Wiktoryi panny †	5 N. 28 po S. H. 3 6 Nykołaja 7 Annorozy Jep. 8 Pałapia Prep. 9 Zacz. Bohor. 10 Atyny i Jere. 11 Danyła Prep.	7 53 4 0 7 54 4 1 7 54 4 1 7 55 4 1 7 56 4 2 7 57 4 2 7 57 4 3		 	11 15 5 24 11 35 6 37 11 49 7 51 12 0 9 6 wiecz. 10 20 10 11 32 19 rano		☉
52.	Ewang. u Łukasza św. w Roz. 3 W 15 roku panowania ces. Tyber.	O wełkyj wieczeri Zuk. 14.						☾
24. N. 25. P. 26. W. 27. Ś. 28. C. 29. P. 30. S.	A. 4 Adw. Adama i Ewy Boże Narodzenie Szczepana męczennika Jana ewangelisty Młodzianków M. M. Tomasza biskupa męczen. Dawida króla	12 N. 29 po S. H. 4 13 Jewstratia 14 Ftyrsa M. 15 Btefteria 16 Ahhea 17 Danyła Pro. 18 Sewestyana	7 57 4 3 7 57 4 4 7 58 4 5 7 58 4 6 7 58 4 7 7 58 4 7 7 58 4 8		 	28 2 2 39 3 23 52 4 50 1 11 6 21 1 39 7 48 2 23 9 2 3 29 9 54		☉
53.	Ewang. u Łukasza św. w Roz. 2 W owym czasie dziw. się oj. i mat	Knycha Roźdestwo Chrysta. Mat. 1.						☾
31 N.	A. Sylwestra papieża	19 N. 30 p. R. H. 5	7 58 4 8			4 57 10 27		☉

Przepowiednie według kalendarza 100letnego.

Kalendarz żydowski.

Grudzień z początku mroźny, poczem na przemiany deszcz i śnieg, od 10 do 19 mroźno potem znów deszcz i zimno aż do końca.

11 Grudnia 25 Kislew Poświęcenie Świątyni
17 " 1 Thebet
26 " 10 " Post obłężenia Jerozolimy.

Styczeń.	Luty.	Marzec.	Kwiecień.	M a j.	Czerwiec.
1. Mieczysław bł.	1. Zegota.	1. Budzisław.	1. Zbigniew.	1. Lubomir.	1. Światopełk.
2. Strzeżysław.	2. Miłoslawa.	2. Radosław.	2. Sudomir.	2. Witymir.	2. Ratysław.
3. Wlastymiła.	3. Błażej.	3. Sławomiła.	3. Włatysław.	3. Świętosław.	3. Braumiła.
4. Dobromir.	4. Witosława.	4. Kazimierz.	4. Mnożysław.	4. Wienczysław.	4. Litomił.
5. Wlastybór.	5. Dobrochna.	5. Pokosław.	5. Borzywój bł.	5. Chocisław.	5. Dobromił.
6. Bojomir.	6. Bohdana.	6. Wojsław.	6. Świętobór bł.	6. Gościwit błog.	6. Cichomir.
7. Świętosław.	7. Sulisław bł.	7. Bogowit.	7. Przesław.	7. Ludomiła św.	7. Wisław błog.
8. Mścislaw.	8. Gniewomir.	8. Miłogost.	8. Radosław.	8. Stanisław św.	8. Wyszosław.
9. Władymira.	9. Gorysław.	9. Mścislawa bł.	9. Dobrosława.	9. Bożerad błog.	9. Sławoj.
10. Dobrosław.	10. Tomiła bł.	10. Bożesław.	10. Gorysław.	10. Cierpimir.	10. Bogumił.
11. Krzesimir.	11. Świętochna.	11. Ludosława.	11. Jaromir.	11. Ludowit.	11. Radomił.
12. Czesława.	12. Radzyn św.	12. Swatosz.	12. Lubosław.	12. Wszemił.	12. Wyszomir.
13. Bogomir.	13. Jordan św.	13. Niecisław.	13. Drzemysław.	13. Cichosław.	13. Chotymir.
14. Radogost.	14. Niemir.	14. Bożena.	14. Myślimir.	14. Dobiesław.	14. Przedzimir bł.
15. Domosław.	15. Szczesław.	15. Długomir.	15. Waclaw bł.	15. Strzeżysława.	15. Wit św.
16. Włodzimierz.	16. Milada bł.	16. Oicosław.	16. Nosisław.	16. Wienczysław.	16. Budzimir.
17. Rościslaw.	17. Świętorad.	17. Zbigniew.	17. Krasisław.	17. Sławomir.	17. Drogomysł.
18. Jaropełk.	18. Wieloslawa.	18. Boguchwał.	18. Gościław.	18. Wzesław.	18. Długosław.
19. Ratymir.	19. Czcisława bł.	19. Bohdan.	19. Włodzimierz.	19. Krzesomyśl.	19. Borzysław.
20. Sebastyan.	20. Lubomił.	20. Polemir.	20. Czesław Męcz	20. Bronimir.	20. Bogna św.
21. Jaroslawa.	21. Onoslawa.	21. Bogosław.	21. Drogomił.	21. Przesława bł.	21. Domysław.
22. Wityslaw.	22. Wrocisław.	22. Zhisław.	22. Strzeżymir.	22. Wisława bł.	22. Broniwój.
23. Wrócislawa.	23. Przedzislawa.	24. Lubomira.	23. Wojciech św.	23. Budziwój.	23. Wanda.
24. Chwalibóg.	24. Bogusz.	25. Więcysław.	24. Jerzy św.	24. Tomira.	24. Janisław.
25. Miłosz.	25. Sławobój.	26. Świętobój.	25. Jarosław.	25. Boryslawa.	25. Wlastymił.
26. Skarbimir.	26. Mirosław.	27. Bohdar bł.	26. Spitymir.	26. Więcymil.	26. Rozmysław.
27. Przybysław.	27. Wiaroslawa.	28. Krzesław.	27. Bogufał.	27. Rusław.	27. Włatysław św
28. Radomir.	28. Chwalibóg.	29. Czcmisław.	28. Zywisław.	28. Jaromir.	28. Zbroisław.
29. Zdzisław.	29. Nosisław.	30. Szukosław.	29. Sogosław.	29. Boguchwała.	29. Wyszomir.
30. Dobrogniewa.		31. Dobromira.	30. Chwalisława.	30. Sulimir.	30. Cichosław.
31. Spitogniew.				31. Bożesława.	
Lipiec.	Sierpień.	Wrzesień.	Październik.	Listopad.	Grudzień.
1. Bogusław.	1. Rolisław.	1. Dzierżysław.	1. Znatysław.	1. Warcisław.	1. Samoslawa.
2. Ojcomił.	2. Świętosława.	2. Czciobóg.	2. Stanimir.	2. Witymir.	2. Szulisław.
3. Miłosław.	3. Letosław.	3. Przesława św.	3. Sieman.	3. Ohwalisław.	3. Wiślimir.
4. Wielislaw.	4. Ostromir bł.	4. Rościslaw.	4. Bratysław.	4. Mściwój.	4. Lubomiła.
5. Prokop.	5. Stanisław św.	5. Wodzisław.	5. Zusław.	5. Sławomir bł.	5. Spitosława.
6. Izasław.	6. Chlebosław.	6. Drogowit.	6. Bronisław.	6. Wszewład.	6. Jarogniew.
7. Krasnoroda.	7. Olech św.	7. Domosława.	7. Rosława.	7. Zytomir.	7. Ludomysł.
8. Chwalimir.	8. Niezamył.	8. Radosława.	8. Wojsława.	8. Sędziwój.	8. Boguwola.
9. Strachota.	9. Borys i Chleb	9. Sobiebór.	9. Dogomost.	9. Bogodar.	9. Wyszosława.
10. Radziwój.	10. Wawrzyniec.	10. Władybój.	10. Tomił.	10. Ludomir.	10. Radzislawa bł.
11. Olcha św.	11. Włodzimira.	11. Ićisław.	11. Dobromiła.	11. Spitosław.	11. Wojmir.
12. Tolimir błog.	12. Sława błog.	12. Radzimir.	12. Grzmisław.	12. Nowosław.	12. Wolidar.
13. Radomiła.	13. Rosław.	13. Chronisław.	13. Ziemisław.	13. Wszerad.	13. Władysława.
14. Dobrogo.	14. Dobrowój.	14. Ziemomysł bł.	14. Dzierżymir.	14. Wodzimir.	14. Sławifior.
15. Radosław.	15. Jaclaw św.	15. Budzimił.	15. Długosława.	15. Przybysław	15. Wolimir.
16. Dzierżysława.	16. Domorad.	16. Sędzislaw.	16. Radzislaw.	16. Radomir.	16. Zdosława.
17. Dzierżykraj.	17. Miron św.	17. Drogosław.	17. Zytysława.	17. Zbisław.	17. Żyrosław.
18. Unisław.	18. Bronisława.	18. Dobrowit.	18. Bratumił.	18. Stanisł. Kost. ś.	18. Wszemir.
19. Wodzislaw.	19. Bolesław.	19. Krzepimir.	19. Ziemowit bł.	19. Drogomira.	19. Mściogniew.
20. Czesław.	20. Sobiesław.	20. Myślisław.	20. Budzislawa.	20. Sędzimir.	20. Bogumiła.
21. Stosław i Dys.	21. Kazimira.	21. Bożydar.	21. Daromiła.	21. Sław.	21. Tomisław bł.
22. Bolesława.	22. Radomił.	22. Zelimir.	22. Przebysława.	22. Miływój.	22. Drogomir.
23. Żelisław.	23. Cichomił.	23. Bogusława bł.	23. Wlastymir.	23. Wszemiła.	23. Sławomira.
24. Lubomira.	24. Ciesymir.	24. Ilomir.	24. Siemisław.	24. Dorosław.	24. Godysława.
25. Sławosz.	25. Namysław.	25. Świętopełk.	25. Samomysł.	25. Chwalimira.	25. Grzmisława.
26. Mirosława.	26. Wlastymira.	26. Ładysław bł.	26. Lutosław.	26. Lechosław.	26. Wróciwój.
27. Wszebor.	27. Przedzislaw.	27. Damian.	27. Witomił.	27. Tomir.	27. Radomyśl.
28. Świętomir.	28. Wyszomir.	28. Wacław św.	28. Władybóg.	28. Gościław.	28. Godzislaw.
29. Cierpisława.	29. Racibor błog.	29. Wacław błog.	29. Dalemił.	29. Przemysł.	29. Gosław bł.
30. Ludomir.	30. Szczęny św.	29. Dadzibóg.	30. Przemysława.	30. Ludosław.	30. Ludomił.
31. Zdobysław.	31. Świętosław.	30. Imisław.	31. Godzimir.		31. Lassota.

Notatki statystyczne.

Państwa europejskie.

Siła wojenna na lądzie i morzu oraz flota handlowa wszystkich państw europejskich.

Kraj.	Charakter.	Rok urodzin pa-nującego	Mil kwadr.	Mieszk.	Rezydencje
Państwo niemieckie	Związ.	Cesarz Wilhelm	9888	41.058.000	Berlin 950.000
Portugalja	Król.	Ludwik Filip 1838	1623	4 Mil.	Lizbona 224.000
Posiadłości P. Hiszpanja	Król.	Alfons XII. 1857	34880	4 1/2 "	Madryt 332.000
Włochy	Król.	Wiktor Emanuel 1820	5381	26 "	Rzym 247.000
Trucja europejska	Wielk. sultaństwo	Abdul-Aziz Han 1830	6724	10 "	Konstantynopol (Istamb.) 1 M.
Cale Pań. tur.			41724	24 1/2 "	
Grecja	Król.	Georg I. 1845	910	1 1/2 "	Ateny 50.000
Rosja europejska	Cesarstwo	Aleksander II. 1818	88870	63 1/2 "	Petersburg 667.000
Cale Pań. ros.			377000	82 "	
Szwecja i Norwegia	Król.	Oskar II. 1829	13774	6 "	Stokholm 143.000
Danja	Król.	Kristian IX. 1818	694	1.800.000	Kopenhaga 193.000
Anglja	Król.	Wiktoria 1819	5719	32.412.000	London 3.446.000
Cale Pań. an			382432	277 Mil.	
Francja	Republ.	Prz. MacMahon	9599	37 "	Paryż 1.851.000
Posiadłoś. fr.			18000	5 "	
Holandja	Król.	Wilh. III. 1817	596	3 1/2 "	Amsterd. 281.000
Posiadłości h.			33000	22 "	
Belgja	Król.	Leop. II. 1835	534	4.984.451	Bruksela 314.000
Szwajcarja	Republ.	Prez. Scherer	752	2 1/4 Mil.	Berno 36.000
Austrja	Cesarstwo	Francisze Józef I. 1830	11306	35 1/2 "	Wiedeń 834.000
Rumunja	Księst.	Karol I. 1839	2197	4 "	Bukarest 121.000
Serbja	Księst.	Mikołaj I. 1840	80	96.283	Cetinje 14.000
Czarnogóra	Księst.	Milan IV.	791	1 1/4 Mil.	Kragujevac 400
Liechtenstein	Księst.	Franciszek Jan 1840	2	8320	Liechtenstein 1000
Luksemburg	Wielkie księst.	Wilh. III. 1817	46	2 Mil.	Luksemburg 14.000

Kraje	Wojsko stojące	Flota wojenna		Flota handlowa	
		ilość okrętów i łodzi armatnich	ilość armat	ilość okrętów	Runek po 2000 ft.
Belgja	39.979 stopa wojen.	4	34	67	30.000
Danja	104.900 stop. woj. 53.000	32	300	2735	181.494
Państwo niemieckie	412.000 stop. woj. 1.300.000	79	464	5006	1.300.000
Francja	470.000 stop. woj. 1.200.000	469	7075	15.259	1.077.611
Grecja	12.400 stop. woj. 36.000	34	128	5156	297.405
Wielka Brytania i Irlandja	Marynarka 65.500 milic. i ochot. 360.000	621	9158	21.581	5.748.097
Włochy	205.600 stop. woj. 824.000	80	655	11.069	1.030.773
Luksemburg	600	—	—	—	—
Czarnogóra	1200	—	—	—	—
Niderlandja	61.318 w koloniach 27.000	113	991	2159	540.164
Austryacko-Węgierska monarchja	273.800 stop. woj. 963.000	69	605	574	266.562
Portugalja	33.800 stop. woj. 70.650	32	153	432	108.000
Rumunja	23.700	3 par. 6 szalup	—	322	10.600
Rosja	575.000 stop. woj. 1.363.000	225	521	2532	230.000
a. Szwecja	35.000 stop. woj. 124.800	233	455	3900	425.000
b. Norwegja	12.000 stop. woj. 50.000	130	324	2447	1.200.000
Serbja	4400	—	—	—	—
Hiszpanja	106.000	125	819	4514	390.700
Turecja eurp.	93.000	168	1668	2200	182.000

Sieć kolei żelaznej na całej ziemi.

Kraje	Kilometrów w ruchu		Kraje	Kilometrów w ruchu	
	ogółem	na 1 mil. miesz.		ogółem	na 1 mil. miesz.
W. Brytania	25879	801	Szwecja . . .	2638	613
Państwo niem.	24103	547	Niderlandya	1538	415
Francja	19974	553	Szwajcaria	1493	560
Austr.-Węgr.	15917	443	Turecja	1334	161
Rosja	15897	227	Rumunia . . .	963	214
Włochy . . .	6881	257	Dania . . .	898	483
Hiszpanja	5426	329	Portugalia	842	211
Belgia . . .	3370	648	Filandia . . .	694	385
Norwegja	502	279	Uruguay	305	678
Luksemburg	258	—	Kolumbia	103	34
Grecja . . .	12	8	Honduras	90	256
I. Europa.	128619	429	Paraguay	72	327
Wsch. Indja	9450	50	Kosta Rica	47	254
Kaukaz . . .	309	62	Jamaika . . .	43	75
Mała Azja	274	—	Brit. Guyana	32	160
Jawa . . .	261	15	III. Ameryka	126639	1500
Ceylon	132	55	Egipt . . .	1193	211
Japonja	29	1	Algier . . .	537	—
II. Azja	10455	—	Capcol. Natal	108	125
Stane zjedn.	113700	2842	Mauritius	106	334
Canada . . .	6275	1793	Tunis . . .	60	—
Peru . . .	1549	620	IV. Afryka	2003	—
Brazylja . . .	1173	115	Australja . . .	2114	1181
Rzecz. popp.	—	—	Nowazeland.	237	900
Argietyn.	1062	531	Tahiti . . .	4	—
Chile . . .	991	496	V. Australia	2355	—
Kuba . . .	640	457	Ogółem . . .	270071	—
Meksyko . . .	557	60			

Ilość członków w europejskich parlamentach.

Francja	750	członków.
Anglja	658	"
Włochy	503	"
Szwecja	433	"
Prusy	433	"
Niemcy	397	"
Austrja	353	"
Węgry	351	"
Hiszpanja	336	"
Grecja	186	"
Bawarja	159	"
Rumunia	137	"
Szwajcaria	136	"
Norwegja	111	"
Portugalia	107	"
Belgia	102	"
Dania	102	"
Niderlandya	80	"
Szkocja	80	"
Baden	63	"
Hessja	50	"

Ilość mieszkańców i wielkość pięciu części świata.

Wielkość m. kw.	miesz. milion	na 1 milę miesz.	Stalego lądu m. kwadr.	Półwyspy mil kw.	Wy-spy m. kw.	Brze-gów m.	
Australja	161.000	4 $\frac{1}{2}$	12	138.000	—	22.000	1.900
Europa	178.130	302	1500	127.000	40.000	13.000	4.300
Afryka	543.400	190	370	533.000	—	11.000	3.500
Ameryka	746.000	85	80	632.000	31.000	40.000	9.400
Azja	808.000	805	850	650.000	160.000	72.000	7.700

Porównawcza tabela miar drogowych.

	Mila nor-wegska	Mila szwedzka	Mila au-stryacka	Mila duńska	Mila niemiecka	Mila geograficzna	Holen-derska godzina	Szwajcar-ska go-dzina	Angielska mila morska	Angielska mila lądowa	Wiorsta	Kilometer
Mila norwęgiska	1	1.057	1.489	1.499	1.506	1.524	2.035	2.350	6.095	7.021	10.589	11.299
Mila szwedzka	0.948	1	1.309	1.419	1.425	1.441	1.922	2.224	5.764	6.644	10.019	10.692
Mila austriacka	0.672	0.710	1	1.006	1.012	1.022	1.363	1.578	4.089	4.714	7.112	7.586
Mila duńska	0.667	0.705	0.994	1	1.004	1.016	1.354	1.967	4.062	4.682	7.078	7.536
Mila niemiecka	0.664	0.702	0.989	0.995	1	1.011	1.448	1.560	4.043	4.660	7.031	7.500
Mila geograficzna	0.657	0.694	0.978	0.987	0.989	1	1.333	1.543	3	4.610	6.953	7.42
Godzina holenderska	0.493	0.520	0.734	0.738	0.741	0.75	1	1.157	4	3.458	5.215	5.565
Godzina szwajcarska	0.425	0.449	0.634	0.638	0.642	0.648	0.864	1	2.592	2.987	4.505	4.808
Mila morska angielska	0.164	0.169	0.245	0.246	0.247	0.25	0.333	0.386	1	1.153	1.738	1.855
Mila lądowa angielska	0.142	0.151	0.212	0.213	0.215	0.217	0.285	0.335	0.868	1	1.508	1.609
Wiorsta	0.094	0.100	0.141	0.142	0.142	0.144	0.192	0.222	0.575	0.663	1	1.067
Kilometer	0.088	0.094	0.132	0.133	0.133	0.134	0.180	0.208	0.540	0.621	0.937	1

Przegląd zakładów finansowych.

Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie i jego dział ubezpieczeń na życie.

Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie urządzone jest w ten sposób, że sami ubezpieczeni w niem stanowią najwyższą władzę uchwalającą w interesach zakładu i przez wybranych ze swego grona współasekuratorów mają pod ciągłym dozorem zarząd spraw Towarzystwa we wszystkich szczegółach, t. j. przyjmowanie ubezpieczeń i wynagradzanie szkód odbywa się zawsze za wiedzą i przyzwoleniem posiadających w swojej okolicy ogólne zaufanie obywateli, wybranych na delegatów Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie przez walne zgromadzenie współubezpieczonych w temże Towarzystwie; a obrót pieniężny, księgi i rachunki Dyrekcji i podwładnych jej organów bada i sprawdza zawsze Rada nadzorcza złożona z następujących obywateli: Augustynowicza Bolesława, Bala Józefa, Baranowskiego Teodora, hr. Bauma Józefa, Bohdanowicza Grzegorza, Cieńskiego Ludomira, Dobrzyńskiego Adolfa, Hohendorfa Edwina, Jabłonowskiego Józefa, Jasińskiego Franciszka, Jędrzejowicza Ludwika, hr. Krukowieckiego Aleksandra, hr. Lasockiego Bronisława, hr. Męcińskiego Józefa, Milieskiego Alfreda, Padlewskiego Walerjana, Ryłskiego Władysława, Skrzyńskiego Ignacego, Słoneckiego Zenona, Starowiejskiego Stanisława, Szumańczowskiego Ludwika, Wężyka Leonarda, Wiktora Jakóba i Zabielskiego Ignacego.

Prezesem Towarzystwa jest JE. Alfred hr. Potocki, jego zastępcą p. Apolinary Hoppen.

Dyrekcja składa się z pp. Henryka hr. Wodzickiego, Henryka Komara i Henryka Kieszkowskiego; zastępcami dyrektorów są pp. Ludwik Jędrzejewicz, Gustaw Romer i Edward Kandler. Lwowska reprezentacja Dyrekcji Towarz. wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie stoi pod zwierzchnictwem p. Piotra Grossa.

Samo wyliczenie nazwisk osobistości, wchodzących w skład nadzoru Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie wskazuje, że instytucja, kierowana przez obywateli tak wypróbowanych w służbie publicznej, musi mieć wytknięty jako cel najwyższy — nie popolitą spekulację, ale dobro powszechne w najszlachetniejszym pojęciu tego wyrazu.

Ze ludność kraju wszystkich warstw społecznych w ten sposób ocenia charakter tej insty-

tucji obywatelskiej, najlepiej świadczy zaufanie, jakiego doznaje ona u publiczności. W dziale ogniowym zabezpieczono sumę zlr. 351. milionów okrągło; w dziale gradowym zabezpieczono sumę zlr. 27 milionów okrągło; w dziale ubezpieczeń na życie sumę zlr. 3 $\frac{1}{2}$ miliona okrągło. Ten co roku wzmagający się napływ ubezpieczeń jest skutkiem przeświadczenia publiczności, iż Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie niszcza najznaczniejsze wypłaty bez wszelkiego utrudnienia, sprawiedliwie, szybko, gotówką, nie weksłami. Wypłaciło też ubiegłego roku za szkody z pogorzeli zlr. 1,101,082, z gradu zlr. 273.620 a w dziale ubezpieczeń na życie zlr. 58.350.

Za korzyści, jakie krakowskie Towarzystwo zapewnia pojedynczym ubezpieczonym, pobiera ono najniższe możliwe opłaty premiowe, bo jeżeli po zamknięciu rachunków okaże się jakakolwiek zwyżka w bieżących dochodach po pokryciu szkód i kosztów administracji, to walne zebranie rozporządza temi sumami bezwarunkowo na korzyść ubezpieczonych. Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie zwróciło swoim Członkom za rok ubiegły z ogniowego działu 7 $\frac{1}{2}$ %, z gradowego 20% a z działu ubezpieczeń na życie za rok 1870, 18% i 8% od zaliczki rocznej, czyli razem w jednym roku zlr. 150.853. — *Fundusz rezerwowy* wynosi obecnie w dziale ogniowym i gradowym zlr. 1,071.674 ct. 38; w dziale ubezpieczeń na życie zlr. 192.915 ct. 75 więc razem zlr. *Miliona dwadzieścia sześćdziesiąt cztery Tysięcy Pięćsetdziesiąt cztery*. Takie rezultaty są najdobitniejszym dowodem, jak korzystną i dobroczynną w swoich skutkach jest dla ubezpieczonych zasada wzajemności i świadczą zarazem o wzorowym gospodarstwie kierowników tego Towarzystwa.

Oprócz poręki solidarnej wszystkich członków swoich, ręczy Tow. wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie za wszelkie zobowiązania swoje w obec osób trzecich także powyżej wykazany funduszem rezerwowym. Majątek ten stanowi własność wszystkich ubezpieczonych, a w jak szlachetny sposób kierownicy zakładu obracać umięją tym funduszem, najlepiej dowodzi ta okoliczność, że jakakolwiek powstaje w kraju naszym instytucja pieniężna, oparta na zasadzie

wzajemności i pomocy własnej, może liczyć za zawsze na hojne poparcie Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie. Zaopatrzyło ono pod warunkami nadzwyczaj łatwemi w pierwszy fundusz obrotowy następujące zakłady: kasę oszczędności w Krakowie (która rozporządza dziś już półtora-milionowym funduszem) połączony z kasą oszczędności zakład zastawniczy tamże, czterdzieści kilka Towarzystw zaliczkowych w rozmaitych okolicach kraju i Towarzystwo wzajemnego kredytu, wchodzące teraz właśnie w życie, a mające na celu otworzyć weksłowy kredyt gospodarzom rolnym w naszym kraju na wielką skalę.

* * *

Przed pięciu laty utworzony został przy Towarzystwie wzaj. ubezpieczeń w Krakowie, *dział asekuracji na życie.*

Ten rodzaj ubezpieczeń jest dotąd najmniej upowszechnionym w naszym kraju, jakkolwiek pod względem ekonomicznym i społecznym, asekuracja na życie mieć może bez porównania donioslejsze znaczenie, niż inne działy operacyj asekuracyjnych.

Celem ubezpieczenia na życie, jest uwolnić człowieka pod względem materialnym z zależności od przypadkowych zrządeń losu — nie jest to loterja, jak czasem zdarza się słyszeć między nieobznajomioną z tym przedmiotem publicznością. To jest zbiorowe oszczędzanie, oparte na skombinowaniu prawdopodobieństw podług zasad matematycznych, gdzie wszyscy ubezpieczeni poręczają pojedynczym członkom stowarzyszenia wypłatę takiej kwoty, jaką który z nich zaoszczędzić zamierzy dla siebie lub dla swoich spadkobierców, *niezależnie od tego, czy los zdarzy mu krótszy, lub dłuższy przeciąg życia.*

Obecnie istnieją w Towarzystwie wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie następujące kombinacje:

1. Że Towarzystwo obowiązuje się po zdarzonej kiedykolwiek śmierci zabezpieczonego, wypłaci zabezpieczony kapitał osobom, oznaczonym w umowie asekuracyjnej, n. p. wdowie po śmierci męża, dzieciom po utracie rodziców itd.

2. Że zabezpieczony kapitał w takim tylko razie wypłacony zostanie, jeżeli zabezpieczony umrze w oznaczonym w umowie terminie. Zabezpieczenie tego rodzaju nadaje się szczególnie do zapewnienia wierzycielom wypożyczonych na dłuższe terminu kwot.

3. Zabezpieczenie kapitału pośmiertnego, który po śmierci zabezpieczonego wypłaconym zostanie, jakkolwiek premia tylko przez pewien naprzód oznaczony przeciąg lat ma być opłacaną.

4. Wzajemne zabezpieczenie kapitału pośmiertnego między dwoma osobami (np. między

bezdzielnem małżeństwem) płatnego w takim razie, gdy umrze którakolwiek z zabezpieczonych osób.

5. Zabezpieczenie kapitału na przeżycie osobie oznaczonej w policy, gdy druga osoba zabezpieczająca wprzód umrze, n. p. dla matki wiekowej, gdy utrzymujący ją syn wprzód umrze itd.

6. Zabezpieczenie kapitału na dożycie lub posagu dla dzieci, płatnego w takim razie, gdy osoba, na której korzyść asekurację opłacano, dożyje pewnego, oznaczonego w umowie wieku.

7. Zabezpieczenie kapitału mieszanego w ten sposób, że jeżeli zabezpieczony dożyje oznaczonego w policy wieku, to zaasekurowany kapitał będzie wypłacony jemu samemu, na wypadek zaś wcześniejszej śmierci jego, zabezpieczona kwota wypłaconą zostanie spadkobiercom.

8. Na wypadek wcześniejszego zgonu dziecka, przy ubezpieczeniach posagów, można sobie zastrzedz zwrot złożonych premij, a można także i w ten sposób zabezpieczać posagi, że jeżeli opłacający ojciec umrze przed dojściem dziecka do tego wieku, kiedy posag ma być wypłacony, to nikt już nie ma obowiązku opłacać nadal premji asekuracyjnej, a pomimo to, posag w swoim czasie wypłaconym zostanie.

9. Zabezpieczenie renty na dożycie lub pośmiertnej dla spadkobierców podług czterech rozmaitych kombinacyj, podobny jak przy ubezpieczeniach kapitału.

10. Spółki na przeżycie. Każdy z wstępujących do podobnej spółki obowiązuje się przez przeciąg pewnego naprzód oznaczonego czasu, n. p. 12tu, 13tu, 14tu do 15tu lat, złożyć ratalnie czy jednorazowo do kasy Tow. wzaj. ubez. taką sumę, na jaką go stać a w terminie likwidacyjnym, złożone wkładki wypłacone zostaną oznaczonym w policy osobom, po straceniu drobnej prowizji za administrację, z procentami, procentami od procentów i odpowiednim do sumy złożonych wkładek udziałem wkładek po zmarłych przed likwidacją członkach.

Opłaty za każdy z wyżej wymienionych rodzajów ubezpieczeń, unormowane są podług zasad umiętności matematycznej i doświadczenia zakładów asekuracyjnych całego świata. Agencje Tow. wzaj. ubez. znajdujące się w wszystkich miastach i miasteczkach kraju naszego, a wreszcie reprezentacja jego we Lwowie i dyrekcja w Krakowie, udzielają na każde żądanie najchętniej wszelkich wyjaśnień co do ceny i bliższych warunków każdego rodzaju ubezpieczeń na życie. Te same zasady, jakimi kieruje się Tow. wzaj. ubez. w dziale ogniowym i gradowym zastosowane są także i w prowadzeniu interesu ubezpieczeń na życie, a jeżeli publiczność nasza

nauczyła się już cenić użyteczność zabezpieczenia budynków i ruchomości, jakoteż ziemiopłodów od wypadków szkód elementarnych, o ileż ważniejszem musi być każdemu zabezpieczenie przeciwko nieszczęśliwym wypadkom losu przyszłości materialnej swojej i najdroższych mu osób.

Statystyka przekonuje, że w tych krajach, gdzie oświata na wyższym stoi stopniu, tam też i zwyczaj ubezpieczania się na życie bardziej jest upowszechnionym, zwłaszcza w klasach społeczeństwa, utrzymujących się z zarobku bieżącego, a zbytecznym byłoby obszernie roztrząsać,

ile przez to wdów chroni się od nędzy, a sierot od zmarnienia.

Nie można wątpić, że i u nas z czasem zdrowe pojęcia ekonomiczne o tyle upowszechnią się, że asekuracja na życie wejdzie w zwyczaj ogólny, przynajmniej w oświecześniejszych warstwach ludności. Z tą nadzieją kierownicy Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń, zakładali dział ubezpieczeń na życie i nie braknie im wytrwałości w dążeniu do celów, jakie sobie w tym względzie wytknęli.

XIV. Wyciąg z rachunków Towarzystwa wzaj. ubezpieczeń w Krakowie

za czas od 1go kwietnia 1874 r. do 31. marca 1875 r.

Fundusz asekuracyjny ogólny na rok 1874.

Przychód. W r. 14tym wydano polic 94.214, któremi ubezpieczono wartość zlr. 248,820.651; unieważniono polio 10.582 = 26,490.470; pozostało ważnych polic 83.632 = zlr. 222,330.181; z ubezpieczeń roku 13go przeszło wartości ubezpieczonej na rok 14ty zlr. 129,114.060; razem było ubezpieczonej wartości Zlr. 351,444.241; do zamknięcia roku wyszło z ubezpieczenia zlr. 210,335.988; zostało w zabezpieczeniu na rok 15ty zlr. 141,108.253; przeniesiona zaliczka z roku 13go po strąceniu stornów zlr. 387.446 ct. 53; zebrano zaliczek w roku 14tym netto zlr. 1,530.372 ct. 64; Razem zlr. 1,917.819 ct. 17; potrąciwszy zaliczki na pokrycie ubezpieczeń przechodzących na dalsze lata zlr. 479.557 ct. 6; zostaje zaliczki na rok 14ty zlr. 1,438.261 ct. 50; procenta od gotówki, weksli i funduszu rezerwowego zlr. 57.910 ct. 6; przeniesiony fundusz na szkody nieregulowane zlr. 116.932 ct. 10; razem zlr. 1,613.103 ct. 66. Z ogólnego przychodu odpada prowizja agentów zlr. 159.872 ct. 57.

Rozchód. Wynagrodzenia za szkody z lat poprzednich zlr. 132.560 ct. 32; zwrot od Towarzystw kontr-asekuracyjnych zlr. 44.520 ct. 3; wynagrodzenia za szkody z r. 14go zlr. 946.085 ct. 50; koszta ratunku i koszta likwidacji zlr. 22.436 ct. 80; fundusz zachowany na szkody nieregulowane zlr. 110.505 ct. 18; towarzystwa kontr-asekuracyjne pokryć mają zlr. 22.849 ct. 88; premia za kontr-asekuracye Zlr. 414.979 ct. 15; zwrot od Tow. kontr-asek. za szkody z roku 14go i prowizje (procz wyżej wykazanej sumy zwrotu za szkody z lat poprzednich zlr. 372.134 ct 96.)

Koszta administracji.

Pensja Kuratora zlr. 2.800; pensje dyrektorów, urzędników, sług i emerytura, dodatek drożyzny, remuneracye i zapomogipo strąceniu zwrotu za administr. z działu gradowego i życiowego 99.545 ct. 64; koszta lokalu na biura Dyrekcji i Reprezentacji zlr. 4.613 ct. 3; portorja Dyrekcji, Reprezentacji i agentów zlr. 12.800 ct. 92; koszta podróży administracyjne 3.765 ct. 90; koszta podróży i dyety Członków Rady Nadzorczej na posiedzenie czerwcowe i listopadowe zlr. 6.996 ct. 52; koszta papieru, druków, ksiąg, opał, światła i t. p. potrzeby biura, prenumerata czasopism, inseraty, noworoczne i t. p. wydatki zlr. 17.599 ct. 1; koszta prawne zlr. 2.450 ct. 33; subwencje dla straży ogniowych 1.380; odpis 5% od wartości mebli i urzędzenia zlr. 513 ct. 88; przepadłe zaległości zlr. 13.432 ct. 37; czysta pozostałość jako zwrot 7⁰/₁₀ od zaliczki bezpośredniej, t. j. od zlr. 1,332.069 ct. 22, zlr. 96.744 ct. 85; reszta pozostałości do funduszu rezerwowego zlr. 3.526 ct. 56.

Stan funduszu rezerwowego ogólnego. — Majątek tego funduszu wynosił z końcem roku 13go zlr. 863.980 ct. 71; zebrano dla funduszu rezerwowego w roku 14tym 10⁰/₁₀ od zaliczek §. 74 zlr. 57.816 ct. 20; reszta czystej pozostałości z funduszu asekuracyjnego zlr. 3.526 ct. 56; majątek funduszu rezerwowego z końcem roku 14go zlr. 925.323 ct. 47.

Fundusz asekuracyjny gradowy na rok 1874.

Przychód. W roku 1874 wydano polic 3.957, któremi ubezpieczono wartość zlr. 27,213.134; zebrano zaliczek zlr. 493.248 ct. 25; procenta od gotówki i weksli zlr. 6.386 ct. 59; na opłatę portorji i stempli zlr. 1.962 ct. 34; przeniesiony fundusz na szkody nieregulowane z roku 1873 zlr. 104.000. Od ogólnego przychodu odpada prowizja agencyjna zlr. 62.605 ct. 74.

Rozchód. Wynagrodzenia za szkody z roku 1873 zlr. 87.852 ct. 10; wynagrodzenia za szkody z roku 1874 zlr. 177.084 ct. 74; premia na kontr-asekuracyę zlr. 257.719 ct. 68; zwrot od Tow. kontr-asek. za szkody i prowizje zlr. 157.856 ct. 98; fundusz zachowany na szkody nieregulowane zlr. 144.444 ct. 53; towarzystwa kontr-asek. pokryć mają zlr. 59.870 ct. 51; koszta administracji zlr. 18.725 ct. 50; przepadłe zaległości zlr. 249 ct. 30; czysta pozostałość z roku 1874 zlr. 65.960 ct. 54. Z czystej pozostałości z roku 1874 w kwocie zlr. 65.960 ct. 54 przeznaczają się 50⁰/₁₀ stosownie do § 39, 2 do funduszu rezerwowego t. j. zlr. 32.980 ct. 27; druga połowa t. j. zlr. 32.980 ct. 27 wraz z pozostałością z roku 1873 w kwocie zlr. 20.867 ct. 96, pozostaje do rozdziału między Członków zlr. 53.848 ct. 23; uchwalony zwrot 20⁰/₁₀ od zaliczki bezpośredniej, t. j. od zlr. 252.666 ct. 11 wynosi zlr. 50.533 ct. 22; reszta pozostałości do funduszu rezerwowego zlr. 3.315 ct. 1.

Fundusz rezerwy działu gradowego. Majątek tego funduszu wynosił z końcem roku 1873 zlr. 86.201 ct. 52, w roku 1874 zebrano 2⁰/₁₀ od zaliczek zlr. 11.747 ct. 89; 5⁰/₁₀ resp. 10⁰/₁₀ od szkód wypłaconych zlr. 9.441 ct. 25; procenta z lokacji gotowizny zlr. 2.664 ct. 97; połowa czystej pozostałości z roku 1874 §. 39, zlr. 32.980 ct. 27; reszta pozostałości fund. asek. zlr. 3.315 zlr. 1; Majątek funduszu rezerwowego z końcem roku 1874 zlr. 146.360 cnt. 91.

(Dział ubezpieczeń na życie.)

Iszy wyciąg rachunków Towarzystwa wzaj. ubezpieczeń w Krakowie.

Za czas od 1. Listopada 1869 r. do 31. Grudnia 1874 r.

Rachunek zysków i strat.

Z ubezpieczeń kapitałów pośmiertnych.

Przychód. Zaliczki zlr. 307.356 ct. 42; z tych unieważniono zlr. 25.183 ct. 31; pozostało zaliczek zlr. 282.173 ct. 11; wpisowe zlr. 6.665 ct. 67; zadatki od unieważnionych polic zlr. 1.396 ct. 95; escompt od szkód wypłaconych zlr. 439 ct. 50; procenta, kupony i agio zlr. 21.201 ct. 48.

Rozchód. Wypłac. premii kontrass. zlr. 50.094 ct. 22; potrąciwszy prowizję zlr. 9504 ct. 10, wypłacono ogółem premii kontrassek. 40.590 ct. 12; prowizje agentów i akwizytorów zlr. 22.412 ct. 5; koszta organizacji zlr. 8.868 ct. 69; koszta administracji, pensje, lokal, opał, druki, należitości rządowe itd. zlr. 25.878 ct. 18; wypłacone kapitały pośmiertne zlr. 58.030, zwrócono przez Towarzystwa kraj. zlr. 4.000; wykupiono polic za 1.141 ct. 39; przepadłe u agentów należitości zlr. 76 ct. 44; fundusz na nieuregulowane szkody zlr. 1.360 ct. 53; rezerwa i przeniesienie zaliczek zlr. 91.889 ct. 44; Zysk zlr. 65.629 ct. 87.

Rozdział zysku. 20% od zlr. 65.629 ct. 87 na fundusz rezerw. zlr. 13.125 ct. 97; 18% od zaliczki zlr. 282.173 ct. 11; jako dywidendę Członkom 1 roku 2.951 ct. 40; jako rezerwę dywidendy na dalsze lata 47.839 ct. 76; z reszty dano remuneracji urzęd. zlr. 400; do funduszu rezerwowego zlr. 1.312 ct. 74.

Z ubezpieczeń kapitałów na dożycie.

Przychód. Zaliczki zlr. 70.466 ct. 46; z tych unieważniono zlr. 6.845 ct. 51; pozostało zaliczek zlr. 63.620 ct. 95; wpisowe zlr. 895 ct. 40; wkładki na rentę natychmiastową zlr. 50.000; zadatki od unieważnionych polic zlr. 155 ct. 21; procenta, kupony i agio zlr. 7378 ct. 21.

Rozchód. Wypłac. premii kontrass. zlr. 2.236 ct. 46; potrąciwszy prowizję zlr. 353 ct. 29, wypłacono ogółem premii kontrassek. zlr. 1883 ct. 17; prowizja agentów i akwizytorów zlr. 3.606 ct. 70; zwrot zaliczek z powodu zapad. śmierci zlr. 319 ct. 64; wykupiono polic za zlr. 175 ct. 88; koszta organizacji zlr. 1.999 ct. 52. koszta administracji, pensje, lokal, opał, druki, należitości rządowe itd. zlr. 5.834 ct. 53; rezerwa i przeniesienie zalc. 9; zlr. 49.294 ct. 70; rezerwa renty natychmiastowej zlr. 51.731 ct. 61. Zysk zlr. 7.204 ct. 32.

Rozdział zysku. 20% od 7.204 ct. 2 na fundusz rezerwowy zlr. 1.441 ct. 2; 8% od zaliczki zlr. 63.620 zok 3 t jako dywidendę Członkom 1 roku zlr. 623 ct. 49; jako rezerwę dywidendy na dalsze lata zlr. 4.466 ct. 19; z reszty: dano remuneracji urzęd. zlr. 50; do funduszu rezerwowego zlr. 623 ct. 32. Zysk zlr. 7.204 ct. 32.

Stan majątku.

Stan czynny. Dłużnicy zlr. 83.107 ct. 35, koszta organizacji do odpisania w latach następnych zlr. 10.868 ct. 22; prowizje akwizycyjne do odpisania w latach następnych 20.771 ct. 19; pożyczki wydane zlr. 117.370 ct. 20; zapas gotówki zlr. 2.234 ct. 89; papiery wartościowe zlr. 98.367 ct. 29. Suma: 332.719 zlr. 14 ct.

Stan bierny. Wierzyciele zlr. 53.124 ct. 45; fundusz szpółki 12-letnich z rokiem likwidacji 1882 zlr. 12.484 ct. 52, fundusz sa nieuregulowane szkody zlr. 1.360 ct. 53, rezerwy i przeniesienia zaliczek od kapitałów pośmiertnych, dożywočných i rent zlr. 192.915 ct. 75, Saldo zysk zlr. 72.833 ct. 89.

Galicyjskie Towarzystwo kredytowe ziemskie we Lwowie.

Dyrekcja: Prezes Krasiecki Kazimierz hr.,
Zastępca prezesa Russocki Włodzimierz hr., Ko-
misarz rządowy Podlewski Edward, radca dworu
i prokurator skarbu.

Dyrektorowie: Pajączkowski Józef, Wiktor
Jakób, Piliński Konstanty.

Zastępcy Dyrektorów: Orłowski Kalikst, Po-
dlewski Walerjan, Kunaszowski Maciej, Kobuzowski
Czesław. Syndyk: Gnoiński Michał Dr.. Zastępcy
syndyka: Rajski Tomasz dr., Nurkowski Feliks dr.

Fundusz rezerwowy.

Stan majątku.

Majątek Towarzystwa kredytowego wynosił z końcem r. 1873. 1,104.360 zł. 15½ ct. — Do tego przewyżka z tego roku 15.128 zł. 79 ct. — Okazuje się stan majątku z dniem 31. Grudnia 1874 1,119,488 zł. 94½ ct.

Stan czynny :

	złr.	ct.
W gotowiznie	96.847	8 ¹ / ₂
W listach zast. podług wartości nominalnej	$\left. \begin{array}{l} 4\% \text{ 230.235 z.} \\ 5\% \text{ 764.400 " } \end{array} \right\} 994.635 \text{ —}$	
W innych papierach	14.462	50
W realności podług kosztu	189.523	75
W sprzętach i narzędziach	12.377	12
zaliczki czynne	255.691	51
u domów handlowych	60.936	79
innych danych zaliczek	133.520	57 ¹ / ₂
zaległych prowizyj	4.409	50
„ czynszach z realności	62	50
„ rat pożyczkowych, dodatków i kosztów konfek.	237.412	93
Razem :	1,999.879	26

w wierzytelnościach

Stan bierny :

	złr.	ct.
Nieodebrane prowizje za kupony	424.238	46
Niewykupione wylosowane listy zastawne	244.589	73
Wpłaty rat na przyszły rachunek	68.551	3
Zaległe płace	57	83
Domom handlowym	302	
Różne wzięte zaliczki	142.651	26 ¹ / ₂
Razem :	880.390	31 ¹ / ₂
Czysty stan majątku jak wyżej	1,119.488	94 ¹ / ₂
Otrzymany fundusz zakładowy wynosił	552.498	4 ¹ / ₂
Ogół pomnożenia majątku od założenia Tow. kred.	566.990	90

Listy zastawne Galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego we Lwowie.

Od czasu założenia Towarzystwa do r. 1868 wydawano 4 procentowe losowane listy zastawne, od 1. Stycznia 1869 r. wydają się tylko 5 procentowe listy zastawne losowane, które szczególnie są przydatne do bezpiecznego lokowania kapitałów.

Towarzystwo to składa się wyłącznie tylko z właścicieli większych posiadłości ziemskich, hipotekowanych w Galicji, którzy w skutek zaciągnięcia pożyczek w listach zastawnych stali się jego członkami. Wszyscy członkowie ręczą solidarnie za zobowiązania zakładu w obec każdego pojedynczego członka. Zarząd sprawuje wybrana z grona członków Towarzystwa Dyrekcja z siedzibą we Lwowie. Czynności jej kontroluje stale urzędująca, także z grona członków wybrana, Rada nadzorcza.

Listy zastawne opiewają albo na mon. kon. (4%-towe) albo na wal. austr. (5%-towe) i wydawane bywają w sztukach po 100, 1.000, 5.000 i 10.000 złr. Kupony są wolne od podatków i wypłacają się w dniu 30. Czerwca i 31. Grudnia każdorocznie bez żadnych odejmań, mianowicie: we Lwowie wypłaca je kasa Towarzystwa, w Krakowie Blau & Epstein, we Wiedniu Kendler & Comp., w Pradze czeskiej „Union Bank“, w Berlinie Mendelsohn & Comp., w Poznaniu Moritz & Hartwig Mamroth, w Frankfurcie n. M. bracia Bethman, w Dreźnie Bank Drezdeński, w Warszawie Leopold Kronenberg.

Każdy list zastawny jest hipotekowany i ma pokrycie w pierwszej połowie wartości dóbr: przedstawia więc większą niż pupilarną pewność. Wartość hipotek przyjmując się w stokrotnem pomnożeniu kwoty podatku gruntowego i domowego. Pomyślnie stosunki miejscowe mogą podnieść ją do dwóchsetkrotnej wysokości. Pożyczający może także żądać wymierzenia pożyczki na podstawie oszacowania dóbr przez komisją szacunkową Towarzystwa. Uiszczane przez dłużników Towarzystwa podług planu umorzenia spłaty nie mogą być użyte na żaden inny cel, jak tylko na wykupno listów zastawnych. Wykupno listów zastawnych odbywa się co pół roku w Czerweu i Grudniu podług wyniku losowania. Wylosowane listy zastawne spłaca Towarzystwo w sześć miesięcy po losowaniu w Czerweu i Grudniu w pełnej wartości nominalnej wraz z procentami aż do dnia przypadłości w wyżej wymienionych miejscach wypłaty. Wszyscy członkowie mają także prawo bez poprzedniego wypowiedzenia każdego czasu spłacić część albo całą kwotę długu swojego w gotówce albo listami zastawnymi, w którym to wypadku przyjmują się one al pari w pełnej ich wartości nominalnej.

Termin przedawnienia wylosowanych listów zastawnych, tudzież przypadłych kuponów, ustanowiony jest na lat 30.

Od 1. Stycznia 1874 wydaje Tow. kredytowe ziemskie we Lwowie nowe 5% listy zastawne z 37 letnim terminem umorzenia. Do losowania przeznaczają się zawsze połowa przypadających na dotyczące półrocze kwot umorzenia.

Wyciąg

z sprawozdania Dyrekcji gal. Towarzystwa kred. ziemskiego z czynności swoich za rok 1874 Ogólnemu Zgromadzeniu przedłożonego.

A. Z końcem Grudnia 1873 było wydanych 5% pożyczek na podstawie iloczynu podatkowego wymienionych na 392 hipotekach ogółem w sumie	7,834.600	złr. w. a.
z tych odpadają 13 hipotek z sumą pożyczkową	156.700	„ „

które to hipoteki dla uzyskania większej pożyczki przez przysięgłych detaksatorów w r. 1874 na żądanie dotyczących właścicieli oszacowane zostały; pozostaje przeto z końcem Grudnia 1873 na podstawie iloczynu podatkowego na 379 hipotekach wymierzonych i wydanych pożyczek właściwie	7,677.900 złr. w. a.
zaś na podstawie oszacowania przez przysięgłych detaksatorów, z doliczeniem do tej kategorii wyłączonych powyżej nadmienionych, na hipotekach 167	5,214.700 „ „
W r. 1874 wydano pożyczek na podstawie iloczynu podatkowego na 45 hipotek	778.900 „ „
zaś na podstawie oszacowania przez detaksatorów na 57 hipotek	2,252.700 „ „
Ogółem więc na 648 hipotek wydano pożyczek 5% w sumie	15,924.200 złr. w. a.

Hipoteki pożyczek, na podstawie iloczynu podatkowego według §. 1. regulaminu wymierzonych w liczbie 424 obejmują razem :

Ról . . . . . m.	195.091	wartości	16,075.388 złr.	wartość przeciętna morga	82 złr. 39 kr.
Łąk, ogrodów, stawów „	53.301	„	3,437.322 „	„	64 „ 49 „
Pastwisk . . . . . „	30.429	„	852.620 „	„	28 „ 2 „
Lasów . . . . . „	253.253	„	4,465.530 „	„	13 „ 68 „
Razem m.	532.074	wartości	24,830.860 złr.		
Budynki . . . . . „			1,739.023 „	7% wartości gruntowej.	
Ogółem		wartości	26,569.883 złr. w. a.		

Hipoteki pożyczek, na podstawie oszacowania przez przysięgłych detaksatorów wymierzonych, w liczbie 224, obejmują razem :

Ról . . . . . m.	91.387	wartości	9,897.221 złr.	wartość przeciętna morga	108 złr. 30 kr.
Łąk, ogrodów, stawów „	19.983	„	2,031.089 „	„	101 „ 65 „
Pastwisk . . . . . „	10.585	„	567.237 „	„	53 „ 59 „
Lasów . . . . . „	99.571	„	3,475.764 „	„	34 „ 91 „
Razem . . m.	221.526	wartości	15,971.312 złr. w. a.		

Budynki wartości 18,705.686 złr. Ogółem na 648 hipotek z przestrzenią morgów 753.600 wartości złr. 45,275.569 wydano dotąd pożyczek 5% jak wyżej w sumie złr. 15,924.200. Pożyczki te poprzedzone są hypotecznie: a) przez reszty pożyczek w listach zastawnych 4% poprzednio udzielonych 3,782.159 złr. b) przez inne ciężary przeważnie gruntowe; 481.037 złr.

Z wykazanej przeto wartości hipotek wyczerpano przez Towarzystwo kredytowe i poprzedzające ciężary . . . . . Razem 20,187.396 złr. czyli 44.58 wartości. Ustawy pozwalają dojść do połowy tej wartości. W zastępstwie zaciągających pożyczki, w r. 1874 zrealizowane, spłacała Dyrekcja: a) resztę pożyczek poprzednich 4% 15.555 złr. b) obcych wierzytelności 220.511 złr.

W pięciu poprzednich latach to jest w roku 1869, 1870, 1872 i 1873 spłaconych tym sposobem było 1.318.731 złr. Stan pożyczek tak 4% jak i 5% niespłaconych wynosił z końcem r. 1873 23,917.872 złr. 77 kr. w roku 1874 użyczono na nowo 3,031.600 złr. Z tej sumy umorzono w ciągu roku 1874 a) w planie 464.454 złr. b) nad plan 293.683 złr. 50 kr. Zostaje wierzytelności 6,191.335 złr. 27 kr. dodawszy do tego reszty pozostałe z dotyczących losowań 109 złr. 73 kr. okazuje się stan wierzytelności pożyczkowych z końcem roku 1874 w sumie 26,191.445 złr. Od zawiązania Towarzystwa kredytowego wydano pożyczek: 4% 23,416.755 złr. 5% 15,924.200 złr.

B. Listów zast. puszczone na udzielanie pożyczek w obieg: 4% 23,416.755 złr. 5% 15,924.200 złr. Razem tedy 39,340.955 złr. tyle więc ile było hipotekowanych pożyczek. Z tych listów zast. zostaje z końcem Grudnia 1874 jeszcze w obiegu: 4% m. k. 812.90 czyli w wal. austr. 853.545 złr. 4% w wal. austr. 10,213.500 złr. razem tedy 4% 11,067.045 złr. 5% 15,124.400 złr. Łącznie 26,191.445 złr. Stan bierny równy więc jest stanowi czynnemu wyżej wykazanemu i podniósł się w porównaniu z rokiem 1873 o 2,273.505 złr.

C. Od 1. Stycznia 1874 począwszy wydawane będą 5% listy zast. tylko 37 letnim terminem spłaty. Dawniejsze 4% i 5% listy zast., znajdujące się jeszcze w obiegu, umarzane będą jak dotąd przez losowanie.

D. Pomimo tak znacznej w roku 1874, bo przeszło 3 miliony wynoszącej emisyi 5% listów zast., kurs tychże nietylko nie zmniejszył się, ale nawet podniósł. Okoliczność ta wskazuje, jakiej wziętości doznaje ten papier u publiczności przez swą dla lokacji popularnej pewność.

Ces. król. uprzyw.
galicyjski akcyjny Bank hipoteczny
we Lwowie.

RADA NADZORCZA:

Prezydent: **Alfred hr. Potocki Excell.**
Wiceprezydent: **Włodzimierz hr. Borkowski**,
Członkowie rady: **Dr. Jan Czajkowski**, **Kazi-
mierz hr. Dzieduszycki**, **Dr. Maurycy Ka-
bath**, **Dr. Juliusz Kolischer**, **Dr. Marceli
Madejski**, **Ludwik Skrzyński**, **Tomasz hr.
Stadnicki**, **Kazimierz Tchórznicki**. Sekretarz:
Aleksander Lewakowski.

Dyrekcja: **Dr. Józef Kolischer**, **Włady-
sław Rieger**, **Maurycy Lazarus**, **Robert
Hefern**.

Prokurzyści: **August Gomoliński** (kasjer
główny). **Emil Kesselbauer** (buchalter), **Mau-
rycy Markheim**, szef kantoru wymiany.

Upoważnieni do podpisywania firmy: Firmę
podpisują albo dwóch członków dyrekcji, lub jeden
dyrektor i jeden prokurzysta. — Zakład ma Filje
w **KRAKOWIE**, **CZERNIOWCACH** i **TARNO-
POLU** uprawnione do prowadzenia interesów z wy-
jątkiem spraw hipotecznych.

Akcie. Kapitał akcyjny wynosi złr. **3,000,000**
w 15.000 akcjach pełno wypłaconych po zł. 200. Kup-
on **5** procentowy akcji płatny **1. Stycznia**, superdy-
widendowy dnia **1. Lipca** każdego roku. — **Dy-
widendy** od 1867 do 1874 były; złr. **4, 5, 12,
15, 16, 25, 15.50 22**, czyli **5, 6.25, 15, 15,
16. 15.62, 7.75, 11 %**. Zadawnienie kuponów
5 lat.

Listy hipoteczne c. k. uprzyw. gal. akcyj-
nego Banku hipotecznego. Wydawanie listów hip-
otecznych rozpoczęło się w r. 1867, w sztukach na
100, 300, 500, 1000 i 50.000 złr. a. w. opiewa-
jących, zaopatrzonych w kupony półroczne płatne
1. Marca i 1. Września każdego roku. Listy te
przynoszą **6%** rocznie a raczej **3%** półrocznie,
a wylosowane listy przy losowaniu w dniu ostat-
niego Lutego każdego roku się odbywającym, wy-
płaca zakład w pełnej nominalnej wartości bankno-
tami. Wypłata wylosowanych listów uskutecznia
się w 6 miesięcy po ich wylosowaniu, zatem 1go
Września każdego roku. Z dniem płatności wylo-
sowanego listu ustaje oprocentowanie tegoż; zakład
jednak wypłaca kupony i na terminu po dniu
płatności listu opiewające, jednakże wartość tych
kuponów przy ściągnięciu listu z obiegu z kapitału
ściągniętą zostanie; — listy wylosowane zadawniają
się po upływie lat 30 od dnia wylosowania, kupo-
ny zaś po upływie lat 6 od dnia ich płatności.

Miejsca wypłaty kuponów i wylosowanych
listów hipotecznych:

We Lwowie, główna kasa Banku hipotecznego;
w Krakowie, Tarnopolu i Czerniowcach, kasy Filij

tegoż Banku; w Wiedniu, Bank- & Wechsler-
Geschäft der Nieder-Oester. Escompte-Gesellschaft;
w Pradze Czeski Unionbank; w Bernie, Brünner
Bank i Morawski Bank dla handlu i przemysłu;
w Berlinie, S. Bleichröder; w Warszawie, Leon
Epstein; w Gracu Józ. Th. Gemeiner; w Trieście
Filia Unionbanku; w Lincu, Bank für Oberösterreich &
Salzburg. Dalsze objaśnienia dotyczące listów
hipotecznych, następują w poniżej umieszczonym
prospekcie.

Pogląd na listy hipoteczne c. k. uprzyw.
gal. akcyjnego Banku hipotecznego. C. k. uprzyw.
galic. akcyjny Bank hipoteczny wystawia listy hi-
poteczne na podstawie danych według statutów
pożyczek hipotecznych lub spleconych nierzytel-
ności hipotecznych (§§. 95, 96, 97, 98, 99,
100, 101, 103, 114, 115 statutów). Listy hipoteczne
opiewają na walutę austriacką i przynoszą **sześć
od sta rocznego procentu**, płatnego w dwóch
ratach półrocznych 1. Marca i 1. Września;

Za regularną opłatę procentów i za spłatę
listów hipotecznych ręczą wierzytelności c. k. uprzyw.
galic. akcyjnego Banku hipotecznego, hipotecznie
zabezpieczone, prócz tego ręczy cały jego majątek
ruchomy i nieruchomy wraz z funduszem rezer-
wowym.

Nad zabezpieczeniem listów hipotecznych
w myśl statutów, czuwa **Rada nadzorcza** c. k.
uprzyw. galic. akcyjnego Banku hipotecznego (§§.
58, 59 i 60 statutów) i delegowany **komisarz
rządowy**, który takowe na każdym liście hipo-
tecznym poświadcza (§§. 92, 93 i 94 statutów).

Kupony wolne od wszelkiego podatku.
Z terminem spłaty listu hipotecznego opłata pro-
centu od niego ustaje.

Listy hipoteczne opiewające na okaziciela mogą
być przepisane na oznaczonego właściciela; nawza-
jem listy na właściciela opiewające, na okaziciela
przepisane być mogą. Procenta od listów hipo-
tecznych na pewne imię opiewających, za kwitami
opłacane będą (§§. 119, 121, statutów).

Listy hipoteczne c. k. uprzyw. galic. akcyj-
nego Banku hipotecznego według rozporządzenia
ministerjum skarbu z dnia 4. Października 1867
do l. 4939, kupowane i przedawane bywają na
giełdach publicznych i kurs ich notowany jest
w urzędowym cenniku kursów, zaś według prawa
z dnia 2. Lipca 1868 D. P. XXXVIII. Nr. 93.
**użyte być mogą na lokację kapitałów za-
kładów publicznych, pod nadzorem Rządu
stojących, na lokację kapitałów pupilar-
nych, fideikomisowych i depozytowych,
tudzież wskutek najwyższego postanowie-
nia z dnia 17. Grudnia 1870. na zabezpie-
czenie kaucyj małżeńskich wojskowych, a
po kursie giełdowym na kaucje służbowe
i wadja.**

Ponieważ ogólna suma w obiegu będących listów hipotecznych nie może w żadnym razie przenosić sumy równoczesnych wierzytelności hipotecznych i nie może być wyższą nad dwudziestokrotną sumę kapitału akcyjnego rzeczywiście wpłaconego, przez tego zaś cały majątek ruchomy i nieruchomości galicyjskiego Banku hipotecznego, odpowiada za opłatę procentów i za spłatę listów hipotecznych, przeto listy hipoteczne pupilarnie zabezpieczone, pod każdym względem zupełne mają pokrycie (§§. 8, 9 i 117 statutów).

Bilans z 31. Grudnia 1874.

AKTYWA:

Pożyczki hipoteczne	18,425.200	—
Kasa	491.664	77
Weksle	2,649.901	47
Debitorowie	3,141.449	66
Zaliczki na papiery	162.773	79
W różnych efektach	583.799	24
Zaliczki na zboże	33.424	12
Udział przy pożyczce krakowskiej	291.410	—
Gmach bankowy we Lwowie	253.960	68
Koszta założenia i urzędzenia	38.950	69
Kasa zaliczkowa	485.844	04
	<hr/>	
	26,540.378	46

PASYWA:

Kapitał akcyjny	3,000.000	—
Listy hipoteczne	18,425.200	—
Asygnacje kasowe	2,630.900	—
Kredytorowie	1,178.266	27
Procenta narosłe asygnacyj kasowych	49.813	22
Procenta weksli na rok 1875 porobrane	21.353	47
Procent pożyczek hipotecznych	349.003	94
Fundusz umorzenia	222.767	55
Fundusz rezerwowy	132.919	77
Wylosowane listy hipoteczne ;	91.300	—
Płatne kupony	47.558	50
Zysk	391.295	74
	<hr/>	
	26,540.378	46

Zakres działania Banku.

1. Dawać pożyczki na hipoteki właścicielom nieruchomości wciągniętych w księgi publiczne, lub właścicielom wierzytelności płynnych, zainstabulowanych na takich nieruchomościach, na czas krótszy lub dłuższy, gotowemi pieniędzmi lub listami hipotecznymi (zastawnymi) przez Bank hipoteczny wydawać się mającemi. O spłatę pożyczki bądź na raz, bądź w ratach, lub w drodze umorzenia (Annuiteten) oraz o wysokości procentów, zawartą być może umowa z każdym żądającym pożyczkę z osobna.

2. Nabywać wierzytelności hipotekowane w tabuli krajowej lub w księgach gruntowych i umawiać się z dłużnikiem o spłatę onych, bądź w ratach, bądź w drodze umorzenia (Annuitäten).

3. Wydawać listy hipoteczne (zastawne) na podstawie interesów pod 1. i 2. wymienionych, do wysokości kwot, które dłużnicy hipoteczni z tych interesów Towarzystwu są winni. Listy te wydawane być mogą z oznaczeniem wypłaty albo na pewien termin albo przez wylosowanie. Z wpłatą listów wylosowanych połączone być mogą premja według planu losowania, przez Rząd zatwierdzić się mającego.

4. Pośredniczyć w zakładaniu przemysłowych, handlowych i innych, dobro publiczne na celu mających przedsiębiorstw ekonomicznych lub brać udział w zakładaniu takowych, nakoniec

5. Eskontować własne listy hipoteczne jak i w ogóle wylosowane listy zastawne, obligacje i rządowe papiery, również asygnacje kasowe innych zakładów, nakoniec nie później jak w trzech miesiącach płatne kupony papierów rządowych i innych pewną wartość mających, na giełdach austriackich urzędownie notowanych; dawać za opłatą procentów zaliczki na własne listy hipoteczne, jako też na inne anstrjackie papiery rządowe, przemysłowe i inne, pewną wartość mające, o ile kurs tych ostatnich na austriackich giełdach urzędownie jest notowany.

Kapitał Towarzystwa przeważnie użyty być ma do interesów pod 1. i 2. wymienionych, niemniej do zaliczek na własne listy hipoteczne i do ich eskontowania.

6. Eskontować weksle opiewające na walutę prawną, płatne we Lwowie lub w miejscach, w których istnieją Filje lub Ajeneje Towarzystwa z terminem wypłaty nieprzenoszącym dni stu od dnia podania wekslu. Weksle takowe muszą mieć oprócz żira podającego, jeszcze podpis najmniej jednej osoby wekslowo obowiązanej, z wypłacalności znanej,

7. Przyjmować pieniądze na bieżący rachunek lub za wydaniem oprocentowanych asygnacyj kasowych, które na pewne imię i nie na mniej jak na 50 złr. w. a. opiewać mają. Formularze tych asygnacyj podlegają zatwierdzeniu Rządu. Najwyższa kwota asygnacyj kasowych w biegu będących nie może bez szczegółowego przyzwolenia rządowego przenosić trzykrotnej ilości wpłaconego kapitału akcyjnego.

8. Prowadzić interesa na rachunek bieżący (Conto corrente) i przekazowe (Ziro) w ten sposób, iż tylko gotówką, którą się ma do żądania, wolno rozporządzać, przez asygnacje (Cheque) albo przepisanie na rachunek w tym celu otwarty.

9. Zajmować się komisowo kupnem i sprzedażą papierów rządowych i innych pewną wartość

mających, oraz innemi bankowo-komisowemi interesami za należytem pokryciem, tudzież interesami wzajemnymi (Wechselgeschäfte) z wyłączeniem wszelkiego kredytu in bianco.

10. Przyjmować domicilowanie weksli i tychże inkasowanie na rachunek osób trzecich.

11. Przyjmować do przechowania papiery pewną wartość mające, drogie kruszce i inne kosztowności.

12. Połączona z ces. król. uprzywil. galic. akcyjnym Bankiem hipotecznym kasa zaliczkowa dawać będzie pożyczki za złożeniem stosownego zastawu lub za odpowiedniem poręczeniem. Pożyczki te dawane będą w ilości od najmniej 5 do najwyżej 1000 złr. w. a. — Z pożyczającym wolno umawiać się o zwrot pożyczki bądź naraz, bądź w ratach tygodniowych, miesięcznych lub kwartalnych, oraz o wysokość i sposób opłacania procentów.

13. Udzielanie zaliczek na zastaw ziemio-
płodów.

Galicyjski Bank Kredytowy we Lwowie.

RADA ZAWIADOWCZA

Prezydent: książę **Leon Sapieha.**

Wiceprezydent: hr. **Henryk Łączyński.**

Członkowie: książę **Adam Sapieha.** **Edward Simon,** hrabia **Jan Tarnowski,** **Antoni Dąbczański,** **Zdzisław Marchwicki,** **Józef Prus Jabłonowski.**

Dyrekcja: **Edward Simon,** **Zdzisław Marchwicki.**

Sekretarz rady zawiadowczej: **Jan Chyliński.**

Prokurzyści: **Otton Hauswald,** **Dr. Bernard Goldman.**

Kapitał akcyjny złr. **4.000.000,** z tego emitowano złr. **1.000.000** w **5.000** akcjach po złr. **200,**

Kupon akcyjny procentowy płatny **1. Stycznia,** superdywidendowy płatny **1. Lipca.**

Zakres działania: (§. 7. Statutów.)

Eskont weksli, asynagacji i obligów; udzielanie zaliczek na papiery państwowe, akcje, obligacje jako też na różne efekta i na ruchome i nieruchome zastawy; kupno i sprzedaż monet, losów i wszystkich papierów wartościowych, tak na własny, jak też w zastępstwie na obcy rachunek; zarządanie i wspieranie przemysłowych, rolniczych i innych przedsiębiorstw; ściąganie i inkasowanie należności, weksli, kuponów na rachunek obcy w drodze komisowej; przyjmowanie efektów i papierów wartościowych w depozyt lub do przechowania; kupno i sprzedaż towarów, płodów surowych i przedmiotów przemysłu na własny i obcy

rachunek; udzielanie zaliczek na towary i warranty, przyjmowanie gotówki do oprocentowania na rachunek bieżący, na asynagaty kasowe i książeczki wkładkowe i wydawanie procentowych obligacji, nareszcie udzielanie zaliczek na kosztowności, kruszce i drogie kamienie.

Obecnie wydają się:

Asynagaty kasowe 5⁰/₀ z 8 dniowem, **6⁰/₀** z 30 dniowem, **6¹/₂⁰/₀** z 90 dniowem wypowiedzeniem.

Książeczki wkładkowe 6⁰/₀, na które zwroty do złr. **200** bez wypowiedzenia uskuteczniają się.

Fundusze wpływające jako wkładki na książeczki stanowią specjalny kapitał oddziału zastawniczego, i znajdują swoje pokrycie i pewność w wartości zastawionych przedmiotów, jako też w całym majątku Towarzystwa.

Bilans z dniem 30. Czerwca 1875.

Stan czynny:

Kasa główna	85.965 06
Oddziału zastawniczego	10.292 16
Weksle	1,938,181 48
Efekta	20.111 —
Kupony	2,823 60
Zaliczki na zastawy	175,528 —
Odsetki narosłe	6.898 55
Koszta założenia i stpl. akc.	16.200 —
Inwentarz	9.650 —
Czynsz nadpłacony	3.150 —
Dłużnicy	1,640.771 34
	Złr. 3,909,571 19

Stan bierny:

Kapitał akcyjny	1,000.000 —
Fundusz rezerwowy	8.693 34
Asynagaty kasowe	1.229.100 —
Wkładki książeczkowe i odsetki narosłe	447.436 01
Nadwyżki licytacyjne	454 55
Akcyjne kupony	9.324 —
Odsetki przenośne	51.831 31
Wierzyciele	1,092,115 73
Nadwyżka zysku*)	70.616 12
	Złr. 3,909,571 19

*) Wynosi w stosunku do kapitału 14⁰/₀ rocznie.

Biura Galicyjskiego Banku Kredytowego we Lwowie, przy ulicy Wałowej Nr. 4.

Godziny urzędowe: od 9. do 1. — i od 3. do 5. godziny codziennie z wyjątkiem dni świątecznych.

Towarzystwo zaliczkowe dla rolnictwa i przemysłu rolniczego we Lwowie.

Stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką.

(Ulica Karola Ludwika, gmach Towarz. kredyt. ziem.)

Dyrekcja: Dyrektor naczelny Józef Pajęczkowski, dyrektorowie Jakób Wiktor i Maciej Kunaszowski.

Rada nadzorcza: prezes Kazimierz hr. Krasiecki, zastępca prezesa Włodzimierz hr. Russocki. Członkowie: Zygmunt Bojarski, Stanisław hr. Dzie duszycki, dr. Piotr Gross, Józef Prus Jabłonowski, Henryk Janko, Franciszek Jasiński, Konstanty Piliński, Mieczysław Potocki, Eugeniusz Wajgart, dr. Józef Wereszezyński.

Stowarzyszenie to, mające na celu dostarczenie członkom swoim na umiarkowany procent gotowych pieniędzy, potrzebnych im do obrotu w gospodarstwie rolniczem i rolniczo-przemysłowem, za pomocą wspólnego kredytu wszystkich członków, założone za inicytywą delegatów gal. Towarzystwa kredytowego ziemskiego wpisaniem zostało do rejestru firm stowarzyszeń zarobkowych uchwałą e. k. sądu krajowego lwowskiego z dnia 7. sierpnia 1874 do l. 39.867.

Członkami są właściciele dóbr i dzierżawcy. Udział wynosi 200 złr., który może być wpłaconym albo w całości, lub też w kwocie 50 złr. zaraz, reszta w trzech półrocznych ratach po 50 złr. Od udziałów pobierana będzie dywidenda. Udziałów takich posiadać może jeden członek 50. Wpisowe od każdego udziału 2 złr.

Dyrekcja przyjmuje oszczędności na rachunek bieżący i procentowuje takowe po 6 od 100, udziela zaś pożyczek członkom swoim na 9 od 100.

Zamknięcie rachunków za czas od 1. lipca 1874 do 30. czerwca 1875 wykazuje, że Towarzystwo liczy 108 członków z 186 udziałami. Deklarowana kwota udziałów 37,200 złr. na rzecz których wpłynęło 23,250 złr. pożyczek udzielono w przeciągu roku 93 stronomi, w kwocie 125,365 złr. 36 ct. a z końcem czerwca pozostało rozpozyczonych 64,132 złr. 62 ct. w. a. zaś cały obrót kasowy wynosił 489,883 złr. 48 ct. w. a. Dyrekcja urządzuje codziennie od 9 do 2 godziny.

Galicyjskie ogólne towarzystwo ubezpieczeń.

Do historii ubezpieczeń.

Nieszczęścia spowodowane przez niszczące żywioły, straty poniesione w skutek niepomyślnego losu albo przez złośliwość ludzką, a wobec tego wszystkiego trudność odwrócenia niebezpieczeństw, obudziły uerypożyteczną myśl zabezpieczenia się od szkód z nieprzewidzianych, a często nawet nieuniknionych wypadków.

Nie można dokładnie oznaczyć czasu, kiedy pojawił się pierwszy pomysł zabezpieczania, to jednak pewna, że pochodzi on z odległej bardzo starożytności.

Wiemy że Rzymianie już na dwieście lat przed narodzeniem Chrystusa, w czasie drugiej wojny punickiej zabezpieczali przedsiębiorców swoich prowadzących żywność i potrzeby wojenne do Hiszpanji, od szkód zrzadzonych przez nieprzyjaciela albo przez burze morskie.

Cesarz Klaudjusz wkrótce po narodzeniu Chrystusa, podczas wielkiej drożyny w Rzymie zabezpieczał dostawców zboża od strat, na które ich narażała niebezpieczna podróż morską, aby zachęcić przez to do większego dowozu, a tem samem spowodzić zniżenie cen zbożowych.

W kodeksie Justiniana znajdujemy także cały ustęp o wynagrodzeniach strat lub uszkodzeń poniesionych w czasie podróży morskich, za co od zabezpieczonych wartości opłacono odsetki temu, kto przyjmował na swoją odpowiedzialność niebezpieczeństwo żegluga; wyraźnie też napisano tam, że ubezpieczający przyjmuje na siebie tylko niebezpieczeństwo losu, ale nie odpowiada za wypadki z winy drugiej osoby.

W końcu XII. wieku, Francja za czasów Filipa Augusta odmówiła gościnności Żydom, zabezpieczali ciż majątki swoje od strat, na które w dalekich, a niebezpiecznych podróży narażeni byli, ztąd też przynajmniej niektórzy, że Żydzi dali początek zabezpieczeniom we Francji.

Jakkolwiek już u starożytnych mieszkańców Italii spostrzegamy pomysł zabezpieczania, mianowicie morskiego, i w średnich wiekach widzimy ślady jego rozszerzenia się, to przecież wiele bardzo wieków upłynęło, zanim pomysł ten rozwijać się i kształcić zaczął, a więcej jeszcze, zanim począł wiązać towarzystwa i tworzyć instytucje. Zabezpieczenia z owych przedchrześcijańskich wieków uważać tylko należy jako pojedyncze usiłowania, czynione dla zachęcenia do niebezpiecznych a pożytecznych dla kraju przedsięwzięć; wynagrodzenia za poniesione straty szły zwykle z prywatnej kieszeni lub ze skarbu publicznego, ale nigdy nie wpływały z takich, jak dzisiaj zobowiązań nie składały się z kapitałów przynoszących nawet zyski, ani też nie pochodziły z wzajemnych zabezpieczeń jakiegoś stowarzyszenia lub całego kraju.

Zabezpieczenia z czasów średniowiecznych liczniej się wprowadzić pojawiały, ale nie różniły się niczem od pierwszych; nie można w nich dopatrzeć żadnego systemu, ani natury późniejszych instytucji; nawet wiadomość przez niektórych podana, o utworzeniu zakładu assekuracyjnego w Bruges w Belgii, który miał powstać z upoważnienia hrabiego Flandrii w r. 1311 pod nazwą Izby ubezpieczeń (Chamber of insurance), jest zbyt wątpliwa, aby jej zaufać można. Pierwsze rozporządzenie tyczące się zabezpieczeń, wydane tam zostało dopiero w r. 1537.

Niezaprzeczoną jest rzeczą, że w Barcelonie w Hiszpanii w r. 1435 wyszła najpierwsza ustawa urządzająca zabezpieczenie morskie (Consolato del mare); dlatego też Barcelonę zowią kolebką tych pożytecznych instytucji. Tam w miarę postępu cywilizacji zaczęła się rozwijać i kształcić ta zbawienna myśl, która przed wiekami z Italii wyszła, ztamtąd w miarę rozszerzających się stosunkach handlowych, rozszerzała się ona po całej cywilizowanej Europie. Za przykładem Barcelony potworzyły się w pierwszej połowie XVI. wieku korporacje assekuracyjne morskie w Italii, Niderlandach, Anglii, Francji, Szwecji, Danii i Niemczech.

W końcu XVII. wieku zaczęły powstawać zabezpieczenia od szkód ogniowych, później za nimi poszły zabezpieczenia wartości ziemiopłodów w razie gradobicia lub nieurodzaju, była w razie pomoru, a nawet zabezpieczenia kapitałów na przypadek śmierci i różne inne gałęzie zabezpieczeń, które do tego stopnia rozwinęły się i udoskonaliły, że dzisiaj we wszystkich krajach ucywilizowanych chronią skutecznie wszelką własność od straty i uszkodzenia, a tem samem stają się rękojmią całości majątków, a ile ich upadek nie jest skutkiem nierządu lub rozrzutności.

W XIX. stuleciu stała się assekuracja wielką potęgą ekonomiczną i jest miarą, wedle której statystyka oblicza dobrobyt kraju. W przodującej na tem polu

Anglii istnieje przeszło 90 zakładów asekuracyjnych, — u nas w Galicji (obok kilku zagranicznych filij) dwie instytucje narodowe: „Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie“ i „Galicyskie ogólne Towarzystwo ubezpieczeń we Lwowie.“

„**Galicyskie ogólne Towarzystwo ubezpieczeń we Lwowie**“ zostało założone w roku 1870 przez grono najzażniejszych obywateli kraju. Fundusz gwarancyjny zakładu wynosi 2 miliony złr. a fundusz rezerwowy doszedł już w roku 1873 do wysokości 434,162.8 złr. — Statuta tego zakładu zbyt są rozpowszechnione w naszym kraju abyśmy potrzebowali na tem miejscu zalecać przystępnosć warunków i owe znakomite rękojmie, jakie Towarzystwo licznej swej klienteli podaje. Od czasu swego istnienia aż po koniec r. 1873 wypłaciło Towarzystwo z niezachwianą akuratnością odszkodowań w sumie 1,561,564.28 złr. a sprawozdanie Rady administracyjnej za rok 1874 poucza nas, że ogół miał intencje Towarzystwa ocenić. Premje za ubezpieczenia ogniowe, gradowe i transportowe wynosiły 1,125,002.40 złr. — zaś w dziale ubezpieczeń na życie otrzymało Towarzystwo 4090 wniosków opiewających na złr. 2,758,240.40 kapitału i złr. 14 613 renty. Z uznania godną gotowością wypłaciło Towarzystwo na 34 wypadków śmierci przypadające spadkobiercom sumy.

Następnie należy podnieść, że rok 1874 był dla Towarzystwa rokiem pewnych reform. Ograniczono na podstawie obliczeń matematycznych przyjmowanie ryzyków do pewnych sum maksymalnych, co bardzo zbawiennie wpłynęło na stan interesów. W dziale reasekuracji Towarzystwo zerwało stosunki z niektórymi firmami, aby natomiast zawiązać takowe z innymi dobrze akredytowanymi Zakładami.

W tymże roku zaprowadziło Towarzystwo nadto instytucję **Delegatów**, którzy wybrani z najzażniejszych obywateli w każdym powiecie, mają obowiązek bezstronnego pośredniczenia między Towarzystwem a ubezpieczonymi, i oraz jako rzeczoznawcy w ogólnej ekonomji i w charakterze meżów zaufania są w możności, w każdym razie przyjąć w pomoc swoją światłą i praktyczną radą.

Tak tedy to Towarzystwo przedstawia znakomitą instytucję krajową, którą Publiczności, szukającej pomocy w asekuracji, sumiennie zalecić należy. Fachowe pisma zagraniczne i dzienniki krajowe zwracają od czasu do czasu uwagę Publiczności na pomyślny stan interesów Towarzystwa, tudzież na umiętną i sprężystą Dyrekcję.

Towarzystwo kredytowe miejskie

rozpoczęło z dniem 1. Maja 1875 swoją czynność.

(Stowarzyszenie o poręce nieograniczonej)

liczba członków (z dniem 31. Sierpnia) 11.173;
subskrybowane udziały 301.370 złr.

Towarzystwo udziela członkom swym pożyczki hipoteczne i zaliczki, przyjmuje wkładki

oszczędności od 1 złr. zaciągawszy i wydaje listy dłużne 6% wraz z przypadającą z czystego zysku dywidendą. Listy te mają pokrycie w udzielonych pożyczkach hipotecznych, solidarnej odpowiedzialności członków tudzież w całym majątku Towarzystwa i będą umorzone w latach 15 i 30.

Głównym celem Towarzystwa jest podniesienie bytu mieszkańców miast naszych i miasteczek przez uwolnienie ich od lichwy przez udzielenie pożyczek hipotecznych na takie realności, na które bank hipoteczny nieudzielał takowych, na lat 6 aż do 26 i zapomogą udzielania zaliczek spłatnych w jednym roku w ratach miesięcznych i kwartalnych, Pożyczki hipoteczne udzielają się za spłatą prowizji 8 od sta, zaliczki na prowizją 10 od sta.

Od 1. Maja do 31. Sierpnia udzielono w poniższych powiatach 81.050 złr. na zaliczki i wydano promessy na 93.000 złr. pożyczek hipotecznych.

Ajencje powiatowe otwarte są dotąd w Brodach, Brzeżanach, Buczaczu, Czerniowcach, Drohobyczu, Jarosławiu, Kamionce strumiłowej, Nadwórnie, Sokalu, Stanisławowie, Zbarażu.

Zarząd sprawuje Dyrekcja złożona z pp. Antoniego Ławroskiego, Dr. Ig. Czerneryńskiego, Dr. Juliusza Popiela i Karola Gromana.

Kontrolę wykonuje Rada zawiadowcza złożona z pp. Franc. Bałutowskiego, Dr. Ig. Czerneryńskiego, K. Gromana, Dr. Henryka Jasieńskiego, Józefa Łukasiewicza (z Bukowiny) Ant. Ławroskiego, M. Pisarczuka, Jana Poppiusa, Dr. Jul. Popiela, Wojciecha Manieckiego, Henryka Spalkiego, K. Widmana i Hr. Stef. Zamojskiego

Towarzystwo gal. kasy zaliczkowej we Lwowie.

Stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką.

przy ulicy halickiej pod l. 21.

W skład Rady Nadzorczej Towarzystwa wchodzi: Stanisław hr. Bielski wiceprezes Rady, Brassman Jan, Darowski Mieczysław, Groman Karol, Dr. Janowicz Aleksander, Kuleczycki Teodor, hr. Łęczyński Henryk, prezes Rady; Merunowicz Teofil, Papius Jan, Piątkowski Feliks.

Dyrekcją stanowią: Thilsch Julian, dyrektor, Pilarski Aleksander, skarbnik.

Celem Towarzystwa jest dostarczenie członkom na umiarkowany procent gotowych pieniędzy potrzebnych im do obrotu w gospodarstwie lub przemysle. Jako członek przyjętym być może każdy mający prawo własnowolności, niemniej gminy, stowarzyszenia, osoby moralne i t. p. Towarzystwo nie ogranicza swej działalności bynajmniej na m. Lwów, lecz przyjmuje członków także i poza Lwowem mieszkających.

Towarzystwo przyjmuje wkładki na książeczki oszczędności i oprocentowuje takowe:

za wypowiedzeniem 3 dniowem po 6 od sta
 " " 14 " " 7 " "
 " " 30 " " 8 " "

Stan Towarzystwa nader jest pomyślny. Za rok ubiegły 1874 r. Członkowie Towarzystwa od umieszczonych kapitałów otrzymali 15% dywideny. Towarzystwo liczy po dzień 30. czerwca 1875 — 1326 członków.

Według zamknięcia rachunków z końcem 30. czerwca 1875 r. obrót kasowy wynosi 686.564 złr. 74 ct. w. a. Bilans surowy przedstawia się jak następuje:

Aktywa po 30. czerwca 1875 r. Pożyczki na skrypta i weksle 167370 złr. 71 ct. Koszta założenia i mobiliów 1844 złr. 12 ct. Zaliczki w procesie 758 złr. 99 ct. Koszta administracyi 2851 złr. 34 ct. Gotówka w kasie 5369 zł. 39 ct. Razem 178194 złr. 55 ct.

Pasywa. Udziały członków 35713 złr. 54 ct. Wierzyciele wekslowi 12625 złr. Wkładki na rachunkach bieżących 114651 zł. 66 ct. Fundusz rezerwowy 3279 zł. 29 ct. Procenta 11078 złr. 37 ct. Zysk z roku 1874 r. 846 złr. 69 ct. Razem 178194 złr. 55 ct.

TOWARZYSTWO ZALICZKOWE

we Lwowie.

(Ul. akademicka l. 5.)

Towarzystwo to zawiązane zostało w r. 1871 i liczyło z końcem 1874 roku członków 1875 z subskrybowaną kwotą udziałów 121.940 złr. Obrót kasowy w r. 1874 wynosił 1,047,409 złr. 28 ct. Bilans za rok 1874 przedstawia się jak następuje:

I. Stan czynny: Gotówka 12.259 zł. 29 ct.; pożyczki udzielone na skrypta i weksle 125.841 złr. 98 ct.; pożyczki udzielone na zastawy 920 złr. 6 ct.; procenta wypłacone 155 złr. 22 ct.; procenta zwłoki na 1784 rok 2.211 złr. 59 ct.; koszta założenia i mobiliów 831 złr. 61 ct.; wartość zapasu druków 160 złr.; zaliczki procesowe 435 złr. 84 ct. Ogółem stan czynny wynosi 127.968 złr. 88 ct.

II. Stan bierny: Udziały członków 49.728 złr. 37 ct.; wkładki na rachunek bieżący 59.089 złr. 82 ct.; wierzyciele wekslowi 22000 złr.; procenta na rok 1875 naprzód pobrane 3.749 złr. 97 ct.; fundusz rezerwowy 3.193 złr.; reszta zysku z 1873 roku 7 złr. 3 ct.; czysty zysk za 1874 rok 5057 złr. 40 ct. Razem stan bierny 142.825 złr. 59 ct.

Zarząd sprawuje Dyrekcja złożona z panów: Józefa Pajączkowskiego, Antoniego Żabickiego, i dr. Alfreda Zgórskiego.

Rada Nadzorcza: Alfred Młocki, prezes, Franciszek Bałutowski, wiceprezes, dr. Tadeusz Skalkowski, sekretarz.

Ogólne zgromadzenie odbyte dnia 4. kwietnia 1875 przyznało dla członków wypłatę dywidendy 12%.

Za lokowane kapitały przez osoby obce opłaca Towarzystwo zaliczkowe 6% rocznie oprocentowując z dniem 30. czerwca i 31. grudnia każdego roku.

C. k. uprzywił, galic, Zakład kredytowy włościański we Lwowie,

Rada zawiadowcza. Prezes: posada nieob-sadzona; wiceprezesowie: Karol ks. Jabłonowski i Mikołaj br. Romaszkan, Członkowie: Edward hr. Fredro, dr. Jan Fried, Ludwik Moskowicz, August br. Romaszkan, Zygmunt br. Romaszkan, Józef Tyszkowski, dr. Wiktor Zbyszewski.

Dyrekcja: Dr. Jan Fried, August br. Roma-zskan i dr. Wiktor Zbyszewski.

Wyżsi urzędnicy: Naczelnik buhalterji Jerzy Mayer, kasa centralna: Ludwik Starzeński, likwidatura: Jerzy Klein, sekcja hipoteczna: dr. Leon Reiss, korespondencja: Hieronim Pożakowski, asekuracja: Ludwik Dekanski.

Kas powiatowych jest 56 w Galicji: Biała, Bóbrka, Bochnia, Borszczów, Brody, Brzeżany, Buczacz, Czortków, Dembica, Drohohecz, Gorlice, Grzymałów, Horodenka, Jarosław, Jasło, Jaworów, Kałusz, Kamionka, Kolbuszowa, Kołomyja, Komarno, Kossów, Kraków, Lwów, Lisko, Lubaczów, Mielec, Nadwórna, Nowy Targ, Nowy Sącz, Przemysł, Przemyślany, Rawa, Rohatyn, Rzeszów, Sambor, Sanok, Sniatyn, Sądowa Wisznia, Sokal, Stanisławów, Staremiasto, Stryj, Tarnopol, Tarnów, Turka, Wadowice, Zaleszczyki, Zbaraż, Złoczów, Żółkiew i Żydaczów; na Bukowinie: Czerniowce, Radowce, Suczawa, Wyznica.

Bank rustykalny wydaje listy zastawne w sztukach po 1000, 500 i 100 złr. oprocentowane po 6% rocznie za półrocznymi kuponami wolnymi od podatku na 1. Stycznia i 1. Lipca każdego roku płatnymi. Listy zastawne mają udział w czystym zysku w wysokości 70%; udział ten wynosił w r. 1872 $1\frac{3}{10}$ procent superdywidendy, w r. 1873 $= 1\frac{1}{2}$ % w roku 1874 $= 1\frac{1}{2}$ % Wartość kuponów obligacyj Banku rustykalnego wynosiła w ostatnim roku 7%. Te listy zastawne wylosowują się w 15 letnich okresach w pełnej wartości nominalnej; przy ostatnim ciągnięciu wylosowano 631.400 złr.

Stan interesów z końcem r. 1874: Pożyczki udzielone 9,383.021 złr., wkładki udziałowe 620,957 złr. 50 ct. fundusz rezerwowy 116,139 złr., 05 ct. listy zastawne w obiegu 7,761,400 złr., asygnaty kasowe 1,907,500 złr., obrót kasowy 15,009,674 złr. 24 ct. dochód ogólny 957,426 złr. 28 ct. zysk czysty 216,359 złr. 82 ct.

Pociągi kolei żelaznej.

Godziny nocne od 6. wieczór do 5. minut 59 rano są czarno obwiedzione.

WIENI - ODERBERG-KRAKÓW.

Kolej północna cesarza Ferdynanda.

Mł	Ceny jazdy								Pociąg posp.				Stacje	Pociąg	Pociąg	Pociąg	Pociąg	Pociąg						
	I.		II.		III.		IV.		I.		II.			osób.	posp.	mięsz.	mięsz.	osób.						
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		9	1	29	31	11						
													I-III	I-II	II-IV	II-IV	I-III							
0.6	—	37	—	28	—	19	—	13	—	44	—	33	Wiedeń	Odj.	9	8	10	53	2	23	5	8	8	38
1.7	—	63	—	47	—	32	—	21	—	—	—	—	Floridsdorf	—	8	23	11	5	2	41	5	28	8	53
2.3	—	85	—	64	—	42	—	29	—	—	—	—	Süssenbrun	—	—	—	—	—	2	56	5	46	—	—
4	1	47	1	11	—	74	—	49	1	77	1	33	Wagram	—	8	43	—	—	3	8	6	1	9	14
5.2	1	91	1	43	—	96	—	64	—	—	—	—	Gänserndorf	Przyj.	9	1	11	37	3	30	6	25	9	32
6.5	2	39	1	80	1	20	—	80	2	87	2	16	Angern	Odj.	9	21	—	—	3	52	6	52	9	53
7.6	2	80	2	10	1	40	—	93	—	—	—	—	Dürnkrot	—	9	37	12	4	4	12	7	16	10	11
8.5	3	13	2	35	1	57	1	5	—	—	—	—	Drösing	—	—	—	—	—	4	27	7	33	—	—
9.8	3	61	2	71	1	80	1	21	—	—	—	—	Hohenau	—	10	1	—	—	4	41	7	50	10	38
10.9	4	—	3	—	2	—	1	34	4	80	3	61	Bernhardthal	—	—	—	—	—	4	59	8	11	—	—
12.4	4	55	3	42	2	28	1	52	—	—	—	—	Landenburg	Przyj.	10	29	12	44	5	13	8	26	11	6
13.7	5	3	3	78	2	52	1	68	6	4	4	53	M.-Neudorf	Odj.	10	35	12	49	5	23	8	41	11	16
14.6	5	37	4	2	2	69	1	79	—	—	—	—	Göding	—	10	54	—	—	5	43	9	4	11	35
16.3	5	99	4	49	2	99	2	—	—	—	—	—	Strassnitz-Rohatez	—	11	12	1	20	6	19	9	27	11	53
18.1	6	66	4	99	3	33	2	22	7	98	5	99	Bisenz	—	11	45	—	—	6	47	10	41	12	6
19.6	7	21	5	40	3	61	2	40	—	—	—	—	Hradisch	—	12	11	2	4	7	16	10	42	12	53
21.1	7	76	5	82	3	88	2	59	—	—	—	—	Napagedl	—	12	33	—	—	7	39	11	8	1	15
22.1	8	12	6	9	4	6	2	71	9	75	7	31	Kwassitz-Tlumatschau	—	12	50	—	—	8	—	11	32	1	32
24.1	8	86	6	65	4	43	2	95	10	63	7	97	Hullein	Przyj.	1	6	2	43	8	16	11	51	1	48
26.1	9	59	7	20	4	80	3	20	—	—	—	—	Prerau	Odj.	2	28	3	15	8	42	12	20	2	10
27.8	10	22	7	67	5	10	3	41	12	26	9	20	Leipnik	—	2	48	—	—	—	—	—	1	15	3
29.1	10	69	8	2	5	35	3	56	12	83	9	62	Weisskirchen	—	3	10	3	55	—	—	—	1	48	3
30.6	11	25	8	43	5	63	3	75	—	—	—	—	Pohl	—	3	29	4	9	—	—	—	2	14	3
32.1	11	80	8	85	5	90	3	93	—	—	—	—	Zauchtl-Neutitschein	—	3	48	—	—	—	—	—	2	40	4
34.4	12	63	9	48	6	32	4	22	15	11	11	38	Stauding	—	4	9	—	—	—	—	—	3	9	4
35.1	12	89	9	67	6	45	4	30	15	42	11	61	Schönbrunn	Przyj.	4	37	4	56	—	—	—	3	43	4
35.4	12	99	9	76	6	50	4	34	—	—	—	—	Ostrau	Odj.	4	46	5	6	—	—	—	4	—	5
36.2	13	28	9	97	6	66	4	43	15	89	11	96	Hruschau	—	4	50	—	—	—	—	—	4	18	5
38.2	14	—	10	52	7	2	4	68	16	75	12	62	Oderberg	Przyj.	5	6	5	21	—	—	—	4	34	5
38.9	14	25	10	71	7	14	4	77	—	—	—	—	Petrovitz	Odj.	5	52	5	36	—	—	—	4	49	5
39.7	14	54	10	94	7	30	4	86	—	—	—	—	Seibersdorf	—	6	15	5	56	—	—	—	5	27	6
40.9	14	97	11	27	7	51	5	1	17	91	13	50	Pruchna	—	6	26	—	—	—	—	—	5	43	6
42.7	15	62	11	77	7	85	5	23	18	69	14	9	Chybi	—	6	38	—	—	—	—	—	6	1	6
43.9	16	5	12	9	8	8	5	38	—	—	—	—	Dzieditz	Przyj.	6	52	6	25	—	—	—	6	22	7
45.5	16	63	12	54	8	36	5	57	19	91	15	—	Jawiszowice	—	7	10	6	12	—	—	—	6	51	7
46.6	17	3	12	83	8	56	5	71	—	—	—	—	Oświęcim	—	7	36	7	17	—	—	—	7	30	7
47.4	17	31	13	5	8	71	5	81	—	—	—	—	Chelmek	—	7	56	7	17	—	—	—	7	31	8
48.3	17	64	13	29	8	87	5	92	—	—	—	—	Libiąż	—	8	9	—	—	—	—	—	8	48	8
48.9	17	85	13	45	8	98	5	99	21	37	16	9	Chrzanów	—	8	20	—	—	mięsz.	—	—	9	8	8
50.6	18	47	13	91	9	30	6	20	22	11	16	64	Trzebinia	Przyj.	8	31	—	—	pociąg.	—	—	9	23	8
52.3	19	8	14	37	9	60	6	41	—	—	—	—	Krzeszowice	—	8	39	7	52	(37)	—	—	9	33	8
54	19	69	14	83	9	92	6	61	23	58	17	75	Zabierzów	—	9	9	8	18	2	38	10	26	9	27
													Kraków	—	9	29	—	—	3	2	10	56	9	50
															9	48	8	52	3	26	11	22	10	12

KRAKÓW. LWÓW. PODWOLOCZYSKA.

Kolej galic. Karola Ludwika.

Od 15. lipca 1875.

I	Cena jazdy			Pak.	Stacje	P. pos.	P. m.	P. osob.	P. m.	II	Cena jazdy			Pak.	Stacje	P. pos.	P. m.	P. osob.	P. m.
	I	II	III								I	II	III						
11	40	30	15	2	Kraków	10	38	52	6	13	18	2	Podwołocz.	2	28	7	43	113	7
37	86	65	34	4	Bierzanów	10	56	77	7	28	39	4	Bogdanówka-Kam.	5	14	8	7	93	9
34	133	1	55	6	Podleże	11	115	111	7	25	70	6	Makeymówka	8	41	9	15	59	10
5	180	135	70	8	Kaj	11	136	111	7	47	84	10	Borki wielkie	10	9	10	10	29	10
67	241	181	94	10	Bochnia	11	151	111	8	12	8	12	Tarnopol	12	10	11	6	6	11
92	331	248	129	14	Stowiszyn	12	30	12	9	42	10	14	Hucoczek wielki.	14	10	11	11	54	11
102	367	275	143	16	Bogumilowice	12	1	5	9	20	12	15	Jezierzna	15	11	14	11	24	12
121	468	351	182	20	Tarnów	12	1	5	9	33	13	20	Puchów	16	12	12	12	38	12
146	526	394	22	20	Walci	12	2	1	10	15	2	23	Złoczów	17	12	12	12	39	12
163	587	440	258	22	Czarna	12	2	1	11	16	6	25	Złoczów	18	12	12	12	39	12
174	626	470	244	24	Dębica	12	2	1	11	18	6	26	Kniaże	19	12	12	12	39	12
188	677	58	263	26	Ropczyce	13	3	3	11	18	6	26	Krasne	20	12	12	12	39	12
208	749	562	291	28	Sejdiszów	13	3	3	11	20	4	26	Krasne	21	12	12	12	39	12
223	828	621	322	31	Trzcianna	13	4	3	11	22	4	26	Zadwórze	22	12	12	12	39	12
242	922	691	358	35	Rzeszów	13	4	3	11	24	4	26	Podzamcze	23	12	12	12	39	12
256	994	745	386	38	Zanout	13	5	4	11	25	4	26	Podzamcze	24	12	12	12	39	12
276	1058	794	412	41	Rogozno	13	5	4	11	26	4	26	Przyj.)	25	12	12	12	39	12
294	1127	845	438	44	Przeworsk	13	5	4	11	27	4	26	ze Lwowa	26	12	12	12	39	12
313	1197	845	438	47	Jarodaw	13	6	5	11	28	4	26	Mszana	27	12	12	12	39	12
322	1159	869	451	48	Kamenobrod	13	6	5	11	28	4	26	Kamenobrod	28	12	12	12	39	12
339	1220	915	475	51	Sadowa Wisznia	13	6	5	11	29	4	26	Sadowa Wisznia	29	12	12	12	39	12
358	1289	967	511	54	Gródek	13	6	5	11	30	4	26	Gródek	30	12	12	12	39	12
371	1336	1022	519	56	Horosnica	13	6	5	11	30	4	26	Horosnica	31	12	12	12	39	12
383	1379	1034	536	57	Mosiska	13	6	5	11	30	4	26	Mosiska	32	12	12	12	39	12
408	1469	1121	571	62	Mejka	13	6	5	11	30	4	26	Mejka	33	12	12	12	39	12
415	1494	1121	581	62	Mosiska	13	6	5	11	30	4	26	Mosiska	34	12	12	12	39	12
429	1544	1185	611	64	Radymno	13	6	5	11	30	4	26	Radymno	35	12	12	12	39	12
451	1624	1218	631	68	Jurawica	13	6	5	11	30	4	26	Jurawica	36	12	12	12	39	12
459	1652	1239	643	69	Zurawica	13	6	5	11	30	4	26	Zurawica	37	12	12	12	39	12
481	1732	1269	673	72	Przemysl	13	6	5	11	30	4	26	Przemysl	38	12	12	12	39	12
50	18	1850	7	75	Mosiska	13	6	5	11	30	4	26	Mosiska	39	12	12	12	39	12
517	1837	1396	724	78	Podzamcze	13	6	5	11	30	4	26	Podzamcze	40	12	12	12	39	12
551	1861	1396	724	78	Trzcianna	13	6	5	11	30	4	26	Trzcianna	41	12	12	12	39	12
558	1937	1453	753	81	Krasne	13	6	5	11	30	4	26	Krasne	42	12	12	12	39	12
558	1984	1486	771	81	Kniaże	13	6	5	11	30	4	26	Kniaże	43	12	12	12	39	12
571	2056	1542	799	86	Ropczyce	13	6	5	11	30	4	26	Ropczyce	44	12	12	12	39	12
58	2088	1566	812	87	Dębica	13	6	5	11	30	4	26	Dębica	45	12	12	12	39	12
602	2243	1682	843	90	Czarna	13	6	5	11	30	4	26	Czarna	46	12	12	12	39	12
623	2243	1682	843	90	Walci	13	6	5	11	30	4	26	Walci	47	12	12	12	39	12
635	2286	1715	889	95	Tarnów	13	6	5	11	30	4	26	Tarnów	48	12	12	12	39	12
654	2354	1766	916	98	Hucoczek wielki	13	6	5	11	30	4	26	Hucoczek wielki	49	12	12	12	39	12
675	2430	1823	945	1	Bogumilowice	13	6	5	11	30	4	26	Bogumilowice	50	12	12	12	39	12
69	2484	1863	966	1	Stowiszyn	13	6	5	11	30	4	26	Stowiszyn	51	12	12	12	39	12
703	2531	1898	984	1	Bochnia	13	6	5	11	30	4	26	Bochnia	52	12	12	12	39	12
					Podwołoczyska Prz.	13	6	5	11	30	4	26	Podwołoczyska Prz.	53	12	12	12	39	12

Miej.	Cena jazdy			Stacje	Pociągi męsz.			Miej.	Cena jazdy			Stacje	Pociągi męsz.		
	I. zł.	II. zł.	III. zł.		I. zł.	II. zł.	III. zł.		I. zł.	II. zł.	III. zł.		I. zł.	II. zł.	III. zł.
1.7	61	46	31	Przemysł	8	56	41	6.7	36	27	18	7	10	1	1
1.7	61	46	31	Hermanowice	9	57	42	2.7	97	78	49	8	26	1	21
3.4	122	92	61	Nizankowice	9	57	42	4.1	148	111	75	8	26	2	22
4.5	162	122	81	Dobromil	9	56	41	5.3	191	143	95	8	46	3	42
5.7	215	154	103	Chyrów	10	56	41	6.5	234	174	117	9	3	4	6
7.0	252	189	126	Starzawa	10	48	33	7.2	250	194	130	9	15	4	24
8.1	292	219	146	Starzawa	11	16	1	8.5	306	230	153	9	33	4	50
10.2	367	275	184	Krościenko	11	38	23	9.3	325	251	167	9	53	5	5
11.8	425	319	212	Krościenko	12	13	3	10.6	382	286	191	10	12	5	22
12.3	483	332	221	Olzаница	12	39	12	11.9	428	324	214	10	32	5	58
12.9	464	348	232	Olzаница	12	49	1	13.9	500	374	250	11	2	6	29
15.1	544	408	272	Lukawica-Lisko	13	27	1	14.4	518	389	259	11	82	7	28
16	576	432	288	Zaluz	13	27	1	16	576	432	288	12	22	—	—
17.4	626	470	313	Mokre	2	27	1	17.8	641	481	310	12	56	—	—
19.2	691	518	348	Szczawne	3	7	1	19.2	691	518	348	12	56	—	—
20.8	749	552	374	Lupków	3	52	1	20.1	724	543	362	1	23	—	—
21.3	967	675	438	Widwany (st. w.)	4	6	1	20.1	724	543	362	1	41	—	—
23.3	839	629	416	Widwany (st. w.)	4	21	1	22.3	803	602	401	2	14	—	—
24.6	886	664	443	Mező-Laborec	4	53	1	22.7	817	613	409	2	34	—	—
25.9	932	679	466	Radvány	5	14	1	23.4	896	672	448	2	45	—	—
26.7	961	721	581	Koskócz	5	44	1	23.4	896	672	448	3	54	—	—
28	1081	756	504	Udva	5	52	1	25.28	1012	759	506	4	15	—	—
28.7	1033	775	517	Homonna	6	10	1	29.29	1058	794	529	4	38	—	—
29.8	1073	805	536	Ormező	6	21	1	25.30.7	1105	829	553	4	59	—	—
31.1	1120	840	560	Nafatawa (przyst.)	6	38	1	25.31.7	1141	856	571	4	23	—	—
32.5	1170	879	585	Nafatawa (przyst.)	6	57	1	13.33.5	1206	915	603	6	11	—	—
34.5	1242	932	621	Nagy-Mihaly	7	56	1	35.2	1267	960	634	3	33	—	—
35.2	1267	950	634	Banocz	8	10	1							6	4

LWÓW-STANISŁAWÓW.			Kolej Arcyksięcia Albrechta.			STANISŁAWÓW-LWÓW.		
2	72	54	36	Lwów	7	22	9	34
3.5	126	95	63	Glina-Nawarja	8	5	10	39
5.9	212	159	106	Szczerzec	9	38	11	20
7.7	277	208	139	Mikolaj-Drohobycze	9	27	12	16
8.8	317	238	158	Bilcze-Wolcz	9	59	12	55
9.9	356	267	178	Uhersko-Dobrzany	10	20	1	58
11.8	425	319	212	Uhersko-Dobrzany	10	38	3	36
13.1	472	354	236	Stryj	11	30	3	30
14.8	533	400	266	Morszyn	12	9	4	16
16.6	598	448	296	Bolechów	12	51	4	16
18.5	666	500	333	Bolechów	12	51	4	38
20.3	731	548	365	Dolina	2	28	5	22
21.9	788	591	394	Krechowice	3	10	6	14
24	854	648	432	Bednarów	4	5	6	46
				Stanisławów	5	55	7	22

Do ceny jazdy
agio i stempel.

LWÓW-KRASNE-BRODY. Kolej galic. Karola Ludwika. BRODY-KRASNE-LWÓW. Od 15. lipca 1875.

Mil.	Cena jazdy			Pak.	Stacje	Posp.	Pociąg miesięcz.			Mil.	Cena jazdy			Pak.	Stacje	Posp.	Pociąg miesięcz.		
	I. zł. ct.	II. zł. ct.	III. zł. ct.				I.	II.	III.		I.	II.	III.				I.	II.	III.
6.7	2.41	1.81	94	10	Krasna Odj.	7	62	2	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8.8	3.17	2.38	1.23	13	Ozvdów	8	21	3	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10.5	3.78	2.84	1.47	16	Zablotce (Przyj.)	8	44	3	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12.2	4.39	3.20	1.77	18	Brody (Odj.)	9	42	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	Granica państwa. Radziwiów Przyj.)	9	56	4	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	10	3	4	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Do ceny jazdy
agio i stempel.

KRAKÓW-WIELICZKA. Kolej Karola Ludwika. WIELICZKA-KRAKÓW. Od 15. lipca 1875.

Mil.	Cena jazdy			Pak.	Stacje	Pociąg miesięcz.	Mil.	Cena jazdy			Pak.	Stacje	Pociąg miesięcz.
	I. zł. ct.	II. zł. ct.	III. zł. ct.					I.	II.	III.			
1.1	40	30	15	2	Kraków. Przyj.	10	59	11	49	—	—	—	—
1.7	61	46	24	3	Bierzanów. Przyj.	11	22	12	28	—	—	—	—
—	—	—	—	—	Wieliczka. Przyj.	11	38	12	28	—	—	—	—

Do ceny jazdy
agio i stempel.

CHYRÓW-STRYJ. Kolej Nadniestrzańska. STRYJ-CHYRÓW. Od 1. maja 1875.

Mil.	Cena jazdy			Pak.	Stacje	Pociąg miesięcz.	Mil.	Cena jazdy			Pak.	Stacje	Pociąg miesięcz.
	I. zł. ct.	II. zł. ct.	III. zł. ct.					I.	II.	III.			
1.5	45	35	18	2	Chyrów Odj.	10	37	6	24	—	—	—	—
2.5	75	63	30	4	Fuizstyn-Gięboka. Nadyb-Wojutyweze. Sambor	11	16	6	40	—	—	—	—
4	1.20	1.10	48	6	Dubiany Kranenberg. Dobrowlany (Przyj.)	11	58	6	28	—	—	—	—
6	1.80	1.60	72	9	Dobrowlany (Przyj.)	12	37	8	11	—	—	—	—
8	2.40	2.10	96	12	Drohobycz (Odj.)	12	15	8	26	—	—	—	—
10	3.00	2.60	1.20	15	Gaje-Wyższe (Przyj.)	11	5	9	43	—	—	—	—
11.5	3.45	2.85	1.38	18	Stryj. Przyj.)	2	39	10	16	—	—	—	—
13.5	4.5	3.85	1.62	20	—	3	12	10	49	—	—	—	—

Do ceny jazdy
agio i stempel.

DROHOBYCZ-BORYSLAW. BORYSLAW-DROHOBYCZ.

Mil.	Cena jazdy			Pak.	Stacje	Pociąg miesięcz.	Mil.	Cena jazdy			Pak.	Stacje	Pociąg miesięcz.
	I. zł. ct.	II. zł. ct.	III. zł. ct.					I.	II.	III.			
1.6	—	30	20	2	Drohobycz. Boryslaw. Przyj.)	7	58	3	58	—	—	—	—

*) Tylko w niedziele, wtorek i czwartek.

*) Tylko w niedziele, wtorek i czwartek.

*) Tylko w niedziele, wtorek i czwartek.

*) Tylko w niedziele, wtorek i czwartek.

*) Tylko w niedziele, wtorek i czwartek.

Przepisy pocztowe.

Poczta listowa.

Oplata pocztowa (Porto) za pojedynczy list ważący od 1—15 gramów wynosi w obrębie państwa austriackiego, bez różnicy odległości miejsca 5 centów. Za listy ważące od 16—250 gramów 10 centów. Do Niemiec, Helgolandji i Luksemburgu wynosi opłata od listu pojedynczego, ważącego od 1—15 gramów bez różnicy odległości tak jak w państwie austr. 5 centów, a 16—250 gramów 10 cent.

Za listy, które w miejscu poczty oddane być mają (Loco-Briefe), płaci się za list ważący od 1—15 gramów 3 cent. Za listy niefrankowane, albo niezupełnie frankowane, dopłaca się prócz należącego się porta, jeszcze dodatkowo 5 cent., a od listów miejscowych 3 cent.

Listy rekomendowane muszą być frankowane z wyjątkiem listów adresowanych do Niemiec, Luksemburgu i Helgolandji. Należność rekomendacyjna wynosi w miejscu poczty 5 cent., do wszystkich zaś innych miejsc monarchji 10 cent., która się uiszcza przyklepieniem marki pocztowej na stronie pieczęci.

Na żądanie udziela poczta zwrotne recepty (Re-tour-Recepis), za co się płaci 10 cent.; za reklamacje (Questions-Schreiben) płaci się również 10 cent., wyjąwszy w razach w których zachodzi wzgląd, że opłacony rewers zwrotny miał już czas powrócić a mimo to nie powrócił, lub w których adresat wyraźnie zaprzecza odebranie listu; kwestje takie czyli reklamacje uwolnione są od opłaty pocztowej.

Reklamacje do gazet i pism czasowych, jeżeli nie są opieczętowane, są również wolne od opłaty.

Przesyłki pieniężne.

Listy i pakiety zawierające pieniądze lub papiery wartościowe, powinny być dobrze zaopatrzone, a mianowicie: posyłki banknotów w listach bez kowert lub małych pakietach, powinny zewnątrz i wewnątrz najmniej 2ma pieczęciami być zaopatrzone; koperty (Kreuz-Couverte) wymagają 4 pieczętki, zostawiając środkowe miejsce, w którym się wszystkie cztery języczki koperty stykają, dla pieczętki pocztowej. Oraz należy na kowercie poszczególń ilość gatunków zawartej monety i ogólną sumę tejeż podać.

Przy posyłkach tego rodzaju, poczta obowiązana jest tylko list bez uszkodzenia pieczętek i ubytku wagi do adresata odstawić, nie rzucając za prawdziwość podanej kwoty. Jeżeli przy doręczeniu wzmiankowanej przesyłki, pieczęć lub kowerta naruszona była, może odbierający żądać od urzędu pocztowego przeważenia przesyłki jako też odpieczętowania tejeż i przeliczenia zawartej kwoty, a gdyby się okazał niedobór, jeżeli takowy w obrębie tejeż poczty spełnionem został, urząd pocztowy jest obowiązany takowy uiszczyć.

Odebranie takowej pieniężnej przesyłki bez zarzutu ze strony odbierającego, uwalnia urząd pocztowy od wszelkiej odpowiedzialności. Oddawcy przesyłki pieniężnej wolno jest takową otwartą na pocztę przynieść, która tamże przeliczoną i pieczętkami prywatną i rządową zaopatrzoną zostaje.

Asygnaty pieniężne.

We wszystkich miejscach monarchji austriackiej, w których znajdują się poczty, mogą być sumy do 50 zlr. włącznie na inne poczty austriackie asygnowane.

W Galicji mogą być przekazywane asygnaty pocztowe do wysokości 1000 zlr. w miastach: Bochnia, Brody, Kraków, Lwów, Przemyśl, Stanisławów, Tarnów i Tarnopol.

Asygnaty poczta dostawia adresatowi po sprawdzeniu tegeż osoby do mieszkania. Potwierdzenie doręczenia stwierdza się własnoręcznym podpisem, a po wypełnieniu na odwrotnej stronie asygnaty umieszczonego kwitu, wypłaca poczta niezwłocznie asygnowaną sumę.

Asygnowanie pieniędzy w drodze telegraficznej jest dozwolone. Przy asygnowaniu pieniędzy w drodze telegraficznej, dolicza się do zwykłej taksy należność za dostawienie do urzędu telegraficznego w ilości 10 cent. należność za telegram podług taryfy telegraficznej, wreszcie należność za dostawienie depezy adresatowi w ilości 15 cent., jeżeli adresat w miejscu stacji telegraficznej mieszka; za dalsze dostawienie płaci się 50 cent. od mili, licząc od najbliższej stacji telegraficznej.

Posyłki za poborem należności.

Przesyłki za poborem należności są te, za które poczta obowiązana jest pobrać pewną przez przesyłającego oznaczoną kwotę od adresata i wypłacić ją podawcy przez urząd pocztowy podawcy. Posyłki takowe nie mogą przynosić sumy 100 zlr. Przesyłki za poborem pocztowym muszą być odebrane w przeciągu dni 14 od nadejścia na miejsce przeznaczenia, w przeciwnym razie zwraca się je adresatowi; to samo stosuje się także do przesyłek za poborem z dodatkiem „poste restante“.

Wypłata zaliczki pocztowej następuje po doniesieniu urzędu pocztowego oddawcy, że adresat sumę wykażaną już uiszczył. Zaliczki mają być odbierane w przeciągu 6 tygodni od czasu wysłania.

Doręczenia pakietów i listów pieniężnych przez umyślnych posłańców (expres).

Według najnowszego obwieszczenia c. k. Dyrekcji poczt, pakiety i listy pieniężne na żądanie nadawcy będą natychmiast po ich nadejściu adresatowi w pomieszkaniu doręczone przez umyślnego posłańca (expres), a to pod następującymi warunkami:

1) Nadawca pakietu lub listu pieniężnego, który przez umyślnego ma być doręczony, winien na adresie posyłki i na liście frachtowym, jeżeli takowy jest dołączony, zrobić oznakę „expres“, lub „przez ekspresa“ lub „przez umyślnego posłańca“; oznaki jak „cito“, „pilno“, „bardzo pilno“ nie będą jako życzenie doręczenia przez umyślnego uważane. Jeżeli jest życzeniem nadawcy, by posyłka, gdyby do miejsca przeznaczenia w nocy nadejść

miała, przed pewną godziną następnego rana nie była doręczona, to winen tę uwagę obok powyższej oznaki dołączyć. Na liście frachtowym i adresie posyłki, ma być wyrażone imię i nazwisko, jakoteż i mieszkanie (ulica i numer domu) adresata i nadawcy, przy posyłkach urzędowych nazwa i siedziba władzy odsyłającej i otrzymującej posyłkę.

2) Posyłki zaopatrzone oznaką „expres“, będą adresatowi zaraz po nadejściu do miejsca przeznaczenia przez umyślnego posłańca do pomieszczenia odesłane lub nadejście takowych tylko awizowane, rozumie się, jeżeli nadawca nie objawił życzenia późniejszego doręczenia. — Doręczenie w mieszkaniu wtedy tylko nastąpi, jeżeli posyłka nie podlega opłacie cła, tudzież jeżeli jej waga nie przerosi 2 kilogramów i 8 hektogramów czyli 5 funtów a wartość lub ciężąca na niej kwota pobrana nie przerosi 100 złr. i jeżeli adresat w miejscu urzędu oddawczego, t. j. na wieś jest przeznaczoną, zakład pocztowy ma tylko obowiązek natychmiastowego doręczenia awiza a nadeszłą posyłkę przez umyślnego posłańca w mieszkaniu adresata.

3) Jako należycie za natychmiastowe doręczenie płaci nadawca zaraz przy nadawaniu (bez względu czy posyłkę samą frankuje lub nie) w wypadkach jeżeli posyłka adresatowi w mieszkaniu doręczoną być ma, 30 ct., w wypadkach zaś, jeżeli posyłka w miejscu siedziby oddawczego urzędu pocztowego adresatowi awizowaną być ma, 10 cnt., i to bez względu czy to się w dzień lub w nocy uskutecznia. Od awizowania przez umyślnego posłańca do miejsca po za miejscem siedziby oddawczego urzędu pocztowego przeznaczonych, płaci się 50 cnt. za każdą milę lub część tejże, również bez względu czy doręczenie awiza uskutecznia się w dzień lub w nocy. Za urzędowe pakiety lub pieniężne listy, opłaca się należycie za natychmiastowe doręczenie również zaraz przy nadaniu takowych i to bez względu, czy posyłki same podlegają opłacie pocztowej lub nie.

4) Zapłatę należycie za doręczenie natychmiastowe, uwidoczni pocztowy urząd nadawczy na rewersie nadawczym z bliższem oznaczeniem tej należycie.

5) Jeżeli urząd oddawczy spostrzeże, że wpłacona przez nadawcę należycie w niedostatecznej kwocie pobrana została, to odbierze brakującą kwotę od adresata. Jeżeliby adresat się wzbraniał uiścić tę dopłatę, to wyda mu się posyłkę tylko pod tym warunkiem, że potwierdzi niezaplacenie żądanej dopłaty na rewersie ekspresowym. Jednak inne należycie, które ciężą na posyłce, doręczyć się mającej, jako to: portorium lub kwota pobrania, winne być zaraz przy odebraniu zapłacone. Jeżeliby adresat nie uiścił dopłaty za doręczenie przez umyślnego lub jeżeliby posyłkę nie można było doręczyć, lub jeżeliby takowa dalej musiała być przesłana, natenczas nadawca jest obowiązany brakującą kwotę należycie za doręczenie przez umyślnego zwrócić. Posyłki więc jako niedoreczalne na miejsce nadania zwrócone, nie będą nadawcy inaczej wydane, jak tylko za zwrotem wszystkich na nich ciężących należycie, a zatem i dopłat z powodu usiłowanego natychmiastowego doręczenia wynikłych, a jeżeliby nadawca przyjął je wzbraniał się, to rzeczony należycie za pomocą sprzedaży posyłki ściągnięte zostaną.

6) Jeżeli posyłki w mowie będące adresatowi do innego jak pierwotnie oznaczonego miejsca przeznaczenia odesłane być muszą, to w tem nowem miejscu przez „umyślnego“ doręczone będą tylko w tym wypadku, jeżeli w pierwotnem miejscu przeznaczenia nie usiłowano natychmiastowego doręczenia lub awizowania.

7) W obrębie własnego okręgu urzędu nadawczego, doręczenie pakietów i listów pieniężnych przez umyślnego posłańca (expres) miejsca mieć nie będzie.

Poczta frachtowa.

Pisma bez podania wartości włącznie 5 łutów wające, odsyłają się pocztą listową.

Porto za przesyłki w obrębie państwa austriackiego może być przez oddawcę zapłacone lub na odbierającego (adresata) przekazane, z wyjątkiem przesyłek bez podanej wartości, które frankowane być muszą.

Za przesyłki frachtowe lub pieniężne do miejsc w obrębie państwa austriackiego, opłaca się należycie od wartości i wagi.

Do każdego pakietu na 3 łuty ma być dołączony adres osobny czyli list frachtowy zaopatrzony 6cio krajcarową marką stempłową i pieczęcią oddawcy.

Za zwrócone pakiety, które adresat nie przyjął lub mu wręczone być nie mogły, albo za dalsze odsyłanie takowych na inne miejsce, jak pierwotny adres opiewa, ma być opłacone porto jak za nową posyłkę. Jedynie przy posyłkach pod opaską bez podanej wartości, nie opłaca się porto zwrotne.

W razie zatracenia przesyłki bez podanej wartości, poszkodowany otrzymuje jako zwrot poniesionej szkody 50 centów za każdy funt wagi przedmiotu posłanego.

Karty korespondencyjne

Karta korespondencyjna kosztuje do wszystkich miejsc austriacko-węgierskiej monarchii i do Niemiec 2 cnt. Karty korespondencyjne można rekomendować i przylepia się w tym celu na odwrotnej stronie markę w wysokości należycie rekomendacyjnej. W miejscach gdzie c. k. listonoszów nie ma, płaci się za doręczenie 1 cnt.

Dla zagranicy używa się zwykłych kart korespondencyjnych, a zwyczaj frankatury uiszcza się przez dolepienie odpowiednich marek.

Karty korespondencyjne można dla własnego użytku drukować lub litografować kazać i do posyłek w obrębie monarchii austriacko-węgierskiej marką dwucentową frankować. — Prócz tekstu drukowanego i litografowanego nie mogą karty takie innych dopisków zawierać z wyjątkiem adresu, daty i podpisu. Przy posyłce kart takich za granicę opłaca się należycie frankatury taką samą jak za inne druki.

Do kart korespondencyjnych można próbki towarów i wzory dołączać. Karta taka może jednak zawierać tylko dopiski odnoszące się do próbki towaru i winna być należycie frankowana.

Popsute karty zamieniają się równie jak koperty listowe za dopłatą 1 cnt. na nowe.

Druki.

Druki w wewnętrznym obrocie pocztowym, tudzież w obrocie z państwem niemieckim, wysyłane pod opaską lub w ten sposób złożone, że treść widzianą być może, podlegają opłacie w tabeli poniżej oznaczonej.

Porto za listy, druki, próbki towarowe i karty korespondencyjne.

D o	Listy		Karty ko- respondenc.	Druki		Próbki		Należytość rekomendac.
	Waga za	zapła- cone		Waga za	Franco	Waga za	Franco	
	Gram	cent.		Gram	cent.	Gram	cent.	
Europa.								
Austrjo-Węgry	} do 15 Gr. 16—250	5	2	5. 50 Gr.	5	bis 250 G.	5	10
Holandja		10		” 250 ”	5			
Luksemburg		25		” 500 ”	10			
Francja z Algerem		7		” 1000 ”	15			
Czarnogóra	10	25	25	40	6	40	6	21
Belgja	15	7	4	50	2	50	2	10
Danja								
Gibraltar								
Grecja								
Wielka Brytanja i Irlandja								
Włochy								
Wyspy Maltańskie								
Niderlandja	} 15	10	5	50	3	50	3	10
Norwegja								
Portugalja								
Rumunja (Mołdawja i Wołoszczyzna)								
Rossja								
Szwecja								
Schwajcarja								
Hiszpanja								
Turecja europ. i azjatycka								
Serbja) z Austrji	} 15	7	4	50	2	50	2	10
) z Węgier		5						
Ameryka.								
Rzecz pospolita argentyjska Buenos-Ayres	15	54		50	5	50	5	—
Bolivia	15	78		50	7	50	7	—
Brazylja na Hamburg	15	38		50	7	50	7	10
Brytańsko-północna Ameryka	15	18		50	5	50	5	18
Chili z Araukanią na Hamburg	15	50		50	7	50	7	10
Columbja	15	54		50	5	50	5	—
Grenlandja na Danie	15	10		50	3	50	3	10
Meksyko na Anglję	15	54		50	5	50	5	—
Paraguay na Anglję	15	54		50	5	50	5	—
Peru via Angja	15	78		50	7	50	7	—
San Salvador via Anglja	15	78		50	7	50	7	—
Uruguay via Anglja	15	54		50	5	50	5	—
Stany Zjednoc. półn. Ameryki z Oregon i Kalifornią	15	10		50	5	56	5	10
Hayti i San Domingo na Anglję	15	54		50	5	50	5	—
Azja.								
Arabia, Chiny i Japonia	15	40		50	8	50	8	28
Persja	15	10		50	3	50	3	10
Australja.								
Victorja	15	40		50	8	50	8	28
Tasmania	15	25		50	6	50	6	28
Wyspy Sandwichskie	15	30		50	7	50	7	—
Nowa Kaledonja	15	30		50	6	50	6	—
Afryka.								
Egipt	15	10		50	3	50	3	10
Alger	15	25		40	6	40	6	21
Azory	15	10		50	3	50	3	10
St. Helena na Anglję	15	54		50	5	50	5	18
Liberja na Anglję	15	30		50	5	50	5	10
Madajra	15	10		50	3	50	3	10
Marocco	15	10		50	3	50	3	10
Mozambique na Italję	15	54		50	8	50	8	—
Tripolis na Italję	15	14		50	5	50	5	—
Tunis na Italję	15	14		50	5	50	5	18
Zanzibar na Italję	15	54		50	8	50	8	—

W y k a z

urzędów pocztowych w Galicji i na Bukowinie.

(Pocztę na Bukowinie położone są oznaczone literą B.)

Alwernia, Andrychów.

Barszczowice, Baligród, Babice, Baranów, Banilla B., Bartatów, Barycz, Belz, Bełzec, Berhomiet B., Bestwina, Biała, Biadoliny, Białogóra, Białykamień, Biecz, Bieńczyce, Bierzanów, Bistritz B., Bircza, Białowa, Bóbrka, Borki wielkie, Bochnia, Bogdanówka, Bolszowice, Bohorodczany. Bojan B., Bojanów, Bolechów, Bogumilowice, Bolesław, Borszczow, Borynia, Bosancze B., Borysław, Bobowa, Bortniki, Borynicze, Brody, Bronica, Brzesko, Brzeżany, Brzostek, Brzodowce, Brzozów, Brzeźnica, Buczacz, Budzanów, Bukowsko, Bukszoja B., Bursztyn, Bukaczowce, Busk, Byszów.

Cewków, Chodaczków, Chodorów, Chołojów, Chorostków, Chreft, Chorosińca, Chrzanów, Chyrów, Chmielówka, Chocimierz, Cisna, Cieszanów, Ciężkowice, Czerniowce B., Czerlany, Czarna, Czermin, Czernelica, Czernichów, Czosnowiec, Czortków, Czerepkoutz B., Czehów, Czudec, Czudin B.

Dawidkowice, Dawidów, Dąbrowa, Dąbie, Delatyn, Dębica, Dembowiec, Derewacz, Dobra, Dobromil, Dobczyce, Dobroszyn, Dobrotwór, Dorna B., Dorna-Watra B., Dracziniec B., Dolina, Dragojście B., Drohobycz, Dubiecko, Dubłany, Dukla, Dupliśka, Dunajec czarny, Dunajów, Dynów, Dzików, Dzuryn B.

Felsztyn, Firlejów, Frasin B., Fratautz B., Fürstenthal B., Frysztak.

Gaje, Gdów, Gliniany, Glogów, Gologóry, Gorlice, Grabownica, Grab, Graniczestie B., Grębów, Gródek pod Lwowem, Gródek nad Dunajcem, Gromnik, Grodzisko, Grybów, Grzymałów, Gurahumora B., Gwoździec.

Hadikfalva B., Halicz, Hatna B., Iliboka B., Hluboczek wielki, Horodenka, Horodnica, Horożanka, Horodyscze, Horyniec, Hruszów, Hussaków, Husiatyn.

Iłschestie B., Iwonicz, Isten Segits U., Iżkany B., Izdebnik.

Jabłonów, Jablonica, Jakobeny B., Jagielnica, Janów pr. Trembowla, Janów pod Lwowem, Jarosław, Jaryczów, Jasienica, Jasło, Jazliśka, Jazłowiec, Jaworów, Jawornik, Jaworzno, Jedlicze, Jeleśna, Jezierna, Jezierzany, Jawce, Jezupol, Jordanów, Jodłowa.

Kaczeka B., Kadobestie B., Kalwarja, Kałusz, Kamień, Karlsberg B., Kamionka strumil, Kasperowce, Kańczuga, Kenty, Kimpolung R., Kirlibaba B., Klasno, Klimiec, Knaże, Knihenicze, Kołaczycze, Kolbuszowa, Kołomyja, Komarno, Komańcza, Kopeczyńce, Konieczna, Kąty, Kozy, Korczyn, Korolówka, Korowia B., Kossów, Koropiec, Korsów, Kotzman B., Kozaczówka, Koziowa, Kozowa, Kozłów, Korszów, Krasieczyn, Kraków, Krakowiec, Krempana, Krosno, Krościenko via Sącz, Krościenko via Chyrów, Krukienice, Krzywca van Sanem, Krzywce via Czortków, Krynica, Krechowce, Krzeszowice, Krystyampol, Krasne, Kurowice, Kuty, Kulików. Kuczurmik B., Kuczurmare B., Kupka B.

Lanckrona, Leluchów, Leśniów, Leżajsk, Lipica dolna, Lisko, Liszki, Lisiągóra, Limanów, Lipnica murwana, Lipowiec, Lubaczów, Lubień pod Lwowem, Lubień via Bochna, Lubienie, Lutowsko, Lubyca, Lwów.

Mabawa, Mańczyn, Mańcut, Lapanów, Łąka, Łącko, Łonna, Łopatyn, Łukawica, Łopuszanka chomińska, Łupków, Łuzan, Łysiec.

Magierów, Maniowa, Majdan pod Kałuszem, Majdan pod Kolbuszową, Małastów, Maksymówka, Maków, Manasterzyska, Mariampol, Mardzina B., Medonice, Miejsce, Meteniów, Michalce, Mikołajów, Mikulińce,

Milcszoutz B., Mikuliczyn, Mielec, Mielnica, Miłówka, Mitoka B., Mogilany, Mołdawica B., Mościska, Mołodia B., Mosty wielkie, Mrzygłód, Mszana dolna, Muchawka. Muszyna, Muzyłowice, Myślenie.

Nadwórna, Nadbrezie. Narajów, Naroł, Nawarja, Nepokoloutz B., Niżniów, Niebylec, Niezwiska, Niemirow, Niepolicie, Nisko, Niewisko, Niżankowice, Nowagóra, Nowemiasto, Nowy targ, Nowosielica B., Nowosiółka via Tarnopol, Nowosiółka pod Stryjem.

Obertyn, Okna B., Okocim, Olpiń, Olszany. Olszanica via Złoczów, Olszanica via Ustrzyki, Oleszyce, Olesko, Olejów, Osiek, Ossowce, Oświęcim, Oswor B., Ottynia, Ożydów.

Perehyńsko, Peczyńszyn, Pilzno, Pistyń, Piwniczna, Pieniaki, Pleszów, Płuchów, Podbuż, Podgórze, Podhajce, Podhajczyki via Złoczów, Podhajczyki via Trembowla, Podhorce, Pojanastampi B., Pomorzany, Podkamień via Brody, Podkamień via Rohatyn, Potok złoty, Podwoleczyska, Pożoritta B., Popielniki, Porębka, Poronin, Podleże, Potylicz, Pruchnik, Przemyśl, Przemysłany, Probużna, Przecław, Przegina, Przeworsk, Putilla B.

Raba, Radomyśl, Radautz B., Radłów, Radymno, Radziechów, Rajca, Rawa ruska, Raniszów, Rohatyn, Rokietnica, Rómanówka, Ropczyce, Rozdół, Rożnow, Rożniatów, Rozwadów, Roztoki, Rudki, Rudnik, Rybotycze, Ryglisce, Rymanów, Rzegocina, Rzepiennik, Rzeszów.

Sadagóra B., Sambor, Sanok, Skarzyna, Sassów, Sącz-Stary, Sącz-Nowy, Sądowa Wisznia, Schodnica, Soreth B., Seletin B., Sędziszów, Sieniawa, Siedleszowice, Sinoutz B., Słotwina, Skała, Skałat, Skawina, Skrzydlna, Skwarzawa, Skolo, Skomielnia, Slemień, Słobudka leśna, Smolnica, Śmorze, Śniatyn, Sołotwina, Solka B., Sokal, Sokolówka, Sokolów via Rzeszów, Sokolów via Stryj, Solina, Stare miasto, Staresiółka, Strzeliska, Stanisławów, Stanisławczyk, Stawczan B., Stanestie B., Starasól, Storożnyet B., Stojanów, Strusów, Stryj, Strykun, Strzyżów, Sucha, Suchodół, Suczawa B., Sulechów, Sulkowice (Suchodół), Sulechów, Świątniki, Świerż, Szechynie, Szko, Szczawnica, Szczakowa, Szczerzec, Szczeruzin, Szczawna, Szczerowice, Szczeruwa, Szczerbouts B.

Tarnopol, Tarnów, Tarnoruda, Tartaków, Terecheny B., Terebiestie B., Tłumacz, Tłuście, Toporut B., Toporów, Touste, Trembowla, Truskawiec, Trzciana, Trzebinia, Tuchów, Tuchołka, Turka, Turzynka, Tarze, Tysmienica, Tyrawa wołoska, Tymbark, Tymowa, Tyczyn.

Uhersko, Uhnów, Uhrynów, Ulanów, Ułaszkwce, Uście solne, Uście zielone, Uście biskupie, Uście ruskie*, Uścierzki, Uścierzko, Ustrzyki dolne.

Valeputna B.

Wadowice, Wama B., Wargż, Watra dorna B., Waszkoutz B., Weldzików, Wielkie oczy, Wieliczka, Wielopole, Winniki, Wiewierz B., Wilamowice, Wiśniowczyk, Wisznicz, Witków nowy, Wiśniowa, Wojtkowa, Wojnicz, Wojniłów, Wola michowa, Wolica, Wysoka wyżna, Wybranówka, Wyżnia B. pod Kutami, Wzłów.

Zabłotów, Zabłote, Zagórz, Zabierzów, Zakopane, Zaleszczyki, Załozce, Załuże, Zamarstynów, Zapałów, Zassów, Zastawna B., Zator, Zarszyn, Zakliczyn, Zadzwoże, Zawałów, Zawoja, Zarudzie, Zbaraż, Zborów, Zbyszyce, Złoczów, Zmigród, Złotniki, Zureń B.

Zabno, Żołynia, Żółtańce, Żurawica, Żurawno, Żółkiew, Żegestów.

Taryfa należności za telegramy.

Depesze telegraficzne przysyłać można we wszystkich w państwie austriackiem używanych językach (kresłone łacińskimi czcionkami), nadto w francuzkim, włoskim i angielskim.

Wysokość spłaty za przesyłkę depeszy oblicza się w miarę ilości wyrazów i odległości.

Zwykła depesza pojedyncza nie może obejmować więcej nad dwadzieścia wyrazów.

Wyraz obejmujący do siedmiu sylab, uważa się za jeden, mający zaś więcej niż siedm, liczy się za dwa — dla tego wyraz złożony, napisany razem do siedmiu sylab uchodzi za jeden. Co się tyczy liczb, pięc cyfer liczy się za jeden wyraz; więcej niż pięć liczą się za 2 wyrazy.

Przesyłka zwykłej depeszy, złożonej z 20 wyrazów kosztuje w całej Austrii, bez różnicy oddalenia 50 ct.; za każde następujące 10 wyrazów opłata podnosi się o połowę.

Koszta za depesze przesyłane sztafetą, oblicza się podług miejscowych cen i w miarę odległości ostatniej stacji telegraficznej.

Oddawca telegramu może zamówić sobie odpowiedź, opłacwszy ją na miejscu — która, skoro nadejdzie, doręczoną mu zostanie w skazanem przezeń miejscu, albo odebrać ją może w biurze telegraficznym, albo też na poczcie (poste restante) można też telegrafować za rewersem, a w takim razie płaci się 5 ct. Za dowód doręczenia płaci się 50 ct.

Przepisy te obowiązują nie tylko w granicach państwa austriackiego, ale i w całych Niemczech.

Depesze telegraficzne do innych krajów przesyłane, innej ulegają opłacie; i tak wynosi opłata od pojedynczej depeszy, t. j. za pierwszych 20 słów :

do Belgii	2 zlr. — ct.
„ Danji	2 „ — „

do Francji	2 zlr. 40 ct.
„ Algeru (w srebrze)	5 „ 60 „
„ Grecji, jako to: do Syry	4 „ — „
„ wysp Ithaki, Cefalouji i Zante	3 „ 40 „
„ wszystkich innych greckich stacji telegr.	2 „ 80 „
„ Anglii, jako to: do Londynu	2 „ 80 „
„ innych angielskich stacji telegraficznych	3 „ 20 „
„ Gibraltaru	5 „ — „
„ Włoch, jako to: do Lombardo-Wenecji	— „ 80 „
„ wszystkich innych włoskich stacji	1 „ 20 „
„ Montenegro (Czarnogóry)	1 „ — „
„ Malty	3 „ 60 „
„ Norwegji	2 „ 80 „
„ Portugalji	3 „ 80 „
„ Persji (w srebrze)	11 „ 20 „
„ Rumunji	1 „ 60 „
„ Rzeszy niemieckiej	1 „ — „
„ Rosji, jako to: z Brodów do Radziwiłłowa	— „ 60 „
ze wszystkich nie dalej jak 25 mil od kordonu, do wszystkich nie dalej jak 25 mil za kordonem leżących stacji.	1 „ 20 „
„ dalszych rosyjskich stacji w Europie.	3 „ 20 „
„ do kaukazskich krajów (w srebrze)	4 „ 40 „
„ Syberji po tomski południk (w srebrze)	6 „ 40 „
„ Syberji za tomskim południkiem	9 „ 60 „
„ Serbji	— „ 80 „
„ Szwecji	2 „ 20 „
„ Hiszpanji	3 „ 40 „
„ Turcji europejskiej	2 „ 80 „
„ azjatycko-tureckich portów (w srebrze)	4 „ 40 „
„ azjatyck. tureck. stacji w głębi kraju	6 „ — „

Stacje telegraficzne w Galicji i na Bukowinie.

Andrychów,	Dębica,	Kałuż,	Medyka,	Przeworsk,	Tarnobrzeg,
Barszczowice,	Dobromil,	Kamionka strumił.	Mielnica,	Radomyśl,	Tarnopol***,
Bełz,	Dobrowlany,	Kenty,	Mielec,	Radymno,	Tarnów***,
Bełzec,	Dolina,	Kimpolung,	Mikołajów-Droho-	Radowce,	Tlumacz,
Berbonioth,	Drohobycz,	Kłaj,	wyże,	Radziechów,	Tłuste,
Bierzanów,	Dubiecko,	Kniaże,	Mikulince,	Rawa ruska,	Trzembowla,
Bircza,	Dublany-Kranzberg	Kolbuszowa,	Mokre,	Rohatyn,	Truskawiec*,
Bilcze-Wolica,	Dukla,	Kołomyja,	Monasterzyska,	Ropczyce,	Trzebinia,
Bóbrka,	Dynów,	Komańcza,	Mościska,	Rozwadów,	Trzciana,
Bogdanówka,	Dziedzice,	Kopeczyńce,	Mosty wielkie,	Rudoik,	Turka,
Bogunówlice,	Fulsztyn-Głęboka,	Korolówka,	Muszyna,	Rymanów,	Tyśmienica,
Bohnia,	Gaje wyższe,	Kotzmań,	Mszana,	Rzeszów,	Uhersko-Dobrzany,
Bojan,	Glinna Nawarja,	Korszów.	Kossów,	Sadagóra,	Ułaszkwec**,
Bolechów,	Gródek,	Kraków***,	Nadwórna,	Sambor,	Uście biskupie,
Borki wielkie,	Grybów,	Krasicezyn,	Nadyby-Wojatycezo,	Sanok,	Ustrzyki,
Borszczów,	Grzymałów,	Krasne,	Nepolokoutz,	Sędziszów,	Wadowice,
Borynicze,	Góra humora,	Krosno,	Niepołomice,	Seret,	Walki.
Borysław,	Gwoździec,	Krosno,	Niżankowice,	Siechów,	Watra Dorna,
Bortniki,	Hadikfala-Radowce	Kroskienko,	Nowoselica,	Sieniawa,	Wieliczka,
Brody***,	Halicz,	Krynica*,	Nowy targ,	Skala,	Wisznitz,
Brzeżany,	Hermanowice,	Krystynopol,	Nowy Sącz,	Skalat,	Wybranówka,
Brzozów,	Hliboka,	Krzeszowice,	Okocim,	Słotwina,	Zadworze,
Buczacz,	Hłuboczek wielki,	Kuczurmare,	Okopy,	Śniatyn,	Zabierzów,
Bukaczowce,	Horodenka,	Kuty,	Olszanica,	Sokal,	Zablotoe,
Bursztyn,	Husiatyn,	Limanowa,	Otynia,	Stanisławów***,	Zablótów,
Chorostków,	Chorostków,	Lisko,	Oświęcim,	Staremiasto,	Zaleszczyki,
Chrzanów,	Jarosław,	Lubaczów,	Ożydów,	Stary Sącz,	Zaluż,
Chodorów,	Jasło,	Lubień*,	Pilzno,	Stare Siolo,	Zagorz,
Chyrów,	Jaworów,	Lwów***,	Podgórze,	Starożyniec,	Zbaraż,
Czarna,	Jezierna,	Łańcut,	Podhajce,	Stryj,	Zborów,
Czerniowce***,	Jezierzany,	Żupków,	Podłęże,	Suczawa,	Złoczów,
Czerepkoutz-Seret,	Jezupol,	Żużany,	Podwoleczyska,	Szczawnice*,	Zółkiew,
Cieszanów,	Jordanów,	Maków,	Przemysł***,	Szczakowa,	Zurawno,
Czortków,	Iwonicz*,	Maksymówka,	Przemysłany,	Szczerzec,	Żywiec.

* otwarte w czasie kąpielowym, ** otwarte w czasie jarmarku, *** z służbą nocną.

Losowanie austriacko-węgierskich efektów loteryjnych w r. 1876.

Miesiąc i dzień ciągnięcia	N a z w a l o s u	Ilość wygranych	Największa wygrana	Najmniejsza wygrana
2. Stycznia	4 ⁰ / ₁₀ pożyczka państw. z r. 1854 (serje)	32	—	—
2. „	Renty Como	3600	21000	14.70
2. „	Kredytowe losy	1400	200000	200.—
2. „	Wiedeńskie „	1200	200000	130.—
2. „	4 ⁰ / ₁₀ Tryestyńskie 50 zł.	323	10000	50.—
2. „	Uregulowania Dunaje	1325	100000	100.—
2. „	Krakowskie losy	120	35000	30.—
3. „	Inspruckie	50	30000	30.—
5. „	Salcburgskie	100	10000	30.—
15. „	Salma	700	42000	63.—
1. Lutego	5 ⁰ / ₁₀ pożyczka państw. z r. 1860 (serje)	80	—	—
1. „	Saint-Genois	600	52500	68.25
15. „	Stanisławowskie	300	8000	25.—
15. „	Węgierskiej pożyczki premiowej	900	100000	124.—
1. Marca	Pożyczki państw. z r. 1864 (ser. i Nr.)	1400	200000	190.—
1. Kwietnia	4 ⁰ / ₁₀ pożyczki z roku 1854 (numera)	1600	105000	315.—
1. „	Kredytowe losy	1400	200000	200.—
1. „	Miasta Wiednia	1200	200000	130.—
1. „	Rudolfa „	1400	20000	12.—
1. Maja	5 ⁰ / ₁₀ pożycz. państw. z r. 1860 (numera)	1600	300000	600.—
1. „	Keglewicha	1200	10500	10.50
2. „	Krakowskie	110	15000	30.—
3. „	Inspruckie	30	12000	30.—
15. „	Węgierskiej pożyczki premiowej	900	150000	124.—
1. Czerwca	Pożyczki państw. z r. 1864 (ser. i Nr.)	1500	200000	195.—
1. „	4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ Tryesteńskie po 100 zł.	424	21000	105.—
15. „	Pożyczki miasta Budy	600	200000	60.—
1. Lipca	4 ⁰ / ₁₀ pożycz. państw. z r. 1854 (serje)	32	—	—
1. „	Kredytowe losy	1400	200000	200.—
1. „	Wiedeńskie „	1200	200000	130.—
1. „	4 ⁰ / ₁₀ Tow. żeglugi parowej na Dunaju	1050	52500	105.—
5. „	Salcburgskie	50	20000	30.—
13. „	Salma	700	21000	63.—
15. „	Waldsteina	1200	21000	31.50
30. „	Klarego	500	26250	63.—
1. Sierpnia	5 ⁰ / ₁₀ pożyczki państw. z r. 1860 (serje)	85	—	—
14. „	Węgierskiej pożyczki premiowej	700	200000	124.—
17. „	Stanisławowskie	300	10000	25.—
1. Września	Pożyczki państwowej z roku 1864	1400	200000	195.—
2. „	Krakowskie	120	180000	30.—
3. „	Inspruckie	50	10000	30.—
15. „	Palfyego	1000	42000	63.—
1. Paźdz.	4 ⁰ / ₁₀ pożycz. państw. z r. 1854 (numera)	1600	542000	315.—
1. „	Kredytowe	1400	200000	200.—
1. „	Miasta Wiednia	1200	200000	130.—
1. „	Rudolfa	1900	15000	12.—
2. Listop.	5 ⁰ / ₁₀ pożycz. państw. z r. 1860 (numera)	1700	300000	600.—
15. „	Węgierskiej pożyczki premiowej	750	150000	128.—
1. Grudnia	Windischgraeaca	1250	21000	37.80
1. „	Pożyczka państw. z r. 1839 (serje)	830	—	—
1. „	Poż. państw. z r. 1864 (Serje i Nr.)	1405	200000	195.—

Wartość kuponów

austrjackich papierów i losów pożyczek państwowych.

Za kupon nowej austrjackiej Renty wypłacają na tymże oznaczoną kwotę bez jakiegokolwiek odtrącenia.

Od papierów pożyczek państwowych, które dotąd do konwertowania nie przedłożono, wypłaca się na kupony podług poniższej taryfy na podstawie prawa konwersji z odtrąceniem 16% względnie 20% podatku od kuponów.

Metaliki i obligi do wylosowania w monecie konw. płatne banknotami.

Moneta konw.	Walutą austr.	Moneta konw.	Walutą austr.	Moneta konw.	Walutą austr.
złr. —.30 =	złr. —.42	złr. 10.— =	złr. 8.40	złr. 22.30 =	złr. 18.90
" 1.15	" 1.05	" 11.15	" 9.45	" 25.—	" 21.—
" 1.30	" 1.26	" 12.30	" 10.50	" 62.30	" 52.50
" 2.—	" 1.68	" 14.—	" 11.76	" 100.—	" 84.—
" 2.15	" 1.89	" 15.—	" 12.60	" 112.30	" 94.50
" 2.30	" 2.10	" 16.—	" 13.44	" 125.—	" 105.—
" 5.—	" 4.20	" 18.—	" 15.12	" 200.—	" 168.—
" 6.15	" 5.25	" 18.20	" 15.40	" 225.—	" 105.—
" 7.30	" 6.30	" 20.—	" 16.80	" 250.—	" 210.—
" 8.—	" 6.72	" 20.37 ¹ / ₂	" 17.32 ¹ / ₂		

Obligci pożyczki narodowej w mon. konw. płatne w srebrze.

Monetą konw.	Walutą austr.	Monetą konw.	Walutą austr.	Monetą konw.	Walutą austr.
złr. —.30 =	złr. —.42	złr. 12.30 =	złr. 10.50	złr. 250.— =	złr. 210.—
" 1.15	" 1.05	" 25.—	" 21.—		
" 2.30	" 2.10	" 125.—	" 105.—		

Obligci pożyczki w srebrze z lat 1849, 1851 serya B. i z roku 1854. Kupony Płatne w srebrze.

Moneta kon.	Walutą austr.	Monetą konw.	Walutą austr.	Monetą konw.	Walutą austr.
złr. 2.30 =	złr. 2.41 ¹ / ₂	złr. 12.30 =	złr. 12.07 ¹ / ₂	złr. 25.— =	złr. 24.15

Obligci w walucie austrj. Kupony płatne banknotami.

Monetą konw.	Walutą austr.	Monetą konw.	Walutą austr.	Monetą kon.	Walutą austr.
złr. 2.50 =	złr. 1.99 ¹ / ₂	złr. 25.— =	złr. 19.95	złr. 250.— =	złr. 199.50
" 12.50	" 9.97 ¹ / ₂	" 125.—	" 99.75		

Obligci z roku 1866 wolne od podatku. Kupony płatne banknotami.

Mon. kon, złr. 2.50 =	złr. 2.15 ¹ / ₄ wal. austr.	Mon. konw. złr. 25.— =	złr. 21.52 ¹ / ₂ w. a.
-----------------------	---	------------------------	--

Pożyczka w srebrze z roku 1864. Kupony płatne w srebrze.

Monetą konw. złr. 25.— = złr. 23.10 walutą austr.

Pożyczki angielskiej z roku 1850 i 1852. Kupony płatne w srebrze.

Mon. konw. 12.50 =	złr. 12.07 ¹ / ₂ wal. austr.	Mon. kon. złr. 25.— =	złr. 24.15 wal. austr.
--------------------	--	-----------------------	------------------------

Pożyczki francuzkiej z roku 1865. Kupony płatne w srebrze.

Mon. konw. złr. 5.— =	złr. 4.83 wal. austr.	Mon. kon. złr. 25.— =	złr. 24.15 wal. austr.
-----------------------	-----------------------	-----------------------	------------------------

Obligci pożyczki loteryjnej z r. 1854 *) Kupony płatne banknotami konwencyjnej monety.

Monetą konwencyjną złr. 10.— = złr. 8.40 walutą austr.

Obligci pożyczki loteryjnej z r. 1860 *) Kupony płatne banknotami wal. austr.

złr. 2.50 =	złr. 2.—	złr. 12.50 =	złr. 10.—	złr. 25.— =	złr. 20.—
-------------	----------	--------------	-----------	-------------	-----------

Obligci pożyczki podatkowej z r. 1864 *) Kupony płatne banknotami wal. austr.

złr. —.50 =	złr. —.40	złr. 2.50 =	złr. 2.—	złr. 10.— =	złr. 8.—
" 1.—	" —.80	" 5.—	" 4.—	" 15.— =	" 12.—
" 1.50	" 1.20	" 7.50	" 6.—		

Obligci indemnizacyjne (zalltawskie) w mon. kon. Kupony płatne banknotami.

Moneta konw.	Walutą austr.	Moneta konw.	Walutą austr.	Monetą konw.	Walutą austr.
złr. 1.15 =	złr. 1.22	złr. 12.30 =	złr. 12.20	złr. 125.— =	złr. 122.06
" 2.30	" 2.44	" 25.—	" 24.41	" 250.—	" 244.13

Obligci indemnizacyjne (przedlitawskie) w mon. konw. Kupony płatne banknotami.

Monetą konw.	Walutą austr.	Monetą konw.	Walutą austr.	Monetą konw.	Walutą austr.
złr. 1.15 =	złr. 1.18	złr. 12.30 =	złr. 11.81 ¹ / ₂	złr. 125.— =	złr. 118.12 ¹ / ₂
" 2.30	" 2.46 ¹ / ₄	" 25.—	" 23.62 ¹ / ₄	" 250.—	" 236.25

*) Nie podlegają konwersji jednolitego długu państwa.

Kilka słów o miarach i wagach metrycznych.

Nie tak nie tamuje swobodnej wymiany w handlu, jak różnorodność jednostek, używanych do mierzenia. Gdyby tę zaporę udało się w zupełności usunąć, handel powszechny wszedłby na inne tory, otwierając sobie nowe drogi, które dotąd były dlań dla błahych przyczyn zamknięte. Rozgałęzione stosunki handlowe musiałyby oddziaływać na uregulowanie cen, a zatem stałyby się bardzo ważnym czynnikiem w ekonomii społecznej. Te względy już dawno przemawiały za obmyśleniem pewnej stałej, całego świata wspólnej jednostki, którą mogła być powszechnie przyjętą za podstawę nowego systemu co do miar i wag. Wszystkie do tego zmierzające usiłowania rozbiły się o niepoślednie trudności: zakorzenione uprzedzenia i zwyczaje; trzeba było dopiero takiej stanowczej chwili, jaką w dziejach powszechnych jest wielka rewolucja francuska — ażeby zamierzona od dawna reforma doprowadzić do pożądanego rezultatu. Wówczas to, kiedy wszystko, zaczem przemawiała powaga historyczna, zwyczajem uświęconą w gruz się rozsypywało — powstała także myśl zaprowadzenia nowych miar i wag. Uczony Laplace zapytany o radę zalecał przyjąć jedną dziesięciomilionową częśćkę ćwiartki południka ziemskiego za jednostkę podstawną do urobienia wszelkich miar i wag w życiu potrzebnych: wnet rozpoczęto odnośnie pomiaru a uzyskaną jednostkę, równającą się 43·296 liniom paryskim nazwano **metrem**. Miara ta, jako nie ulegająca nigdy żadnym zmianom i mogąca być w danym razie sprawdzoną, przedstawia tak niezaprzeczone korzyści, iż trudno jej nie uznać za najlepszą podstawę do utworzenia nowego systemu mierniczego. Jednostka ta została ujęta w system dziesiętny, jako najodpowiedniejszy w praktyce, a zatem metr podzielony na 10, 100, 1000 części dał decymetry, centymetry i milimetry; wielokrotne zaś metra dały dekametry (10 metrów) hektometry (100 metrów) kilometry (1000 metrów) i myriametry (10.000 metrów). Wzajemny stosunek tych miar uwidoczniony jest na tabelce I. Łatwo domyśleć się, że miary drobniejsze służą do mierzenia materji, większe zaś do mierzenia większych obszarów. Płaszczyzna kwadratowa, której każdy bok równa się jednemu metrowi, stworzyła metr kwadratowy, podstawną miarę do mierzenia powierzchni. Sto metrów kwadratowych nazwano **arem**, a dziesięć tysięcy (10.000) metrów kwadratowych, czyli 100 arów **hektarem**. — Kostka sześcienna,

której każdy bok również wynosił 1 metr, dała miarę bryłowości. O wzajemnym stosunku miar powierzchni i bryłowości poucza nas tabelki II. i III.

Objętość kostki decymetrowej, napełnionej destylowaną wodą, ogrzaną do 4° Cel. a zatem posiadającą największą gęstość, dała jednostkę do mierzenia towarów sypkich i płynnych nazwaną **litr**. Ciężar tej samej ilości wody przy tej samej temperaturze dał jednostkę do ważenia zwaną **kilogram**. Dzielne i wielokrotne tych jednostek stworzyły wszystkie obecnie używane miary i wagi; o ich nazwach i stosunku poucza nas dalej tabelki III. i IV.

Prócz Anglii, Szwajcaryi, Rosyi, Danii, Szwecyi i Norwegii, przyjęły już wszystkie państwa europejskie i znaczniejsza część państw zauropejskich ten system za swój własny; Anglia i Szwajcarya, aczkolwiek trwają przy dawnych systemach, nie wzbraniają w stosunkach handlowych posługiwać się systemem metrycznym.

Nie mogąc dla braku miejsca podawać całych tablic, któreby wszelkie rachuby, wypływające z zaprowadzenia systemu metrycznego w gotowych rezultatach podawały, zestawiliśmy w czterech dalszych tablicach wszystkie zamienniki, którymi liczbę daną pomnożywszy otrzymamy żądany rezultat. Tablica V. służy do zamiany dawnych miar na nowe; VI. nowych na dawne; VII. do zamiany cen za dawne miary na ceny za nowe miary, a VIII. do zamiany cen nowych na dawne.

Tablica I.

Miary długości.

Metry	Deci-metr	Centi-metr	Milimetr	Kilometr	Myria-metr
1	10	100	1000	0·001	0·0001
0·1	1	10	100	0·0001	0·00001
0·01	0·1	1	10	0·00001	0·000001
0·001	0·01	0·1	1	0·000001	0·0000001
1·000	10·000	100·000	1·000·000	1	0·1
10·000	100·000	1·000·000	10·000·000	10	1

Tablica III.

Miary bryłowości.

Sześcioen. metrów	Sześcioen. milimetrów	Sześcioen. centim.	Sześcioen. decimetr (litrów)	Deci-litrów	Centi-litrów	Hekto-litrów
1	1,000,000,000	100,000,000	1,000	10,000	100,000	10
0·000000001	1	0·001	0·0000001	0·00001	0·0001	0·000000001
0·000001	1000	1	0·001	0·01	0·1	0·00001
0·001	1,000,000	1000	1	10	100	0·01
0·0001	100,000	100	0·1	1	10	0·001
0·00001	10,000	10	0·01	0·1	1	0·0001
0·1	100,000,000	100,000	100	1000	10,000	1

Tablica II.

Miary powierzchni.

Metry	Decimetry	Centimetry	Millimetry	Ary	Hektary
1	100	10,000	1,000,000	0·01	0·0001
0·01	1	100	10,000	0·0001	0·000001
0·0001	0·01	1	100	0·000001	0·00000001
0·000001	0·0001	0·01	1	0·00000001	0·0000000001
100	10,000	1,000,000	100,000	1	0·01
10,000	1,000,000	100,000,000	10,000,000,000	100	1

Tablica III.

Miary bryłowości.

Sześcioen. metrów	Sześcioen. milimetrów	Sześcioen. centim.	Sześcioen. decimetr (litrów)	Deci-litrów	Centi-litrów	Hekto-litrów
1	1,000,000,000	100,000,000	1,000	10,000	100,000	10
0·000000001	1	0·001	0·0000001	0·00001	0·0001	0·000000001
0·000001	1000	1	0·001	0·01	0·1	0·00001
0·001	1,000,000	1000	1	10	100	0·01
0·0001	100,000	100	0·1	1	10	0·001
0·00001	10,000	10	0·01	0·1	1	0·0001
0·1	100,000,000	100,000	100	1000	10,000	1

Tablica II.

Miary powierzchni.

Metry	Decimetry	Centimetry	Millimetry	Ary	Hektary
1	100	10,000	1,000,000	0·01	0·0001
0·01	1	100	10,000	0·0001	0·000001
0·0001	0·01	1	100	0·000001	0·00000001
0·000001	0·0001	0·01	1	0·00000001	0·0000000001
100	10,000	1,000,000	100,000	1	0·01
10,000	1,000,000	100,000,000	10,000,000,000	100	1

Z powyższych tabelk dawiujemy się, że jednostki miary długości stoją do siebie w stosunku jak 1 : 10 miary powierzchni jak 1 : 100 a miary bryłowości jak 1 : 1000, na co przy obliczeniach wszelkich bardzo trzeba uważać, ażeby uniknąć możliwych pomyłek.

Tablica IV.

Wagi.

Gramy	Deci-gramy	Centi-gramy	Mili-gramy	Deka-gramy	Kilo-gramy	Becki
1	10	100	1000	0·1	0·001	0·000001
0·1	1	10	100	0·01	0·0001	0·0000001
0·01	0·1	1	10	0·001	0·00001	0·000000001
0·001	0·01	0·1	1	0·0001	0·0000001	0·0000000001
10	100	1000	10,000	1	0·01	0·00001
1000	10,000	100,000	1,000,000	100	1	0·001
1,000,000	10,000,000	100,000,000	1,000,000,000	100,000	1000	1

Tablica V.

Zamiana dawnych miar i wag na nowe.

1. Miary długości.

Dana jest pewna ilość „x” jednostek dawnej miary np.	Pomnożysz tę pewną ilość „x” przez „zamiennik	Otrzymamy odpowiednią wartość wyrażoną w jednostkach nowych miar np.
punktów	0·183	milimetrów
linii	2·195	„
cali	26·340	„
„	2·634	centymetrów
„ stóp wiedeńskich	31·6	„
„ stóp polskich	0·316	metrów
„ sążni	0·297	„
„ łokci wiedeńskich	1·896	„
„	77·8	centymetrów
„ polskich	0·778	metrów
„	59·5	centymetrów
„	0·595	metrów
piędzi	10·536	centymetrów
sztrychów	0·658	„
mil austriackich	7·586	kilometrów
„	0·759	myriametrów
„ geograf.	7·419	kilometrów
„	0·742	myriametrów

2. Miary powierzchni.

Daną jest pewna ilość „x” jednostek dawnej miary np.	Pomnożywszy tę pewną ilość „x” przez zamiennik	Otrzymany odpowiednią wartość wyrażoną w jednostkach nowych miar np.
kwadrat. linii	4:818	kwadrat. milimetr.
„ „	0:048	„ centimetr.
„ cali	6:938	„ „
„ stóp	999:1	„ „
„ „	0:099	„ metrów
„ sążni	3:596	„ „
„ mil austr.	57:546	„ kilometrów
„ „ „	0:575	„ myriometr.
„ „ geograf.	55	„ kilometrów
„ „ „	0:55	„ myriometr.
morgów austr.	57:546	— arów
„ „	0:575	— hektarów

3. Miary brylowatości.

Daną jest pewna ilość „x” jednostek dawnej miary np.	Pomnożywszy tę pewną ilość „x” przez zamiennik	Otrzymamy odpowiednią wartość wyrażoną w jednostkach nowych miar np.
sześcien. linii	10:576	sześcien. milimetr.
„ cali	18:275	„ centimetr.
„ stóp	0:032	„ metrów
„ sążni	6:821	„ „
„ mil austr.	0:436	„ myriometr.
„ „ geogr.	0:406	„ „

4. Miary objętości do towarów sypkich.

Daną jest pewna ilość „x” jednostek dawnej miary np.	Pomnożywszy tę pewną ilość „x” przez zamiennik	Otrzymamy odpowiednią wartość wyrażoną w jednostkach nowych miar np.
kwaterek	24:03	centimetrów
kwart	0:961	litrów
garncy	3:845	„ „
„ „	0:038	hektolitrów
„ ćwierci	30:76	litrów
„ „	0:307	hektolitrów
„ korcy	123:049	litrów
„ „	1:23	hektolitrów
„ mierzyc	61:486	litrów
„ „	0:615	hektolitrów

5. Miary objętości do towarów płynnych.

Daną jest pewna ilość „x” jednostek dawnej miary np.	Pomnożywszy tę pewną ilość „x” przez zamiennik	Otrzymamy odpowiednią wartość wyrażoną w jednostkach nowych miar np.
półkwaterek	12:02	centilitrów
pfifek	17:68	„ „
zajdlów	3:537	decylitrów
kriglów	5:305	„ „
halb	7:074	„ „
masów	1:415	litrów
wiader	56:589	„ „
„ „	0:565	hektolitrów
becz. polsk. (36 g.)	138:43	litrów
„ „	1:384	hektolitrów

6. Wagi zwyczajne.

Daną jest pewna ilość „x” jednostek dawnej miary np.	Pomnożywszy tę pewną ilość „x” przez zamiennik	Otrzymamy odpowiednią wartość wyrażoną w jednostkach nowych miar np.
kwintłów	4:375	gramów
łutów wiedeńsk.	17:502	„ „
łutów pocztowych	16:667	„ „
funtów wiedeńsk.	56	dekagramów
„ „	0:56	kilogramów
„ polskich	0:40	„ „
„ cłowych	50	dekagramów
„ „	0:5	kilogramów
cetnarów wied.	56	„ „
„ cłowych	50	„ „
kam. pols. (25 ft.)	10:126	„ „

7. Wagi aptekarskie i jubilerskie.

Daną jest pewna ilość „x” jednostek dawnej miary np.	Pomnożywszy tę pewną ilość „x” przez zamiennik	Otrzymamy odpowiednią wartość wyrażoną w jednostkach nowych miar np.
granów	7:292	centigramów
„ „	0:072	gramów
skrupulów	1:458	„ „
drachm	4:375	„ „
uncy	35:004	„ „
funtów aptekarsk.	420	„ „
„ „	0:42	kilogramów
„ grzywien (Mark)	0:281	„ „
„ karatów	0:206	gramów

Przykłady :

- 1) 36 stóp ile czyni metrów?
 $0:316 \times 36 = 11:376 = 11 \text{ metrów } 37 \text{ centimetr.}$
- 2) $18\frac{1}{2}$ łokci wied. ile czyni metrów?
 $18\frac{1}{2} = 18:5, 0:778 \times 18:5 = 14:393 = 14 \text{ metrów } 39 \text{ centimetrów}$

3. Miary objętości, wryłowy,

- 3) 8 mil austr. i czyni kilometrów?
 $7586 \times 8 = 60688 = 60$ kilometrów 688 metrów
- 4) 25 morgów ile czyni arów?
 $57546 \times 25 = 1438650 = 1438$ arów 65 kw. metrów.
 albo 14 hektarów, 38 arów, 65 kw. metrów.
- 5) 230 sześciennych stóp ile czyni sześcienn. metrów?
 $0032 \times 2360 = 7360 = 7$ sześć. metrów i 360 sześć.
 decymetrów.
- 6) 20 kwart ile czyni litrów?
 $0961 \times 20 = 19220 = 19$ litrów, 2 decylitry, 2 centyl.
- 7) 12 ćwierci ile czyni hektolitrów?
 $0307 \times 12 = 3684 = 3$ hektol. 68 litr. 4 decylitry.
- 8) 25 masów ile czyni litrów?
 $1415 \times 25 = 35375 = 35$ litr. 3 decyl. 7 centylitr.
- 9) 2526 wiader wied. ile czyni hektolitrów?
 $2526 \times 0565 = 1427190 = 1427$ hektol. 19 decyl.
- 10) 25 funtów wied. ile czyni kilogramów?
 $056 \times 25 = 1400 = 14$ kilogramów.
- 11) $5\frac{1}{2}$ drachmy ile czynią gramów?
 $5\frac{1}{2} \times 55,4375 \times 55 = 24062 = 24$ gramów 6
 centigramów.
- 12) 345 grzywien ile czyni kilogramów?
 $0281 \times 345 = 96945 = 96$ kilogram. 945 gramów.

Daną jest pewna ilość „x“ jednostek nowej miary, np.	Pomnożywszy tę pewną ilość „x“ przez zamiennik	Otrzymamy odpowiednią wartość, wyrażoną w jednostkach dawnych miar, np.
sześcienn. milimetr.	0904	sześciennych linii
„ centimetr.	94557	„ „
„ „	0054	„ cali „
„ decimetrów	54720	„ „
„ „	0031	„ stóp
„ metrów	31666	„ „
„ „	0146	„ sążni
„ myriamet.	0229	„ mil austr.
„ „	0256	„ „ geograf.

4. Miary objętości do towarów sypkich.

Daną jest pewna ilość „x“ jednostek nowej miary, np.	Pomnożywszy tę pewną ilość „x“ przez zamiennik	Otrzymamy odpowiednią wartość, wyrażoną w jednostkach dawnych miar, np.
centilitrów	00004	kwaterek
decilitrów	0104	kwart
litrów	104	„
hektolitrów	26005	garncy
„	3289	ćwierci
„	0812	korcy
„	1628	mierzyc

5. Miary objętości do towarów płynnych.

Daną jest pewna ilość „x“ jednostek nowej miary, np.	Pomnożywszy tę pewną ilość „x“ przez zamiennik	Otrzymamy odpowiednią wartość, wyrażoną w jednostkach dawnych miar, np.
litrów	2827	zajdlów
„	1884	krigłów
„	1414	halb
„	0707	masów
hektolitrów	70685	masów
„	1767	wiader
„	0722	beczek polsk.

6. Wagi zwyczajne.

Daną jest pewna ilość „x“ jednostek nowej miary np.	Pomnożywszy tę pewną ilość „x“ przez zamiennik	Otrzymamy odpowiednią wartość, wyrażoną w jednostkach dawnych miar, np.
gramów	0228	kwintłów
„	0057	łutów wied.
dekagramów	0571	„ „
gramów	006	łutów pocztowych
kilogramów	1785	funtoń wied.
„	2468	„ polskich
„	2	„ cłowych
beczek (1000 klg.)	17855	cefnarów wied.
„	20	„ cłowych

Tablica VI.

Zamiana nowych miar i wag na dawne.

1. Miary długości.

Daną jest pewna ilość „x“ jednostek nowej miary, np.	Pomnożywszy tę pewną ilość „x“ przez zamiennik	Otrzymamy odpowiednią wartość, wyrażoną w jednostkach dawnych miar, np.
milimetrów	5	punktów linii
„ centimetrów	0379	cali
decimetrów	3796	cali
metrów	3163	stóp
„	1286	łokci wiedeńsk.
„	1683	„ polskich
kilometrów	0131	mil austr.
„	0134	„ geograf.
myriametów	1318	mil austr.
„	1347	„ geograf.

2. Miary powierzchni.

Daną jest pewna ilość „x“ jednostek nowej miary, np.	Pomnożywszy tę pewną ilość „x“ przez zamiennik	Otrzymamy odpowiednią wartość, wyrażoną w jednostkach dawnych miar, np.
kwadrat. milimetr.	29887	kwadr. punktów
„ „	0207	„ linii
„ centimetrów	20755	„ „
„ „	0144	„ cali
„ decimetrów	14413	„ „
„ „	0100	„ stóp
„ metrów	10009	„ „
„ „	0278	„ sążni
„ kilometrów	0017	„ mil austr.
„ „	0181	„ „ geograf.
„ myriamet.	1737	„ „ austr.
„ „	1818	„ „ geograf.
arów	27803	kwadr. sążni
„	0017	morgów
hektarów	1737	„

7. Wagi aptekarskie i jubilerskie.

Dana jest pewna ilość „x” jednostek nowej miary, np.	Pomnożywszy tę pewną ilość „x” przez zamiennik	Otrzymamy odpowiednią wartość, wyrażoną w jednostkach dawnych miar, np.
centigramów	0·137	granów
gramów	13·713	„
„	0·686	skrupułów
„	0·229	drachm
kilogramów	28·568	uncyi
„	2·380	funtów aptekars.
„	3·562	grzywien
gramów	4·855	karatów

Przykłady.

- 11 metrów ile czyni stóp wied.?
 $3·163 \times 11 = 34·793$ st. wied. czyli $34\frac{3}{4}$ stóp wied.
- 4·674 metrów ile czynią łokci wied.?
 $4·674 \times 1·286 = 6·010764$ tj. 6 łokci.
- Ile mil austriackich idzie na 118 myriametrów?
 $1·318 \times 118 = 155·524$ tj. $155\frac{1}{2}$ mil.
- Ile kwadratowych mil austr. idzie na 5 kwadrat. myriametrów?
 $1·737 \times 5 = 8·685$ mil kwadrat.
- Ile kwadratowych sążni wynoszą 2 ary 15 kw. metrów i 80 kw. decymetrów?
 2 ary 15 kw. metr. 80 kw. decimetr. = 2·158 arów
 $27·803 \times 2·158 = 59·998874$ tj. 60 kw. sąż.
- 14·39 hektarów ile czynią morgów?
 $1·737 \times 14·39 = 24·99543$ tj. 25 morgów.
- 7 sześciennych metrów ile daje sześcienn. sążni?
 $0·146 \times 7 = 1·022$ sześcienn. sążni.
- 18 litrów ile daje masów?
 $707 \times 18 = 12·726$ czyli 12 masów i około 3 zajdlc.
- 31·785 kilogramów ile czynią funtów wied.?
 $31·785 \times 1·785 = 56·736225$ tj. około $56\frac{3}{4}$ fnt. wied.
- 13 gramów ile czyni drachm?
 $0·229 \times 13 = 2·977$ tj. blisko 3 drachmy.

Tablica VII.

Zamiana cen dla jednostek miar i wag dawnych na ceny dla jednostek miar i wag nowych.

1. Miary długości.

Jeżeli cenę dla jednostek miar lub wag dawnych, np.	Pomnożymy przez zamiennik	Otrzymamy cenę dla odpowiednich jednostek miar lub wag nowych np.
cali wiedeńsk.	0·380	centymetrów
stóp „	3·163	metrów
stóp polskich	3·356	„
sążni wied.	0·527	„
łokci „	1·286	„
„ polskich	1·684	„
mil austr.	0·131	kilometrów

2. Miary powierzchni.

Jeżeli cenę dla jednostek miar lub wag dawnych, np.	Pomnożymy przez zamiennik	Otrzymamy cenę dla odpowiednich jednostek miar lub wag nowych np.
kwadr. cali wied.	0·144	kw. centymetrów
„ stóp „	10·009	„ metrów
„ sążni „	0·278	„ „
„ „ „	27·803	arów
morgów	1·737	hektarów

3. Miary bryłowatości.

Jeżeli cenę dla jednostek miar lub wag dawnych, np.	Pomnożymy przez zamiennik	Otrzymamy cenę dla odpowiednich jednostek miar lub wag nowych np.
sześcien. linii	0·095	sześc. milimetrów
„ cali wied.	0·055	„ centymetrów
„ stóp „	31·667	„ metrów
„ sążni „	0·147	„ „

4. i 5. Miary objętości dla towarów sypkich i płynnych.

Jeżeli cenę dla jednostek miar lub wag dawnych, np.	Pomnożymy przez zamiennik	Otrzymamy cenę dla odpowiednich jednostek miar lub wag nowych np.
pfífek	0·565	decylitrów
zajdlów	0·283	„
krigłów	0·188	„
masów	0·707	litrów
kwart	1·040	„
garney	0·26	„
„	26·006	hektolitrow
korcy	0·813	„
mierzyc wied.	0·016	litrów
„ „	1·626	hektolitrow
wiader wied.	1·767	„

6. i 7. Wagi zwyczajne, aptekarskie i jubilerskie.

Jeżeli cenę dla jednostek miar lub wag dawnych, np.	Pomnożymy przez za-miennik	Otrzymamy cenę dla odpowiednich jednostek miar lub wag nowych np.
łutów wiedeńsk.	0.057	gramów
„ „	0.571	dekagramów
„ pocztowych	0.06	gramów
funtów wied.	1.785	kilogramów
„ cłowych	2	„
„ polskich	2.469	„
centnarów wied.	178.552	„
„ cłowych	0.02	„
„ wiedeńsk.	17.855	beczek (Tonne)
„ cłowych	20.	„
granów	13.713	gramów
skrupułów	0.686	„
drachm	0.229	„
uncyi	28.568	„
funtów aptek.	2.380	kilogramów
grzywien (Mark)	3.562	„
karatów	4.855	gramów

Tablica VIII.

Zamiana cen dla jednostek miar i wag nowych na ceny dla jednostek miar i wag dawnych.

1. Miary długości.

Jeżeli cenę dla jednostek miar lub wag nowych np.	Pomnożymy przez za-miennik	Otrzymamy cenę dla odpowiednich jednostek miar lub wag dawnych, np.
centymetrów	2.634	cali wied.
metrów	0.316	stóp „
„	1.896	sążni „
„	0.778	łokci „
„	0.594	„ polskich
kilometrów	7.586	mil austr.

2. Miary powierzchni.

Jeżeli cenę dla jednostek miar lub wag nowych np.	Pomnożymy przez za-miennik	Otrzymamy cenę dla odpowiednich jednostek miar lub wag dawnych, np.
kwadr. centimetr.	6.938	kwadr. cali w.
„ metrów	0.009	kwadr. stóp w.
„ „	3.596	kwadr. sążni w.
arów	0.036	„ „ „
„	57.546	morgów „
hektarów	0.575	„

3. Miary płynowe.

Jeżeli cenę dla jednostek miar lub wag nowych np.	Pomnożymy przez za-miennik	Otrzymamy cenę dla odpowiednich jednostek miar lub wag dawnych, np.
sześć. milimetrów	10.576	sześcien. linii
„ centymetrów	18.275	„ cali
„ metrów	0.032	„ stóp
„ „	6.821	„ sążni

4. i 5. Miary objętości dla towarów sypkich i płynnych.

Jeżeli cenę dla jednostek miar lub wag nowych np.	Pomnożymy przez za-miennik	Otrzymamy cenę dla odpowiednich jednostek miar lub wag dawnych, np.
decylitrów	1.768	pfitek
„	3.537	zajdlów
„	5.305	krigłów
litrów	1.415	masów
„	0.961	kwart
„	3.845	garncy
hektolitrów	0.038	garncy
„	1.23	korcy
litrów	61.487	mierzyc wied.
hektolitrów	0.615	„ „
„	0.566	wiader wied.

6. i 7. Wagi zwyczajne, aptekarskie i jubilerskie.

Jeżeli cenę dla jednostek miar lub wag nowych, np.	Pomnożymy przez za-miennik	Otrzymamy cenę dla odpowiednich jednostek miar lub wag dawnych, np.
gramów	17.502	łutów wied.
dekagramów	1.75	„ „
gramów	16.667	„ pocztowych
kilogramów	0.56	funtów wied.
„	0.5	„ cłowych
„	0.405	„ polskich
„	56.006	centnarów wied.
„	50.	„ cłowych
beczek (Tonne)	0.056	wied.
„	0.05	„ cłowych
gramów	0.072	granów
„	1.458	skrupułów
„	4.375	drachm
„	35.	uncyi
kilogramów	0.42	funtów aptekarsk.
„	0.28	grzywien
gramów	0.206	karatów

Skorowidz urzędów i zakładów

znajdujących się w mieście Lwowie.

- Administracja (urząd podatkowy) — w gmachu przy ulicy Hetmańskiej nr. 4.
Akademia technicza — przy ulicy Wyższej Ormiańskiej nr. 2.
Archiwum aktów grodzkich — w klasztorze OO. Bernardynów.
Archiwum map katastralnych — w gmachu przy ulicy Hetmańskiej nr. 20.
Bank galicyjski kredytowy — przy ulicy Wałowej nr. 4.
Bank hipoteczny gal. — przy placu Marjackim nr. 38.
Bank (filia) narodowy uprzywilejowany — przy ulicy Karola Ludwika nr. 3.
Bank rustykalny ul. Jagiellońska 1. 14.
Bank zastawniczy ormiański przy ulicy Niższej Ormiańskiej nr. 12.
Biblioteka zakładu Ossolińskich — w gmachu tegoż zakładu przy ulicy Ossolińskiej nr. 9.
Biblioteka c. k. uniwersytetu — w gmachu akademickim przy ulicy św. Mikołaja.
Cymetniczy urząd — przy ulicy Czarneckiego nr. 1.
Dom karny (Brygidki) — przy ulicy Gródeckiej nr. 24.
Dom poprawy dla kobiet — na nowym świecie obok kościoła Marji Magdaleny.
Dom ubogich św. Łazarza — przy ul. Wronowskiej nr. 2.
Dom inwalidów — przy ulicy Kulparkowskiej.
Dyrekcja skarbowa krajowa — w gmachu pojezuickim przy placu św. Ducha nr. 1.
Dyrekcja poczt — przy ulicy Sykstuskiej nr. 23.
Dyrekcja policji — przy ulicy Teatralnej nr. 21.
Dyrekcja telegrafów — przy ulicy Kopernika nr. 9.
Dyrekcja skarbu pow. — na placu cłowym przy ulicy Czarneckiego nr. 1.
Galicyjska kasa zalicz. — przy ulicy Halickiej nr. 21.
Izba handlowa przemysłowa — w gmachu ratuszowym.
Izba adwokatów — w gmachu ratuszowym.
Kasa główna krajowa — gmachu pojezuickim przy placu św. Ducha nr. 1.
Kasa oszczędności — przy ulicy Majerowskiej nr. 2.
Komenda jeneralna — przy ulicy Czarneckiego nr. 6.
Komenda placu — przy ulicy Wałowej nr. 16.
Komenda żandarmerji — ul. Akademicka nr. 11.
Konsystorz łaciński — w pałacu arcybiskupim.
Konsystorz gr. kat. — przy gmachu św. Jura.
Konsystorz ormiański — przy ul. Ormiańskiej nr. 9.
Księgarnia J. Milikowskiego — w rynku nr. 34.
Księgarnia K. Wilda — ul. Halicka nr. 22.
Księgarnia Seifarta i Czajkowskiego — w rynku nr. 26.
Księgarnia polska — przy ulicy Kopernika nr. 12.
Księgarnia F. Richtera — przy placu Marjackim nr. 5.
Księgarnia Gubrynowicza i Schnidta — przy placu św. Ducha nr. 10.
Magistrat — w gmachu ratuszowym w Rynku.
Muzeum starożytności i sztuki — w zakładzie Ossolińskich przy ulicy Ossolińskiej nr. 9.
Muzeum przemysłowe — w sali na strzelnicy nr. 21.
Muzeum hr. Dzieduszyckiego — ulica Teatralna nr. 18.
Namiestnictwo — przy ulicy Czarneckiego nr. 14.
Prokuratorja skarbu — przy ulicy Wyższej Ormiańskiej nr. 13.
Redakcja Dziennika Polskiego — ul. Halicka.
" Gaz. Nar. — ul. Sobieskiego.
" Szczutka — ul. Sobieskiego nr. 4.
" Ojczyzny — ul. Halicka.
" Tygodnia — ul. Halicka.
" Ruchu literackiego — plae św. Ducha.
Sąd wyższy krajowy (apelacja) przy ulicy Hetmańskiej nr. 21.
Sąd krajowy — przy ulicy Halickiej nr. 18.
Sąd powiatowy — przy ulicy Kopernika nr. 7.
Seminarjum łacińskie — obok pałacu arcybiskupiego.
Seminarjum gr. kat. — przy ulicy Kopernika nr. 36.
Starostwo — przy ulicy Majerowskiej nr. 5.
Szpital główny (Pijary) — na Łyczakowie.
Szpital św. Kazimierza (siostr miłos.) — obok pałacu arcybiskupiego ulica Teatyńska nr. 9.
Teatr — w gmachu teatralnym przy placu Gołuchowskiego.
Towarzystwo gosp.-rolnicze — w gmachu Zakładu Ossolińskich nr. 9.
Tow. gal. kred. — przy ulicy Karola Ludwika nr. 1.
Towarzystwo zaliczkowe — przy ulicy Akademickiej nr. 5.
Towarzystwo zaliczkowe powiatowe — przy ulicy Halickiej nr. 21.
Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń — przy ulicy Karola Ludwika nr. 1.
Towarzystwo ogólne krajowych ubezpieczeń — przy ulicy Skarbekowskiej nr. 2.
Urząd cłowy — na placu cłowym przy ulicy Czarneckiego nr. 1.
Urząd cechowań i wymiany — ulica Czarneckiego nr. 1.
Urząd loteryjny krajowy — przy ulicy Kopernika nr. 8.
Urząd ksiąg gruntowych — w ratuszu.
Urząd wymiaru należyt. podatk. — przy ulicy Wyższej Ormiańskiej nr. 16.
Urząd (miejski) akcyzy — na placu cłowym nr. 1.
Wszechnica — w gmachu akademickim obok kościoła św. Mikołaja.
Wydział krajowy — przy ulicy Kopernika nr. 20.
Wydział Rady pow. — przy placu Marjackim nr. 3.
Wydział Towarzystwa oficyalistów przyw. — przy ulicy akademickiej nr. 5.
Zakład imienia Ossolińskich — przy ulicy Ossolińskich.
Zakład głuchoniemych — przy ulicy Łyczakowskiej nr. 35.
Zakład ciemnych — przy ulicy Łyczakowskiej nr. 37.

Alfabetyczny wykaz należitości stempowych

za sprawy prawne, dokumenta, podania i t. d.

Absolutorya tyczące się studjów lub rachunków, od arkusza	50	od każdego następnego arkusza	50
— na studja, wystawione przez rządowe zakłady naukowe, od pierwszego arkusza	1	Ekstabilulacye, wolne od opłaty.	
— od każdego następnego arkusza	50	Korespondencye handlowe i professyjne, jeżeli nie stanowią wydania dokumentu, są wolne od opłaty stempowej.	
Allegata do podań podlegających opłacie stempowej (wyjąwszy świadectwo ubóstwa), od arkusza	15	Gazety krajowe, każdy numer	1
— książki i manuskrypta przeznaczone do druku są wolne od stempla.		— zagraniczne, każdy numer	2
Amortyzacye dokumentów od pierwszego ark. od każdego następnego arkusza	1	Kalendarz, od sztuki	6
Assygnacye obacz Przekazy.	50	Karty abonamentowe, wolne, w razie użytku sądowego podług skali II.	15
Awizacye sądowe, od arkusza	36	— do grania, od sztuki	
— nie sądowe, jak długo nie służą do użytku sądowego, są wolne od stempla.		— ładunkowe, konosamenty żeglarzy, spisy ładunkowe, spisy składowe, warranty, od sztuki	1
Cedulki wagi, jeżeli się z nich nie robi użytku sądowego lub urzędowego, są uwolnione.		— wszelkie inne od sztuki	5
Cesyje, bezpłatne, jak darowizny; od arkusza	50	— każde przeniesienie na tychże	5
— prócz tego zaś pomiędzy małżonkami nierozwiedzionymi, rodzicami i dziećmi, według wartości 1%; pomiędzy innym pokrewieństwem aż włącznie z dziećmi rodzeństwa, według wartości 4%; bezpłatne we wszelkich innych wypadkach, według wartości 8% (Dodatek 25%)		Karty przynależności dla czeladzi, sług i terminatorów	15
— płatne, lecz nie opiewające na pretensye długu, lecz na inne prawa, równają się urodom kupna lub sprzedaży, według wartości pieniężnej, skala III.		— dla innych osób	1
— dotyczący innych pretensyi dłużniczych, według wartości nie pretensyi, lecz zapłaty; skala II.		Kodycylle, od arkusza	1
— na wekslach (Gira) są wolne od platy stempowej nawet w razach, gdy służą za allegata.		Konta kupców i przemysłowców, do 10 złr.	5
— na spisach ładunkowych, spisach składowych, certyfikatach zaliczki na okręta, policach zabezpieczeń morskich, na czekach i przekazach bankowych, od każdej cesyji	5	— nad 10 złr.	5
Darowizny między żyjącymi podlegają podwójnej opłacie stempowej od arkusza	50	— bilansowe	1
— na wypadek śmierci, od arkusza	1	Książeczki długów, jako notatki do własnego użytku, uwolnione.	
Jako opłata procentowa według wartości przedmiotu ustanowiona jest przy darowiznach między żyjącymi:		Książki (druki) są nawet jako allegata wolne od opłaty stempowej.	
1) pomiędzy nierozłączonemi w czasie darowizny małżonkami, między rodzicami a dziećmi ślubnemi lub nieslubnemi i tychże potomkami, między rodzicami przybranemi i dziećmi przybranemi od wartości przedmiotu 1% (Dodatek 25%.)		— inne, obacz Księg i handlowe.	
2) między innym pokrewieństwem aż włącznie do dzieci rodzeństwa 4% (Dodatek 25%.)		Księgi handlowe i professyjne, księgi główne, konta-kurenta, saldo-konto kupców, fabrykantów i profesjonistów od arkusza mierzącego najwięcej 726 cali kwadratowych	25
3) we wszelkich innych przypadkach 8% (Dodatek 25%.)		— wszelkie inne, oprawione lub w pojedynczych arkuszach albo kartkach, od arkusza niemierzącego nad 380 cali □ mierzącego nad 380 lecz nie nad 726 cali □ mierzące nad 726 cali □	5 10 15
Należytość opłaca się dopiero po rzeczywistem odbieraniu; obacz Przeniesienia majątku.		— zawierające kopie listów są uwolnione od opłaty stempowej.	
Dekreta posady, według wartości wszystkich przychodów rocznych, podług skali III.	50	Kwity na rzeczy szacowna, według wartości, skala II.; na sumy poniżej 2 złr., wolne od opłaty stempowej.	
Dokumenta adoptacyi, t. j. ugody przyjęcia za dziecię, od arkusza	50	Legalizacye, a) od urzędów za potwierdzenie podpisu jednej osoby	1
Dokumenta kaucyi, postanowienia lub poświęcenia (oddania na pewny cel) według wartości, skala II.	36	— za każdą dalszą osobę	50
Dupliki w procesie cywilnym, od arkusza	12	— b) od notaryuszów za potwierdzenie podpisu jednej osoby	50
— w przedmiotach niżej 50 złr., od arkusza		— za każdą dalszą osobę	25
Dyplomy wystawione przez władzę, od pierwszego arkusza	1	Listy ładunkowe, od sztuki	5
		Losy, stosunkowo do stawki, skala II. (uiszcza się przed wydaniem losów).	
		— na które przypada wygrana, która przechodzi kwotę stawki, przy loteryi liczbowej od wygranej podług skali III., przy innych przedsiębiorstwach loteryjnych 4%	
		Odписы urzędowe pojedyncze wydane przez sąd od arkusza	36
		— wydane przez inne władze	50
		— urzędowe, widymowane, od arkusza	1
		— sporządzone przez stronę a widymowane przez urząd lub notaryusza, od arkusza	50
		Oferty, od arkusza	50
		Oszacowania, od każdego arkusza	50

	zł.	c.
Oszacowania, w postępowaniu spornem, jeżeli przedmiot sporu wartości 50 złr. nie przenosi od arkusza	—	12
Paszporta i dokumenta podrózne dla służących, czeladzi, wyrobników, także książki wędrownicze	—	15
— dla innych osób	—	1
Pełnomocnictwa, od każdego arkusza	—	50
Pertraktacje spadkobiercze, oświadczenia i podania, od arkusza	—	36
Jeżeli spuścizna bez odtrącenia długów nie przechodzi 25 złr., są wolne od odp. stempl.	—	36
Podania w sprawach sądowych	—	36
— w wszelkich innych sprawach	—	50
z wyjątkiem następujących:		
Podania czyli prośby o udzielenie wolności zarobkowania, zgłoszenia o rozpoczęciu zawodu zarobkowego, podania o udzielenie koncesyi przemysłowych lub o dozwolenie agencji publicznej, w miastach mających nad 50.000 ludności	4	—
miastach liczących 10 do 50.000 ludności	3	—
w miastach liczących 5 do 10.000 ludności	1	50
o wszelkie inne upoważnienia	1	—
— o przypuszczenie do praktyki urzędowej, o udzielenie adjutum lub o nadanie publicznej posady albo służby lub beneficjum, od arkusza	1	—
— o uzyskanie posady służbowej sług, od ark.	—	50
— o obwieszczenie licytacji publicznej, tudzież podania do sądów cywilnych o wydanie edyktów, lub których należyte załatwienie wymaga wydania edyktu; o paszporta do wprowadzenia towarów; o pozwolenie do ustanowienia lub zadłużenia fidejkomisu, od arkusza	1	—
— o pozwolenie na publiczne tańce z muzyką; na wystawy, na gymnastyczne i teatralne przedstawienia, koncerta i t. d. przy opłacie wstępu	1	—
— o udzielenia, potwierdzenie, przeniesienie szlachectwa, godności, tytułu odznaczeń i t. d. od pierwszego arkusza	5	—
— o udzielenie przewilejów przemysłowych i innych	3	—
— nadanie praw obywatelstwa lub mieszczaństwa o przyjęcie do związku gminnego	2	—
— o intabulacje, prenotacje albo extabulacje w księgach publicznych, od ark. pierwszego	150	—
— sekwestracje, od każdego arkusza	—	36
— o zaprotokolowanie istniejących lub zmienionych firm albo ugody spółnictwa; o zaprotokolowanie składów filialnych, od pierwszego ark.	10	—
— o protokołowanie prokury, za każdego pełnomocnika	5	—
— o likwidacje	5	—
— o protokołowanie praw majątkowych, które żona kupca nabywa mocą interczy małżeńskiej	5	—
— nadzwyczajne o łaskawienie w postępowaniu w przestępstwach dochodowych, od arkusza	1	—
— o dyspenze do publicznych władz i urzędów, od arkusza	—	36
— małżonkowie w sprawach rozwodu, orzeczenia nieważności ślubów; od arkusza	—	36
— w postępowaniu sądowem, karnem lub niekarnem, od arkusza	—	36
— wszelkie inne od arkusza	—	50
Policji i ugody o zabezpieczeniu, stosownie do premii, skala II.		
Poręczenia jeżeli zobowiązania nie można oszacować, od arkusza	—	50
— jeżeli zobowiązania da się oszacować, wedle wartości, skala II.		

	zł.	c.
Potwierdzenia otrzymania zastawu ręcznego, od arkusza	—	50
— zaliczki na papiery pieniężne lub towary, jeżeli zaliczki ze strony upoważnionych do tego zakładów wydawane są tylko na 3 miesiące, również jak każda prolongacja na nie więcej jak 3 miesiące, według kwoty zaliczki skala I.		
Potwierdzenia wszelkie inne według skali II.		
Pozwolenia na małżeństwo od osób prywatnych od każdego arkusza	—	50
Prolongacje weksłowe uważać należy za nowe weksle, i stosują się do wartości podług skali I.		
Jeżeli zaś prolongacja termin 6, lub dla zagranicy 12 miesięcy przekracza, należyć opłacana być ma według skali II.		
Prośby obacz Podania.		
Protesta weksłowe, podniesione przez notariusza, od arkusza	—	1
— od sądu przy wekslach do 200 złr.	—	2
— nad 200 złr.	—	3
Przekazy (assynacje) od kupców lub do kupców jeżeli przedmiot stanowią pieniądze, jak weksle podług skali I.; jeżeli przedmiotem nie są pieniądze, według skali II.; jednak nie więcej jak od arkusza	—	50
— inne (od kupców lub nie do kupców) według kwoty przekazanej, skala II.		
Przeniesienie majątku między żyjącymi (obacz darowizny i ugody kupna).		
— z powodu śmierci: 1. z rodziców na dzieci, od wartości 1% (dodatek 25%); 2. na innych krewnych aż włącznie do dzieci rodzeństwa 4%; 3. na osoby, które do spadkodawcy w stosunku najemniczym lub służbowym stały, jeżeli spuścizna albo legat nie więcej jak roczny dochód 50 złr. wynosi, albo jeżeli suma kapitału 500 złr. nie przechodzi 1%; 4. we wszelkich innych wypadkach 8% (dodatek 25%).		
Jeżeli spuścizna jest nieruchomością, opłaca się jeszcze należyćności 1 1/2% (obacz Darowizny) (Dodatek 25%).		
— dokument sam od arkusza	—	1
Rachunki obacz Konta.		
Recepisy obacz Kwity i potwierdzenia.		
Rekursa przeciw owym orzeczeniom i wyrokom, które wydane są na stemplu nieprzenoszającym 5 złr., od pierwszego arkusza połowę jak wyrok pierwszej instancyi.		
— w każdym innym razie od pierwszego arkusza	—	5
Rewersa, jeżeli przedmiot jest szacowanym, od każdego arkusza	—	50
Rezolucje i zezwolenia urzędowe na podania intabulacyjne, są uwolnione.		
Rubra czyli Rubryki, od sztuki	—	15
Saldowania potwierdzenia na kontaktach, rachunkach albo wykazach, które są opatrzone stemplem 5 centowym, wolne; na innych nie od kupców lub rzemieślników, podług skali II.		
Skargi wezwawcze, od arkusza	—	36
— jeżeli przedmiot sporu wartości 50 złr. nie przenosi, od arkusza	—	12
Świadcetwo obacz Zaświadczenia.		
Testamenta, od arkusza	—	1
Tłumaczenia (przekłady), przez przysięgłych tłumaczy sporządzone, od każdego arkusza	—	1
Ubodzy, których ubóstwo prawnie wydanem świadectwem potwierdzone, są uwolnieni od opłaty stemplovej.		

	zł. c.		zł. ct
Ugody dzierżawy, według wartości czynszu, skala II.		Wyroki pierwszej instancji w sporach nawiasowych, jeżeli wartość przedmiotu 50 złr. nie przechodzi, od wyroku	150
— kupna ruchomości, stosunkowo do wartości podług skali III.		— we wszelkich innych wypadkach	250
— nieruchomości, od arkusza jako stempel	50	— pierwszej instancji w rzeczach głównych do 50 złr. wartości	150
— jako należność zaś zapłacić należy od wartości przedmiotu kupna: $3\frac{1}{2}\%$ (Dodatek 25%). Jako wartość uważa się kwotę kupna.		— nad 50 do 200 złr.	250
— spółnictwa:		— nad 200 do 800 złr.	5—
1. jeżeli spółnicy łączą tylko swe trudy w celu, którego przedmiot nie stanowi rzeczy szacownej, od arkusza pierwszego	2—	— (prawomocne) jako ostateczne, jeżeli mocą takowych w razach gdzie wartość przedmiotu spornego przechodzi 50 złr., orzeczoną bywa własność, użytkowanie lub prawo używania nieruchomości w myśl rozporządzenia prawnego, pomimo prawnej sukcesyji nie zaś w myśl jakiego tytułu prawnego polegającego na układzie; podług wartości przyznanego przedmiotu $3\frac{1}{2}\%$. (Dodatek 25% .)	
2. w celu niemającym zadania niesienia zysku spółnikom, od arkusza pierwszego	5—	— klasyfikacyjne o majątku czynnym masy $\frac{1}{2}\%$	
3. jeżeli spółnicy swe rzeczy i trudy łączą, w towarzystwach akcyjnych lub komandytowych, według skali III.		— jeżeli przedmiot sporu nie jest szacownym, od każdego wyroku	12—
— we wszelkich innych razach według skali II.		Zaciąg czyli prenotacje prawa własności, użytkowania lub prawa użycia nieruchomości, jeżeli od interesu prawniczego należytość za przeniesienie majątku już uiszczoną została, są wolne od opłaty stempelowej; inaczej $1\frac{1}{2}\%$; od zaciągnięcia innych praw rzeczowych, jeżeli przedmiot jest szacownym i więcej jak 100 złr. wartości, $\frac{1}{2}\%$; w innych razach wolne od opłaty stempelowej.	
— najmu, stosownie do czynszu, według skali II.		Zapisy długu i obligacje, według wartości wypożyczonej rzeczy, skala II.	
— zastawu, według wysokości długu, skala II.		— hipoteczne, według wartości zobowiązania, na które hipoteka w zastaw się oddaje, skala II. Jeżeli zaś przedmiot zobowiązania nie jest rzeczą szacowną, dokumentem, od arkusza	50
Układy (komplanacje), jeżeli przedmiot nie jest szacowanym, od każdego arkusza	50	Zapowiedzenie apelacji, rewizji, jeżeli stała opłata stempelowa od orzeczenia pierwszej instancji nie więcej jak 5 zł. wynosiła, również tyle jak od orzeczenia pierwszej instancji; we wszelkich innych wypadkach od pierwszego arkusza	10—
— jeżeli w skutek takowych następuje przeniesienie własności lub posiadania nieruchomości z jednej strony na drugą, dokument sam, od każdego arkusza	50	Zaświadczenia, wystawione przez władze i urzęda państwa, od arkusza	1—
— uклад zaś sam według wartości $3\frac{1}{2}\%$. (Dodatek 25%).		— wystawione przez inne władze lub urzęda, albo przez osoby prywatne, od arkusza	50
— we wszelkich innych razach podług wartości, na którą się zgadza, skala II.		— dla służących, czeladzi, terminatorów, wyrobników i t. d. od arkusza	15
Weksle wystawione w kraju tutejszym, należytościom podległym a najdalej w 6 miesiącach wypłatne, dalej wystawione za granicą, przeniesione do kraju tutejszego, a najpóźniej we 12 miesięcy płatne, według wartości, skala I.		— szkolne i uniwersyteckie, od arkusza	15
— wszelkie inne, według skali II.		— uwolnione: ubóstwa moralności, od otrzymania dokumentu podróznego lub certyfikatu swojszczyzny.	
— za okazaniem, do których prezentacyi zastrzeżone są najwięcej 6 miesięcy, jeżeli są w kraju, a 12 miesięcy, jeżeli zagranicą wystawione, według wartości, skala I. Weksle za okazaniem, w kraju wystawione i w 12 miesiącach od dnia prezentacyi płatne, według wartości, skala II.		— szczepienia ospy, są uwolnione.	
Sekunda- i tercia-weksle podlegają tym samym należytościom jak pierwszy egzemplarz weksłu.		— wyzwoleń z terminu, od arkusza	50
Wyciągi czyli ekstrakty (z ksiąg publicznych, tabularnych, depozytowych) od arkusza	1—	Zażalenia w ogóle (jednak nie rekursa), od ark.	36
Wyroki lub orzeczenia pierwszej instancji względem nakazania wiecznego milczenia, względem skarg z powodu naruszania posiadania, skarg względem pierwszeństwa w konkursie i przy podziale szacunku licytacyjnego, względem ważności awizacyi kontraktu dzierżawy lub najmu; od wyroku	250		
— likwidacyi w konkursie, od każdego arkusza	125		

S k a l e s t e m p l o w e.

Skala I. na weksle

	nad	do	10 zł. w.a.		Nale- żytość		Do- datek		Ra- zem	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
			4	—	1	—	1	—	5	—
			8	—	2	—	10	—	10	—
			16	—	4	—	20	—	20	—
			24	—	6	—	30	—	30	—
			360	—	8	—	40	—	40	—
			480	—	10	—	50	—	50	—
			600	—	12	—	60	—	60	—
			720	—	14	—	70	—	70	—
			840	—	16	—	80	—	80	—
			960	—	18	—	90	—	90	—
			1080	—	20	—	1	—	1	—
			1200	—	2400	—	2	—	2	—
			2400	—	3600	—	3	—	3	—
			3600	—	4800	—	4	—	4	—
			4800	—	6000	—	5	—	5	—
			6000	—	7200	—	6	—	6	—
			7200	—	8400	—	7	—	7	—
			8400	—	9600	—	8	—	8	—
			9600	—	10800	—	9	—	9	—

Nad 10.800 zł. od każdych 1.200 zł. opłaconą być ma należność wraz z nadzwyczajnym dodatkiem po 1 zł., przy czem sumy niżej 1.200 zł. uważają się jako pełne.

Skala II. na inne dokumenta

	nad	do	20 zł. w.a.		Nale- żytość		Do- datek		Ra- zem	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
			5	—	2	—	7	—	7	—
			10	—	3	—	13	—	13	—
			15	—	4	—	19	—	19	—
			25	—	6	—	32	—	32	—
			100	—	100	—	100	—	100	—
			200	—	200	—	200	—	200	—
			300	—	300	—	300	—	300	—
			400	—	400	—	400	—	400	—
			800	—	800	—	800	—	800	—
			1200	—	1200	—	1200	—	1200	—
			1600	—	1600	—	1600	—	1600	—
			2000	—	2000	—	2000	—	2000	—
			2400	—	2400	—	2400	—	2400	—
			3200	—	3200	—	3200	—	3200	—
			4000	—	4000	—	4000	—	4000	—
			4800	—	4800	—	4800	—	4800	—
			5600	—	5600	—	5600	—	5600	—
			6400	—	6400	—	6400	—	6400	—
			7200	—	7200	—	7200	—	7200	—
			8000	—	8000	—	8000	—	8000	—

Nad 8000 zł. od każdych 400 zł. opłacaną być ma należność wraz z nadzwyczajnym dodatkiem po 1 zł. 25 ct., przy czem sumy niżej 400 zł. uważają się jako pełne.

Skala III.

	nad	do	10 zł. w.a.		Nale- żytość		Do- datek		Ra- zem	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
			5	—	2	—	7	—	7	—
			10	—	3	—	13	—	13	—
			15	—	4	—	19	—	19	—
			25	—	7	—	32	—	32	—
			50	—	100	—	100	—	100	—
			100	—	150	—	150	—	150	—
			150	—	200	—	200	—	200	—
			200	—	200	—	200	—	200	—
			400	—	400	—	400	—	400	—
			600	—	600	—	600	—	600	—
			800	—	800	—	800	—	800	—
			1000	—	1000	—	1000	—	1000	—
			1200	—	1200	—	1200	—	1200	—
			1600	—	1600	—	1600	—	1600	—
			2000	—	2000	—	2000	—	2000	—
			2400	—	2400	—	2400	—	2400	—
			2800	—	2800	—	2800	—	2800	—
			3200	—	3200	—	3200	—	3200	—
			3600	—	3600	—	3600	—	3600	—
			4000	—	4000	—	4000	—	4000	—

Nad 400 zł. od każdych 200 zł. opłacaną być ma należność wraz z nadzwyczajnym dodatkiem po 1 zł. 25 ct., przy czem sumy niżej 200 zł. uważają się jako pełne.

Uwaga ogólna. Stronom dozwolone są wszystkie opłaty skal powyższych, jeżeli przewyższają kwotę 20 złr. (czyli z danymi nadzwyczajnymi 25 złr.) albo za pomocą marek stemplowych, albo niszczeniem opłaty w gotówce w urzędzie do poboru należności uprawnionym zaspokoić.

Jarmarki uprzywilejowane

w królestwie Galicji, w Wielkiem księstwie Krakowskiem i księstwie Bukowińskiem

A.

Alwernia w powiecie Chrzanowskim: 15. stycz., 26. lut., 19. marca, 24. kwiet., 16. maja, 24. czerw., 18. lipca, 16. sierp., 24. wrześ., 21. paź., 23. list., 23. grud.

B.

Babice w powiecie Przemyskim: 6. stycz., 4. maja, 24. sierp. i 29. wrześ.

Bączal górny w pow. Jasielskim: ma targi co czwartek.

Baligród w powiecie Liskim: 14. wrześ. Każdego poniedziałku targ tygodniowy.

Barysz w pow. Buczaekim co poniedz. targ tygodn.

Bełz w powiecie Sokalskim: 9. i 31. stycz., 17. marca, 28. kwiet., 24. czerw., 2. lipca, 1. sierp., 13. paźd., 26. list., 12. grud. Co piątek targ tygodniowy.

Biała miasto powiatowe. Jarmarmarki na konie: trzeciego poniedz. po 3 królach, 2go poniedz. po św. Janie Np., 1go poniedz. po św. Jakóbie Ap, 1go poniedz. po św. Szymonie i Judzie. Każdej soboty targ tygodniowy.

Biały kamień w pow. Złoczowskim: 2. stycz., 2. lut., 1. marca, 2. kwiet., 15. maja, 29. lipca, 14. wrześ., 25. list., 6. grud. W środę i piątki targi.

Biecz w powiecie Gorlickim: 12 jarmarków i to zawsze w poniedziałek po następujących dniach: po 1. stycz., po 25. stycz., po 24. lut., po 24. marca, po 20. kwiet., po 25. maja, po 29. ezer., po 10. sier., po 15. wrześ., po 17. paźd., po 11 list. i po 6. grud. — Jeżeli w którym z tych poniedziałków przypadnie święto, jarmark odbywa się w następny dzień powszedni. Co poniedziałku targ

Biercza miasto powiatowe: 2. stycz., 29. czerwca, 4. paźd. Co środę targ tygodniowy.

Biażowa w pow. Rzeszowskim: 6. stycz., 12. marca, 8. maja, 2. i 26. lipca, 29. wrześ., 12. listopada. Każdego czwartku targ tygodniowy.

Bobowa w pow. Grybowskiem: 25. stycz., 4. lut., 11. i 16. maja, 5. lipca, 10. i 25. sierp., 9. wrześ., w niedzielę po św. Franciszku Wyznawcy, w poniedz. po Wszystk. Święt., 11. list., 14. grud. Co wtorek targ tygodniowy.

Bóbrka miasto powiat.: co czwartku targi lub jarm.

Bochnia miasto powiatowe: 2. stycz., w poniedz. po niedzieli mięsopustnej, w poniedz. po 3ciej niedzieli postu na konie i bydło (trwa aż do piątku tego samego tygodnia), potem jarmark we czwartek każdego tygodnia aż do piątku po Wniebowstąpieniu Pańskiem, w piątek po Bożem Ciele, 24. i 30. ezer., 22. lipca, 10. sierp., w poniedz. po podwyżs. św. krzyża, w poniedz. po Różańcu, 11. i 25. list. Jeżeli który z tych jarmarków przypadnie na sobotę, niedzielę lub dzień świąteczny,

odkłada się na następny poniedziałek lub dzień powszedni. Co czwartek targ tygodniowy.

Bohoroce zany miasto powiatowe. (Jarmarki na bydło podług starego kalendarza): 14. stycznia, 14. marca, 7. lipca, 8. list. Co wtorek i piątek targ.

Bojana na Bukowinie (jarmarki na bydło podług star. kal.), 8go dnia po Wniebowstąpieniu Pańskiem, 27. czerw., 25. lipca, 14. wrześ., 21. paź., 21. list.

Bolechów miasto powiatowe (podług starego kal.): 6. stycz., 28. kwiet., 29. czerw., 12. wrześ.

Bołszowce w powiecie Rohatyńskim: 2. i 28. stycz., 8. marca, 17. lipca, 13. wrześ., 21. listopada.

Borszczów w miasto powiatowe: 18. stycz., 20. lut., w pierwszy dzień rusk. postu, 4. maja, 6go tygod. po św. Piotrze i Pawle według greck. kalend., 20. lipca, 27. sierp., 20. list., 3. i 23. grudnia. Co wtorku targ tygodniowy.

Brody miasto pow.: 18. stycz., 5. maja, 30. paźd.; oraz targ na wełnę od 26. sierp. przez osm dni.

Brzesko miasto powiatowe: ma 17 jarmarków, co trzeci wtorek, a w każdy inny wtorek targ.

Brzeżany miasto pow. ma 4 wielkich a 6 małych jarmarków: 13. stycz. now. stylu, w Środoposćcie rusk. kalendarza, we wtorek po Zielonych świątkach rusk. kal. i 6. sierpnia nowego stylu; mniejsze: 3. lut., 21. maja, 20. wrześ., 13. paźd., 26. list., 18. grud. Każdego poniedz. i piątku targi.

Brzostek w pow. Pilzneńskim: 2. stycz., 3. lut. 24. lut., we wtorek Środoposny, 3. maja, w wilię Bożego Ciała, 2. i 25 lipca, 14. wrześ., w poniedz. po Wszyst. św., 25. list., 21. grud. Co 2 wtorek targ.

Brzozów miasto powiatowe: 6. stycz., 6. lut., w poniedzialek po Środoposćcie, na św. Wojciecha, na Zielone świątki, 29. czerw., 22. lipca, na św. Jaka, 14. wrześ., 4. paźd., 1. list., 4. grud. Każdego poniedziałku targ tygodniowy.

Buczacz miasto powiatowe: 18. stycz., 14. lut., 29. marca, 6. kwiet., 5. maja, 2. i 24. czerwca, 13. sierp., 7. wrześ., 13. paźd., 11. list., 12. grud. Każdego czwartku targ tygodniowy.

Budzanów w powiecie Czortkowskim: co czwartku targi tygodniowe.

Bukaczowce w pow. Rohatyńskim: 1. stycznia, w ostatni czwartek zapustny rusk. kalendarza, we wtorek wielkanocny rusk. kalend., trzeciego dnia po Zielonych św. rusk. kalend., na św. Jana rusk. kalend., 8. sierp., 10. wrześ., 1. list., 3. grud.

Bukowsko w powiecie Sanockim: ma jeden jarmark na tuczne woly 24. lut., który trwa przez 4 dni, prócz tego każdego czwartku targ tygodniowy.

Bursztyn w pow. Rohatyńskim: 18. stycz., 2. lut., 21. marca, 23. kwiet., 5. i 30. czerw., 13. sierp., 26. wrześ., 30. paźd., 12. i 18. grud. Co wtorku targ.

Busk w pow. Kamioneckim (podług star. kalend.): 7. stycz., w poniedz. po niedzieli zapustnej (Serkeska), w dzień następujący po św. Teodorze, w środę w środku świąt Wielkiejnocy, w dzień po Związowaniu P. M., 9. maja, 13. i 30. czerw., 6. sierp., 1. i 18. paźdz., 7. grud. Co piątku targ tygodniowy.

C.

Chocimierz w pow. Horodeńskim: w ostatni dzień postu, 29. marca, 20. maja, 5. lipca, 19. listop., 17. i 31. grudnia.

Chodorów w pow. Bóbrzańskim: 14. stycz., 5. maja, 12. lipca, 12. paźdz. przez 2 tyg. Co czwartek targ.

Chołojów w powiecie Stryjskim: 8. stycz., 14. lutego, 10. marca, 7. kwiet., 6. i 20. maja, 9. czerwca, 14. sierp., 13. wrześ., 13. paźdz., 7. i 20. list.

Chorostków w pow. Husiatyńskim: co poniedz. targ.

Chrzanów, miasto powiatowe: w drugi poniedziałek po trzech królach, w poniedziałek po NMP. Gromn., 12. marca, 1. maja, 24. czerwca, 13. i 25. lipca, 15. sierp., 10. i 28. paźdz., 11. list., 6. grudnia.

Chyrów w pow. Staromiejskim: co wtorek targ.

Ciężkowice w pow. Grybowskiem: w poniedz. po Nowym roku, w pierwszy poniedz. postu, w poniedz. po niedzieli śródpastnej, w poniedz. po św. Wojciechu, w poniedz. po Wniebowstap., w poniedz. po oktawie Bożego Ciała, w poniedz. po św. Małgorzacie, w poniedz. po św. Jakobie, w poniedz. po św. Jacku, w dzień podwyższenia św. Krzyża, w poniedz. po św. Franciszku Seraf., w poniedz. po św. Jędrzeju. Co poniedziałku targ tygodniowy.

Czechów w pow. Brzeskim: jarmarki co trzeci wtorek.

Czernichów w pow. Krakowskim: 12 jarmarków a to w poniedz. po następn. świątach: po Trzech Król., po N. M. P. Gromnicz., po św. Józefie, po św. Wojciechu, po Wnieb. P., po św. Trójcy, po św. Jakobie, po św. Bartł., po św. Mateuszu, po św. Szym. i Judzie, po św. Katarzynie, po św. Tomaszu.

Czerniowce, miasto stol. na Bukowinie: 12. lipca przez 14 dni, 12. list. przez 8 dni. Co poniedz. targ.

Czortków, miasto pow.: 2. lut., 21. marca, 12. maja, 11. lipca, 27. sierp., 7. listop., 20. grud. Co piątek targ.

Czudów w pow. Rzeszowskiem: we wtorek po Ziel. św., 24. czerw., w poniedz. po św. Bartł. Co czwart. targi.

D.

Delatyn w pow. Nadworniańskim: dwa jarmarki na wełnę pospolitą i na owce, na Wniebowzięcie M. P. obrz. rusk. i na św. Mich. obrz. rusk. Co poniedz. i piątek targi tygodniowe.

Dębica w powiecie Pilzneńskim: 2. stycz., 2. lutego, 25. kwietnia, 14. maja, na Boże Ciało, 24. czerw., 20. lipca, 15. października, 4. grudnia.

Dembowice w pow. Jasielskim: 21. stycz., 24. lut., 19. marca, 5. kwiet., 3. maja, we wtorek po Zielonych świątkach, 24. czerwca, 4. i 24. sierpnia, 14. wrześ., 4. paźdz., 11. i 25. list. Co poniedz. targ.

Dobczyce w pow. Wielickim: w roku całym 12 jarmarków, a to każdego razu we czwartek.

Dobromil w pow. Bireckim: 29. stycz. star. stylu, w dzień po Wniebowstąpieniu obrz. rusk., 11. czerw.

star. stylu, 26. lipca przez 4 tygodnie, 29. wrześ. przez 2 tygodn. Każdego piątku targ tygodniowy.

Dolina, miasto powiatowe: 14. lutego, 12. maja, 6. lipca, 1. sierp., 13. paźdz., 21. grud. Każdego poniedziałku i czwartku targi tygodniowe.

Droginia w powiecie Myślenickim: na św. Walentego, na św. Wojciechu i na N. M. P. Szkaplerzną.

Drohobycz, miasto powiatowe: 19. marca, we wtorek po Zielonych świątkach rusk. obrz., 6. wrześ., 3. grud., każdy trwa 4 dni. Co poniedziałek targ.

Dubiecko w powiecie Brzozowskiem: 25. stycznia i 30. czerwca. Co wtorku targ tygodniowy.

Dukla w powiecie Krośnieńskim: 7. stycz., 25. lut., 19. mar., na Wnieb. Pańsk., na Boże Ciało, 24. czerw., 22. lipca, 29. sierp., 25. listopada, 21. grudnia.

Dunajec czarny w powiecie Nowotargkim: znaczne jarmarki na płótna: w ostatni poniedziałek zapustny, w poniedziałek w wielkim tygodniu, w poniedz. po św. Trójcy, w poniedz. po Wniebowzięciu N. M. P., dnia 2. listop., w poniedziałek ostatniego tygodnia Adwentu.

Dunajów w pow. Przemysłańskim: 2. stycz. now. stylu, w poniedz. po przew. niedz. ob. gr., 24. czerw. now. stylu, 18. paźdz. star. stylu. Co środę targ.

Dynów w powiecie Brzozowskiem: 17. stycz., 8. maja, 29. września, 30. listopada.

F.

Felsztyn w powiecie Staromiejskim: 13. kwietnia, 20. września; każdy trwa przez ośm dni.

Fredropol w powiecie Przemyskim: 2. stycznia, 25. marca, 12. sierp., 19. list. Co piątek targ tygodn.

Frysztak w powiecie Jasielskim: ma w każdy drugi czwartek walne jarmarki na bydło.

G.

Gliniany w pow. Przemysłańskim: 2. stycznia star. stylu, 13. lutego, w środę po Wielkiejnocy obrz. rusk., 8. maja, w poniedz. po pierwszej niedzieli, po Wielkiejnocy obrz. rusk., 23. maja, 20. lipca, 6. i 20. list., 18. grud. Każdego piątku targ tygodn.

Głogów w pow. Rzeszowskiem: 2. i 21. stycznia, 24. lutego, 12. marca, 8. maja, 24. czerw., 22 lipca, 6. sierp., 9. i 30. wrześ., 15. paźdz., 16. listop., 6. grud. Każdego wtorku i piątku targ tygodn.

Gołogóry w pow. Złoczowskiem: 26. lutego, 21. marca, 7. maja, 15. czerw., 26. lipca, 20. wrześ., 15. paźdz.

Gorlice, miasto powiatowe: ma 12 jarmarków we wtorki po następujących świątach: po 3 Królach, po św. Macieju, po niedzieli kwietnej, po św. Filipie i Jakobie, po Wniebowstap., po św. Janie Chrzcic., po św. Marji Magdalenie, po Wniebowz. N. M. P., po Narodz. N. M. P., po św. Francisz. Ser., po św. Marcianie, po trzeciej niedzieli Adwentu.

Gródek, miasto powiat.: w poniedziałek po Bożem Ciele, 14. września. Każdego czwartku targ tygodn.

Grodzisko w pow. Łańcuckim: 6. stycz., 2. lut., 3. i 19. marca, 2. i 20. maja, 29. czerw., 14. wrześ., 1. listopada, 4. grudnia.

Grybów, miasto powiatowe: 21. stycznia, 4. marca, w poniedziałek Śródpastny, we wtorek po Wiel-

kiejnocy, 3. maja, we wtorek po Zielonych świątkach, w poniedziałek po św. Janie Chrzcic., 26. lipca, w poniedz. po św. Wawrz., w poniedz. po narodz. NMP., 21. września, 17. grud. Co piątek targ.
Grzymałów w powiecie Skalaćkim: 17. marca, 4. maja, 9. i 17. wrześ. Każdego czwartku targ.
Gwoździec w pow. Kołomyjskim: 28. stycznia, 21. marca, 26. lipca, 4. paźdz. Co piątek targ tygodn.

H.

Haczów w powiecie Brzozowskim: 29. września, 12. listopada. Każdej soboty targ tygodniowy.
Halicz w pow. Stanisławowskim: 7. stycz., 5. kwiet., 5. lipca, 12. paźdz. Co piątek targ tygodniowy.
Hołosko pod Lwowem: 25. lipca starego stylu.
Horodenka miasto powiatowe (podług starego kalendar.): 1. stycz., 2. lutego, w drugi poniedziałek postu, 25. marca, 23. kwiet., w Wniebowstąpienie Pańskie, 29. czerw., 15. sierp., 16. października.
Husaków w powiecie Mościckim: 8. maja, 27. sierp., 18. grud. Każdego czwartku targ tygodniowy.
Husiatyn miasto powiatowe: 24. czerw., 21. wrześ. Co środę targ tygodniowy.

J.

Jaćmierz w powiecie Sanoćkim: 12. marca, 8. maja, 24. czerw., każdy trwa przez trzy dni i bywają szczególnie woły tuczne sprzedawane.
Jagielnica w powiecie Czortkowskim: 8. i 28. stycz., 14. i 20. lutego, w środę śródog. ob. gr., 20. marca, w pierw. poniedz. po Wielkiej., 6. kwiet., 6. lipca, 30. paźdz., 13. listop., 18. grud. Co piątek targ.
Janów w pow. Gródeckim (podług star. kalend.): 2. stycz., 17. maja, 8. listop. Każdy przez 8 dni.
Janów w powiecie Trembowelskim: co piątku targ.
Jarosław miasto powiatowe: 12. stycz., 10. marca, 13. czerw., 2. wrześ., 30. listop. Każdy przez 8 dni. Co poniedziałek i piątek targi tygodniowe.
Jaryczów, w pow. Lwowskim: 21. stycz., 31. maja, 19. wrześ., 11. grud. W każdy piątek targ tygodn.
Jasienica w pow. Brzozowskim: 2. lipca, 5. sierp., 9. grudnia. Co piątek targ tygodniowy.
Jaśliśka w pow. Sanoćkim: na 3 Króli obrz. rusk., 2. lut., na wstępną środę, na niedzielę Kwietną, 3. maja, 13. czerw., 20. lipca, 15. sierp., 23. wrześ., 18. października, 25. listop., 13. grudnia na konie i bydło węgier. Jarmarki trwają 3 dni. Co wtorek targ.
Jasło, miastopow.: 6. stycz., 3. lut., 23. kwiet., 20. lip., 15. sierp., 21. wrześ., 1. list., W każdy piątek targ tyg.
Jawornik w pow. Rzeszowskim: 2. stycz., 24. lut., na tydzień przed Wielkanocą, 1. maja, 24. czerw., 21. wrześ., 28. paźdz., 30. listop. Co czwartek targ.
Jaworów, miasto powiatowe: 6. maja, 1. sierp., 20. paźdz., 12. grud. Co poniedz. i piątek targi tygodn.
Jazłowiec w pow. Czortkowskim: co wtorku targ.
Jedlicze w powiecie Krośnińskim: 25. lutego, 20. kwietnia, 18. czerwca, 9. sierpnia, 29. września, 1. października.
Jędrzychów w pow. Wadowickim: 19. marca, 24. czerw., 24. sierpnia, 21. grud. Jeżeli który z tych jarmarków przypada na niedzielę lub święto, to się odbywa w następ wtorek. Co wtorek i piątek targi.

Jeleń w powiecie Chrzanowskim: w dzień po Now. roku, w poniedziałek po niedzieli Starozapustnej, 19. marca, 3. maja, 3. czerw., w poniedz. po św. Janie Chrzc., 2. lipca, w drugi poniedziałek po św. Wawrzyńcu męcz., 14. wrześ., w poniedz. po św. Franciszku Ser. w poniedz. po urocz. Wszystk. św., w poniedziałek po św. Mikołaju biskupie.
Jezierna w pow. Złoczowskim: 12. stycznia, w dzień po Wielkiejnocy obrz. rusk., 20. lipca, 20. paźdz. Co poniedziałku targi tygodniowe.
Jezierzany w powiecie Borszczowskim: 1. stycz., 11. lut., w niedz. kw., w niedz. po Wielkanocy, w 4tą środę po Wielkan., w poniedz. po Zielonych św. Wszystkie według rusk. kal. — dnia 13. lipca, 1. sierpnia, 13. i 26. września, 9. listopada.
Jozupol w powiecie Stanisławowskim: 27. lipca.
Jodłowa w pow. Pilzneńskim: co 2gi wtorek jarmark.
Jordanów w pow. Myślenickim: 24. lut., 24. kwiet., 7my poniedz. po Z. św., 29. grud., każdy trwa trzy dni.

K.

Kalusz miasto pow.: 18. stycz., 6. czerw. prz. 8 dni, 19. lipca prz. 8 dni, 27. wrześ., 25. paźdz. prz. 8 dni, 11. listop. Co poniedz. i piątek targi tygodniowe.
Kalwarja w pow. Wadowickim: 25. stycznia, 4. maja, 17. sierp., 19. list. Co środę targ tygodn.
Kamionka strumiłowa, miasto pow.: 2. stycz., 21. marca, 7. kwiet., 24. czerw., 11. lipca, 18. sierp., 15. paźdz., 21. list. W każdy piątek targ tygodn.
Kańczuga w powiecie Łańcuckim: 6. stycz., 2. lut., 25. kwiet., 29. czerw., 22. lip., 15. sierp., 29. wrześ., 4. list., 4. grudnia. Każdego wtorku i piątku targ.
Kęty w pow. Wadowickim: w poniedziałki: przed św. Agnieszką, po oczyszczeniu N. M. P., po zapustach, w czwartym tygodniu postu, przed Wielkanocą, po Znalezieniu Krzyża św., po Wniebowstąpieniu Pańskim, po Bożem Ciele, po św. Małgorzacie, po św. Maryi Anielskiej, po Wniebowzięciu N. M. P., po Podwyższeniu św. Krzyża, przed św. Janem Kantym, po św. Katarzynie i po Niepok. Poczęciu N. M. P.; co poniedziałek targ.
Kimpolung (Długopole mładowsk.) na Bukowinie, (podług starego stylu): 20. stycz., 21. maja, 8. list. Każdego poniedziałku targ tygodniowy.
Knihynicze w pow. Rohatyńskim: 19. stycznia, 11. lutego, 21. marca, w poniedziałek po niedzieli Cwiton obrz. rusk., 21. maja, 6. lipca, 18. sierp., 20. wrześn., 7. listop., 18. grudn. Co środa targ.
Kołaczyce w pow. Jasielskim: 1. maja, 19. sierp. Ma oprócz tego jarmarki co drugi poniedziałek.
Kolomyja, miasto powiatowe: 6. lutego, 24. kwiet. przez ośm dni, na Wniebowstąpienie obrz. rusk., 15. czerwca, 3. sierpnia, 13. września, 30. paźdz., 18. grud. Co poniedziałek i piątek targi tygodn.
Komarno w pow. Rudeńskim: w poniedz. po św. Trójcy, w poniedziałek po św. Szymonie i Judzie.
Co poniedziałku targ tygodniowy.
Konkolniki w pow. Rohatyńskim: 24. marca now. styl., 22. lipca now. styl., 15. sierp. starego styl.

styl., 8. wrześ. star. styl., 1. i 26. paźd. starego styl., 9. grud. star. styl.

Kopeczyńce w pow. Husiatyńskim: co środę targ.

Korczyzna w pow. Krośnieńskim: 3. kwietnia, 15. czerw., 30. sierp., 1. grud.

Korolówka w pow. Zaleszczyckim: 29. stycznia, we środę śródompostną obrządku ruskiego, na Wniebowstąpienie obrządku rusk., 24. czerw., 8. sierp., 30. wrześ., 19. list., 18. grud. Co piątek targ.

Kossów w miasteczko powiatowe (podług star. kal.): we czwartek pierwszego tygodnia w wielk. poście przez 2 dni, na Wniebowstąpienie, 15. sierpnia, 1. paźd. przez 2 dni. Co poniedz. i piątek targi.

Kozłów w pow. Brzeżańskim: 9. stycz., w czwartą środę wielkopostną, w pierwszy poniedziałek po Zielonych św. ebrz. rusk., w poniedziałek po Bożem Ciele obrz. rusk., 10. sierp., 14. wrześ., 18. paźd. star. kalend. Co czwartku targ tygodniowy.

Kozowa w pow. Brzeżańskim: 17. lut., 17. marca, 17. kwiet., 3. maja, 12. czerw., 20. lipca, 20. sierp., 4. wrześ., 27. paźd., 11. list., 30. grud. Co wtorku targ.

Kraków miasto stołeczne ma dwa jarmarki na bydło, wełnę itd: 16. maja, 16. września, oba przez 14 dni.

Krakowiec w pow. Jaworowskim: 2. stycz. star. styl., w poniedziałek po nast. niedzieli po Wielkiejnocy obrz. rusk., 25. lipca, 27. wrześ., 18. paźd., 25. list. Co czwartek targ tygodniowy.

Krościenko w pow. Nowotarskim: we wtorek po Zielonych świątkach, 26. czerw., 30. września, 1. list. Co poniedziałek targ tygodniowy.

Krosno miasto pow.: 1. stycz., w sobotę po Wielkiejnocy, w poniedz. po św. Trójcy, 31. lipca, 28. paź.

Krukienice w pow. Mośoiskim: 18. stycz., 5. marca, 23. kwiet., 11. lipca, 13. wrześ., 13. paźd.

Krzywca w pow. Przemyskim: 13. stycz., 2. lut., 2. marca, 6. i 23. kwiet., 31. maja, 29. czerwca, 10. sierp., 30. wrześn., 8. paźd., 11. listopada, 18. grudnia. Co środa targ tygodniowy.

Krzywce w pow. Borszczowskim (jarmarki na bydło): 18. styczn., 30. kwiet., 10. lipca, 8. grudnia. Co poniedziałek targ tygodniowy.

Kudryńce w pow. Borszczowskim: każdej środy targi.

Kulażkowiec w pow. Kołomyjskim: 9. stycznia, 15. lut., 6. marca, 19. kwiet., 24. maja, 6. czerw., 18. i 27. sierp., 6. wrześ., 12; 21. i 29. grudnia.

Kulików w pow. Żółkiewskim (podług star. kalend.): w dzień Now. Roku, w dzień Strytenie, na Wniebowstąpienie Pańskie, w dzień N. M. P. Zielnej, w dzień Pokrowy, na św. Dymitra. Co wtorku targ.

Kutty w pow. Kosowskim: 30. styczn., 22. maja, 26. wrześ., 13. listopada. Każdy trwa przez 4 dni. Co poniedziałku i piątku targ tygodniowy.

L

Lanckorona w pow. Wadewickim: w poniedz. po 3. Królach, 21. styczn., 4. marca, 7. maja, we wtorek po Zielonych świątkach, w poniedz. po św. Trójcy, na św. Wojciecha, 24. czerwca, 25. lipca.

Latacz, wieś w pow. Zaleszczyckim: co drugi czwartek walne jarmarki.

Lesznio w pow. Brodzkim: walne targi co niedzieli.

Leżajsk w pow. Łancuckim: 21. stycz., 23. kwiet., na Wniebowstąpienie, 24. sierp., 4. paźd., 6. grud. Co wtorek i piątek targi tygodniowe.

Limanowa, miasto powiatowe: 2. stycz., 3. lutego, w poniedziałek po niedzieli Laetare, w poniedziałek po niedzieli Conductus, 1. maja, we wtorek po Zielonych świątkach, 25. lipca, 10. sierp., 30. wrześ., 2. i 11. listop., 29. grudnia.

Lipnica w pow. Bocheńskim: co 3ci poniedz. jarmark.

Lisiatycze w pow. Stryjskim: 18. stycz., 24. czer. Co środa targ tygodniowy.

Lisko, miasto powiatowe: 3. lutego, w poniedziałek po niedzieli zwanej Rogate. Co czwartek targ.

Liszki w pow. Krakowskim: mają dwanaście jarmarków zawsze w 1szy poniedz. każdego miesiąca.

Lubaczów w powiecie Cieszanowskim: 21. marca, 21. maja, 29. czerw., 8. sierp., 20. wrześ., 18. grud. Co piątku targ tygodniowy.

Lubomierz także Lubowa w pow. Limanowskim: 2. stycz., 12. marca, 8. września.

Lutowisko w pow. Liskim (podług star. kalend.): 2. stycz., 2. lutego, w środę śródompostną, 23. kwiet., w poniedz. Ziel. św., 29. czerw., 6. sierp. 8. wrześ., 18. paźd., 6. grudnia. Co czwartek targ tygodniowy.

Lwów, miasto stołeczne w Galicji: 4. maja przez cztery tygodnie; od 10. do 24. czerw., 12. paźd. przez dwa tygodnie, tudzież ogólny jarmark na wełnę od 1. do 18. lipca. Co wtorek i piątek targi.

M

Łańcut, miasto pow.: 7. stycz., 3. lut., 15. marca, 16. maja, 13. czerwca, 10. i 26. lipca, 25. sierp. 6. paźd., 11. i 30. listop. Co piątek targ tygodn.

Łącko w pow. Sandeckim: co trzeci poniedziałek.

Łopatyn w pow. Brodzkim: co drugi wtorek targ.

Łukowice w pow. Limanowskim: 3. lut., w poniedz. po niedz. Miserec, 4. maja, 15. i 30. wrześ., 1. grud.

Łysiec w pow. Bohodrocańskim: 11. lut., 24. czerwca, 26. listop. Tudzież 6 targów tygodn.: 1. stycz., 8. marca, 5. maja, 11. lipca, 18. sierpn. 26. paźd.

N

Maciejowa w pow. Sandeckim: 24. czerw. star. kal.

Magierów w pow. Rawskim: 8. stycz., 14. lut., 17. i 29. marca, 5. maja, 23. czerw., 11. i 26. lip., 20. wrześn., 30. paźd., 26. listop., 18. grudnia.

Maków w pow. Myślenickim: 29. stycz., 2. maja, 7. sierp., 19. listop. Co czwartek targ tygodniowy.

Małachów pod Lwowem: 25. czerw., 20. września.

Manasterzyska w pow. Buczackim: 8. stycznia, 14. lut., w pierwszy i piąty poniedziałek po Wielkiejnocy, we wtorek po Zielonych świątkach, 20. czerwca, 30. lipca, 18. sierpnia, 13. września, 26. paźd., 7. listop., 18. grud. Co piątek targ.

Meketyńce w pow. Kossowskim: (jarmarki na bydło) 14. kwiet., 1. i 14. maja, w dzień po Bożem Ciele.

Mielec, miasto pow.: pięć jarmarków a to zawsze we czwartek po następujących dniach: po 2. lutym, po św. Trójcy, po 15. sierp., po 21. wrześn., po 11. listop. Co czwartek targ tygodniowy.

Mikołajów w pow. Żydaczowskim (podług st. kal.):
1. stycz., 6. sierp., 8. wrześ. Co wtorek targ.
Mikulicze w pow. Tarnopolskim: 2. stycz. star.
kal., 3. i 25. lutego star. kal., 25. marca, star.
kal., w dzień po Wielkiejnocy obrz. rusk., 21. maja
star. kal., 24. czerwca. now. kal., 20. lipca, star. kal.,
24. sierp. now kal., 9. wrześ. star. kal., 18. paźdz.
star. kal., 7. grudnia star. kal. W każdy wtorek
i piątek targi tygodniowe.

Milatyn nowy w pow. Kamioneck.: co czwartku targ.
Milówka w pow. Żywieckim: w pierwszy ponie-
dzialek każdego miesiąca; gdyby na ten dzień
święto przypadło, jarmark odbywa się we wtorek.
Mościska, miasto powiatowe: 25. lut., 24. czerw.
główny jarmark na konie, 10. sierp., 1. listopada
główny jarmark na konie. Na tydzień przed temi
jarmarkami bywa znaczny handel na płótna i futra.
Mosty wielkie w pow. Żółkiewskim: 5. kwietn.
Mrzygłód w pow. Sanockim: 7. stycz. star. kal.,
w dzień po Bożem Ciele, 16. sierp. star. kal.
Muszyna w pow. Sandeckim: 2. stycz., 3. lutego,
w dzień po Wniebowstap., 22. lipca, 29. września,
w dzień po niedz. Ofiarowania Panny Marji. Co
poniedz. targ tygodniowy.

Myślenice miasto pow: 7. stycz., we wtorek po
Zielonych świątkach, 25. lipca. Każdy trwa przez
2 dni, najwięcej na płótna. Co wtorek i piątek targi.

N.

Nadwórna, miasto pow.: 6. stycz. starego kalend.,
23. kwiet. now. kal., 29. czerw. star. kal., 1. paźdz.
star. kal. Co poniedz. i piątek targi tygodniowe.
Narajów w pow. Brzeżańskim: 18. stycz., 29. marca,
6. kwietnia, 14. maja, 6. lipca, 6. sierpnia,
26. wrześn., 3. grud. Co piątek targ tygodniowy.
Narol w pow. Cieszanowskim: 19. marca, 24. sierp.
Co czwartek targ tygodniowy.
Nawarja w pow. Lwowskim: 18. stycz., 14. lutego,
11. lipca, 18. sierp., 26. wrześn., 10. listopada.
Co środa targ tygodniowy.

Niebylec w pow. Rzeszowskim: 15. lut., 1. wrześn.,
7. listop., 26. grudnia. Co poniedziałek targ.
Niegowice w pow. Mieleckim: 7. stycz., 1. czerw.,
26. lipca, 21. paźdz. Co środa targ tygodniowy.
Niemirów w pow. Rawskim: 18. stycz., 12. listop.
Co czwartek targ tygodniowy.

Niepołomice w pow. Bocheńskim: 7. stycznia, w
poniedziałek po niedzieli zapustnej, w poniedziałek
po niedzieli kwietnej, 8. maja, w poniedziałek po
św. Trójcy, 24. czerw., 26. lipca, 23. wrześ., 4. listop.

Niżankowice w pow. Przemyskim (wedł. star. kal.):
na św. Trójcę, 6. grud. Co środy targ tygodn.

Niżniów w pow. Tlumackim: 1. i 19. stycznia,
11. lutego, 29. marca, 4. maja, 24. czerw., 6. lip.,
13. sierp., 20. wrześn., 7. paźdz., 20. listop., 3. grud.

Nowa Góra w pow. Chrzanowskim: 4 jarmarki a
to w poniedz. po następuj. św.: po św. Agnieszce,
po znal. św. Krzyża, po św. Michale, po św. Tomaszu.

Nowe Miasto w pow. Bireckim: 23. kwietnia,
19. listopada, Co czwartek targ tygodniowy.

Nowotaniec w pow. Sanockim: 1. maja, w po-
niedziałek po św. Trójcy, na N. M. P. Anielską,
11. listop. Co poniedziałku targ tygodniowy.

Nowy Sącz, miasto pow.: 2. i 21. stycz., w pier-
wszy poniedz. w poście, w poniedz. po niedzieli
Kwietnej, 8. kwiet., 3. i 7. maja, 30. czerwca, w
poniedz. po św. Małgorzacie, 7. sierp., 13. wrześ.,
12. listopada. Co piątek targ tygodniowy.

Nowy targ, miasto powiatowe: w poniedz. po 3 Kró-
lach, 21. stycz. 6. lutego, 19. marca, w poniedz. po św.
Wojciechu, 16. maja, we wtorek po Zielonych
świątkach, na św. Jana Kantego, 25. lipca,
29. sierpnia, w poniedz. po narodzeniu N. P. M.,
29. wrześ., w poniedz. po św. Katarzynie, 13. grud.
Co sobota targ tygodniowy.

O.

Obertyn w pow. Horodeńskim: 18. stycz., 6. kwie-
tnia, 7. maja, 24. czerw., 18. lipca, 1. i 18. sierp.,
20. wrześn., 13. paźdz., 9. listop., 12. i 23. grudn.

Olesko w pow. Złoczowskim: 14. lutego, 14. kwiet.,
21. maja, 6. lip., 20. wrześ., 7. i 20. list., 18. grudn.

Oleszyce w pow. Cieszanowskim: 24. lut., 13. grud.

Ołpiny w pow. Jasielskim: 12 jarmark. we czwartki
po pełni każdego miesiąca na zboże i przędzę.

Osiek w pow. Jasielskim: ma walne jarmarki co
czwart. na konie, bydło rzeźne, owce i nierogaciznę.

Oświęcim w pow. Bielskim: zawsze w poniedział-
lek przed lub po następujących świętach: po 3 Kró-
lach, po N. P. Gromnicznej, po niedzieli Suchej,
po niedzieli Kwietnej, po św. Wojciechu, po Wnie-
bowstąpieniu, po św. Piotrze i Pawle, po św.
Piotrze w okowach, po św. Idzim. po św. Fran-
ciszku Seraf., przed św. Marcinem, po Niepokal.
Poczęciu N. P. M. Każdy trwać może przez 8 dni.

Otyńnia w pow. Tlumackim (podług starego kal.):
na św. Jakóba, na św. Piotra, na św. Prokopa, na
św. Annę, w dzień Strytenie, w dzień Pochwal-
nej, na św. Łukasza, na św. Michała.

P.

Paczołtowice w pow. Chrzanowskim: ma co drugi
wtorek walne jarmarki.

Peczeniżyn w pow. Kolomyjskim (podł. star. kal):
6. stycznia, 25. marca, po Zielonych świątkach,
16. sierp., 14. wrześn., 27. października.

Pilzno, miasto pow.: 7. stycz., w poniedziałek po
pierwszej niedz. po N. P. Grom., 19. marca, we wtorek
po Wielkiejnocy, 8. i 24. kwiet., 7. maja., w po-
niedz., po Ziel., św., 23. czerw. targ na płótna
22. lipca, 15. sierp., 29. i 30. wrześ., na św. J.
Kant., 11. list., w poniedz. po trzeciej niedz. adwentu.

Pistyn w pow. Kossowskim (podług star. kal.):
31. grud., 5. stycz., 17. marca, we czwartek po
Wielkiejnocy, w poniedziałek po Zielonych świąt.,
30. czerwca przez 3 dni, 4. i 27. lipca, 29. sierp.,
18. października, 8. i 30. listopada.

Piwniczna w pow. Sandeckim: 2. stycz., w poniedz.
po niedzieli środopostnej, we wtorek po Zielonych
świątkach, 25. lipca, 24. sierp. Co środa targ tygodn.

Podbiecz czyli Podbiedz w pow. Wadowickim;

- w ąrodę po N. M. P. Gromnicznej, w ąrodę po św. Wojciechu, w ąrodę po św. Janie Chrzczic., w ąrodę po Wniebowzięciu N. M. P., w ąrodę po św. Michale, w ąrodę po św. Łucji.
- Podgórze w powiecie Wielickim: 12. stycznia, 16. lutego, 19. marca, 30. kwietnia, 22. maja, 8. czerwca, 8. lipca, 2. sierpnia, 15. września, 15. paźdz., 9. listop., 7. grud. Co wtorek i piątek targ.
- Podhajce, miasto powiatowe (podług star. kal.): 6. stycz., w niedzielę ąrodopostną, w ąrodopocie, wponiedz. po pierw. niedz. po Wielkiejn., na Wnieb., 29. czerw., 15. sierp., 14. wrześ., 18. paźdz. i 8. list., 6. grudnia. Co wtorek i piątek targ.
- Podhorodce w powiecie stryjskim: 13. lutego, 17. maja, 19. wrześ., 2. grud. Co czwartek targ.
- Podkamień w powiecie Brodzkim: 1. stycz., 2. lut., 10. marca, 6. kwietnia, 13. i 18. maja, 9. i 26. czerw., 6. lipca, 18. sierp., 13. wrześ., 8. października, 9. listopada, 18. grudnia.
- Podkamień w pow. Rohatyńskim: co wtorku targ.
- Pomorzany w powiecie Złoczowskim (podług star. kal.): 17. marca, 12. czerw., 26. wrześ., 17. grud. W każdy piątek targ tygodniowy.
- Probużna w powiecie Husiatyńskim: co wtorku targ.
- Pruchnik w pow. Jarosławskim: 21. stycznia, 3. lutego, 19. marca, 23. kwietnia, w piątek po Bożem Ciele, 3. czerwca, 25. lipca, 9. sierpnia, 17. paźdz., 12. listop., 6. grudnia. Co poniedziałek i czwartek targi tygodniowe.
- Przemysł, miasto powiat.: 26. czerw., 9. grudnia. Każdy 14 dni. Co poniedziałek i piątek targi tygodn.
- Przemysłany, miasto powiatowe: 1. stycz., 14. lut., 28. marca, 29. maja, 11. czerwca, 11. listop. Co piątek targ tygodniowy.
- Przeworsk w powiecie Łańcuckim: 2. stycznia, 19. marca, 1. maja, 25. lipca, 3. października, 19. listopada. Co poniedziałek, ąroda i piątek targi.
- R.**
- Radowce (Radautz) na Bukowinie: 1. maja, 20. list. W każdy piątek targ tygodniowy.
- Radomyśl w pow. Tarnobrzeskim: 6. stycznia, 4. marca, 23. kwietnia, na Wniebowstąpienie, 24. czerwca, 10. sierp., 20. wrześ., 26. listopada.
- Radymno w pow. Jarosławskim: 25. maja, 20. sierp., 20. września, 20. grudnia.
- Radziechów w pow. Kamionackim: 19. stycznia, 11. lutego, 12. marca, 10. kwietnia, 21. maja, 24. czerw., 1. i 18. sierp., 26. wrześ., 30. paźdz., 13. listopada, 18. grudnia.
- Rawa r u s k a, miasto powiatowe: 2. stycz., w czwartą ąrodę po Wielkanocy, 7. lipca, 19. sierp., 27. wrześ., 13. października, 21. listopada, 21. grudnia. Co poniedziałku targ tygodniowy.
- Rogi w powiecie Sanockim: 26. lipca, 24. sierp., 6. grudnia. Co ąroda targ tygodniowy.
- Rohatyn miasto powiatowe: 9. stycz., 3. lutego, 26. lipca, 1. paźdz. Co piątek targ tygodniowy.
- Ropezyce m. pow.: 7. stycz., 12. lut., 26. kwiet., 26. maja, 22. lip., 18. sierp., 28. paźdz., 9. grud.
- Rozdół w powiecie Żydaczowskim: 19. marca, 16. lipca, 29. wrześ. Co poniedziałek targ tygodn.
- Roźniatów w pow. Dolińskim: 2. stycznia star. kalendarza, w ąrodę ąrodopostną, we wtorek po Ziel. św., 30. czerw., 1. sierp., 9. i 29. wrześn.
- Ruda w powiecie Żydaczowskim: 1. stycznia i 24. czerwca star. kalendarza. Co poniedz. targ.
- Rudki, miasteczko powiatowe: 26. marca, 30. czerw., 27. wrześ., 6. grud. Co wtorek targ tygodniowy.
- Rudniki w powiecie Niskim: 17. stycz., 9. marca, 5. kwietnia, 21. wrześ., 21. paźdz., 30. listopada. Każdy trwa przez ośm dni.
- Rybotycze w pow. Dobromilskim: 14. września, 10. grudnia. Co czwartek targ tygodniowy.
- Rymanów w pow. Sanockim: 25. lipca, 10. sierp., 9. września, 6. grudnia. Każdy trwa po sześć dni. Co poniedziałku targ tygodniowy.
- Rytarowice w pow. Przemyskim: 13. stycz., 13. lipca.
- Rzepiennik biskupi w powiecie Gorlickim: 19. marca, we wtorek po Wielkiejnocy, we wtorek po Zielonych ąwiat., 24. czerwca, 22. lipca, 11. wrześ., 23. listopada. Co ąroda targ tygodn.
- Rzeszów, miasto powiatowe: 19. marca, 23. kwietnia, na św. Trójcy, 2. lipca, 21. wrześ., 2. listopada, 21. grudnia. Co wtorek i piątek targi tygodniowe.
- S.**
- Sadagóra na Bukowinie (jarmarki na bydło): 6. lutego, we czwartek przed niedzielą Kwiatną, 1. sierp., 6. wrześ., 13. paźdz., 5. i 28. listopada, 24. grudnia. Co czwartku targ tygodniowy.
- Sądowa Wisznia w powiecie Mościskim: 1. stycz., na Zielone ąwiatki obrz. rus., 26. lipca, 27. wrześ. Co ąroda targ tygodniowy.
- Sambor miasto powiatowe: 3. lut., 1. maja, 21. wrześ., 30. listopada, każdy przez 14 dni. Co czwartku targ tygodniowy.
- Sanok miasto pow.: we wtorek przed Ziel. św., w poniedz. przed Bożem Narodz. Co piątku targ.
- Sasów w pow. Złoczowskim: 14. lutego, 24. czerw., 30. wrześ., 6. grud. Co poniedz. i piątek targ.
- Sędziszów w powiecie Rzeszowskim: 19. marca, 23. kwietnia na konie, 3. czerwca, 2. lipca, 21. wrześ., 2. list., 21. grudnia. Co piątek targ.
- Seret na Bukowinie (podług star. kal.): 2. lutego, na Wnieb., 15. sierp., 6. grud. Każdy przez 3 dni.
- Sieniawa w pow. Jarosławskim: 22. stycznia, 4. kwiet., 24. czerwca, 2. listopada.
- Skalat, miasto powiatowe: 6. i 30. stycz. star. kal., 1. i 23. kwiet., w pierwszy dzień po Zielonych ąwiat. obrz. rusk., 12. lipca, 21. wrześ., 8. paźdz. Każdego wtorku targ tygodniowy.
- Skawina w powiecie Wielickim: 2. stycz., 9. kwiet., 16. sierpnia, 4. października.
- Smorzawa w pow. Stryjskim (znaczone jarmarki na bydło): na niedzielę ąrodopostną obrz. rusk., 31. maja star. stylu, 24. czerw., na św. Ilie obrz. rusk., 15. lipca, 14. wrześ., w ąwięto Ussiki obrz. rusk., 8. paźdz., 9. list., 9. grudnia.
- Sniatyn m. pow. (podług star. kal.): w ąrodę ąrodop.,

- we wtorek, po Ziel. św., 25. czerw., 20. lipca, 9. wrześ.
Co poniedz., środa i piątek targi.
- Sokal, miasto powiatowe: 18. stycz., 23. kwiet.,
12. lipca, 4. paźdz., 20. list. Co piątek targ.
- Sokołów w pow. Stryjskim: 7. kwiet., 13. czerw.,
19. sierpnia, 4. grudnia.
- Sokołów w pow. Kolbuszowskim: 29. czerwca.
Targi tygodn.: 7. stycz., 13. lut., 4. i 26. marca,
23. kwietnia, 16. maja, 16. i 25. lipca, 24. sierp.,
14. wrześ., 18. paźdz., 11. listopada, 18. grudnia.
- Sokołówka w powiecie Brodzkim: w każdą drugą
środę walne jarmarki.
- Sołotwina w powiecie Bohorodczańskim (jarmarki
na bydło podług star. kal.): 2. lut., ósmego dnia
po Wielkiejnoocy, na Wniebowstąpienie, 20. lipca,
8. list., 6. grud. Każdego piątku targ tygodniowy.
- Stanisławów m. pow.: 1. maja (na bydło), 2. sierp.
now. kal., 29. sierp. star. kal., 6. i 17. paźdz. st. kal.
- Starasól w pow. Staromiejskim: 2. stycz., w dzień
po Bożem Ciele, 30. wrześ. Co poniedz. i piątek targi.
- Stare-Miasto, miasto powiatowe: 12. marca,
24. czerwca przez 12 dni na płótna, 10. wrześ.,
2. paźdz. Każdego wtorku targ tygodniowy.
- Stary-Sącz, miasto powiatowe: zawsze w środę
i tak: po 3 Królach, przed niedzielą zapust.,
po Popielcu, przed niedzielą Białą, po Wielkiejnoocy,
przed św. Stanisławem, przed św. Trójcą, przed
św. Janem Chrz., przed św. Jakóbem, przed św.
Michałem, przed św. Szymonem i Judą, przed
św. Elżbiatą, prz. św. Tomasz. Ap. Co czwart. targ.
- Strussów w powiecie Trembowelskim: każdego
czwartku targ tygodniowy.
- Stryj, miasto pow. (podług star. kal.): w pierwszym
tygodniu wielkiego postu, w dzień tak zwany
Feodorowica przez 8 dni, w marcu na św. Mikołaja
przez 3 dni, 15. sierp. przez 14 dni, 6. grudnia
przez 8 dni. Każdego poniedz. i czwartku targi tygodn.
- Strzyżów w pow. Rzeszowskim: w poniedz. po
3 Królach, 8. lutego przez 3 dni, w poniedziałek
zapustny, w poniedz. śródopostny, w poniedz. po
Wielkiejnoocy, 8. maja przez 3 dni, 25. lipca,
14. sierpnia przez 3 dni, 8. wrześ., 21. paźdz.,
6. listop. przez 3 dni, 25. listop. Co wtorek targ.
- Sucha w powiecie Żywieckim: w poniedz. po No-
wym r., na św. Wojc., w poniedz. po Wielkiejnoocy,
15. sierp., 8. września, 15. paźdz., 11. list., 8. gruda.
- Suczawa na Bukowinie (podług star. kalendarza):
2. stycz., we wtorek po Ziel. św., 8. lipca, 20. sierp.,
15. wrześ., 26. paźdz. Każdego czwartku targ.
- Szczerzec w pow. Lwowskim: 2. stycz., w dzień
po Ziel. św., 20. lipca, 30. września. Każdego
czwartku targ tygodniowy.
- Szczucin w pow. Dąbrowskim: 6. lutego, 4. maja,
na św. Trójcę, 22. lipca, 15. paźdz., 4. grudnia.
Co piątek targ.

T.

- Tarnobrzeg (Dzików) miasteczko powiatowe: ma
12 targów w ostatni dzień powszedni każdego miesiąca.
- Tarnopol, miasto powiatowe: dnia 2. stycznia,
14. lutego, w środę pośrodkie obrz. rusk., w poniedz.
po rusk. Wielkiejnoocy, 24. czerwca, dnia 26. lipca
główny jarmark na konie, 18. sierp., 26. wrześ.,
20. list. Co środy targ tygodniowy.
- Tarnów, miasto powiatowe: w pierwszy poniedz.
w miesiącu styczniu przez 1 dzień, 3. lutego
przez 8 dni, 13. marca przez 8 dni, drugiego
poniedziałku w miesiącu kwietniu przez 1 dzień,
drugiego poniedz. w miesiącu maju przez 1 dzień,
drugiego poniedziałku w miesiącu czerwcu przez
1 dzień, 22. lipca przez 8 dni, drugiego poniedz.
w sierp. przez 1 dzień, 14. wrześ. przez 8 dni,
drug. poniedz. w mies. paźdz. przez 1 dzień, drug.
poniedz. w mies. list. przez 1 dzień, drug. poniedz.
w miesiącu grudniu przez 1 dzień.
- Tartaków w powiecie Sokalskim: 14. lutego,
31. maja, 6. sierpnia, 30. paźdz., 18. grudnia.
- Tłumacz, miasto powiatowe: 23. maja, 6. grud.
Każdej środy targ tygodniowy.
- Toporów w pow. Brodzkim; co 2gi czwart. jarmark.
- Trembowla, miasto powiatowe: w środę popielcową,
8. i 19. lipca, 15. grudnia. Co piątek targ tygodn.
- Trzciana w pow. Bocheńskim: w poniedziałek
po niedzieli Kwietnej, 20. lipca, 29. wrześ., 12. list.
- Trzebinia w powiecie Chrzanowskim: w poniedz.
po 3 Królach, w poniedz. po N. M. P. Gromn.,
w poniedz. po niedzieli Białej, 23. kwiet., 8. maja,
29. czerwca, w poniedz. po św. Jakóbie, 24. sierp.,
21. wrześ., w poniedz. po św. Szymonie i Judzie,
w poniedziałek po św. Katarzynie, 21. grudnia.
- Turka miasteczko powiatowe: 11. stycz., 7. kwiet.,
10. lipca, 25. sierp., 11. paźdz.; każdy trwa przez
2 dni. Co środa targ tygodniowy.
- Tyczyn w pow. Rzeszowskim: 2. i 25. stycznia,
26. marca, 11. czerwca, 21. wrześ., 25. listopada.
Co poniedziałek targ.
- Tylicz w pow. Sundeckim: 7. stycz., w poniedz.
po niedzieli *Conductus Paschae*, we wtorek po
Zielonych św., 30. czerw., 2. list., 30. grudnia.
- Tymbark w pow. Limanowskim: w poniedz. po Bożem
Ciele, 25. lipca, 9. wrześ., 17. paźdz. Co środa targ.
- Tyrawa wołoska w pow. Sanockim: 16. lipca
jarmark na bydło. Każdej środy targ tygodniowy.
- Tysmienica w powiecie Tlumackim (jarmarki na
bydło i konie): 24. marca, 30. kwiet., 3. lipca
27. września. Co piątek targ tygodniowy.

U.

- Uhnów w pow. Rawskim: 18. stycz., 20. lutego,
12. czerw., 13. lipca, 20. wrześ., 30. paździer.
Każdego piątku targ tygodniowy.
- Ulanów w pow. Niskim: 2. stycz., 1. marca, 2. i
23. kwiet., na Wniebowstąpienie, w poniedz. po
sw. Trójcy, 20. lipca, 24. sierp., 29. wrześ.,
11. listop., 4. grudnia.
- Ułaszko w pow. Czortkowskim: podł. star. kal.
6. kwietn. i 24. czerw. Co poniedz. targ tygodn.
- Unio w pow. Przemyślańskim: 15. sierp. starego
kalendarza; trwa przez 6 lub 7 dni.
- Uścieszko w pow. Zaleszczyckim: 14. lutego,

11. i 31. marca, 6. i 29. kwietnia, 12. czerwca,
10. lipca, 13. paźdz., 13. listop., 18. grudnia.

Uście biskupie w pow. Borszczowskim: co drugi
wtorek walne jarmarki.

Uście ruskie w pow. Gorlickim: 18. stycznia,
5. maja, 6. czerw., 11. lipca, 20. listop., 21. grud.

Uście solne w pow. Bocheńskim: 23. kwietnia,
24. czerw., 24. sierp., 21. paźdz.

Ustrzyki w pow. Liskim: 2. stycz., 4. kwietnia,
8. lipca, w paźdz. na św. Franciszka wyznawcy.
Co czwartek targ tygodniowy.

W.

Wadowice, miasto pow.: w pierwszy poniedziałek
każdego miesiąca. Co czwartek targ tygodniowy.

Waręż w pow. Sokalskim: 14. lutego, 7. kwietn.,
8. maja, 24. czerw., 24. sierp., 7. i 20. listop., 18. grud.

Wieliczka, miasto pow.: w poniedz. przed św. Ag-
nieszka, w poniedz. przed N. P. Gromn., w ostatni
poniedz. w miesiącu lutym, w poniedz. przed św. Kazim.
w poniedziałek po niedzieli kwietnej, w poniedz.
przed znalezieniem św. Krzyża, we wtorek po
Zielonych św. wiat., w poniedz. przed św. Janem,
w poniedz. przed św. Jakóbem, w poniedz. przed
św. Jackiem, w poniedziałek przed św. Michałem,
w poniedziałek przed świętym Szymonem i Judą,
w poniedz. przed św. Klemensem, w poniedz. przed
św. Tomaszem. Co czwartek targ.

Wielkie Oczy w pow. Jaworowskim: 6. lutego,
29. kwietnia, 10. czerwca, 15. lipca, 10. września,
17. listopada.

Wilamowice w pow. Bielskim: w poniedziałki po
świętach następujących: po nawróceniu św. Pawła,
po św. Janie Nep., po św. Bartłomieju, po św.
Jadwidze. Każdy trwa przez 3 dni. Co środa targ.

Wiśnicz w pow. Bocheńskim: 6. stycz., 2. listop.,
21. grudnia.

Wiśnicz miasto na Bukowinie: 25. stycz., 30. kwiet.,
5. lipca, 13. sierp., 20. wrześn., 6. listopada. Co
poniedziałku targ tygodniowy.

Wiśniowczyk w pow. Trembowelskim: w śro-
dopóście podług ruskiego kalendarza.

Witkow w pow. Kamioneckim: 14. lut., 23. marca,
11. lipca, 1. paźdz. 1. grud., Co czwartek targ.

Wojnicz w pow. Brzeskim: Co trzeci poniedziałek
jarmark a co drugi poniedziałek targ tygodniowy.

Wojniłow w pow. Kaluskim: 13. stycz., 5. maja
na bydło przez 3 dni, 11. lipca, 18. sierpnia.

Wola Michowa w pow. Liskim: 12. lutego, w
piątek w pierwszym tygodniu wielkiego postu rus-
kiego, 5. maja, 12. lipca, 21. września, 21. listop.
Co wtorek targ tygodniowy.

Wybranówka w pow. Bobreckim: co wtorku targ.

Z.

Zabłotów w pow. Śniatyńskim: (podług star. kal.)
6. i 30. stycz., 25. marca, 23. kwiet., 29. czerw.,
12. wrześn., 1. i 26. paźdz., 30. listopada.

Żabno w pow. Dombrowskim: ma sześć jarmarków

i targi sławne na nierogaciznę: 25. stycz., w po-
niedziałek po drugiej niedzieli po Wielkiejnocy, w
poniedz. po pierwszej niedzieli po św. Janie Chrz.,
16. sierp., 18. paźdz., w poniedz. po trzeciej nie-
dzieli adwentu. Targi co poniedziałek.

Zakluczyn w pow. Brzeskim: co trzeci poniedz.
jarmark, co czwartek targ tygodniowy.

Zaleszczyki miasto pow. (jarmarki na bydło):
6. stycz. star. kal., 21. marca, na wielkanoc obrz.
ruskiego, 4. paźdz., 20. list. Co środa i piątek targi.

Załośce w pow. Brodzkim: 14. stycz., 12. lutego,
14. marca, 12. kwiet., 12. maja, 24. czerw., 14. lip.,
13. sierpnia, 19. września, 13. paźdz., 8. listopada,
4. i 21. grud. Co poniedz. i piątek targi tygodniowe.

Zarszyn w pow. Sanockim: 24. kwiet., na Wnie-
bowstąpienie, 17. lipca, 12. paźdz. Co środa targ.

Zator w pow. Wadowickim: 28. stycz., 28. kwiet.,
30. czerw., 22. września.

Zbaraż, miasto pow. (podług star. kal.): 7. lutego,
24. kwiet., 5. lipca, 12. września. Co poniedziałek
i piątek targi tygodniowe.

Zborów w pow. Złoczowskim: 25. marca, 5. lipca,
17. sierp., 25. wrześ. Co wtorek targ tygodniowy.

Zbyszyce w pow. Sandeckim: 20. stycz., 14. lut.,
19. marca, 25. kwiet., 16. maja, 24. czerw., 26. lip.,
24. sierp., 21. wrześ., 18. paźdz., 23. list., 21. grud.

Zdynia w pow. Gorlickim, ma 9 jarmarków;
14. stycz., 12. lutego, 21. marca, 7. maja, 7. lipca,
6. sierp., 27. wrześ., 13. listopada, 13. grudnia na
bydło, owce i nierogaciznę.

Złoczów, miasto pow.: 19. stycz., 1. lut., 1. kwiet.,
7. maja, 9. czerw., 2. sierp., 10. wrześ., 7. listop.
Co poniedziałek, środa i piątek targi.

Złotniki w pow. Trembowelskim: na św. Aleksego,
w dniu 8. maja i na św. Demetra (rusk. kal.).

Żmigród w pow. Krośnieńskim: 2. lutego, w śro-
dopóście, 23. kwiet., 24. czerw., 25. lipca, 17. paź-
dziernika, 13. grudnia.

Żółkiew, miasto pow.: 19. stycz., 8. maja, 30. czer-
wca, 13. sierp., 14. wrześ., 5. paźdz., 12. listop.
Co wtorek i piątek targi tygodniowe.

Żółnia w pow. Łańcuckim: w niedzielę Kwiet-
nią, na św. Trójcę, 10. sierp., 21. grudnia, (na len,
przedziwo i płótno, każdy przez dwa dni); 25. sty-
cznia, 24. lutego, 11. maja, 22. lipca 8. i 21. wrześ-
nia, 28. paźdz., 25. listopada. Co piątek targ.

Żurów w pow. Żydaczowskim: 15. marca jarmark
na konie przez 8 dni, 7. kwietnia przez 6 dni,
11. czerwca przez 6 dni, 15. paźdz. jarmark na
konie przez 8 dni; 6. listopada przez 4 tygodnie.

Żurawno w pow. Rohatyńskim: 14. lut., 6. kwiet.,
8. maja, 12. lipca, 6. sierp., 26. listopada.

Żydaczów, miasto pow. (podług starego kalend.):
6. stycz., 29. sierp., 26. listopada.

Żywiec miasto pow.: w poniedziałek po następu-
jących uroczystościach: Trzech Króli, Wniebowstą-
pieniu Pańsk., św. Piotrze i Pawle i po św. Michale.

Wykaz doktorów medycyny

we Lwowie praktykujących.

- Baiser Mojżesz, Plac Krakow. 11.
Berger Antoni, Ul. Halicka 18.
Bertlef Karol, Plac św. Ducha 3.
Bielski Józef, Ul. Kościuszki 20.
Bieliński, Ul. Kopernika 17.
Bierer Jakób, Dworzec kol. K. L.
Bogdański Władysław, Ul. Błacharska 1.
Bulikowski Stanisław, Ul. Halicka 54.
Cassina Ferdynand, Rynek 25.
Chądryński Jan, Ul. Dykaster. 1.
Czerkawski Juliusz, Ul. Piekarska 8.
Czyżewicz Adam, Ul. Jagellońska 28.
Decykiewicz Emil, Rynek 36.
Diamant Samuel, Ul. Krakowska 36.
Festenburg Gerard Edw., Ul. Dominikańska 11.
Feigel Longin, Plac Halicki 13.
Finger Józef, Ul. Wałowa 23.
Geistlener Jan, Rynek 37.
Gembarzewski Ludwik, Ul. Pańska 3.
Głowacki Bolesław, Ul. Halicka 44.
Gross Karol, Ul. Kar. Ludw. 39.
Hawranek Ignacy, Ul. Dominikańska 5.
Henzel Leon, Plac Krakowski 1.
Hinze Henryk, Ul. Kopernika 6.
Janda Franciszek, Ul. Halicka 50.
Jasiński Władysław, Rynek 9.
Kelerman Edward, Ul. Halicka 52.
Kackowski Antoni, Ul. Ormiańska 27.
Karcz Maksymilian, Ul. Wałowa 3.
Kilarski, Rynek 15.
Knihynicki Klemens, Ul. Ormiańska 3.
Keler Stefan, Ul. Jagiellońska 16.
Kosiński Franciszek, Pl. Strzelecki 2.
Krowczyński, Pl. św. Ducha 10.
Kremer Józef, Ul. Chorążczyzna 16.
Krzczunowicz Piotr, Ul. Majerowska 12.
Kurzer Henryk, Pl. Krakowski 23.
Lech Aleksander, Ul. Kalcza 2.
Lindner Zygmunt, Ul. Jagiellońska 10.
Litwinowicz Orest, Rynek 11.
Longchamps Bogusław, Ul. Ormiańska 23.
Łopacki Ludwik, Ul. Kościuszki 6.
Maciejowski Szczęsny, Ul. Halicka 44.
Małaczyński Józef, Ul. Piekarska 12.
Mehrer Henryk, Ul. Wekslarska 9.
Merczyński Emil, Ul. Wałowa 13.
Milleret Józef, Pl. Benedyktyński 1.
Mosing Kazimierz, Ul. Halicka 28.
Neuhauser Franciszek, Ul. Karola Ludw. 7.
Noskiewicz August. Ul. Syxtuska 14.
Nowiński Seweryn, Ul. Syxtuska 48.
Opolski Wiktor, Rynek 34.
Pawlikowski Antoni, Ul. Czarneckiego 1.
Piasecki Wenanty, Ul. Brygicka 1.
Reischer Ignacy, Ul. Sobieskiego 34.
Reizes Dawid, Ul. Strzelecka 3.
Rektorzik Ernest, Ul. Chorążczyzna 2.
Ressig Ignacy, Ul. Halicka 41.
Rieger Zygmunt, Pl. Halicki 10.
Rozner Ignacy, Ul. Syxtuska 16.
Rożański Józef, Teatr. II. piętro nr. 30.
Rudnicki, Ul. Kopernika 10.
Sawicki Edward, Ul. Kopernika 3.
Sawicki Stella Jan, Krakowskie nr. 2.
Schattauer Antoni, Ul. Teatralna 11.
Szuller Hugo, Ul. Gródecka 5.
Szuszkiewicz, Ul. Ossolińskich 12.
Silberstein Leopold, Pl. Gołuchowskich 14.
Skałkowski Władysław, Ul. Teatralna 16..
Smitowski Mieczysław, Ul. Halicka 46.
Spausta Damian, Pl. Strzelecki 1.
Stupnicki Julian, Ul. Krakowska 14.
Szeparowicz, Ul. Łyczakowska 14.
Tomanek Józef, Ul. Skarbkowska 35.
Wagner Arnold, Ul. Wałowa 9.
Weigel Józef, Ul. Kopernika 6.
Weinreb Adolf, Ul. Koralnika 10.
Wereszczyński Michał, Ul. Trybunalska 1.
Werner Józef, Ul. Skarbkowska 9.
Widman Oskar, Ul. Wałowa 27.
Witz Herman, Ul. św. Stanisława 4.
Wołek Wojciech, Ul. Kopernika 1.
Smutny Karol, Ul. Kopernika 1.
Załużny Jan, Rynek 11.
Ziembicki Grzegorz, Ul. Wałowa 15.
Zuliński Tadeusz, Ul. Sobieskiego 34.
Rapaport Marek, Ul. Kar. Ludw. 31.

Mieszkania adwokatów lwowskich.

- Balko Władysław, Ul. Sykstuska 46.
Berliner Henryk, Ul. Sykstuska 20.
Blumenfeld Emanuel, Plac Maryacki 9.
Bobownik Ludwik, Ul. Zimorowicza 6.
Brzeziński Julian, Ul. Kościuszki 12.
Czajkowski Jan, Ul. Hetmańska 12.
Czajkowski Robert, Ul. Jagiellońska 13.
Czemeryński Ignacy, Ul. Kopernika 16.
Dąbcański Antoni, Ul. Cytadela 3.
Dobrzański Jan, Ul. Wexlarska 4.
Diamand Dawid, Ul. Śnieżna 7.
Dzidowski Mateusz, Ul. Kościuszki 2.
Dziubiński Marcei, Plac Maryacki 10.
Freudenberg Jan, Ul. Jagiellońska 13.
Gnoiński Michał, Ul. Halicka 54.
Gorecki Władysław, Ul. Kościuszki 5.
Gottlieb Henryk, Ul. Kościuszki 5.
Gregorowicz Konrad, Ul. Grodzickich 2.
Hillbriecht Emil, Ul. Teatralna 11.
Hofman Kornel, Ul. Chorążczyzny 8.
Horváth Adam, Ul. Kopernika 22.
Hryszkiewicz Piotr, Ul. Kopernika 4.
Jabłonowski Jan, Ul. Ormiańska 4.
Janowicz Aleksander, Ul. Sykstuska 17.
Jেকেles Maurycy, Ul. Majerowska 2.
Kabath Maurycy, Ul. Skarbkowska 5.
Kohn Józef, Ul. Kopernika 16.
Kolischer Juljusz, Ul. Majerowska 10.
Kratte Ferdynand, Ul. Kościuszki 3.
Lewicki Kornel, Ul. Sykstuska 29.
Łubiński Ludwik, Ul. Jagiellońska.
Madejski Marcei, Ul. Kościuszki 5.
Majewski Władysław, Ul. Wałowa 11.
Malinowski Józef, Ul. Krakowska 12.
Mały Karol, Ul. Teatralna 7.
Mansch Filip, Ul. Brygiecka 7.
Męciński Józef, Ul. Trybunalska 4.
Moszyński Adolf, Ul. Halicka 20.
Nurkowski Feliks, Ul. Teatralna 5.
Peptowski, Rynek.
Polański Teodozy, Ul. Jagiellońska 22.
Pomianowski Aleksander, Rynek 45.
Popiel Juljusz, Ul. Kopernika 11.
Raabe Jakób, Ul. Sykstuska 29.
Rappaport Leon, Ul. Halicka 20.
Rayski Tomasz, Plac Maryacki 8.
Reich Bernard, Ul. Kopernika 12.
Rogalski Aleksander.
Roiński Emanuel, Plac Maryacki 9.
Śmiałowski Feliks, Ul. Jagiellońska 20.
Semilski Teobald, Ul. Skarbkowska 3.
Skałkowski Józef, Ul. Wałowa 25.
Skwarczyński Paweł, Ul. Karola Ludwika 3.
Smolka Franciszek, Ul. Jagiellońska 28.
Smolka Józef, Ul. Sykstuska 10.
Sokal Maksymilian, Ul. Ormiańska 27.
Schaff Szymon, Ul. Kościuszki 2.
Schrenzel Baruch.
Starzewski Henryk, Ul. Teatralna 7.
Szwedzicki Bazyli, Ul. Kurkowa 13.
Tarnawiecki Marcei, Ul. Kościuszki 20.
Waldman Saul, Ul. Jagiellońska 17.
Weiss Adolf, Ul. Krakowska.
Wszelaczyński Leon, Ul. Mickiewicza 14.
Zminkowski Antoni, Ul. Karola Ludwika 33.
Zucker Wilhelm, Ul. Kościuszki 14.

Notaryusze lwowscy.

- Blumenfeld Józef, Ul. Kopernika.
Jasiński Aleksander, Plac Katedralny 7.
Kwaśnicki Samuel, Plac Maryacki 10.
Morawiecki Michał, Ul. Wałowa 11.
Szemelowski Juljan, Plac św. Ducha 18.
Wolski Franciszek, Ul. Trybunalska 1.

Tablica procentów.

Po 3 od sta						Po 4 od sta						Po 4 ¹ / ₂ od sta						
pitał Ka- złr.	na 1 rok		na 1/2 roku		na miesiąc	Ka- pitał zł.	na 1 rok		na 1/2 roku		na miesiąc	Ka- pitał zł.	na 1 rok		na 1/2 roku		na miesiąc	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.		ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
1	—	3	—	1 ¹ / ₂	—	1	—	4	—	2	—	1	—	4 ¹ / ₂	—	2 ¹ / ₂	—	2 ³ / ₄
2	—	6	—	3	—	2	—	8	—	4	—	2	—	9	—	4 ¹ / ₄	—	3 ³ / ₄
3	—	9	—	4 ¹ / ₂	—	3	—	12	—	6	—	3	—	13 ¹ / ₂	—	6 ³ / ₄	—	1 ¹ / ₄
4	—	12	—	6	—	4	—	16	—	8	—	4	—	18	—	9	—	1 ¹ / ₂
5	—	15	—	7 ¹ / ₂	—	5	—	20	—	10	—	5	—	22 ¹ / ₂	—	11 ¹ / ₄	—	1 ⁷ / ₈
6	—	18	—	9	—	6	—	24	—	12	—	6	—	27	—	13 ¹ / ₂	—	2 ¹ / ₈
7	—	21	—	10 ¹ / ₂	—	7	—	28	—	14	—	7	—	31 ¹ / ₂	—	15 ³ / ₄	—	2 ⁵ / ₆
8	—	24	—	12	—	8	—	32	—	16	—	8	—	36	—	18	—	3
9	—	27	—	13 ¹ / ₂	—	9	—	36	—	18	—	9	—	40 ¹ / ₂	—	20 ¹ / ₄	—	3 ³ / ₄
10	—	30	—	15	—	10	—	40	—	20	—	10	—	45	—	22 ¹ / ₂	—	3 ³ / ₄
20	—	60	—	30	—	20	—	80	—	40	—	20	—	90	—	45	—	7 ¹ / ₂
30	—	90	—	45	—	30	1	20	—	60	—	30	1	35	—	67 ¹ / ₂	—	11 ¹ / ₄
40	1	20	—	60	—	40	1	60	—	80	—	40	1	80	—	90	—	15
50	1	50	—	75	—	50	2	—	1	—	—	50	2	25	1	12 ¹ / ₂	—	18 ³ / ₄
100	3	—	—	150	—	100	4	—	2	—	—	100	4	50	2	25	—	37 ¹ / ₂
200	6	—	—	3	—	200	8	—	4	—	—	200	9	—	4	50	—	75
300	9	—	—	450	—	300	12	—	6	—	—	300	13	50	6	75	—	112 ¹ / ₄
400	12	—	—	6	—	400	16	—	8	—	—	400	18	—	9	—	—	150
500	15	—	—	750	—	500	20	—	10	—	—	500	22	50	11	25	—	187
1000	30	—	—	15	—	1000	4	—	20	—	—	1000	45	—	22	50	—	375
5000	150	—	—	75	—	5000	200	—	100	—	—	5000	225	—	112	50	—	1875
10000	300	—	—	150	—	10000	400	—	200	—	—	10000	450	—	225	—	—	3768

Po 5 od sta						Po 5 ¹ / ₂ od sta						Po 6 od sta						
1	—	5	—	2 ¹ / ₂	—	1	—	5 ¹ / ₂	—	2 ³ / ₄	—	1	—	6	—	3	—	1 ¹ / ₂
2	—	10	—	5	—	2	—	11	—	5 ¹ / ₂	—	2	—	12	—	6	—	1
3	—	15	—	7 ¹ / ₂	—	3	—	16 ¹ / ₂	—	8 ¹ / ₄	—	3	—	18	—	9	—	1 ¹ / ₂
4	—	20	—	10	—	4	—	22	—	11	—	4	—	24	—	12	—	2
5	—	25	—	12	—	5	—	27 ¹ / ₂	—	13 ³ / ₄	—	5	—	30	—	15	—	2 ¹ / ₂
6	—	30	—	15	—	6	—	33	—	16 ¹ / ₂	—	6	—	36	—	18	—	3
7	—	35	—	17	—	7	—	38 ¹ / ₂	—	19 ¹ / ₄	—	7	—	42	—	21	—	3 ¹ / ₂
8	—	40	—	20	—	8	—	44	—	22	—	8	—	48	—	24	—	4
9	—	45	—	22	—	9	—	49 ¹ / ₂	—	23 ³ / ₄	—	9	—	54	—	27	—	4 ¹ / ₂
10	—	50	—	25	—	10	—	55	—	27 ¹ / ₂	—	10	—	60	—	30	—	5
20	1	—	—	50	—	20	1	10	—	55	—	20	1	20	—	60	—	10
30	1	50	—	75	—	30	1	65	—	82 ¹ / ₂	—	30	1	80	—	90	—	15
40	2	—	—	1	—	40	2	20	—	110	—	40	2	40	—	120	—	20
50	2	50	—	125	—	50	2	75	—	137 ¹ / ₂	—	50	3	—	150	—	25	
100	5	—	—	250	—	100	5	50	—	275	—	100	6	—	3	—	50	
200	10	—	—	5	—	200	11	—	550	—	200	12	—	6	—	1	—	
300	15	—	—	750	—	300	16	50	—	825	—	300	18	—	9	—	150	
400	20	—	—	10	—	400	22	—	11	—	—	400	24	—	12	—	2	
500	25	—	—	1250	—	500	27	50	—	1375	—	500	30	—	15	—	250	
1000	50	—	—	25	—	1000	55	—	2750	—	1000	60	—	30	—	5	—	
5000	250	—	—	120	—	5000	275	—	13750	—	5000	300	—	150	—	25	—	
10000	500	—	—	250	—	10000	550	—	2750	—	10000	600	—	300	—	50	—	

Statua ś. p. Stanisława hr. Skarbka
w gmachu teatralnym.

Fundacja Skarbkowska.

Niepospolici, oryginalni ludzie, którzy umieli stwarzać wielkie dzieła bez wielkiego hałasu i odawać niezmierne usługi społeczeństwu, podczas gdy społeczeństwo nie wiele o nich wiedziało, są dzisiaj coraz rzadsi. Do takich ludzi należał szlachetny w swoim rodzaju oryginał, Stanisław hr. Skarbek. Miał on tę śmiałość, iż nie pozostawił rodzinie dwumilionowego majątku, lecz przeznaczył cały na dwa na pozór odmiennie, a przecież się uzupełniające cele: *na teatr i dom pracy dla sierót*. Wydrzeć corocznie znaczną liczbę sierot ze szponów nędzy i zepsucia i zapewnić im byt, wprowadzając je na drogę pracy i cnoty — starszych zaś uszlachetniać za pomocą owych przedziwnych wpływów, które sztuka wyprowadza człowieka z brutalnej ciemnoty i moralnego poniżenia — oto dwie piękne myśli, dla których fundator Zakładu Drohowskiego i teatru lwowskiego poświęcił swe życie i mienie. Łączy się z nimi i cel czysto filantropijny: udzielenia spokojnego przytułku tym, którzy złamani wiekiem i nędzą nie są już zdolni do pracy.

Za życia jeszcze, party gorącym zamiłowaniem do sztuki dramatycznej, złożył Skarbek daninę muzom i ojczyźnie, wystawiwszy wspaniały budynek teatralny we Lwowie. Po raz pierwszy to ujrzała się stolica Galicji, w posiadaniu sceny, na której obok przedstawień niemieckich i opery włoskiej, przemawiała muzy w mowie ojczystej do widzów. Niesłychana była to naówczas zdobycz, iż przywilejem cesarskim zapewniono choć tak skromny udział językowi polskiemu na deskach teatralnych. Skorzystał też z tego Skarbek. Dokładał wszelkich starań, ażeby wytworzyć dobry teatr polski i doczekał się jednego z najlepszych teatrów, który miewał wprawdzie i chwile upadku, lecz w istnieniu swem nie jest już zagrożony. I nie tylko sztuka ma tam przytułek, nietylko dobry smak i poczucie piękna mają w nim swe źródło, lecz co ważniejsza, narodowość polska uzyskała jedną z najsilniejszych twierdz, która nieustannie wpływa swój na mieszkańców stolicy wywierają.

Drugie wiekopomne dzieło hr. Stanisława Skarbka, Zakład sierot i ubogich w Drohowsku, czekało długo na swe ziszczenie. Sam fundator wprawdzie zabierał się już do niego, sam począł kłaść fundamenta, lecz śmierć przerwała tę pracę. Nastąpiła dłuższa przerwa. Gdy wreszcie Namieśtnictwo objęło zarząd fundacji, opracowano plan na gmach olbrzymi o czterech traktach w czworobok i trzech wewnętrznych dziedzińcach, obliczony tak, jak zamierzył fundator, na sześćset sierot i czterysta starców obojej płci.

Poczęto prowadzić dalej budowę założyciela,

Gdy jednak stanął już trakt boczny, okazało się, że majątek fundacyjny na razie z pewnością, a prawdopodobnie i w przyszłości nigdy na taką liczbę osób nie wystarczy. Pierwszą więc czynnością Rady administracyjnej po objęciu zarządu fundacji w r. 1866, było zmienienie planu, oparte na obliczeniu, iż w rzeczywistości mnisjsza tylko ilość osób będzie mogła z dobrodziejstw fundacji korzystać. Zmiana ta wypadła zresztą i z tego względu na korzyść, że wyrzuciła zamknięte, piwniczne dziedzińce, a utrzymała plan budynku otwartego, do którego świeże, wiejskie powietrze ma zewsząd wolny przystęp.

Administracja rządowa pozostawiła po sobie trzypiętrowy, na 44 sążni długi pawilon z bastionowymi narożnikami, a w około, oprócz sześciu domków administracyjnych, wystawionych jeszcze przez Skarbka, nieurodzajną piasezystą pustkę, pełną wybojów i kępisz moczarowych. Od roku 1866 prowadzono już budowę pod Zarządem Rady administracyjnej i wystawiono najprzód trakt środkowy, będący dziś traktem głównym, który jest jednopiętrowy z sutereniem do połowy, i mierzy 101 sążni. Po za tem, równoległe do pierwszego pawilonu bocznego, stanął pawilon drugi, tych samych rozmiarów, lecz skutkiem znacznej różnicy w terenie, o piętro niższy. Cały budynek przedstawia się więc w formie podkowy, w jaką zwykle stoły ustawiają, i obejmuje ramionami 2407 sążni kwadratowych gruntu, który jest pięknymi sztukietami żelaznymi odgraniczony i natrzy dziedzińce takimiż samymi sztukietami przecięty.

Budowa gmachu jest silna i trwała, celuje przestronnemi, jasnymi salami i szerokimi korytarzami. Pomimo swego ogromu, jest cały budynek jasny i wesoły; nie ma w nim nie ponurego nie przeraża ową zamezystą posepnością, zwyczajną wielkim budowlom. Wszystkich ubikacji, w przeważnej części wielkich, jest w nim 143; mury rozsiadły się na powierzchni, mierzącej 1548 sążni kwadr. Koszt budowy wynosi około pół miliona.

Cała budowa, z wyjątkiem wewnętrznych urządzeń północno wschodniego pawilonu, została w r. b. ukończoną. Prowadził ją i ukończył budowniczy fundacji p. Jan Piórkowski, a trwałość i wykończenie szczegółów przynoszą mu prawdziwy zaszczyt.

Obok budowy gmachu, rozpoczęto w r. 1867 prace nad zniwelowaniem i wyrównaniem dzikiego nadzwyczaj terenu, a oraz nad założeniem ogrodu. Niezmordowanym usiłowaniom dyrektora dóbr fundacyjnych p. Kornela Kövessa zawdzięczyć należy że na przestrzeni liczącej około 30 morgów założono wedle planu Bauera ogród, który jest jeszcze

wprawdzie młodym, lecz z każdym rokiem się upiększa, a pod umiejętną ręką dzisiejszego ogrodnika Zakładu Röhringa, stanie się niezawodnie jednym z najpiękniejszych w kraju.

Oto jest miejsce, mury i otoczenie, w których w jesieni r. b. wszedł w życie Zakład, nie mający co do rozmiarów i organizacji swej równego w kraju, a niewiele podobnych w Europie.

Celem zakładu jest „wychowywać sieroty na rzemieślników, usposabiać je do pożytecznych domowych zatrudnień i dawać im odpowiednie wykształcenie“, oprócz tego zaś „dawać przytułek niezdolnym do pracy ubogim“.

Nauka rozpada się na naukę elementarną, czteroletnią i na trzyletni kurs przemysłowy, któremu towarzyszy warsztatowa praca od 7 do 8 godzin dziennie w warsztatach wzorowych, obejmujących kowalstwo, slusarstwo, blacharstwo, stolarstwo, bednarstwo, stelmastwo siodlarstwo, krawiectwo i szewstwo.

Podstawą wychowania jest praca. Uczniowie szkoły elementarnej, nie mogący jeszcze pracować w warsztatach, używani bywają do posług na rzecz instytutu, do pomocy w pracy, wreszcie do czynności w ogrodzie w porze letniej, a do różnych t. z. cichych zajęć w porze zimowej. Dziewczęta wychowuje zakład we wszystkich działach gospodarstwa domowego i daje im wykształcenie w zakresie szkoły wydziałowej. Chłopcy mogą być przyjmowani począwszy od roku 7 aż do ukończonego dziesiątego, dziewczęta zaś począwszy od r. 6 aż do ukończonego ósmego. Odprawionemi mogą być z Zakładu tylko takie sieroty, które są w stanie pracą swą dostatecznie potrzeby życia opędzić. Fun-

dacja daje im wyprawy i zaliczki na odbycie podróży zawodowych lub na rozpoczęcie przedsiębiorstwa. Wszystkie koszty na utrzymanie i wychowanie sierot ponosi Zakład. Chłopcy umundurowani są po wojskowemu i wyglądają bardzo dzielnie. Zgrabne mundurki z sierackowego sukna z karmazynowemi wyłogami i także czapki formy francuskiej, nadają im same przez się, dziarską, otwartą postawę. Zakład obliczony jest na 250 chłopców i 150 dziewcząt; w roku bieżącym atoli przyjęto jedynie $\frac{2}{7}$ części całej tej liczby, tj. 76 chłopców i 44 dziewcząt, i utworzono z nich tylko dwie najniższe klasy. Z każdym rokiem przybywać będzie

po $\frac{1}{7}$ części przepisanej liczby, i po jednej klasie, a po pięciu latach będzie mógł już być krajowi pierwszy zastęp rękodzielników Drohowskich oddany.

Dyrekcję Zakładu objął p. Juliusz Starkel, b. członek Rady szkolnej Krajowej, znany z swych prac pisarskich, szczególnie w zakresie literatury ludowej.

Cały Kraj przywiązuje niemałe nadzieje do Zakładu, mającego tak zdrowe podstawy i założonego na tak znaczny rozmiar. Dać ojczyźnie dobrą inteligencję miejską, zdolnych rękodzielników, świadomych swego stanowiska i zamiłowanych w pracy, jest to położyć najważniejszy kamień do moralnego i materialnego jej odbudowania. Spodziewać się należy iż złożona z światłych mężów Rada administracyjna fundacyi i kurator Zakładu ksiądz Karol Jabłonowski, łozacy około Zakładu starania prawdziwie ojcowskie, nie będą szczędzić niczego, ażeby dzieło tak pięknie rozpoczęte rozwijało się coraz piękniej i wydała istotnie oczekiwane owoce.

Juliusz Starkel, dyrektor zakładu drohowskiego.

z

Noworocznik

humorystyczny „Szczotka“.

Polonez naszych czasów.

Nie tak in illo tempore bywało
Verwaltungsracie, zacny mój sąsiedzie,
Huk był kuponów i czeków nie mało,
Szampanik lał się nieraz przy obiedzie;
Dziś, gdy kuponów wcale nie chcą płacić,
Gdy nawet akcje nie mają wartości,
I na Ofnera nie ma z czego tracić,
A w twarzy wnet nam powyłaża kości.

* * *

Ach! dawniej koczyczek kołysał twe członki,
W darze wozikęś brukselskie koronki.
Czyś miał czy nie miał na sprzedaż przenicę,
Żona ogonem zmiatała ulicę!
Dzisiaj, braciszku, pogoda czy błoto,
Musisz po mieście wędrować piechotą,
Dziś żaknotowa suknia już za słońca,
A żona darmo wzdycha do ogona.

* * *

Dawniej, gdy tylko letnia przyszła pora,
Mogłeś pokwękać, żona była chora,
A chcąc naprawić ciężkie zdrowia błędy,
Do Ems jechałeś, albo do Ostendy.
Dziś zdrów być musisz! Nawet i u żonki
Robią się nerwy mocne jak postronki,
A dzięki giełdzie stać was tylko na to,
By zimnych tuszów używać przez lato.

Pan Marszałek i Dyndalski.

Scena z życia poczeiwych Galicjaninów.

(Pan Marszałek siedzi w fotelu przed filiżanką herbaty — szlafrok w duże kwiaty, fajka na długim cybuchu z burztynym tureckim. Dyndalski stoi u drzwi.)

P. MARSZAŁEK.

No, i cóż tam, mój Dyndalu?
Cóżś w mieście słyszał, he?

DYNDALSKI (skrobiąc się.)

A nic...

P. MARSZAŁEK.

Przecież.

DYNDALSKI.

Jasny panie!

Nic nowego — wszystko źle!
Wczora księża się zjeżdżali,
I radzili długo coś,
I o jakicześ wyborach
Mówił mi na rynku Joś...

P. MARSZAŁEK.

Aha, Radzie powiatowej
Już się skończył szereg lat,
Więc nastąpi wybór nowy...

DYNDALSKI (z westchnieniem.)

I przewrotny będzie świat!

P. MARSZAŁEK.

A to czemu?

DYNDALSKI.

Jasnie panie!

Twardy nam dziś przypadł los!
Czy słyszano, aby chłopów
Zapytywać o ich głos?
Ot, zasiewy już za pasem,
Włóczyć panie, nie ma czem,
A tu zamiast siał i orać,
„Hołosują“ Fed' i Kłym;
Jam nie tyran, i na kołku
Dzięki Bogu wisi bat —
Ale te wybory chłopskie,
To przewrotny, panie, świat!

P. MARSZAŁEK (z uśmiechem.)

Zapleśniałeś mój Dyndalu!
Wszakże postęp musi być.

DYNDALSKI.

Jasnie panie, co tam postęp,
Kiedy trudno przy nim żyć!
Ksiądz nam chłopów pobuntował,
Razem z żydem z skóry drze;
Ni tem rządzić, ni tem robić.
Wszystko opak — bardzo źle!
Oni nawet Jasnie panu
Na kark-by gotowi wleźć...

P. MARSZAŁEK (śmiejąc się.)

No, no, nie bój się Dyndalu,
Nie dam się im w kaszy zjeść!

DYNDALSKI.

A jak zjedzą?

P. MARSZAŁEK.

Czyś oszalał?

Mój Dyndalu, bredzisz Aś!

DYNDALSKI.

Tak, bo Jasnie pan nie myśli,
Że w wyborach można paść...
Jasnie pan w szlafroku siedzi
I z fajeczki puszcza dym,
A tu ksiądz się z Josiem łączy
I nad panem wezmą prym!

P. MARSZAŁEK.

Bredzisz stary!

DYNDALSKI.

Lecz niczego nie chcę kryć;
Pan jest z panów, a któż powie.
Czy Marszałkiem pan ma być?...

P. MARSZAŁEK (z urazą.)

Oho, proszę!

DYNDALSKI.

Tak, już o tem
Rozgadują w mieście coś...

P. MARSZAŁEK (z przekąsem.)

No, i któż Marszałkiem będzie?

DYNDALSKI (prostując się.)

Kto nim będzie... Będzie Joś!

P. MARSZAŁEK (zrywając się z fotelu i rzucając fajkę
o ziemię.)

Ej, na Boga, coś ty wyrzekł!

Jyd ma zająć miejsce me?

Jakem szlachcic mój Dyndału

Nie dam sprawie pójść tak źle!

Gdzie są konie? każ zaprzęgać!

Niech mi suknie poda Grzes!

Niech mi tylko chłopci zdradzą,

Puszczę z dymem całą wieś!

Gdzie są konie? no, cóż stoisz?

Niech zajeżdża, wszak już czas...

DYNDALSKI (ze zdziwieniem.)

Zaraz jechać...

P. MARSZAŁEK (spokojnie.)

Wszakże hrabia

Dziś na objad prosił nas...

DYNDALSKI.

A wybory?

P. MARSZAŁEK.

Zwolna, Dyndziu,

Czas się znajdzie, zrobim to!

Wszakże bordeaux whist i tarok

Potrzebniejszą rzeczą są...

(Dyndalski kręci głowę i wychodzi. P. Marszałek pod-
nosi fajkę i siada w fotelu, czekając na Grzesia, hrab-
skie bordeaux i whista.)

Urywek z katechizmu w pytaniach i odpowiedziach
dla porządnych poddanych w obrębie kultury
pruskiej.

o wierze

P. *Któż to wszystko stworzył?*

O. Wilhelm stworzył niebo i ziemię, trafikę, steu-
eram, landratów i wszystko co się znajduje.

P. *Co znaczy to słowo „stworzyć“?*

O. To słowo „stworzyć“ znaczy, z cudzej kieszeni
rzecz jaką wyprowadzić.

P. *Co jest Bóg?*

O. Dawniej był Bogiem „Bóg“; ojciec wszystkich
ludzi. Po zjednoczeniu Niemiec mianował się Wilhelm
„Oberbogiem.“

P. *Które własności „Oberboga“ mamy szczególnie
uważać?*

O. *Oberbóg jest najwyższą istotą, która ma najdosko-
nalsze ciało, ale rozumu nie ma.*

*Oberbóg jest wszechmogący: pisze sam telegramy do
Aujusty, i pije Kümmel, albowiem Jemu nic nie jest nie-
podobnem.*

Oberbóg jest najdobrotliwszym, jak spi to jeść nie chce.

*Oberbóg jest wszystko-pijącym; on zna tajniki butelki
a zatem wodą oszukanym być nie może.*

*Oberbóg jest najprawiedliwszy; wziął Alzację i Lota-
ryngję, wziąłby jeszcze więcej.*

*Oberbóg jest wieczny, on był zawsze jest i może
być.*

P. *Które stworzenia Boskie są najznacniejsze?*

O. Najznacniejsze stworzenia są junkry, landraty
und das preussische Pferd.

P. *Które stworzenia oberboskie są po landwerach naj-
znacniejsze?*

O. Po landwerach są ludzie najznacniejszemi stwo-
rzeniami Oberboga.

P. *Z czego składa się człowiek?*

O. Człowiek składa się z munduru i pikielhauby.

P. *Na co stworzył Oberbóg ludzi?*

O. Aby była różnica między mundurem a unter-
ludźmi, którzy płacą podatek i piszą książkę.

P. *Czy każdy człowiek ma duszę?*

O. Duszę mają tylko steuereinemery!

P. *Co to jest dusza?*

O. Dusza jest to maszynka do wyszukiwania do-
chodów państwowych.

Dumka młodzieńca dzisiejszych czasów.

w rocznicę powstania Styczniowego.

Wspomnienia moje, jak liście jesienne,

Tak was rozwiały życia ostre burze!

Pobladły chwile jasne i promienne,

Wszystko zniknęło w bezduszości chmurze,

Inaczej dziecku uśmiechał się świat!..

Niegdyś... widziałem spieszących na boje,

A na ten widok burzyła się krew —

Znoszących knuty, śmierć i krwawe znoje.

Lica mnie palił oburzenia gniew,

I dumny byłem, gdy mię żegnał brat

I biegł bez broni on jeden na stu

Przed laty kilkunastu!

Ha doskonale!.. precz takie wspomnienia!

To referować będę jutro w biurze?..

Czyli do celu mają wieść marzenia?..

Mnie?.. który chętnie kładzie kark w obroże!

O dziś inaczej uśmiecha się świat!..

Patrz, po rządowej pną się tam drabinie,

A ja za nimi miałbym zostać tu?

Aż mię Verdienstkreuz albo awans minie

Ja mam używać ufudnego snu?

Dziś gdy minister ściska mię jak brat

Będę się kłaniał ja jeden za stu

Po latach kilkunastu!

Tak, jak marzenia, lecz wytknięte cele!

Hej, garson, podaj butelkę szampana,

Niech na tej drodze postępuję śmieie

Skoro przyszłości już podstawa dana

O jak inaczej uśmiecha się świat!

Ma pierś jak głaz,

Zmroził ją czas

W przeciągu dziesiątka lat;

Gdzie tyłu pnie się,

Awans i krzyż

I mnie podniesie,

Resztę zaś wszystko mam na dnie butelki

I jestem wielki,

Większy nad tamtych stu

Przed laty kilkunastu!

Posag bez panny.

Powieść z prawdziwego zdarzenia

z sensem moralnym dla właścicieli kas ogniotrwałych i dla ludzi nie lubjących czytywać pism perjodycznych.

I.

Nie wiem czy się na kogo zapatrywał Moljer gdy tworzył swego Harpagona i inni znakomici pisarze, gdy typy sławnych skąpców tworzyli, ale to wiem, że mama przyroda kiedy wydawała na świat pana Cyprjana Szczurlatę musiała mieć wyobrażnię przepelnioną obrazami charakterystycznych postaci dusigroszów, z którymi tak często spotykać się można w powieściach i komedjach krajowych i zagranicznych.

Cyprjan Szczurlata był bardzo bogaty, ale byłby jeszcze bogatszy, gdyby nie był taki skąpy. Jedną rzecz tylko szczodrze w swem życiu ekspensował, to jest lamentacje, gdy mu przyszło ponieść jakikolwiek wydatek, i jeden tylko wydatek poniósł bez lamentacji, to jest na zakup kasy ogniotrwałej i wypróbowanie jej ogniotrwałości i nieodmykalności absolutnej dla tych, którzy nieznali tajemniczego wyrazu jakiego właściciel użył przy jej zamknięciu.

Próba wypadła pomyślnie dłu kasy i dla pana Cyprjana, i nie w tem nie ma dziwnego, kasa ta bowiem pochodziła ze składu, którego adres i cennik czytelnik odszukać sobie może pomiędzy inseratami niniejszego kalendarza. Ludzie nie wierzący w cuda utrzymywali, że młodzieńcy biblijni, których rzucono w ogień i nie spłonęli, musieli być w takiej samej jezeli nie w tej samej kasie zamknięci.

Gdy kasę tę wniesiono do sypialni pana Szczurlaty i silnie żelaznemi sztabami przymocowano do podłogi i do ściany, pan Cyprjan podniósł dwa palce do góry, oczy wlepił w krucifiks i zawołał.

— Przysięgam, że tego co do tej kasy włożę w życie mojem nie wyjmę, a gdybym cobądź ujął zamiast dołożyć niechaj utracę wszystko co posiadam wraz z kasą.

Tak „zaprzysięgłszy siebie samego“ (styl urzędowy) pana Szczurlata złożył w kasie wszystką swą gotowiznę i walory (styl kupiecki).

Po uczynieniu tego zamknął kasę i zastanowił się dopiero, że głupstwo zrobił.

Znaczną część złożonego majątku stanowiły listy zastawne, jedyny papier, w który pan Szczurlata wierzył; od listów zwyczajaj każe co półrocznie odcinać kupony, za które otrzymuje się gotówka i nowe znów listy nabyć można. Tej operacji przecież nie było wolno robić panu Cyprjanowi w skutek wykonanej przysięgi, gdyż byłoby to ujęciem czegoś z kasy, chociaż chwilowem. Właściciel tracił tym sposobem procent od procentu, nie

mało się więc zmartwił pan Cyprjan, ale już na to nie było rady. Był trochę przesądny i obawiał się złamać swój slub dla tego, że do niego dodał także straszliwe zaklęcie.

Listy zastawne leżały zatem w kasie pana Cyprjana Szczurlaty z kuponami nieodeinanemi przez wiele lat.

II.

Natura tak urządziła, że najskąpszy nawet człowiek pozwala sobie zazwyczaj raz w życiu pewnego zbytku, to jest żony, i znów na mocy reskryptu tejże przyrody, mało jest połączeń dwóch istot w stowarzyszenia zwane małżeństwami, któreby w pierwszym przynajmniej roku swej działalności nie przyniosły 50 pre., czystego zysku to jest trzeciej istoty.

Na mocy tego przyrodzonego prawa o stowarzyszeniach matrymonjalnych, pan Cyprjan miał onego czasn małżonkę i był ojcem jedynej córki, której, aby nie wiele atramentu potrzebowała na swój podpis, dał imię Ida.

Listy zastawne zamknięte później w kasie ogniotrwałej ojca panny Idy stanowiły posag jej matki, która umierając dała swojej dziesięcioletniej wówczas jedynaczce spisane na kartce ich numera i litery, mówiąc do niej:

— Zaszuj to w szkaplerz i strzeż jak oka w głowie, bo to będzie twoim posagiem; ojeiec pewno schodząc ze świata wszystko co ma w ziemi zakopie i nie będzie można odszukać... Wtedy przy pomocy tych numerów i liter będziesz mogła przynajmniej majątek po matce odzyskać.

To powiedziawszy zamknęła oczy na wieki. W okolicy twierdzono, że byłaby mogła żyć jeszcze długo, gdyby pan Cyprjan podczas choroby nie był zbyt pilnie doglądał, żeby przestrzegąa dyteę.

Twierdzą uczeni, że córki najeźściej po ojcach odziedziczają przymioty fizyczne, a po matkach inteligencję. Prawdło to zbyt licznym podlega wyjątkom, żeby można było przyjąć je za ogólną zasadę, szkoda że panna Ida nie należała do tych wyjątków.

Odziedziczyła ona po ojeu przymioty fizyczne, była więc silnie zbudowana, ale bezwarunkowo brzydka. O brzydocie jej można było powiedzieć, że jest absolutną, tak jak absolutna była ogniotrwałość i nie odmykalność kasy zakupionej przez jej ojca, jeżeli zaś ten ojeiec na mocy tego samego prawa przyrody odziedziczył przymioty fizyczne po swojej matce, to dla scharakteryzowania brzydoty panny Idy tyle tylko powiedzieć

potrzebujemy, że musiała być wykapanym portretem ś. p. swojej babki.

Panna Ida obok brzydoty miała jednakże posąg znakomity, złożony w kasie ogniotrwałej ojca, w listach zastawnych, od których nigdy nie odeinano kuponów, których wartość zatem wzrastała co pół roku o wszystkim wiadomy procent.

Ta okoliczność była powodem, że panna Ida, pomimo podobieństwa do swego ojca, a respective do swojej babki i pradziadka, miała konkurentów co niemiara, których konkurencja jednakże trwała zazwyczaj dosyć krótko, bo tylko do chwili, w której się dał słyszeć ojezulek z następującem dictum a cerbum:

— Moja córka dziedziczy po mnie wszystko, ale za życia nie dam jej nic, bo zakląłem moją kasę ogniotrwałą, że gdybym z niej cobądź wyjął, wszystko co do grosza utracę...

Konkurenci przez chwilę próbowali zmiękczyć starego, ale daremnie, przekonawszy się zatem że jest nieugięty, dawali nura. Widząc go zbudowanym jak atleta, nie chorującym nigdy i z samego skapstwa hołdującym zasadom vegetaryanizmu i hydrjatrji, których zwolennicy przysięgają zawsze że najmniej po sto lat żyć będą, nikt nie miał odwagi wchodzić z nim w układy na przeżycie.

III.

Będąc ciągle przedmiotem poszukiwań konkurentów a następnie opuszczania przez nich, panna Ida wpadła w najgorszy rodzaj niedowiarstwa, jaki się pannie na wydaniu przytrafić może i przestała wierzyć w możliwość znalezienia męża.

Zdarzało się jej tak często, że konkurent się zjawiał jedynie po to, ażeby jak najprędzej zniknąć, że ile razy zjawił się jakiś nowy, zaraz mówiła sobie: — Oho! i ten najdalej za tydzień czmychnie.

Nie myliła się przez czas dość długi, w końcu przecież musiała się omylić, gdyż inaczej byłaby nieomylną, co byłoby przeciwne dekretem synodów i wywodom ojców kościoła, które tylko ojeu św. przemawiającemu ex cathedra nieomylnność przysnają.

Zjawił się jej konkurent, który daleko dłużej niż inni nie zniknął.

Był nim pan Michał Goldfresser, zwany pospolicie Michaszem.

Ojezyna przodków jego była, jak wiadomo z Biblii Mezopotamja, zkad przed wieki wyszedł jego protoplasta Abraham i chciał po drodze swego jedynaka ofiarować Jehowie. Gdyby był onego czasu Jehowa przyjął tę ofiarę, nie byłoby nigdy na świecie Mosesa Goldfressera, który miał sklep z bławatnym towarem i norymberszczyzną i nie byłoby naturalnie jego syna Michasza. W Galicji w ostatnich czasach między chrześcijańskimi mieszkańcami szeroko rozpowszechniła się sekta,

której wyznawcy twierdzą, że Pan Bóg, chociaż najmędrszy raz przecież w swoim życiu popełnił błąd, którego obecnie musi bardzo żałować, a mianowicie wówczas, gdy owej ofiary Abrahama nie przyjął... Ale to nie należy do rzeczy.

Moses Goldfresser bankrutował w swoim życiu aż trzy razy na towarze bławatnym i norymberszczyźnie, co jest najlepszą wskazówką, że synowi swemu musiał pozostawić znaczny majątek i dobrze zaopatrzony handel. Raz nawet jakiś zbyt gorliwy sędzia śledczy powziął co do autentyczności jednego z bankruetw Mosesa Goldfressera niejaki podejrzenia, i na zasadzie tych nie uzasadnionych naturalnie podejrzeń, wezwał go przed siebie, zadał mu pytanie czy się czuje niewinnym, a gdy Moses ojciec Michasza zapewnił, że jest o swojej niewinności przeświadczonym, spisał protokół nakazujący tegoż Mosesa właśnie z powodu zbyt silnego przeświadczenia, że nie nie zawinił, zamknąć tymczasowo w areszcie.

Ale nie dobrze się wybrał ów pan sędzia. Przyjaciele Mosesa narobili natychmiast krzyku że Moses jest prześladowany za swoje powszechnie przekonania polityczne. I w skutek tego hałasu został pan Moses wkrótce wypuszczony w tryumfie ku wielkiej radości swoich przyjaciół.

Mosesa, którego areszt chwilowy stał się tym sposobem aresztem za politykę, wypuszczono natychmiast i zaczął on używać u współwyznawców swoich podwojonego szacunku, jak mąż który cierpiał prześladowanie za swoje przekonania polityczne, a więc jako męczennik idei.

Odziedziczywszy po ojcu handel Michasz uznał, że prowadzić go dalej nie ma potrzeby, że dla niego przeznaczoną jest wyższa misja, że on ma wyprowadzić ród Goldfresserów z pomiędzy handlującego pospółstwa i wprowadzić między arystokrację.

Zbankrutował więc tylko raz ale pod firmą „M. Goldfresser's Nachfolger“, ażeby swemu osobistemu nazwisku nie czynić ujmy; bankrutując kontentował się nawet bardzo małym zyskiem, wynoszącym zaledwie 15 pre. na czysto, poczem zerwał zupełnie z bławatnym towarem i norymberszczyzną, przebrał się po cywilizowanemu, używane od dzieciństwa imię Berel zmienił na imię Michał, przyjął sobie metra do francuskiego języka i do tańca, napisał parę korespondencji do Nowej Pressy, gdy go kto spytał jakiej jest religji odpowiedział że jest „konfessionslos“ i po drodze z handlarza na arystokratę był sobie złotym młodzieńcem tak jak inni bywają złotymi młodzieńcami po drodze z arystokratów na tureckich świętych.

Gogowie z ochotą wpuscili go w swoje szeregi. Michał pieniądze chętnie pożyczal, co do procentu żądał aby mu go tylko w połowie opłacali.

gotówką, w drugiej połowie przyjmował przyjaźń i poufałość, — były to kwalifikacje aż zanadto dostateczne, ażeby się dostać w szeregi Gogów, od których wkrótce młody Goldfresser dostał poufałe przezwisko Michasza, na pamiątkę niektórych odieni charakterystycznych swojej wymowy, których mu zresztą za złe bynajmniej nie uważano.

Jak Michasz wyszedł na konkurenta panny ldy warto w osobnym powiedzieć rozdziale.

IV.

Jako czynny członek stowarzyszenia złotej młodzieży i wielokrotny dostarczyciel pieniędzy na weksle każdego z należących do tej szlachetnej asocjacji, Michasz, nie mając często innego widoku odebrania od nie jednego z nich pożyczonego kupitału i wyplacalnej w gotówce połowy procentu sam mu doradzał bogatą żeniączkę.

— Ba! ożenić się, ale z kim? — odpowiadał wrzuszając ramionami Gogo, — nie jestem tak dalece naiwnym, żebym wierzył, że panny posażne istnieją jeszcze.

— A gdzieżby się popodziewały?

— Wszystkie za mąż powychodziły, albo ojcowie potracili na giełdzie majątki...

— O!... to prawda... ale przecież pozostała jedna...

— Naprzykład.

— Panna Ida Szczurlatówna... cacko osoba...

— Brrr!... jak siedem grzechów śmiertelnych.

— No, co to siedem grzechów — co to siedem grzechów, — zapalał się Michasz, — jeżeli do każdego grzechu jest dwadzieścia tysięcy guldenów, to są złote grzechy takie grzechy...

— Czy tylko naprawdę będzie tyle?...

— Co nie ma być?...

— W istocie, rzecz możebna... stary straszny dusigrosz...

I złoty młodzieniec rozważywszy dokładnie kombinację, znajdował że jest wielce rozumna, rozpoczął konkurencję, oświadczał się ojcu, a usłyszawszy jego stereotypową odpowiedź odchodził z kwitkiem.

Powtarzało się to kilka, a może więcej razy z rozmaitymi młodzieńcami, których Michasz chciał na zięciów pana Cyprjana wyforytować.

Te niepowodzenia przyjaciół dały Michaszowi nadzwyczaj wiele do myślenia. Medytował nad niemi tak, iż często wpadał w roztargnienie i nie uważał co do niego mówiono. W kasie ogniotrwałej pana Cyprjana leżał wielki kapitał wycofany z obiegu, co było naturalnie szkodą ekonomiczną dla kraju. Michasz strasznie kraj kochał, więc chciał owe skarby zakłete na jego pożytek wydobyć. Postanowił sobie rozwiązać to zadanie, a że człowiek gdy długo i uparcie nad czem myśli, to zawsze coś wymyślić musi, więc je w końcu rozwiązał.

— Oni są z przeproszeniem osły, ci moi kochani przyjaciele, — rzekł do siebie zacierając ręce, — nie zrozumieli że w tem jest geszeft! — Już to taki naród, że się nigdy nie rozumie na geszeftcie!... No, ale teraz ja się wezmę do dzieła, i jeżeli ten głupi stary nie da mi panny z posagiem, to ja sobie wezmę posag bez panny... Jabym nawet wolał w każdym razie dostać posag bez panny, bo panna brzydka jak nieszczęście, tylko że na to trzeba cierpliwości przez parę lat, a posag z panną możnaby mieć daleko prędzej i zaraz nim spekulować.

Nie odwołując Michasz przystąpił do układania szczegółowego planu swego romantyczno-spekulacyjnego przedsięwzięcia.

— Przedewszystkiem — planował sobie — panna musi się we mnie zakochać. Bez zakochania poszłaby za chrześcijanina, ale ja jestem konfessionlos, ona wychowana w przesądach, mogłaby mieć do mnie abominację. Ażeby się ona zakochała, to ja muszę jakie bohaterstwo dla niej zrobić.

I zadumał się znowu nad tem, jakieby bohaterstwo popełnić dla panny ldy.

Był tego dnia obfitym w pomysły i nim pięć minut upłynął wykrzyknął:

— Ich hab's, ich hab's — to będzie paradne!... doskonałe!... tego jeszcze żaden Roman-schreiber nie wymyślił!... Michasz, ja tobie daję słowo, że gdybym nie był tobą, to chciałbym tobą być... du hast den Kopf.

Po chwili przecież skrzywił się jakby co kwaśnego ukąsił i rzekł z przestachem:

— Tausend Teufel!... jeśli ten stary gazety czyta, to się wszystko nie zdało na nic.

Spełnienie planu należało zatem odłożyć aż do chwili przekonania się czy pan Cyprjan Szczurlata ma zamiłowanie w lekturze pism periodycznych.

Sprawdzenie tej okoliczności nie było trudnem. Michasz posłał do pana Szczurlaty jednego z wymownych i zręcznych faktorów, który się przedstawił jako handlarz makulatury i ofiarował za nią bajeczną cenę po 20 centów za funt wiedeński.

Pan Cyprjan usłyszawszy taką ofertę zgromadził ze wszystkich kątów wszelkie zużytki i śeinki papierowe jakie mógł znaleźć. Było tego półczwarta funta.

— Razem za siedemdziesiąt centów, — rzekł faktor, — nu, a gazet tu u pana nie ma... Gazety to większe arkusze, ja po trzydzieści centów za funt zapłacę...

Stary skąpiec za taką cenę byłby sprzedał rodzoną babkę, można mu więc było uwierzyć, gdy się zaklął, że żadnej gazety nie prenumeruje bo szkoda pieniędzy i nie czyta nawet pożyczanych, bo w dzień nie ma czasu, wieczorem światła szkoda, zaś nazajutrz rano wiadomości już są przestarzałe i zajmować się niemi nie warta.

Gdy faktor tę wiadomość zakomunikował Michaszowi, Michasz odetchnął. Planowi jego nie już nie stało na zawadzie i wykonanie nastąpiło niebawem.

V.

Ażeby zrobić bohaterstwo Michasz potrzebował pomocnika, czemu się dziwić nie należy, bo najznakomitsi nawet kuglarze do wykonywania swoich sztuk magicznych używać zwykli pomocników.

Na pomocnika takiego wybrał sobie Michasz pewnego młodego hrabiego, imieniem Antosia, którego nazwijmy Modzickim, bo się zawsze modnie ubierał i był najzłocistszym w złotej młodzieży.

Hr. Antos był ex-konkurentem panny Idy, z następczenia Michasza, z kąd już samo przez się wynika że był Michasza wielokrotnym dłużnikiem i z wypłatą połowy procentów wielce zalegał.

Michasz pospieszył do niego.

— Słuchaj, hrabio Antosiu, — rzekł z poufałością do której doszedł drogą pobłażliwości wiarycielskiej, — ile ty mi jesteś winien?..

— Une bagatelle — 2700 zfr.

— A procentu?

— Trzysta reńskich...

— No ty hrabia Antosz masz dobrą pamięć... wiesz, ja dziś w dobrym humorze... ja tobie cały ten procent bonifikuję, — między przyjaciółmi nie powinno być procentu...

— Nie chcę, — odrzekł hr. Antos z dumą.

— No, nie chcę?... co to nie chcę? dlaczego nie chcę?

— Bo jak przyjmę to powiesz, że między „przyjaciółmi“ i długów być nie powinno, i zażadasz żebym oddał kapitał, a ja teraz nie mam pieniędzy...

— Ty źle się domyśliłeś, hrabio Antoszu, ja nie chcę od ciebie kapitału, ja wiem że ty zawsze nie masz pieniędzy, ja ci jeszcze 1300 zfr. dopozyczę... bez procentu... dasz mi tylko weksel razem na 5000, a zapłacisz jak po ojcu weźmiesz majątek... Zgoda?...

— Dziwny jesteś — jeszcze się pytasz!.. Ale cóż mam zrobić za to?..

— Une bagatelle, jak sam powiedziałeś hrabio Antoszu, pójdiesz ze mną na obiad.. będziemy jedli jak dwaj przyjaciele u George'a.

— Tylko tyle...

— Będziemy rozmawiali o różnych rzeczach i ty powiesz, ale głośno, tak żeby wszyscy słyszeli, że panna Ida, córka tego starego Szczurlaty jest brzydka jak cygański djabeł... ja tobie za to nawymyślę, ty mnie wyzwiesz na pojedynek i jutro rano będziemy się strzelali...

— A jeśli cię zabiję?

— Nie bój się nie... już ja sam będę myślał o pistoletach.

Hr. Antos przystał na wszystko, czego mu za złe brać nie należy, nie ma bowiem złotego młodzieńca, któryby się na podobny układ nie zgodził, za daleko skromniejszym nawet wynagrodzeniem, niż to które tutaj wspaniałomyślnie ofiarował Michasz.

VI.

Gdyby cała scena u George'a odbyła się dokładnie według ułożonego programu, nie mielibyśmy potrzeby jej opisywać, ale że zaszły pewne urozmaicenia, więc opis staje się niezbędnym.

Pójdziemy jednak w ślad Michasza i będziemy wspaniałomyślni, wszelkie zbyteczne szczegóły bonifikujemy czytelnikom, toby więc pragnął wiedzieć np. co jedzono i z jakim apetytem, musi szperać po innych źródłach historycznych.

Hr. Antos dał dowód wysokiej inteligencji, okazał że nie potrzebuje zadanej lekcji uczyć się na pamięć, ale że ją bierze na rozum.

Nie powiedział, że panna Ida Szczurlatówna jest brzydka jak cygański djabeł, ale rzekł z przyzwrotną powagą, że mógłby swoim słowem zaręczyć, iż cygański djabeł nie jest z pewnością brzydszy od panny Idy.

Na to zerwał się Michasz i z doskonale odegranym oburzeniem zawołał:

— Ty, hrabio Antosz, zaraz odwołaj coś powiedział i przeprosz mnie, bo ja nie dam nic mówić na pannę Idę... to jest szlachetna i piękna osoba, zaraz odwołaj!

— Ani myślę, — odparł hr. Modzicki z angielską flegmą.

— Ani myślisz? zapienił się Michasz, — ani myślisz? no to ja tobie powiem, hrabio Antoszu, że ty jesteś... z przeproszeniem... wielka szwinia!

Angielska flegma opuściła w tej chwili hr. Antosza. Zerwał się i uderzył Michasza w twarz całą siłą muszkułów swojej arostrykatycznej prawicy.

Michasz wydał charakterystyczny wykrzyknik, — po usłyszeniu którego każdyby przysiągł że jest on prawym synem Izraela a nie cywilizowanym konfessionslosem i upadłszy na krzesło zakrył sobie obydwoma dłońmi oblicze.

Mało kto jednak słyszał ten wykrzyknik, bo wszyscy obecni wybiegli z sali, wiedząc że takie sprawy kończą się w naszych czasach najczęściej przed kratkami sądowymi i nie mając ochoty figurować na liście świadków.

Dwaj antagoniści zostali sami.

— Hrabio Antosz, rzekł wówczas Michasz, — co ty zrobił?... das war über das Programm.

— To nic, to nic, — odpowiedział złoty młodzieniec, przygryzając sobie wargi — to tylko dla większego prawdopodobieństwa.

— No, to ty mógł uderzyć, ale po co tak z całej siły? Mnie twarz napuchnie...

— Przemywaj wodą gulardową — tymczasem

do widzenia... przyprowadź z sobą sekundantów, ja wezmę moich — umawiać się z sobą nie potrzebuja... chyba dla formy...

To powiedziawszy hrabia wyszedł, Michasz zadzwonił i zażądał papieru i atramentu.

W chwilę potem garson z restauracji niósł do panny Idy następujący, pierwszy w jej życiu billet doux.

Pani! Madame! Mademoiselle!

Wybacz mi Pani śmiałość, ale umarłym to wszystko wolno... tout est permis à ceux qui n'existent plus und ich bin todt!...

Ja Ciebie kochałem, panno Ido, ja Ciebie kocham. I love you, je vous aime, ich liebe Sie!... Za życia mojego jabym się nigdy nie ośmielił zadeklarować moją miłość ani Tobie Pani ani Twojemu Ojcu... weil Sie, mein Fraulein, Toi, mon idole, Pani mnie byś nigdy nie chciała, bo Panią wychowano w przesadach, a ja jestem confessionslos... ale po śmierci to ja Pani powiedzieć mogę — je vous aime, my dear lady, ich liebe Sie! Ja nie mogłem żyć dla Pani, mais je meurs? avec plaisir pour vous, ich sterbe mit Vergnügen, ma parole d'honneur!...

Niech Panią nie dziwi l'incohérence de cette lettre... ja stoję vis-a-vis śmierci kiedy to piszę, ale ja nie chcę umrzeć, żeby Pani nie wiedziała że ja umarł na Pani conto. Dziś u George'a hrabia Antoś pozwolił sobie insultować Panią, więc ja jego insultowałem a on znów mnie insultował i jutro... Zegnam Cię, süsser Engel, ich bin todt... westchnij za mną... essayez une larme... ale nie módl się Pani za mnie, weil ich ein confessionsloser bin.

Ihr stiller Vereherer
Michał Goldfresser.

List ten był zapieczętowany czarnym lakiem, którego garson na poczekaniu z poblizkiego składu przynieść musiał.

VII.

Panna Ida Szczurlatówna była w niesłychanej rozpacz. Otrzymała list będący najlepszym dowodem, że ci którzy kochają w chwili przedśmiertnej wzlatają na szczyt wieży Babel i tam mięszają się im języki... Dowiedziała się, że jest przedmiotem miłości, na którą serce jej byłoby kamieniem gdyby nie odpowiedziało natychmiast, ale dowiedziała się zarazem że ten który ją wybrał pomiędzy wszystkimi jest już wykreślony z listy żyjących.

Rozpacz panny Idy nie próbujemy opisywać. Małą jej próbkę da ta okoliczność, że po odczytaniu dziesięciokrotnem listu, co jej zajęło zaledwie godzinę, natychmiast przywdziała wdowie szaty. Wzrok najbystrzejszy nie zdołałby na niej dostrzedz najmniejszego białego strzpeka.

Czytelnik wyobrazi sobie łatwo jej przyjemne zdziwienie, gdy nazajutrz odwiedził ją człowiek młody, o wschodnich rysach twarzy, charaktery-

stycznym nosie i jeszcze charakterystyczniejszych czarnych włosach, blade bardzo, z nabrzmiałym cokolwiek prawym policzkiem i prawą ręką na temblaku, i gdy ten młodzieniec odezwał się do niej: — Mademoiselle, madame, pani, jestem Michał Goldfresser.

— Pan żyjesz! — zawołała panna Ida padając w jego objęcia.

— Żyję i przyszedłem przeprosić panią, żem jej tyle strachu narobił. Ten hrabia Antosz, on umie insultować kobiety, ale on nie umie zabijać tych co w ich obronie śmiało występują... Przeszelił mi tylko ręką na wylot mit zwei Kugeln... aber... dla Pani to mi zawsze przyjemnie, że moja ręka jest teraz jak sito...

— Ah! panie Goldfresser... — zawołała panna Ida, i dla mnie jest to rozkosz, że pańska ręka podziurawiona dla mnie!...

Od tej chwili Michasz rozgospodarował się na serjo w sercu panny Idy. Kochał ją strasznie a ona przebaczyła mu, że był confessionslos, bo po takim bohaterstwie byłaby chyba tygrysią, gdyby mu to jeszcze miała za złe.

W tydzień oświadczył się ojcu, ojciec zaśpiewał mu zwykłą piosnkę.

— To szkoda, — rzekł, — mój majątek nie wystarczy na utrzymanie żony... lecz będę czekał i będę się dorabiał... proszę tylko o pozwolenie bywania i...

— I o co jeszcze?...

— Żeby mi pan dobrodziej pokazał, że pan ma rzeczywiście pieniądze, bo zdarza się czasami...

Pan Cyprjan nie uraził się tą gotowością, zastrzegł sobie tylko, że gdy otworzy kasę będzie trzymał rewolwer w ręku, czem znowu nie uraził się Michasz.

W takich warunkach ukazało się jego pożądanym spojrzeniem wewnątrz kasy ogniotrwałej pana Cyprjana i przekonał się, że tam są rzeczywiście listy zastawne i rulony złota skazane na długie więzienie.

Ilość listów zastawnych mógł nawet przelotnie obliczyć.

Po obejrzeniu i zamknięciu kasy poszedł do panny Idy.

— Cóż? — zapytała tłumiąc rączkami serce, aby nie było zbyt gwałtownie.

— Ha cóż! Votre père est cruel... ale to nic... będę czekał... ale pod warunkiem...

— Pod jakim?

— Musisz się pani dowiedzieć numerów tych listów zastawnych, które tam są w kasie...

— Dla czego?

— Bo ojciec umierając mógłby w ziemi zakopać i wtedy daremnie byśmy czekali...

— A czemuż pan tego nie mówiłeś odrazu... ja przecież mam te numera.

To mówiąc panna Ida wyjęła z za gorsa

szkaplerz, rozpruła go z gwałtownym pośpiechem i wręczyła kochankowi karteczkę.

Michasz śpiesznie pochwycił jej prawą ręką, władając nią tak śmiało, jak gdyby nie była podziurawiona jak sito.

VIII.

Od tego czasu przez lat parę Michasz był wiernym konkurentem panny Idy. Bywał w ich domu codzień, romansował z nią, aż schła biedaczka. Jemu jednakże miłość nie nie szkodziła a podziurawiona ręka zagoiła się bardzo prędko.

W pewnych epokach Michasz ile razy przyszedł dopytywał się zawsze czy nie ma w domu jakiej gazety, i naturalnie odebrał odpowiedź odmowną.

Nie wiemy jaki w tem miał interes, chociaż starannie przeglądaliśmy dzienniki odnoszące się do tych epok. Nie znaleźliśmy w nich nic szczególnego oprócz ogłoszenia Dyrekcji Towarzystwa kredytowego o zagubionych listach zastawnych na bardzo znaczną sumę. Stratę miał ponieść jakiś obywatel mieszkający w Berlinie. Dyrekcja ogłaszała, że gdyby się nikt z temi listami w ciągu roku nie zgłosił, poszukującemu wydane zostaną duplikaty wraz z zaległemi kuponami.

Po upływie półtora roku mniej więcej Michasz dał się słyszeć w kilku miejscach, że spadł na niego znaczny spadek z Berlina, ale starał się, żeby wiadomość o tem nie doszła do panny Idy. Wkrótce potem wypadło mu rzeczywiście wyjechać do Berlina i rzekł do swego ideału:

— Pani! musimy się rozstać...

Panna Ida czuła, że z niej życie ucieka.

— Cóż ze mną będzie? — rzekła, — opuszczasz mnie?

— Za dziesięć lat powrócę!... czuję że prędzej niczego się nie dorobię..

— Dziesięć lat czekać! — jęknęła.

— Aniele mój! jeśli nie chcesz, dam ci męża który się z tobą zaraz ożeni...

Panna Ida zarumieniała się i zawahała ale tylko przez chwilę, potem rzekła:

— Kogóż?

— Hrabiego Antosia Modzickiego...

— Tego który mnie insultował publicznie?

— Tego samego... niech się żeni za pokutę...

Michasz nie potrzebował długiej używać wymowy, panna Ida przystała na zastępcę.

Tegoż dnia jeszcze w hotelu George'a jakiś doktor zagraniczny, izraelskiego pochodzenia, głośnej reputacji, jak się później pokazało berlińczyk skuźynowany z Michasiem, założył się z hr. Antosiem o 2000 złr. że stary Szczurlata czterech miesięcy nie pożyje i złożył kwotę zakładową w trzecie ręce.

W cztery tygodnie później panna Ida została hr. Modzicką, albowiem hr. Antosia nie odstraszył warunek kładziony przez ojca.

Michasz zatem dotrzymał pannie Idzie słowa i dał jej za siebie zastępcę, — musiał dobrze uciec otrzymany nad program policzek, skoro go tak długo hr. Antosowi pamiętał.

W terminie zakładowym hr. Antos otrzymał 2000 złr. wygrane od doktora, a stary Szczurlata żył sobie ciągle i był zdrow jak rydz, przysięgał zięciowi że jako wegetarianin sto lat żyć będzie i namawiał go także do wegetarianizmu co hr. Antosia do ostatniej przywodziło wściekłości.

Pan Cyprjan stu lat nie dożył, ale żył jeszcze lat dziesięć, poczem umarł, zapomniawszy powiedzieć zięciowi na jakie słowo zamknął kasę ogniotrwałą.

Musiano ją odbijać, co nie mało czasu zabrało. Spadek okazał się bardzo znaczny, w piątej tylko części w gotówce, w czterech piątych w listach zastawnych. Gdy jednak hr. Antos chciał te listy rozmiąć, zamknięto go do kozy i wytoczono mu proces, którego rezultatem było wprawdzie niewinnienie, ale i rozczarowanie. Listy zastawne nie miały żadnej wartości, bo na ich miejsce już przed kilkunastu laty prawne duplikaty wydano. Hr. Antosowi pozostała tylko moralna nauka, że kto gazet nie czytuje może czasem stracić miliony.

Poszukiwania robione w Berlinie celem odkrycia owego obywatela, który żądał wydania duplikatów, jak się łatwo domyślić, doprowadziły tylko do wniosku, że ów obywatel działać musiał pod zmyślonem nazwiskiem.

Hr. Antos ciężko przechorował to przejście.

Omikron,

(Fantazja przy papierosie).

Czemby tu być, czemu tu być?
 Aby na ziemi przyjemnie żyć!
 Poeta chciałby być kwiatkiem,
 Skąpiec radby przypadkiem
 Wygrać wielki los,
 Pieniędzy mieć trzos,
 Bo wolałby zostać już centyguldenem.
 Niż centyfolią lub rododendrenem.
 Czemby tu być, czemu tu być?
 Aby na ziemi przyjemnie żyć!
 Księdzem—wieczne panieństwo,
 Mężem—możliwe wdowieństwo,
 Generał—zginie na wojnie,
 Bankier—nie spi spokojnie,
 Na redaktora
 Masz prokuratora;
 Na każdy stan, ho! ho!...
 Znajdzie się jakieś lichoo...
 Czemu tu być, ach czemu być?
 Aby na ziemi przyjemnie żyć!
 Mówiąc otwarcie... (może to brzydko)
 Ale już jabym chciał zostać nitką!
 Pocieszmem to pewnie nazwiciem życzeniem;
 Za pozwoleniem!!!
 Czytelnik niechaj wybaczy,
 Lecz rzecz ta tak się tłómaczy:
 Mną by uszyły czepeczek —
 Toż pieściłbym główkę;
 Chcąc być bliżej serduszka —
 Wpiłbym się w sznurówkę.
 Ze mnie by tkano pończoszki, podwiązki
 I mną by szyto strój wolny i wąski,
 Pierwszą w każdym rządzie
 Ja zawsze i wszędzie,
 Bo u takiej nitki
 Rozumek nie płytki.
 Gdybym tylko ujrzał panienkę młodzieuchną,
 Stałbym się czempredzej nitczką bieluchną,
 Zwinąłbym się w kłębek,
 Skoczył pod obrąbek,
 Nawłóklbym się w uszko...
 Szyjże teraz duszko!
 Panienska by szyła,
 Biedy nabroiła;
 Bo o takiej koszulce
 (Wstyd mówić matulce),
 Lecz bardzo przyjemnie!
 Wszystko to przezemnie,
 Bo niteczka
 Hultajeczka
 Od brzegu do brzegu
 Obrąbkami biega,
 Od końca do końca
 Pieści, całuje bez końca!...
 Ale niechnoby jaka
 Stara baba brzydka
 Pochwyliła junaka...
 Cóżby na to nitka?
 Nitka by się splątała,
 Baba by się zgniewała,
 Zachorowała
 I umarła na dobitek!
 Dla świata ztąd nowy pożytek.
 Aby więc tedy przyjemnie żyć,
 Chciałbym jedynie nitczką być!

— No — upić się raz, dwa razy — to się może
 wszędzie zdarzyć — ale być pijanym trzy dni i trzy nocy
 — to już trzeba takiego społeczeństwa, jak nasze.

CZERWONA ZBRODNIA

czyli

Noc szatańska

POWIEŚĆ KRYMINALNA

poświęcona lubownikom powieści E. Gaboriau
 i Ponson du Terrail.

Rozdział I.

Była noc.

Gęste chmury zalegiły horyzont i zniżały ku
 ziemi, jakby ją chciały pochłoniąć.

Wicher wyl przeraźliwie. Na ulicach przed-
 mieść Cracheface było cicho, ciemno i głucho jak
 w grobie. Patrole nocne pochowały się, żaden pies
 nie śmiał wyjrzeć z budy.

A przecież gdyby ktoś wyjrzał oknem z ka-
 mienicy pod numerem 40. przy ulicy Świętego
 Fanfaronu, ujrzałby po drugiej stronie tej ulicy na
 skrajnie jakąś czarną ruszającą się masę.

Był to człowiek.

Rozdział II.

Nieznajomy posuwał się zwolna ulicą Świę-
 tego Fanfaronu. Owinięty był czarnym płaszczem,
 na głowie miał kapelusz głęboko wsunięty na
 czoło.

Uszedłszy kilka kroków, obejrzał się w koło i nastawił ucho.

Było pusto i głucho. Od czasu do czasu fala wichru własnym jękiem przerywała ciszę.

Ruszył dalej i znów się zatrzymał.

Gdyby ktoś w tej chwili zapalił pod nosem nieznanego zapalną, przeraziłby się złowrogim wyrazem jego twarzy.

Na tej twarzy napisano było: Tu nie dostanie litości.

Rozdział III.

Tak idąc i zatrzymując się doszedł do niskiego domku, na którym wisiał szyld z napisem: *pod przyjemną ropuchą.*

Nieznamy obejrzał się i z lekka zapukał do drzwi. Mileczenie. Nad głową tylko wiatr mu zajęczał, poruszając wiszącą blachę i wydobywając z niej emętarne dźwięki.

Znowu się obejrzał i znowu zapukał, tym razem już silniej.

Niebawem dał się słyszeć szelest sukni i skrzywienie rygla; drzwi się otwarły.

Nieznamy wszedł.

Na zegarze wieżowym wybiło pół do drugiej.

Rozdział IV.

— To ty Blondyno,? zapytał nieznamy wszedłszy do ciemnego korytarza.

— Ja, odpowiedziała zapytana zachrypłym głosem.

— Przygotowałeś wszystko?

— Przygotowałam.

Nieznamy i Blondyna szli po omacku ciemnym korytarzem. Gdy weszli do niewielkiej izby słabo oświetlonej w kominie stojącym kagankiem, nieznamy powiedział:

— Czuję pragnienie. Dasz mi wino?

— Białego?

Nie, nie chcę białego, daj mi czerwonego. Potrzeba mi dziś czerwonego!

— To mówiąc roześmiał się okropnie.

Rozdział V.

Nieznamy wypiwszy cztery litry wina czerwonego, odsapnął. Blondyna patrzyła nań z uwielbieniem.

— Będiesz miał dziś dużo pracy, zrobiła uwagę.

— O! odrzekł nieznamy i nie więcej nie powiedział.

Na zegarze wieżowym wybiła druga godzina. Nieznamy wstał od stołu i zawinął się płaszczem.

— Czy już? zapytała Blondyna.

— Już, odpowiedział nieznamy.

Rozdział VI.

Przenieśmy się teraz w inne miejsce.

W willi Bertanville za miastem o tak późnej porze jeszcze się paliła lampa w sypialnym pokoju Berty.

Lampa stała na stole, stół stał pod szafą, a na szafie stały słoje z konfiturami.

Berta siedziała na kanapie, a u nóg jej spoczywał Armand.

Armand był bardzo blady, a Berta także była bardzo blada.

Na piecu Mirmidon drapał się do konfitur.

Rozdział VII.

Kto był Mirmidon?

Mirmidon nie był ani wężem, ani człowiekiem, ani ptakiem, ani owadem, ani wołem, ani osłem, Mirmidon był bowiem kotem.

Był to ulubieniec Berty.

Inne koty lubią myszy, ptaszki i mleko słodkie. Mirmidon lubił konfitury...

Pochodził on z starożytnej rodziny margrabiów de Carakas.

Rozdział VIII.

Armand całował ręce Berty.

— Ja kocham ciebie, powiedział.

— A ja ciebie kocham, odpowiedziała.

— Nie, ty mnie nie kochasz, bo gdybyś mnie kochała, tobys zemną zaraz uciekła.

Berta nie na to nie odpowiedziała, jakby się to do niej nie mówiło.

Po długiej chwili mileczenia spytała:

— Którędy?

— Przez okno, aniele moich myśli, ponieważ drzwi są na klucz zamknięte.

Kiedy Armand tych słów domawiał, stało się coś okropnego.

Nagły brzęk, stuk, huk, trzask i miauczenie.

Ktoś lampę zgasił i wywrócił.

Rozdział IX.

Nazajutrz dano znać do prefektury policji, iż w Bertanville popełniono straszliwe morderstwo.

Policja udała się natychmiast na miejsce zbrodni. Okropny widok uderzył jej oczy.

Na podłodze i stole stały wielkie kałuże czerwone, w których krew zsiadła bardzo przypominała konfitury.

Okno otwarte, wszystkie kosztowności zabrane, Berta zniknęła, ślady krwi...

Gdzie winowajca?

Koniec czerwonej zbrodni.

ROMEO.

Ze zbioru listów oryginalnych.

Jak bandyta nosił włosy,
Spał na ławie i z zapalem
Czczył ulicę, bluzy, kosy,
A zaś walczył z kapitałem.
A że człowiek chce niestety
Perjodycznie jeść śniadanie.
Więc choć plany miał Gambety,
Uczył grać na fortepianie.

Uczył Julję w wonnym maju
Marzyć, płakać przy Szopenie
W marmurowym ojca raju...
Miała renty i natchnienie,
Złote serce i dukaty,
Miała lica śnieżnej bieli,
Perły, heban i szkarłatny
Resztkę niech dośpiewa El...y

Barkarole i nokturny
On przelewał w serce młode,
Ale był jak ryś pochmurny,
Dziko głaskał rudą brodę,
Milczał srogo. Tylko czasem
Patrzył na nią jako zmija,
I drapieżnie szeptał basem
Pod wąsami: *Cara mia!*

Panna Julja siedzi drżąca,
Czuje rozkosz tego drzenia.
Lilje, róże do miesiąca
Posełają swe westchnienia.
Księżyc słyszał pieśń Juljety,
Pieśń miłości wielce starą:
„Co Montecch'y, Kapulety!
Ja cię kocham, *mio caro!*”

On bohater w walkach wielu,
Uczuł lawy żar pod skronią,
Gdy siedzącą we fotelu
Objąć zmierzał drzącą dłonią.
Lecz że miał tambura miarę,
Więc gdy swe przysięgi jęczał,
Zrobił z dumy swej ońarę,
Kłękał czule... I tak kłęczał.

W tem nadchodzi ojciec srogi,
Krew zawrzała, płoną lica.
„Donna Julja! wielkie bogi!
O kanalja! o ulica!”
Strzałą wybiegł trybun z sali,
Światnie wybiegł... On nie głupi,
Choć ma w boju pierś ze stali
I choć sieje zapach trupi!

Rano tyran przez Jagona
Pensję przesłał mu kwartalną.
Trybun zgrzytnął — z głębi łona
Całą partję kłął feudalną,
A choć serce było krwawe
Rzucił nawet ją z pamięci,
Wziął pieniądze, wziął buławę,
Wyszedł z domu... Coś się święci!

St...

Wielmożny Panie Dobrodzieju!

Pospieszam do Wielmożnego Pana Dobrodzieja z prośbą, aby mi przebaczyć raczył, że się ośmielałam zapytać, czy Wielmożny Pan Dobrodziej będzie tak łaskaw mi pozwolić udać się do Wielmożnego Pana Dobrodzieja w celu by Go najuprzejmiej zapewnić, iż niezego usilnie nie pragnę, jak tego ażeby był w możności okazać Wielmożnemu Panu, Dobrodziejowi jak niewymownie mnie cieszy, że los tyle mi sprzyja, iż mi szczęśliwą chwilę nadarza, która mi pozwala zapewnić Wielmożnego Pana Dobrodzieja, iż mi jest niemożliwem wyrazić uczucia, które przepelnia moje serce, gdy pomyślę, że dobroć Wielmożnego Pana Dobrodzieja mnie upoważnia cieszyć się nadzieją, iż Wielmożny Pan Dobrodziej jesteś przekonany jak głęboko czuję o ile wielką jest to dla mnie chlubą, że mogę mieć zaszczyt pisać się z wyrazem najgłębszego i najrzetelniejszego uszanowania

Wielmożnego Pana Dobrodzieja
najuniżeńszym i najposłuszniejszym
sługą N. N.

List pisany z gór przez pseudo-poetę.

Kochany przyjacielu!

Piszę w naiwnej chacie u stóp niebotycznej góry. Myśli moje prują niebo, a bicie serca harmonjuje z hukiem gromów, w echem szukam odpowiedzi — i znajduję. Cała przyroda stara się być ze mną w harmonji; niebo jasne jak moje oko, a słońce, ach to górskie słońce! jego promienie — to jasne jak moje zapały — długie jak moje improwizacje; boski i jeniałny wschód słońca górskiego to zupełnie jak chwila porodu mych myśli; tyle znajduję podobieństwa w tej wielkiej naturze do siebie, że z dumą wołam samotny posród skał nad wodospadem: naturo! ty mię rozumiesz, jam poeta; a wodospad szumi, pieni się i ryczy, jak ryczał lud grecki, kiedy witał zwycięzców olimpijskich.

Niebokłune sosny to istne gotyckie wieży naszych świątyń uczuciowych; my poeci nosimy w duszy naszej takie świątynie, a Stwórca dla siebie w górach kazał aniołom zbudować. A czy wiesz ty, co to naiwność ludu, tego ludu, dla którego my śpiewamy, który w nas przeczuwa swoich wodzów, swoich proroków i kapłanów? O ty nie wiesz co znaczy naiwność boska tego wielkiego ludu. Tu, między nim, czuję dopiero całą potęgę mej wyższości. Wy miejsy żebrazy duchowi — precz z moich myśli! ja teraz pan, wódz, król natury, ja poeta. Hej góry! moja myśl najdro-

bniejsza strzela dwa razy tak wysoko jak wasze szczyty, a łzy moje łączą się z każdą chmurą i każdym obłokiem, i spadają rosą na ziemię, z użyźniają niwy i całą ludzkość. Druhu mój! nie cierpię egzaltacji, ale kiedy pierś się piętrzy to trudno być zimnym. Porzuć te miejskie mury i gruzu — i spiesz tu, gdzie cię cała natura rozumie, gdzie cię góry pojmą, gdzie się niebo tobą cieszyć będzie. Przyjeżdżaj i przywieź funt tytoniu bo mi wyszedł.

Twój brat w duchu i w naturze

Amfrodyt.

List pisany z gór przez pana Bartłomieja z Pacajowic.

Droga Basiu!

Ot, kochana Basiu, nie masz po co tu przyjeżdżać, ja sam, gdybym się nie wstydził, to bym wrócił zaraz do Lwowa, ino mi wstydno przed panem Bazylim, co się i tak śmiał, że ja na pana choruję, taj wycieczkę na świeże powietrze robię. Całyj dzień łykam, taj łykam to świeże powietrze — taj tyle z tego, co człowiek głodny. Tu ani trafiki, a piwo u żyda, pożał się Bogu! więcej wody jak trunku prawdziwego. — Chłop z tobą za pan brat, nawet jeszeze kuniruje jednego, a każdy mocny jak dębina. A co ci tam mówią o górach, to nie wierz temu ani za grajear. Ot zwyczajnie góry, jak góry, kupa kamieni, taj drzewa. Jakiś tu się błaka — niedołęga, powiada że jest poeta, — i ciągiem śmieje się do tych gór taj oczy zawraca. i każe mnie się patrzeć na jakies kolory i dziwować się boskiej naturze. Ja się Panu Bogu nie dziwuję, nie takie góry by zrobił jakby chciał. Pod górami to jest dolina, taj tamtędy rzeka płynie, gdzie się za durno można kąpać. Ot i tyle dobrego. — Ino nie wiem peco ja tu przyjechał; powiedz panu Bazylemu, co mnie potrzebujesz, taj wołasz do miasta koniecznie, aby nie myślał, co ja sam po trzech dniach juz wrócił jak niepyszny. Ja tu dłużej nie wytrzymam, abo dostanę mankolję na świeżem powietrzu, — ja już wolę świeże piwo u Grunta. Jak chcę mieć góry, to pójde na wysoki zamek, taj tylko. Całuję cię pięknie twój

Bartłomiej.

Wyjętek z listu wiejskiej emancypantki.

Me chère!

.....! W nocy do późnej bardzo godziny dowodziłam Nisi, jaka ona głupia ze swoją

uczuciowością. Uczuciowość, to pierwszy krok do niewolnictwa, w jakim my zostajemy i z jakiego my koniecznie wyrwać się musimy. Ale — cóż chciałam ci powiedzieć? Aha już wiem. Komiczną miałam dziś scenę z panem Kazimierzem — niby moim narzeczonym; pocziwiec, dość smaczny na reprezentanta domu — ależ nudny swem kochaniem aż do rozpaczy. Opowiem Ci tę scenę komiczną. Rano, tak koło jedenastej. obudziłam się, zadzwoniłam na pokojowę, aby mi herbatę i papierosy przyniosła, i najspokojniej w świecie gwizdałam ulubioną mą aryjkę z Fausta. Mam najnowszą manię gwizdania rano. Po chwili ubrałam się — roztwieram okno, i widzę najbliższem drzewie wróbla. Chwytam za rewolwer, pal — a wiesz jak strzelam — wróbel zginął śmiercią niewinnego a poeta byłby powiedział: w kwiecie wieku. Ukęciłam nowego papierosa i wychodzę na werandę. Tam staje przedemną mój Pan Kazimierz, i rozradowany trzyma ubitego wróbla w reku.

— Pani powinszować strzału. Otóż zwierzyna. Byłem właśnie blisko okna pani, kiedyś pani tak trafnie strzeliła.

— A to z pana wyborny legawiec.

— Ach Pani! wołałbym być owym wróblem.

— Ach tę przyjemność zaraz Panu zrobię.

Pobiegłem do pokoju po rewolwer. Wróciwszy na werandę zmierzyłem w głowę a strzeliłam oczywiście tuż po nad głowę w powietrze. No, i czy uwierzysz kochana, pan Kazimierz rozdał się — kazał zaprządź i pojechał nie pożegnawszy mię. Ja zapaliłam papierosa nowego i oddałam się całej rozmyślaniom nad naszą wyższością. Z awanturki tej możesz zrobić przepyszną korespondencję do „Bluszczu“. Niezapomnij opisać sceny strzelania bardzo pompatycznie, to zrobi efekt. Cały ród męzki niech uczuje swoją niższość, a owe rozdaśanie się p. Kazimierza niech ich pokryje śmiesznością, na jaką zasługują.

A cóż z naszego projektu domu warjatów z miłości? Ciągłe o nim marzę. Bo też to myśl godna Ciebie i godna dzisiejszego wieku. Do widzenia.

Twoja cała

Lala

P. S. Mama moja nudzi mię teraz tą awanturką z wróblem i z p. Kazimierzem. Dziwne te matki nasze. One nigdy nas nie rozumieją. Pa! do widzenia.

Błada postać z mgły i głodu —
Był promienny jak anieli,
Jak szatany był ponury,
Był więc jako wieszcz narodu
W serafńskiej uczuć bieli
Wrogiem tłumu — i matury.

Na wysokim swem poddaszu
Siedział z muzą swą siarczystą,
Jęcząc wstęp do poematu.
Gdy w tem wchodził lisim krokiem
Chudy, lisy pan Mefisto,
Praktykant od magistratu.

„Wiedź mię“, rzecze mistrz emfazy,
„Wiedź Mefisto! Ja chcę ludzi!
Ja chcę walki i wawrzynu!
Chce im wrzasnąć, że są piązy,
Może wieszczy głos ich zbudzi —
Ja ich zbudzę! Czynu! czynu!

„Ależ druhu“, rzekł Mefisto,
„Jesteś zda-się całkiem gołym!
Bez pieniędzy wieszczów żądze
Są ironją wiekiustą!
Więc gdy chcesz być apostołem,
Przemień frak swój na pieniądze!“

Jak Nioba wśród boleści
Zadrgał wieszcz... Lecz w dumnej
wzgardzie
Przyjął wreszcie propozycję,
I jak Farys mknął po mieście —
Karły z drogi! — i w lombardzie
Zkazał frak swój na banicję...

Uśmiechnięty, lekkim krokiem
Poszedł w półświat dymu-gazu,
Za nim ciągną ludzie marni,
Którym on ma być prorokiem
Pełnym siły i wyrazu.
Zaszedł śmiało do kawiarni.

Gretchen twarzą promienistą
Uśmiechała się tak lubo,
Gdy wieszcz śpiewał przy herbacie.
A zaś imci pan Mefisto
Gruchał czule z Martą grubą
Przy koniaku aromacie.

I do rana deklamował
Prorok nasz w wybrańców mowie,
Wszyscy byli uniesieni!
A gdy ranek świat całował,
Pełno było w wieszczu głowie,
Próżno było zaś w kieszeni!

Spiąc na wążem swem posłaniu,
Jenjusz śnił o nocnej swadzie,
Ponczu, wierszach i koniaku,
Śnił o Gretchen i kochaniu,
I o czarnej druha zdradzie,
I o czarnym swoim fraku...

„Własność kradzieżą“ — tak Pan Prudhon pisze;
Czy myśl tę ukradł? niewiem i nie słyszę, —
Zda się, że myśl ta jego jest własnością,
Której słuszności bronił z zaciętością.

Pewniejsza jednak, że własność — to praca;
Z pracy powstając, hojnie jej odpłaca —
Darem też bywa natury — jak: zdrowie,
Przydługie uszy, albo olej w głowie.

Z tych, własność jedna z dawna w poniewierce,
Jeszcze przed „krachem“ niżej pari: serce,
Nienotowana dziś wcale na bursie,
Bodajby kiedyś podniosła się w kursie!

Sześcioletni polityk.

Matka: Znowu dostałeś złą notę w szkole, aj Antosiu, źle się sprawujesz.

Antoś: Kiedybo, Mamo, ja się z panem profesorem nie mogę zgodzić — ja mam zupełnie inne przekonanie polityczne.

przyszłej kandydatki do stopnia doktora medycyny
chirurgji i t. d.

O ty, dla której szybciej niż w embrjonach
Grzmi „ictus cordis“ w mej „piersiowej jamie“,
Pozwól, niech Tobie z lutni po Amfjonach,
Odziedziczonej w melodyjnej gamie,
Zadzwni oda, pełna boskich żarów, —
Hymn — Twych zielonych godny okularów! —

Ni bym się ważył u Twych stóp „paluchów“
Składać trywialne sonety lub rond’y,
Boś Ty jest wyższą od poziomych duchów,
I wciągasz wszystko w zakres lupy, zondy,
I „ściśle biorąc“ widzisz li w miłości
„Fizjologicznej objaw konieczności! — —“

Tybyś wyśmiała mnie, gdybym banalnie
Rzekł, żeś „do jodły podobna z smukłości“, —
A więc powiedzieć muszę, że „normalnie
Są zbudowane Twe mięśnie i kości“; —
(Tyle rzec mogę „ab invisit“ — z góry,
Boś się wyrzekła — przesądów turniury.)

Tybyś wyśmiała mnie, gdybym — Twe usta
Chwalać — powiedział, że „są jak kalina“, —
Więc znając Twoje naukowe gusta,
Powiem, że „krasą ust Twych Hematyna,
Która zapewne — świadkiem Twoja cera —
Półsiódma od sta żelaza zawiera.“

Więc też nie nazwę „ząbków Twych perłami“,
Stary kochanków powtarzając koran,
Bo ty wiesz dobrze — mówiąc między nami —
Ze to nie perły, lecz „wapna fosforan,
Tkanka chrząstkowa, i trochę cement“,
I śmiałybyś się z mego komplementu.

Więc ci nie powiem ksieni Eskulapa,
Ze „dla Cię tylko me serce uderza“, —
Lecz muszę rzec już: „Serca mego kłapa
Dla Cię wciąż tlenem treść moją odświeża,
Pędząc krwi ciała mej miłością żarne
Przez płuca w żyły — w klatki kapilarne! —

Ni ci też powiem, że „o Tobie myślę
Ciągłe, — żeś całą mi zabrała duszę“, —
Lecz wiedząc jak Ty wyrażasz się „ściśle“,
Także o większą „ściśłość“ się pokuszę,
Mówiąc, że „świeci w idealnym blasku
Obraz Twój wryty — w mym mózgowym piasku!“

Ani też wiecznych, dogrobowych ślubów“
Robić nie będę Tobie — o kochana! —
Bobyś się śmiała z tych smalonych dubów.
Wiedząc co znaczy „pierwiastków wymiana“,
I że „na starość z ciepłika ubytkiem
I miłość z serca odlatuje z kwitkiem!“

Niechaj więc Wasza Uczoność nie sarka,
Ze, ku Jej chwale te spiewając hymny,
Nie mogę roztląć, jak Tass lub Petrarcka,
W niebiański płomień mowy nauk zimnej,
Lecz zechce zważyć, że w obliczu zondy
Miłość i zapal — to tylko przesady!

Okropne dolegliwości lwowskie.

(Spisane przez malkonenta.)

— Wierzycciele ciągle jeszcze żądają zwrotu
swoich pieniędzy

— Kto nie ma majątku, musi pracować,
aby żyć.

— Kto ma 300 złr. dochodu rocznego, nie
nie może trzymać koni i powozu.

— W restauracjach lwowskich można wpraw-
dzie jeść dobrze, ale trzeba płacić gotówką, jeśli
się nie ma kredytu.

— Podczas deszczu, kto niechce zmoknąć,
musi mieć parasol.

Ilustracja do klasyków polskich.

(Tenor w pustym teatrze):

Samotność! — Cóż po ludziach czym śpiewak dla
ludzi? Gdzie człowiek, co z mej pieśni całą myśl wysłu-
cha? .....

Nie traćmy czasu!

No no, nie nudźcie próżno, mój bracie,
Głupiem gadaniem o tej oświacie.
Po co oświata? — Wnet byście woły
Chcieli posyłać także do szkoły.
Niech ich tam z temi szkołami trzysta...
Nie traćmy czasu i grajmy w wista!

Ot, polityka znów na stół wchodzi,
Daj polityce pokój dobrodziej,
Niech kto ma dużo czasu — kto inny
Gada o sejmie, ustawie gminnej,
Ankietach, wiecach i et cetera....
Nie traćmy czasu — grajmy w prefera.

Ot masz ich, poszli — w pole do jarki,
Małoż przez tydzień im gospodarki?
Jeszcze w niedzielę chce im się gadać.
Dwóch nas zostało — więc proszę siadać,
Nie traśmy czasu próżno niestety!
Wyrznijmy panie partję pikietę.

Ba i ten poszedł, by bawić damy,
My na te głupstwa czasu nie mamy.
Paplać z francuska, muzyki słuchać,
I czułe słówka kobietom gruchać,
Na djabła zda się. — Więc wiem co zrobię,
Pasyjansika pociągnę sobie.

Vademecum nowego szlachica galicyjskiego.

Polityka = głupstwo.
Dziennikarstwo = szelmstwo.
Literatura = wykpięgroz.
Zbiorowa gmina = komuna paryska.
Szkoła = zbytek.
Ojczyzna = 1000 morgów oraniny.
Polska = temat do toastu.
Poeta = darmojad
Oświata ludu = nieszczęście i gradobicie.
Zaprowadzenie kijów = ratunek społeczeństwa.
Spłata długa na termin = rabunek.
Składka na oświatę = kradzież.
Uczony = fanfaron.
Postęp = łajdactwo.
Książka = wyrzucony grosz.
Propinacja = jedyna racja.
Zniesienie propinacji = koniec świata.

Memento mementote.

*Pamiętaj człowiecze, że z każdą wiosną sta-
jesz się o rok starszy — i coraz większe podatki
płacić będziesz!*

*Człowiecze pamiętaj, że marzenia wiosenne są
rzeczą niepraktyczną, bilansów bankowych nie czytaj
przeto nigdy.*

*Pamiętaj człowiecze, że na stu ludzi zaledwie
jeden znajdzie się rozumny, przemawiaj jednakowoż
tak, jakbyś ty sam był owym jedynym rozumnym.*

*Człowiecze pamiętaj, że chcąc być czystym,
musisz drugich oczernić, bo punkt biały tylko na
czarnem tle robi efekt należyty.*

*Pamiętaj człowiecze, że wiele jeszcze oświa-
ty potrzeba, zanim zabobon zniknie, czytaj przeto
pilnie „Przegląd lwowski.“*

*Człowiecze pamiętaj, że nigdy nie będziesz
głośnym politykiem lwowskim, jeżeliś się w życiu
swem czego uczył.*

*Pamiętaj człowiecze, że zdrowy żołądek jest
pierwszym warunkiem szczęścia, unikaj więc pre-
lekcyj o emancypacji kobiet.*

*Człowiecze pamiętaj, że nie ma nic złego,
coby na dobre nie wyszło, więc niech cię nie
martwi, jeżeli w Galicji o tobie dobrze mówią.*

Z księgi mądrości.

Niebo i piekło są to dwaj bankierowie, na
których człowiek daje przekaz, nie mogąc go sam
zapłacić. Mówi bowiem: Niech Ci Pan Bóg za-
płaci, alho: Niech cię Djabli wezmą!

Sprowadzaj swoich przyjaciół aż do schodów,
by się przekonać, że już odeszli.

Stojące wojska i bieżące długi nie są tak
straszne, jak bieżące wojska i stałe długi.

W młodości ma się za wiele serca, w sta-
rości za wiele rozumu, pieniędzy jednakowoż nie
ma się nigdy za wiele.

Kto nie skropił chleba łzami, nie będzie
miał apetytu.

Jeżeli kobietę kochasz nie żęł się z nią, al-
bowiem tej, którą kochasz, nie powinienes wyrzą-
dzać przykrości.

Złych cygar rychło się pozbywa, dobrych
jeszcze prędzej.

Małżeństwo jest uniwersytetem miłości, żona
miewa tam odczyty.

Jeżeli oczy twoje pocznieś zamykać, żona
twoja swoje pocznie otwierać.

— Słyszałeś Moszku, pan Abzdurkiewicz zastrzelił się?

— Nu co z tego? wun do siebie strzelał, a mnie zabił, wun mi był winien 500 ranesz, aj, waj!

Księżyc rozsiewa swe złoto,
Gwiazd otoczony milionem;
Dziewcze coś pisze z tęsknotą
W zaciszu osamotnionem.
Żrenica gorąca, żywa
Jak lśniąca iskry połyska,
Lica rumieńcem pokrywa
Nadzieja szczęścia już bliska.
Z gorączką piórem kołyszę;
Słowo za słowem ucieka....
Czy do kochanka list pisze
Co tęskni do niej z daleka?
Księżyc wśród nocnych spostrzeżeń
Nad miary rozciekawiony
Jakich list ten pełen zwierzeń
Od kochanki opuszczonej.
Do okna zajrzy nieśmieiele,
Nad pulchne zgnie się ramionka,
Czyta, pfe! na pisma czele:
„Poszukuje się małżonka“.....

Czem jest czas?

W Angliji jest czas — pieniądzem.
We Francji jest czas — odmianą.
W Niemczech jest czas — niszczycielem piwa.
We Włoszech jest czas — postępem.
W Polsce czas jest niczem — bo nikt czasu
nie ma, z prostej przyczyny, że nikt nie
nie robi.

A n i o ł i D j a b e ł .

W cichem mem życiu, w którym sobie radzę,
Zawsze najlepiej bez obcej pomocy,
Dwie sprzeczne siły, dwie przeciwne władze,
Niosą mi rady i we dnie i w nocy,
Jedną jest anioł, drugą ów przeklęty,
Djabeł w którego wiara mi osłabła,
A ja im: djable daj mi pokój święty,
A ty aniołku idź sobie do djabła.

Anioł mi swoje: modlisz się za mało,
Słabo obchodzisz uroczyste święta,
A djabeł swoje; co się z tobą stało,
Nie znasz co wino, i ładne dziewczęta; —
Ja tylko jedną rzecz ceniąc, mój spokój,
I ową ciszę, lecz ciszę jak w grobie,
Mówię do djabła: Daj mi święty pokój,
A ty aniołku idź do djabła sobie.

Anioł mi mówi: na co ci pieniądze,
Rozdaj je biednym, Bóg ci to odplaci.
A djabeł kusi: masz zmysły, masz żądze.
Kto na nie traci, ten tylko nie traci.
A ja powiadam tą prawdą przejęty,
Że tak czy owak, zawsze głupstwo zrobię,
Kochany djable daj mi pokój święty,
A ty aniołku idź do djabła sobie.

Gdy anioł mówi staraj się o niebo,
Djabeł mi rzece, masz niebo na ziemi.
A ja się rządząc rozsądku potrzebą,
Staram się tylko siłami całemi,
Żeby mój żywot bez tego zwicnięty,
Nie zbłąźnić całkiem w ciągłym z głupstwem próbie.
I djabłu mówię: Daj mi pokój święty,
A ty aniołku idź do djabła sobie.

KUZYNKA TERENIA.

(Nowelka.)

Nie wiem dlaczego, ale od chwili jak tylko zdałem egzamin dojrzałości i przestałem już być studentem, jakieś nowe nieznanne uczucie w piersi mej powstało. Świat zamknięty dotąd w ciasnych ścianach klasy — obawa o egzamin, surowa twarz ojca, wszystko to bujnej mej imaginacji stawało na przeszkodzie tak, iż po za historję, filozofję, grekę, łacinę, fizykę i wszystkie tym podobne nauki nie widziałem nic — a chociaż przeczuwałem dużo — to nie śmiałem przeczuć moich nigdy sprawdzić — ani doświadczyć.

Ale zato wracając z dobrymi świadectwami do domu na wakacje, ileż niepojętych i nieznanych pragnień zaczęło usta moje palić? ileż przed oczami snuć się zaczęło obrazów? ponętnych — uroczych — zachwycających — ileż w myślach, zamiarów, planów! — ile nadziei — a marzeń ile! — A czyż potrzebuje dodawać, iż wszystkie te zamiary i plany ścigały się do jednego przedmiotu... iż nadzieja cała zwracała się tylko w jedną stronę — iż marzenia snuły się jak nici pajęczce po ścianach, koło jednego tylko obrazu.

Tak! wyznaję — wyznaję otwarcie myśl moje całą; uczucia moje wszystkie — wszystkie pragnienia, jak promienie soczewki zbiegły się do jednego punktu!

A że miałem wtedy lat dziewiętnaście, nie trudno więc nikomu zgadnąć co było marzeń moich, pragnień i nadziei przedmiotem. Na nieszczęście w domu moich rodziców wszystkie okazy płci pięknej podobne były raczej do czarownicy z Makbeta niżeli do powiewnej i poetycznej Julji!... Trzeba było chyba mieć imaginację Don-Quichota. aby respektować pannę Kryspinę klucznicę Trymdynowiczównę — lub też już w końcu garderobianę Barbarę, wziąć za jakąkolwiek Dulcinę, a takiej magnacji wyznaję iż nie miałem. Ale co gorsza, dokoła w sąsiedztwie na przestrzeni mil kilka nie było żadnej młodej panienki, żadnej młodej rozwódki lub wdowy, a nawet żadnej młodej mężatki. O niedolo! nie było nikogo komu w ofercie mógłbym złożyć moje gorące uderzenia serca, mój zapal do nadzwyczajnych czynów i niemożliwych poświęceń! Byłem w rozpaczyle!... więc los okrutny rzucił mnie w tak prozaiczną okolicę, że nie zdołam wypełnić tych wszystkich marzeń, jakie tak prześlicznie snułem sobie w mej głowie... Więc nie znajduję żadnej, która się będzie

nazywać „ona“, dla której będę zbierał co dnia świeże po łąkach kwiaty, dla której będę przepisywał do albumu wiersze, dla której przy księżycu w nocy na czarnym koniu będę odbywał podróże. więc nie znajduję takiej, którą może, Bóg by dał iż szczęśliwym wypadkiem zdołałbym uratować naprzykład: z jakiego pożaru, wynieść omdlałą z płomieni — i tak nieprzytomną tulać do moich piersi, trzymając na moich rękach długo bardzo długo — aż się ocuci i wdzięcznem za poświęcenie odplaci spojrzeniem, a może nacyli usta koralowe... A możeby, tę „onę“ konie kiedy szczęśliwym zdarzeniem poniosły, a ja stojąc nad przepaścią rzucił się śmiało i konie jak rzymski zatrzymał gladiator, a „ona“ za czyn ten śmiały splaciłaby ofiarę wstążki odpiętej z gorsu, lub też uscisnieniem ręki... ah!... w marzeniach uscisnięcie ręki było mi zawsze miłsze i ponętniejsze... Ale niedość na tem; a ratunek na wodzie? — tu fale porywają łódkę — łódka się rozbija, ja w spienione odmęty wskakuję śmiało, porywam w pół... przy-ciskam, płynę — Ah!... trzymać ją tak w pół — chociaż w zimnej wodzie. — Ba! a gdyby pies wściekły?! wszak na wsi to możebne — stoje śmiało! mierzę, strzelam, zabijam — ona zemdlala, ja znów klęczę przy niej... Et! słowem miałem tyle pięknych planów i projektów, a tu na przekór do koła-wszędzie co wiesz, to albo stadło przygotowujące się do srebrnego wesela — albo wdowy, albo rodziny bez panienek, albo w końcu starsi lub młodzi kawalerowie — a tych nie lubilem najwięcej — gdyż nie wiem dlaczego nigdy z nimi porozumieć się nie mogłem i zachowanie się ich ze mną uważałem zawsze bardzo nieodpowiednie i nieprzyzwoite i niegrzeczne.

Zawód ten dziwną goryczą zaprawił pobyt mój na wakacjach — z dniem każdym traciłem humor, swobodę, wesołość, a nawet apetyt; nie mi nie smakowało, nawet potrawy uprzywilejowane, które dobra matka kazała co dnia na obiad dawać jadłem tylko półgębkiem... Co niedziw! byłym nieszczęśliwym — miałem życie zatrute zawodem — przychodziłem do przekonania, iż od pierwszych dni życia same ciernie i boleści wplatają się zawzięcie — iż wszędzie rozczarowanie i gorycz... Zamykałem się na strychu i czytałem Byrona. Chodziłem do lasu i wyszukiwałem najdziksze ustronia i tam siedząc po całych godzinach rozmyślałem nad marnością

ludzkiego żywota. Raz nawet w nocy poszedłem na cmentarz, ale już nie powtórzyłem tej wycieczki więcej, gdyż spotkałem był pod bramą pijanego dziada, który przestraszył mnie okropnie; na widok zataczającej się rozczuchranej brodatej postaci, szpik mi zamarzył w kościach — i dałem drapaka; na to wspomnienie jeszcze w tej chwili czuję pewne dreszcze. O na cmentarz w nocy od tego czasu już nie poszedłem nigdy i nie pójdę nigdy. Coraz więcej byłem smutny, zniechęcony — i wewnętrznie to usposobienie zaczęło się odbijać i na twarz; mizerniałem. Pierwsza spostrzegła to garderobiana Barbara, i raz wogrodzie spytała mnie o powód. Był wieczór, już zmrok nawet — głos jej wydał mi się dzwięczny, pełen wzruszenia, jakiegoś ukrytego uczucia — za troskliwość taką uczulem dziwną wdzięczność, usiadłem przy niej, rozmawialiśmy chwilę... Tymczasem na niebie wszedł księżyc — srebrne jego promienie, jak mówi Słowacki, migotały przez drzące listki stuletniej lipy, dokoła nas był zapach kwiatów i ten półcień tajemniczy co tak dziwnie na nerwy działa... Zauważałem już wtedy, że te wieczorne chwile były dla mnie najwięcej bolesne. Wieczorne cienie, światło księżyca, zapach kwiatów, długie aleje zakryte sklepieniami liści, samotne altanki... to wszystko najwięcej tęsknoty i goryczy wytwarzało w mem sercu; wtedy to czulem się najwięcej przez los skrzywdzonym, najwięcej nieszczęśliwym — wtedy to czulem jak samotność jest okropną i jak życie moje było bez słodyczy i uroku. — Słuchałem więc chętnie słów troskliwych Barbary, patrząc w okrągłą i pełną smutku twarz księżyca po której igrały lipowe gałązki i listki; bo jak wspominałem głos onej garderobiany był świeży, dzwięczny, a wydawał mi się słodki i spiewny — był to głos kobiety — głos dziewczyny — chociaż przekwitłej trochę i wiecznie cierpiącej na fluksję — i dlatego wiecznie podwiązanej szafranową chustką... Słuchałem jednak tego głosu, który miłym jakimś dzwiękiem odbijał mi się w sercu i do marzeń pociągał... i byłbym słuchał długo, gdyby nieprozaiczna jej uwaga abym się napił gorzkich ziółek, które mi pomogą. — Gorzkie ziółka!... gorzkie ziółka powtórzyłem z rozpaczą i uciekłem jak szalony — ha! — czyż mało dawało mi już życie goryczy!..

Wieczorem jednak dnia tego przy kolacji nadzieja wstąpiła w zboląłą duszę moję; przy rakach ojciec mój tajemniczo i z pewnemi aluzjami zapytywał matkę o otrzymane ostatnią pocztą listy i o dzień przyjazdu. Nie wymienił jednak kto miał przyjechać; z słów jednak rzuconych przypadkowo, domyślałem się, że spodziewanym gościem jest kobieta — kobieta która przyjeżdża z stron dalekich — i zabawi u nas czas jakiś... Na wieść tę krew kilka razy całą siłą uderzyła mi do twarzy... drzałem z ciekawości i radości, chciałem zapytać — a nieśmiałem niepokoju mego zdradzić... i niezwykle

jakieś błogie uczucie zaczęło do serca mego wstępować — czulem iż jakaś ważna zbliża się dla mnie chwila, w której marzenia moje może przestaną być marzeniami.

Po kolacji — kiedy ojciec chodząc na około stołu wydawał ekonomowi dyspozycję na dzień następny, ja ukląkłem u nóg matki i starałem się wszystkimi sposobami wybać, i wywiedzieć się bliżej o tym spodziewanym gościu. — Zrazu matka zbywała mnie żartami i półsłówkami, lecz naglona prośbami powiedziała mi pod wielkim sekretem, iż tym spodziewanym gościem jest kuzynka Terenia która przyjeżdża aż z pod Krakowa i poleciła mi jak najostrożniej, abym przed nikim nie powiedział nigdy iż przyjazd jej jest ułożony i spodziewany, lecz przeciwnie, abym powtarzał wszystkim iż Terenia przyjechała do nas przypadkiem i niespodziewanie... Na polecenia te nie zwracałem zrazu uwagi, gdyż byłem szczęśliwy, uradowany, wybiegłem co prędzej na ogród do lipowej alei — i do księżyca co przez ten czas wypłynął na niebiosa... W piersi mojej wrzały uczucia, kłębiły się tysiączne wrażenia — i nadzieja. Terenia, kuzynka Terenia, powtarzałem ciągle — i przed moimi oczyma przesuwiała się jak przez mgłę postać jasnej blondynki o dużych niebieskich oczach, którą widziałem przed kilku laty w Krakowie już dorosłą panną.

Przypomniałem sobie jej uroczą postać, i cukiarki któremi mnie szczerze karmiła i nawet pocałunek który złożyła raz na mojem czole.

Nie wiem jak długo chodziłem w nocy, lecz chłód i wilgoć rosy, a przytem zbytek wzruszeń, objawiający się potężnem ziewaniem zapędziły mnie do pokoju — słońce wschodziło kiedy usnąłem snem gorączkowym.

Punktualność z jaką przychodzą kolejowe pociągi, musi być wielką dla zakochanych pociechą... wiedzieć iż na oznaczoną godzinę i minutę zjawi się uwielbiany przedmiot, jakież to błogosławiony w duszę wlewa spokój i jakaż radość? — Kuzynka Terenia zajęchała przed dom nasz, na minutę jak to wyliczyłem. A kiedy ujrzałem czwórkę naszą wracającą ze stacji, serce tak mi bić zaczęło gwałtownie, takiej duszności dostałem w piersiach i czegoś nakształt czkawki, iż bojąc się zdradzić tyle uczuć, w ostatniej chwili zdezerterowałem i zamiast wyjść na spotkanie niewątpliwie mego ideału — pobiegłem do mego pokoju, zamknąłem się i wypiliśmy aż dwie szklanki wody. Ochłodzony i uspokojony nieco, stanąłem przed lustrem i skrupulatnie trzymałem całą moję tualetę.

Byłem dość zadowolonym z siebie, martwił mnie tylko brak zarostu, bo kilka grubszych tylko włosów jak nasienniki na wyciętej polanie wybujało koło ust i na policzkach, a zresztą tylko drobny mech, jasny i miękki. Napróżno wzięta do pomocy i fiksator i pomadę węgierską, wszystkie te środki nic nie pomogły, bo zaledwie na krańcu ust zdołałem

zlepić kilka zablakanych węzów. Drugim przedmiotem mojego kłopotu był wybór szalika; nie mogłem się zdecydować jaki zawiązać na szyi, czy żółty? czy zielony? niebieski czy czerwony?.. Nie mogąc rozstrzygnąć, gdyż wszystkie były podług mnie śliczne i zarazem wielce urodę moją podnoszące, złożyłem wszystko na los szczęścia i wybrałem z zamkniętymi oczyma — los padł na szalik pomarańczowy z zielonemi kółkami. — Związałem prędko, raz jeszcze spojrziałem w lustro i zbiegłem do salonu...

Zastałem kuzynkę Terenię, zającą smacznie śniadanie i zajętą jakąś tajemną i konfidencyjną rozmową z moją matką. Zjawienie się moje widocznie nie było na czasie, matka zmarszczyła czoło, a Terenia zrobiła nieukontentowaną minę.

„Nie poznajeś go?“ spytała Matka...

„A jakżeż kuzynek wyrósł“, odrzekła Terenia zającą szynkę „to już kawaler nie chłopczyk“ i podała mi rękę.

Nie spodziewałem się takiego przyjęcia! spuściłem oczy i nieśmiało wziąłem za rękę. Po chwili jednak spojrziałem... i zadrżałem cały. — Nie widziałem jeszcze w życiu tak pięknej kobiety! Co za włosy! co za oczy! co za nos! co za usta, jaka szyja! — ach jakie kształty! — znów spuściłem oczy, bo czułem jak krew mi biegła gwałtownie od serca do twarzy i od twarzy do serca... Drżący, zmieszany, usiadłem w karle i zacząłem się bawić frendzlą od serwety. Siedziałem tak chwile, i czułem, że spojrzenia Tereni ciążyą magnetycznie na mnie, poprawiłem szalika, i podkreśliłem te kilka zlepionych sztucznie węzów... Terenia po szynce zaczęła jeść pasztet — „A pamięta kuzynka, ha bo już teraz muszę mówić kuzynka, te cukierki w Krakowie, czy kuzynka zawsze tak lubi czekoladki?“ Czułem iż pas oblał mi policzki na to niedyskretne i dziecinne zapytanie, ale niechcąc tracić fantazji, rozśmiałem się śmiechem pełnym goryczy i pomieszania...

„Oho! już teraz nie czekoladki mu w głowie odparła Matka, to już przyszedł akademik, teraz zda egzamin dojrzałości.“

„A to ślicznie“ przerwała Terenia „winszuję serdecznie...“

Rozmowa się urwała, i nastąpiła chwila męczącej ciszy. — Domyśliłem się iż wejściem mojem nie zrobiłem żadnego efektu, a co więcej iż jestem zbyt zbytecznym i niepotrzebnym — poprawiałem szalika i kręciłem frędzle gwałtownie.

„Proszę cię powiedzieć żeby Jan przyniósł owoce“ rzekła do mnie matka.

Z pospiechem wypełniłem ten rozkaz, a kiedy wróciłem do salonu nie zastałem już matki ani Tereni, przeszły do sypialnego pokoju i zamknęły się na klucz.

Wielce nidezaowolony, pobiegłem do mojego pokoju, z pospiechem zrzuciłem pomarańczowy szalik,

i położyłem się z desperacją na łóżku zakrywając twarz rękami. Byłem zły, nieukontentowany, zbolali! — nie takiego oczekiwałem przyjęcia — nie takiego spotkania. Ale złość moja i niezadowolnienie przy objęciu wzmogły się jeszcze więcej, gdyż zjawił się niespodziewanie pan Romuald sąsiad, kawaler trzydziestokilkoletni — człowiek który w okolicy uchodził powszechnie za bardzo przystojnego, miłego, dowcipnego, wesołego, ale który w moich oczach był nieznośnym arogantem, zarozumiałcem i człowiekiem do którego miałem wstręt i odrazę! I ten człowiek, ta antypatja moja, która zawsze od rodziców moich wyszczególniającego doznawała przyjęcia, tym razem przyjęta była jeszcze z większą przyjaźnią i serdecznością... Miałem nadzieję iż przy objęciu siedzieć będę koło kuzynki Tereni, ułożyłem więc sobie cały plan postępowania, cieszyłem się na tysiączne okazje, przy których będę mógł okazać jej ten urok jaki wywarła na mnie. Ułożyłem sobie zaraz po pasztetkach zabawić ją galkami z chleba i dać jej wybierać! a przytem budzić ją w rozmaitych kolorach i tak zręcznymi podobnymi niespodziankami rozweselać ją i bawić, tymczasem do objadu pan Romuald ani proszony ani dziękowany podał jej rękę i usiadł przy niej. Byłem wściekły — i złość moją objawiłem, niejedząc nic — nie jadłem nawet pasztetków francuzkich za którymi przepadałem zwykle.

Tego mojego postu nikt nie zauważał, ani matka, ani Terenia! Terenia nawet przez cały objad ani razu na mnie nie popatrzała, tak była zajęta rozmową z Romualdem, który tysiączne opowiadał facecje i historyjki, z których tyśmieli się wszyscy a Terenia najwięcej. O! ileż goryczy było w mej piersi, jakżeż z każdą chwilą coraz więcej nienawidzieć zaczynałem tego Romualda... Ale bo też w sercu mojem widok Tereni coraz nowe, a nieznanne rozbudzał uczucia; jeżeli rano Terenia wydała mi się zachwycającą, to przy objęciu już słów znaleźć by mi było trudno, aby piękność jej opisać, — co więcej, Terenia była tak pięknie, tak ponętnie ubrana iż wszystkie skarby jej piękności jakby z złotych ram uwydatniały się jaskrawo. — Uczesana była uroczo i biały aster w jasne wplótł się warkocze, suknię miała jasno niebieską, trochę wykrojoną u gorsu, ale tak jakoś zgrabnie, iż tajemnicze to wcięcie porywało oczy, i niepewnymi zarysami płatało w koronki i falbanki, niedając oczom oderwać się. — Na mnie szczególniejsz kształt tego stanika, wywierał niepojęte wrażenie — nie wiem dlaczego, ale ile razy spojrziałem w to tajemnicze wcięcie, ciemno mi się w oczach robiło, i musiałem napić się wody. Objad trwał długo; mnie się czas ten wydawał wiekiem, tym więcej iż z każdą potrawą Romuald był gadatliwszym, a Terenia weselszą; zauważałem nawet iż raz czy dwa razy Romuald coś po cichu powiedział Tereni —

a Terenia spiekła potężnego raka. — Ta poufałość Romualda oburzyła mnie najwięcej, to też po skończeniu objadu, nie czekając na czarną kawę, niezegnając się z nikim, rzuciwszy tylko na Terenię wzrok pełen goryczy, oburzenia i żalu wyszedłem z jadalni — i bez kapelusza, bez rękawiczek, polecałem w pole, na łąki, do lasu i to najdzikszej ustroni lasu. — W drodze tysiące słów wyrывało się z ust moich, gestykulowałem gwałtownie, rzucałem słowa potępienia i klątwy na Terenię na kobiety, na ich czarną zdradę!.. wyklinałem Romualdowi — i układałem plany groźne dla jego egzystencji — mordercze zamiary poczęły rodzić się w mej głowie.

Nie wiem jak długo bawiłem w lesie, lecz gwałtowny głód powrócił mi przytomność, wróciłem do domu — lecz postanowiłem okazać moje niezadowolnienie, nie pokazałem się więc w salonie, i poszedłem do Barbary, która dała mi chleba z masłem i konfitur.

Nasyciwszy się, uspokoiłem się wielce, i po dniu tak pełnym gwałtownych wrażeń, a przytem po bezsennej poprzedniej nocy, poszedłem do swego pokoju i zasnąłem snem sprawiedliwego, chociaż nieszczęśliwego.

Dzień następny zato, był dla mnie dniem ciężłego uroku!.. ah! takiego dnia jeszcze w życiu nigdy nie miałem. Bo proszę sobie wyobrazić, najprzód nie było Romualda i niedosć na tem, Terenia była dla mnie niesłychanie łaskawą, prawda że była bardzo smutną, mało mowną, często roztargunianą, a jeszcze częściej zamyśloną, ale zato ani razu nie wspomniała o cukierkach i czekoladkach; przy objedzie chętnie wybierała postawione gałki z chleba, pozwoliła przepisać sobie wiersze do albumu, co więcej i co najważniejsze, kiedy raz budziłem ją i dałem jej do wybrania kolor, i kiedy powiedziałem że ona wie kto przedstawia ten kolor, spłoneła — zmieszczała się — i upuściła chustkę, a kiedy podniosłem tę chustkę i podałem jej, i ręce nasze jakimś zbiegły się przypadkiem... i kiedy dotknięcie jej ręki spaliło mnie ogniem i do oczów krwi uderzył strumień, i rękę cofnąć chciałem szybko, to ona rękę tę zatrzymała — ścisnęła i rzekła głosem dzwicznym, słodkim głosem, jakim zapewne tylko mówią aniołowie:

„Jaki kuzynek dobry i miły, więc zgadłam kto to taki!...“

„Zgadłaś kuzynko“ zawołałem i bojąc się więcej powiedzieć, wybiegłem do ogrodu uspokoić wzburzone serce, przepelnione szczęściem i rozkoszą!..

Oh! jakże mi się świat wydawał pięknym.... Niedosć na tem; wieczorem poszliśmy wszyscy na łąkę, mój ojciec oglądał sianokosy, matka z Terenią rozmawiała po cichu, ja z zapalem zrywałem polne kwiaty — układając duży dla Tereni bukiet; przyjęła go łaskawie, i w zamian podała mi jedną nie-

zapominając. Z jakąż rozkoszą pochwyliłem ten drobny kwiatek, przycisnąłem go do ust — raz — drugi — trzeci — i troskliwie schowałem na piersiach. Lecz jeszcze czekała mnie nowa niespodzianka; dochodziliśmy do naszej granicy — którą stanowiła nieduży strumień — po drugiej stronie strumienia był mały pagórek należący już do wsi Romualda. Romuald na pagórku tym wystawił śliczną kapliczkę ocienioną płaczącymi brzożami i świerkami. Tereni przyszła ochota pójść do kapliczki i pomodlić się... W tem miejscu była wązka tylko kładka przez strumyk, główna ścieżka okalała łąki i prowadziła na most wygodny. — Tereni droga ta wydała się długą, postanowiła przejść przez kładkę; ani mój ojciec ani matka towarzyszyć jej nie chcieli, bojąc się przeprawę; ja więc pomoc ofiarowałem skwapliwie — i ruszyliśmy po wąskiej desce, przeszliśmy szczęśliwie, chociaż deska była ślizka i w kilku miejscach nadgięta. Terenia modliła się chwilę... była wzruszoną, rozmarzoną, ale jakże była piękną... Wracając, ja znów szedłem przez kładkę naprzód, bokiem trochę podając Tereni rękę; rękę moję Terenia ścisnęła mocno, każdy taki uścisk niewypowiedzianą napawał mnie rozkoszą, pragnąłem aby kładka ta nie miała końca — aby gwiazdy łączyła z sobą, i abyśmy szli tak jak najdłużej. Myśli te — te uczucia zajęły mnie tak mocno, iż nie zauważałem wyrwy w desce, i w jednej chwili ślizgam się i wpadam po kolona w wodę. Z ust Tereni wyrывa się okrzyk przestraschu i przerażenia, bo z zapomnienia czy z niezgrabności zamiast puścić rękę Tereni chwyciłem się jej silniej — i wciągnąłem do strumienia z sobą... Woda rozbryzgała się na wszystkie strony, Terenia upadła w moje objęcia, kształty jej ciała uczułem na moich piersiach, zapach włosów owiał mnie dookoła, stałem tak chwilę — trochę zaczarowany, a trochę, a może więcej zmieszany, niewiedząc co robić.

„A niezgrabny!... a smarkacz“ surowym głosem wołał na mnie ojciec, „czego stoisz, wychodź prędzej, no, a ostrożnie...“

Przerażony głosem ojca poniosłem ku brzegowi Terenię, która śmiała się jak szalona.

Trzymałem ją jeszcze w pół, uśmiechnięte jej usta przez które przeglądały drobne ząbki były tak blisko moich ust — jej śmiech nerwowo wstrząsał całym jej korpusem, drżała w moich objęciach — czułem bicie jej serca, ah bo trzymałem ją w pół — Mimo surowego głosu ojca, i tych obaw jakie głos ten zawsze budził we mnie, zapomniałem o całym świecie, myślałem że zemdleję z upojenia...

Ojciec ciągle ostro gderał na mnie, matka przeproszała Terenię za moją niezgrabność, Terenia śmiała się ciągle...

Wróciliśmy prędko do domu. Terenia śmiechem uspokoiła matkę i rozbroiła ojca, ja pozostałem w tyle, przypominając sobie całe to zdarzenie, które byłbym z taką radością zaraz powtórzył.

„Nie w kawalera bawić się asanowi, rzekł surowo Ojciec zanim doszliśmy do domu, ale łaciny jeszcze pilnować... Piękny mi rycerz co wciąga kobietę ze sobą do bagna. Wstyd, wstyd, niegodnie — no pamiętaj Tereniu dzisiejszy wypadek i nie licz na zgrabność tego asana...”

Obrazily mnie boleśnie te słowa, ale przyzwyczajony do subordynacji, milcząc przyjąłem admonicję i po cichu wyniosłem się do siebie. Nie wyszedłem na kolację — ah!... bo czyż mi się jeść chciało — i jeść chciać mogło. Po setny raz przypominałem sobie całe na kładce zdarzenie, i te uśmiechnięte usta — i te rozkoszne kształty i bicie jej cerca i zapach włosów i tę kibic taką gietką a jednak tak sprężystą...

Byłem upojony, a przytem rozdrażniony i nie wiem co się ze mną działo, ale czułem jakieś nieopisane pragnienie — wyciągałem w próżnię ręce jakbym chciał jakieś widziadło ku sobie przycisnąć — usta mnie paliły, duszno mi było — czasem przechodziły mnie dreszcze... Poszedłem wodlegle strony ogrodu do altanki pokrytej caprifolium, usiadłem tam, patrzałem w księżyc i kilka razy lży mi potoczyły się po twarzy.

Już było późno w noc, kiedy powracałem. W całym domu w jednym tylko świeciło się jeszcze oknie: było to okno od gościnnego pokoju, w pokoju tym ulokowana była Terenia...

Stanąłem przed tem oknem i oczy moje wpatrzyły się magnetycznie w oświecone szyby. Oh! ileż myśli! ileż obrazów! ileż uczuć w chwil kilka przebiegło wtedy przez głowę i piersi moje.

Okno było na podniesieniu, ale u spodu okna była rozbita drabinka z mocnych lat drewnianych, po których rozpięte były gałązki wina.

Stałem długo, nieruchomie, patrząc w oświetlone okno i na drabinę; myśli zaczęły jakimś wirym obracać się szalonym, zacząłem tracić przytomność... jakieś gwałtowne, nieopisane, niepojęte chwyciło mnie pragnienie. Patrzałem w okno i na drabinę — gdybym stanął na trzecim szczeblu już bym był na wysokości okna.

W tej chwili cień przesunął się po przed okno — cofnąłem się. — Cień zniknął. — Znów się przybliżyłem.. i przystąpiłem do drabinki, tylko chwycić się ręką — i jeden szczebel — i drugi...

Odszedłem znów, ale oczów od okna oderwać nie mogłem...

Siadłem na ziemi, złożyłem głowę na ręce i zamyśliłem się; ale myśli jakby zakłete wracały ciągle do oświeconego okna i do drabinki. — A gdyby?

O! pokuso, wtedy po raz pierwszy w zyciu pojąłem łakomstwo Adama w raju — i zrozumiałem protoplastę dlaczego zjadł jabłko. O pokuso, wtedy to po raz pierwszy uległem tobie... i popełniłem czyn niegodny...

Jak kot po cichu, bez szelestu, jak duch jaki wdrapałem się na drabinę i spojrziałem przez okno.

Serce biło mi z całej siły.

W pokoiku przy łóżku paliła się świeca, zrazu nie mogłem odszukać Tereni, po chwili dopiero spostrzegłem, iż klęczała i modliła się przed obrazem. Wstała.

Miała na sobie długi biały szarafan rozpięty u szyi.

Usiadła na łóżku, podniosła ręce do góry, wyjęła kilka szpilek z włosów i włosy w dwóch dużych falach rozpląnęły po szyi, po białym szarafanie, spadły na piersi... i otoczyły ją i zakryły, jakby drugą Marję Egipcjanę. Terenia bawiła się chwile włosami, w końcu w tył je zgrabnym odrzuciła ruchem, złożyła ręce na kolanach i zamysliła się głęboko. Jakże była precudną w tej chwili!

Ocknęła się, nieopisanego wdzięku ruchem wyciągnęła ręce, ziewnęła zlekka i poczęła rozpinąć błękitny gorsecik...

Duch zaparł się w mej piersi — ciemno zrobiło mi się w oczach, ale bo też i ciemno zrobiło się w pokoju — bo Terenia zdmuchnęła świecę...

Zeskoczyłem na ziemię i zatoczyłem się jak pijany.

I tym razem słońce wschodziło, kiedy usnąłem...

Na drugi dzień rano, ojciec przysłał służącego z poleceniem, abym się zbierał w drogę do miasteczka X. na jarmark koński. Wezwanie to, które zarazem było nieodwołalnym rozkazem i niezwykłym faworem, zmartwiło mnie niesłychanie; wyprawa ta miała trwać dni kilka, a ja na przyszłość takie piękne układałem sobie plany. — Nie było rady; o jedenastej z małym pakunkiem czekałem już w sieni, i w sieni spotkałem już pana Romualda, który przed chwilą dzielną zjechał czwórka...

Chciałem go co rychlej odprawić donosząc o naszej podróży, lecz ojciec nadszedł w tej chwili i przyjąwszy z otwartemi rękoma Romualda, począł go bezzwłocznie najmocniej sumitować aby pozostał u nas i to na tak długo, pokąd niepowrócimy z jarmarku, aby się kobiety nie nudziły.

Gniew, zawiść, zazdrość, zapanowały w mem sercu, lecz uczuć tych nie śmiałem objawić w obecności ojca.

Ojciec nalegał i oddawał do dyspozycji Romualdowi i konie wierzchowe i strzelby i psy legawę.

Romuald wymawiał się chwilę, to pracą przy gospodarstwie, to obawą natręstwa, lecz od pierwszych słów przeczułem, iż wymawiał się nie-szczerze i tylko dla decorum i rzeczywiście tak było, bo wkrótce rzucił się ojcu na szyję, uściskał go gwałtownie i namiętnie i obiecał pozostać.. Zbla-

dłem na tę decyzję i poczułem się strasznie nie-
szczęśliwym i co więcej poczułem się w obec mo-
jego nieszczęścia, zupełnie bezsilnym. Poszliśmy na
śniadanie, wyszła i moja matka, wyszła i Terenia,
która na widok Romualda, cała stanęła w pasach.
Ten rumieniec był dla mnie zimnym sztyletem...

Prędko zjedliśmy śniadanie, ojciec raz jeszcze
uściskał Romualda, i oddał mu matkę i Terenię
w opiekę — i ruszyliśmy w drogę.

Terenia przy pożegnaniu podała mi rękę,
w nawale uczuć, tak sprzecznych sobie a jednak tak
wielce gwałtownych ścisnąłem ją mocno, bardzo
mocno i chciałem uściskiem tym przypomnieć prze-
szłość i wryć się w pamięć na przyszłość na te dni
kilka.

„A jaj!“ zawołała Terenia „oj moje palce“
zaczęła trzepać ręką!...

Drugi sztylet wbił się w moje serce, nie po-
jęła co ścisnięcie to silne znaczyło!

„Niezgrabny“ zawołał ojciec.

Terenia była już przy Romualdzie i pokazy-
wała mu zboląłą rączkę.

Nie chciałem widzieć tego dłużej i skoczyłem
na bryczkę...

O! kobiety! o Tereniu!

W drodze ojciec był w przewybornym humorze.
i wychwalał ciągle Romualda, czasem dwuznacznie
wspominał i o Tereni. Ja milczałem ciągle, bo
myśli moje pozostały przy Tereni, pozostały przy
wczorajszym wieczornem zdarzeniu na drabinie przy
oknie, myślałem ciągle nad tem, jakby było gdyby
Terenia nie była tak prędko zdmuchnęła świecę!...
Te trzy dni, które spędziliśmy na jarmarku, były
dla mnie straszną męczarnią; jeżeli teraz tak nienawi-
dzę wszystkich jarmarków, a szczególnie jarmarków
końskich, to nienawiść ta w tej dacie ma swoje
źródło. Myślałem, że minuty, godziny i dni
umyślnie na moje umartwienie wloką się tak żółtawo,
tak powoli; — z jakąż radością, z jakimże szczęściem
ujrzałem napowrót stare lipy naszego domu.
Było już po północy kiedy zajechaliśmy przed ganek.

Na drugi dzień zasnęłam sobie trochę, tak iż
wszyscy byli już przy śniadaniu, kiedy przyszedłem.
Zauważałem z okropną boleścią, iż przez te dni
kilka niezmiernie przyjacielski i ścisły stosunek
zawiązał się między Romualdem a Terenią; bardzo
często szeptali po cichu ze sobą. I ciągle, to albo
Terenia do Romualda miała bardzo ważny interes,
albo Romuald do Tereni. Co więcej: raz Terenia
była wesołą, szczebiotliwą, rozkoszną, a wtedy Ro-
muald był smutny, zamyślony, gryzł wąsy i wzdychał,
to znów Romuald był ożywiony oczy mu błyszczały,
z ust uśmiech nie schodził, a wtedy Terenia
była blada, w oczach łzy się błąkały i wzdychała —
mnąc batystową chusteczkę bez miłosierdzia. —
Ale co było dla mnie najokropniejsze to to: iż rozmawiali
ze sobą bardzo często jakimiś niezrozumiałymi
słowami, które dla nich

Jednak miały zupełnie jasno określone znaczenie —
oni rozumieli się jak najwyborniej... — Piekło za-
wrzało w mej piersi — i bez namysłu postanowi-
łem od tej chwili na krok nie odstępować Tereni i
Romualda i pilnować ich — pilnować jak najtro-
skliwiej, tem więcej, iż Romuald miał dnia tego
odjechać, więc postanowiłem zatruć mu te kilka
chwil ostatnich.

Zaraz więc po śniadaniu, jak cień przykułem
się do Romualda i Tereni, przeszliśmy do salonu
i tam usiadłem nie puszczając ich z oka. Zrazu to-
lerowali mnie przez grzeczność, lecz kiedy i matka
moja wyszła z salonu do gospodarstwa, widocznie
obecność moja zaczęła im być ciężarem.

Rozmowa urywała się co chwila — Romuald
kręcił się w karle i gryzł wąsy.

Terenia przeglądała album z fotografiami i pa-
trzyła na mnie miłosiernie.

Ja spokojnie zakładałem nogę na nogę i wra-
stałem w krzesło.

Czasem długie minuty nikt nie wyrzekł słowa.

Romuald wstał, przeszedł się po salonie i
usiadł znów.

Terenia z kolei już trzecie oglądała album... Ja
siedziałem najspokojniej.

Romuald po strategicznych zwrotach zwrócił
rozmowę do mnie i począł wychwalać polowanie,
wielką obfitość zwierzyny, wyborną tresurę psa,
celność strzelb i pogodę — pogodę śliczną — nama-
wiał, prosił, zaklinał, abym poszedł na polowanie.

Odrzekłem, że jestem zmęczony i nie ruszyłem
się z krzesła.

Po chwili Terenia zaczęła mówić o moim ko-
niu, którego nie widziałem jeszcze z powrotem, ra-
dziła abym przejechał wierzchowca, iż koniowi nie-
zdrowo tak stać w stajni bez ruchu, dowodziła,
że i mnie przejazdka na koniu wielce będzie zdrową.

Rady jej zbyłem ogólnikiem i nie ruszyłem się
z krzesła.

Kolej znów wróciła na Romualda; biorąc po-
chop z mego zmęczenia, radził abym się poszedł
wykąpać, zalecał kąpiel jako nieporównany hygie-
niczny na zmęczenie środek, zaklinał abym użył
po tak długiej drodze kąpeli, wychwalał czystość
wody, bystrość strumienia, ciepłość temperatury.

Odmówiłem i nieruszyłem się z krzesła. Roz-
mowa urwała się stanowczo, Romuald gryzł już
obydwa naraz wąsy... Terenia powróciła do pierw-
szego albumu i oglądała co drugą kartkę.

Ja zaś byłem szatańsko uradowany, w piersi
mej rodziło się jakieś demoniczne zadowolenie.

Naraz uśmiech słodki zjawił się na ustach
Tereni i oczy jej życzliwie zwróciły się na mnie,
i głosem słodkim, dzwiecznym, anielskim poprosiła
mnie, abym poszedł do ogrodu i zerwał jej kilka
białych gwoździków, ale tych gwoździków, które
rosną na samym końcu ogrodu nad stawem na ga-
zonie po za klombem z świerków i prosiła mnie

gorąco, czarownie, aby gwoździki były tylko białe.

Prośba ta, ten jej głos słodki, anielskie to spojrzenie rzewne, rozkoszne, zelektryzowały mnie, zerwałem się szybko i pobiegłem do ogrodu!

Ogród był duży, bardzo duży; biegłem, a kiedy dobiegłem do stawu, po za klomb świerków i zacząłem szukać gwoździków, wszystkie na nieszczęście gwoździki były albo różowe albo żółte ale cętkowane, białego gwoździka nie było ani jednego. Przebiegłem wszystkie rabaty i nie znalazłem ani jednego białego gwoździka.

Czy to nie zdrada? myśl ta lotem błyskawicy przebiegła mi przez głowę. Czy to nie wybieg? — Puściłem się całym pędem ku domowi, a kiedy wchodziłem do salonu, zmęczony, zasapany, zastałem Romualda siedzącego przy Tereni a w Tereni rękach była jakaś fotografia, której bardzo przypatrywała się pilnie.

„Nie ma tam białych gwoździków“ rzekłem dość szorstko.

Romuald skrzywił się, wstał i usiadł na boku.

„Ah! przepraszam cię kuzynku“ niezmiernie słodkim głosem odrzekła Terenia, zapomniałam, gwoździki te są nie w tym końcu ogrodu, ale za oranżerją, koło tej chińskiej altanki.“

„Jestem zmęczony, nie pójde“ odparłem stanowczo.

„Pani pozwoli to ja przyniosę gwoździki“ wtrącił Romuald i wyszedł szybko. Krew zawrzała w mych żyłach, ale nie ruszyłem się skrzesała.

Terenia słodko spojrzała na Romualda i zauważyłam, iż fotografię, którą trzymała w rękach żywo schowała za staniak.

Milczeliśmy oboje.

Za chwilę powrócił Romuald trzymając prześliczny bukiet z samych białych jak śnieg gwoździków i podał go Tereni.

Terenia wzięła bukiet; spojrzeniem, uśmiechem i kilku słowami wypowiedzianymi niewymownie czułym głosem podziękowała Romualdowi. Jeden gwoździk włożyła zaraz w włosy, drugi przypięła przy gorsie, trzeci dostał się Romualdowi. Gdybym mógł, byłbym w tej chwili z roskoszą ćwiertował, piekł i krajał Romualda!

Alem się nie ruszył z krzesła!...

Nadszedł mój ojciec i zapowiedział objad. Wstaliśmy wszyscy, Terenia poszła się ubierać.

Ja poszedłem do mego pokoju zły i zmartwiony, i wściekły; złość moją i wściekłość wywarłem na bukietcie z gwoździków, który stał u mnie na stoliku. Potargałem, pomałem kwiaty i wyrzuciłem za okno.

Ah! jakże uroczo piękną była Terenia przy objedzie — cała w białych gwoździkach. Biały gwoździk miał także Romuald przypięty przy surducie

i był wesoły, zabawny; widać iż był szczęśliwy...

Wszyscy byli przy objedzie weseli; ojciec tysiączne aluzje robił do Tereni, matka nieskończenie grzeczną dla Romualda; ja jeden tylko z sercem zatrutem żółcią, patrzyłem na nich, gdyby duch Banka.. Po objedzie wyszliśmy do ogrodu, trzymając się mej taktyki krok w krok szedłem za Romualdem i Terenią, w którą tylko zwrócili się stronę byłem już przy nich — przyspieszali kroku i ja się nie leniłem, szli powoli, czołgałem się i ja, jak ślimak. Weszli do altanki z caprifolium — wśliznąłem się za nimi i usiadłem także. Widziałem, iż Romualda obecność moja doprowadziła do rozpacz — a było mi to rozkoszą na moje cierpienia... Wstał naraz i wyszedł...

Za chwilę powrócił ale wrócił z moim ojcem, który mnie wywołał.

„Dowiedz się ile rano zwieźli kóp owsa?“

Polecenie to zrozumiałem, iż było tylko manewrem aby mnie z ogrodu odciągnąć. Nie odrzekłem ani słowa lecz cwałem pobiegłem na gumno i w szczęście spotkałem w drodze ekonomę i w dwóch słowach dowiedziałem się wszystkiego i jeszcze przedziej wróciłem wprost do altanki!.

Kiedym dochodził, zobaczyłem iż Romuald trzymał za rękę Terenię i widocznie miał zamiar uklęknąć...

„Zwieźli sześćdziesiąt kóp“ zawołałem... Terenia wyrwała rękę — Romuald powstał jakby pod naciskiem sprężyny, pobladł — i cofnął się o kilka kroków.

„A przepraszam, myślałem, że jest tutaj ojciec“ i usiadłem najspokojniej na ławce, bawiąc się gałązkami caprifolium... Nastąpiło ogólne milczenie... Terenia była pomieszana — niemniej zmieszany był i Romuald, ja bawiłem się kwiatkami ciągle i byłem rad z siebie, chociaż szczerze mówiąc, dobrze nie wiedziałem co mi tę radość sprawić mogło.

Terenia po długiej chwili takiego milczenia wstała i trochę zmieszana, a trochę gniewna czy obrażona wyszła szybko z altanki. Romuald chciał jej towarzyszyć, ale się zatrzymał, niecierpliwie pokręcił wąsy, i zwrócił się w inną stronę...

Zatarłem ręce z radości.

Do popołudniejszej kawy Terenia wyszła z czerwonymi oczami i usta miała nabrękle, widocznie musiała płakać. — Romualda długo nie było widać, nareszcie zjawił się już w podróżnym stroju, był bardzo smutny, małomowny, patrzył ciągle z ukosa na smutną Terenię i wtedy nie mógł jakoś przekonać kawy. W złym humorze był i mój ojciec, a matka patrzyła z rozczuleniem na Terenię i Romualda. Ja tryumfowałem.

Pożegnanie było krótkie i smutne, w oczach Romualda zaświeciły łzy, ale wyszedł szybko, uściągwszy serdecznie ojca.

Ponieważ twarz chmurna i złowroga mego ojca w ogóle nie wróżyła nic dobrego, pociechu wyniosłem się z pokoju.

Przyznaję, czekałem niecierpliwie wieczora...

Dlaczego? przysiadz mogę, iż wtedy nie wiedziałem tego dobrze — dziś mógłbym o tem może rozprawę napisać, ale wtedy niecierpliwosć moja była tak nieokreślona.

Wyszedłem wcześniej do ogrodu, do tej altanki z caprifolium, która była świadkiem przerwanej przezemnie sceny między Terenią a Romualdem. Usiadłem, wyjąłem zza piersi ową gałązkę niezapominajki, którą dała mi była Terenia i marzeniem i myślom moim popuściłem wodze. Postać Tereni przychodziła mi przed oczy ciągle — to widziałem ją w sukni błękitnej, to strojną w białe gwoździki, to w końcu ten biały szarafan rozpięty u szyi... przy tym stroju imaginacja moja zatrzymywała się najdłużej i wtedy wybiegałem spojrzeć na dom — ale cały dom był oświecony.

Myśli moje czasem inny znów przybierały kierunek i z niesłychaną zawiścią zwracały się do Romualda; przechodziłem pamięcią całe jego zachowanie się w obec Tereni. Krytycznie rozbierałem jego postać, ubiór, rodzącą się łysinę na głowie, kilka siwych włosów na wąsach.

Z pewną goryczą musiałem mu przyznać jednak niektóre zalety, a śmiałość i pewność siebie budziła we mnie wielką zazdrość; najwięcej zazdrości czułem do jego wymowy, do jego płynnej i niewiątpliwie zajmującej rozmowy; ten człowiek miał zawsze o czem mówić, co interesowało wszystkich, a Terenię najwięcej, kiedy ja!... Tak, przyznawałem, iż co do rozmowy nie łatwo było mi się mierzyć z Romualdem — jemu słowa i myśli płynęły tak łatwo, kiedy mnie rozmowa urywała się co chwila lub zwracała ciągle na łacinę, na egzamin i na wypadki szkolne. Z zakłętego tego koła wyjść nie mogłem nigdy, a widziałem jak wszystkie te sprawy mało interesują Terenię. Wybiegłem znów spojrzeć na dwór, już tylko w kilku świeciło się oknach.

Czas zaczął wydawać mi się bardzo długi, i czasem dreszcz przechodził mnie zimny i myśli zaczęły się wikłać, płatać, mieszać; tysięczne obrazy przesunęły się przed oczy i usta zaczęły mi schnąć, jakbym miał gorączkę.

O niczem nie mogłem już myśleć, dla zabicia więc czasu począłem rachować. Przebiegłem do pięćset i rozpocząłem na nowo, ale cyfry zaczęły mi się płatać.

Postanowiłem więc dla skrócenia czasu, powolnym krokiem obejść raz ogród; — zrazu szedłem krok za krokiem; lecz co chwila kroki stawały się prędsze — musiałem zimną rosą obmyć skronie, kiedy w końcu doszedłem do domu, już tylko świeciło się w oknie u Tereni. Na ten widok tak mi

się mdło zrobiło w piersiach a ciemno w oczach, iż usiąść musiałem na gazonie. Siedziałem chwilę, i usłyszałem na raz z przestraczem cichy szelest — spojrzałem, był to wyżeł mego ojca „Rygor“, który na mój widok zaczął szczekać z radości — byłym go udusił. Przywołałem go jednak czule, popieściłem i odprowadziłem szybko do ofieyn. Wróciłem napowrót.

Jeżeli w dobrem postępie jest powolny, o to niewątpliwie w złym postępie jest pospieszny. Dnia pierwszego zanim przystąpiłem do drabinki i wdrapałem się na nią, przeszedłem silną w sobie walkę, walkę między tysiącami uczuć, zasad, pojęć o pokusę — i czemś czego opisać mi trudno. — Tym razem walki już żadnej nie było, sumienie ucichło — zasady umilkły, a uczucia, i pojęcia nie śmiały się nawet odezwać. Zamiast tej walki, przemysłiwalem już tylko, jakby to najzręczniejszym i najlepiej zamiar mój spełnić.

Niechaj fakt ten drobny, moralistom i filozofom współczesnym służy za małą wskazówkę. —

Nawet zręczniejszym jak przeszłą razą wdrapałem się na drabinkę.

Cicho westchnąłem.

Terenia siedziała już na łóżku jak przeszłą razą, już włosy miała rozplecione i włosy przesłonicznie otoczyły jej oblicze do koła, a miękkie a długie, ginęły w pół cieniu lub zwijały się fantastycznie na gorsie... W rękę trzymała fotografię jakąś i przypatrywała się jej z zajęciem — z uczuciem. — Czasem fotografię przysunęła do siebie bliżej i wtedy uśmiech nieopisanego wdzięku i rozkoszy na ustach osiadał, to znów oddalała ją, jakby szukała nowych efektów.

Trwało to dość długo.

Na raz fotografię gwałtownie do ust przycisnęła, troskliwie z jakimś białym kwiatkiem zawięła i schowała pod poduszkę. Napiła się kilka kropel woty, spuściła ręce na kolana i siedziała tak zamysłona. Znów wyjęła fotografię, ale krótko patrzyła na nią i schowała pod poduszkę napowrót. Przetarła oczy, włosy odrzuciła w tył, wyciągnęła się i odrzuciła biały szarafanik

Po chwili główka jej spadła na piersi i zlekka ziewnęła.

Znów przetarła oczy i poczęła rozpinać błękitny gorsecik.

Już trzecią i czwartą rozpinęła haftkę. Zimny dreszcz mnie przeszedł, przybliżyłem się do szyby.

Już szóstą i siódmą odpinała i gorsecik zaczął się roztwierać.

Chciałem jeszcze bliżej przysunąć się aby lepiej widzieć gdy w tem!...

Okropność!...

Szczebel się łamie, głową uderzam w szybę,

CUKIERNIA

pod firmą

M. KOSTECKI

przy ulicy Karola Ludwika pod l. 3²/₄

we Lwowie

poleca najwyborniejsze

Cukry, Ciasta, Torty jako też Lody

co dzień o każdej porze roku.

Wielki wybór paryskich artykułów

jako to :

BOMBONIERY jedwabne, aksamitne i słomkowe, pudełeczka kastorowe i kornety, szczególniej stosowne na podarki w dzień Bożego Narodzenia Nowego Roku.

CZEKOLADA z fabryk paryskich Massona & Compagnie coloniale, również własnego wyrobu.

LIKIERY krajowe i zagraniczne. WINA deserowe, francuskie i hiszpańskie na butelki lub kieliszki.

ZAMÓWIENIA miejscowe i na prowincyę wykonuje się z wszelką akuracją po cenach stosunkowo bardzo umiarkowanych.

Zarazem mam zaszczyt, podziękować za dotychczasowe względy i uwiadomić Szanowną P. T. Publiczność, że otworzyłem z dn. 1. września 1875

Bufet cukierniczy

w teatrze miejscowym, obok łóż pierwszego piętra, zaopatruwszy go w wszystkie artykuły w zakres cukiernictwa wchodzące.

Z poważaniem

M. KostECKI.

Pierwszy skład wyłącznie urządzeń kuchennych

pod firmą

TH. i H. SCHEER

przy ulicy Teatralnej Nr. 1 poleca

Naczynia z żelaza lanego, z blachy stalowej kute emaljowane, lakierowane i drewniane.

Noży i widelce stołowe tylko prawdziwe angielskie.

Łyżki z srebra chińskiego, alpacca, pakfongu, plaque, Britania metalu.

Garnitury do pieców, przystawki, spluwaczki itd. oraz

Wyroby bednarskie, stolarskie, tokarskie i blacharskie, jakie tylko do kompletnego urządzenia kuchennego są potrzebne.

Wielki zapas kuchen naftowych

z wszelkimi odpowiednimi przyborami najpotrzebniejszymi.

Pobielanie naczyń miedzianego i blaszanego, jakoteż wszelkie zamówienia wykonują się jak najrychlej po cenach najniższych stałych.

Handel koralami

ROMUALDA TURASIEWICZA

przy ul. Akademickiej 1. 22

we Lwowie

utrzymuje na składzie zawsze

korale francuskie

w sznurkach i biczach, rznięte i neapolitańskie dla pań, oraz wszelkie wyroby z koralami (biżuterie), które tak w całych garniturach, jako też pojedynczo:

BROSZE, KULCZYKI, BRANZOLETY, GUZIKI itd. po stałych najumiarkowańszych cenach sprzedaje.

Fabryka

cukrów deserowych i czekolady W. Lipińskiego

we Lwowie plac Halicki, w Krakowie ulica Bracka.

Najlepszych cukrów deserowych w kilkunastu gatunkach z rozmaitymi smakami funt złr. 1, karmelków nadziewanych w kilkunastu gatunkach funt 80 centów.

Czekolady funt po 65, 70, 80 centów, złr. 1, 1-20, 1-50, 2, w proszku po 60, 80 centów funt. Pralinki czekoladowe w kilkunastu gatunkach funt złr. 1, Bafą orzechowe, migdałowe funt złr. 1, — orzechy tureckie w czekoladce obciążane ft. złr. 1-50, pastylki czekoladowe waniliowe funt złr. 1, 1-50, czekoladki w palje zawijane funt złr. 1-50, szlaczowe od kaszlu, miętowe cukierki funt 80 cent. rozmaite soki, konfitury, marmuladki wszelkiego rodzaju po najniższych cenach, wielki dobór ciast wszelkiego rodzaju, tortów, wszelkie zamówienia na ciasta świąteczne wysyła się jak najszybciej za każdą ceną.

Kakao funt po złr. 1, 1-20, 1-50, 1-80, kakao w proszku do picia funt po złr. 1, 1-30, 1-50.

Obstalunki na prowincję wysyła się za stosownem zadatkiem.

Galicyjskie Ogólne Towarzystwo Ubezpieczeń

ma zaszczyt podać do powszechnej wiadomości:

Dział ubezpieczeń na życie zabezpiecza za opłatą taniej i stałej premii

a) **Na wypadek śmierci:** mocą ubezpieczenia tego rodzaju zapewnia się za opłatą małej rocznej premji kapitał, który będzie wypłacony spadkobiercom po śmierci zabezpieczonej osoby nawet w razie gdyby śmierć nastąpiła natychmiast po zawarciu odnośnej ugody.

b) **Posagi:** ten rodzaj ubezpieczenia jest szczególnie stosowny dla dziewcząt, którym można zapewnić tym sposobem kapitał, gdy dojdą do 18. 21. lub 24. roku życia.

c) **Stypendja** dla chłopców, którym się zapewnia w ten sposób roczną kwotę na czas, gdy uczęszczają do wyższych zakładów naukowych.

Towarzystwo wprowadziło tudzież:

Wzajemne spółki na przeżycie

jako szczególnie korzystny sposób oprocentowania oszczędzonego grosza, wkładki bowiem pomnażają się nie tylko odsetkami i odsetkami od setek, lecz też częściami spadku po zmarłych uczestnikach jednej i tej samej spółki.

Przykład ubezpieczenia na wypadek śmierci:

Osoba zdrowa mająca lat 35 opłaca kwartalnie **6 zlr. 69 ct.** jeżeli chce zapewnić spadkobiercom **1000** zlr. kapitału.

Dotyczących bliższych szczegółów udziela z wszelką gotowością dyrekcja we **Lwowie** ulica Skarbkowska l. 2 jako też agenci Towarzystwa we wszystkich miastach i miasteczkach, tamże można dostać bezpłatnie obszernych prospektów ubezpieczenia na życie.

Galicyjskie ogólne Towarzystwo ubezpieczeń ubezpiecza także:

a) Domy mieszkalne, budynki gospodarskie, fabryki, maszyny, towary na składzie, narzędzia, bieliznę i suknie, sprzęty domowe, bydło i t. d. od szkód wyrządzonych przez **ogień, piorun i eksplozję.**

b) Ziemioplody i owoce od szkód wyrządzonych przez **gradobicie.**

c) Ruchomości podczas **transportu łądem i wodą.**

Doходzenie szkód wszelkiego rodzaju przeprowadza Towarzystwo jak najspieszniej a należące się wynagrodzenie wypłaca w jak najkrótszym czasie.

Składy Fortepianów

Ludwika

Marka.

Główny skład we Lwowie { Plac św. Ducha
ul. Teatralna, l. 10

Filia w Czerniowcach u J. I. Szęgierskiego, księgarza;

otrzymują znaczne transporta

Fortepianów, Pianin i Fisharmonii

z najlepszych i powszechnie uznanych fabryk wiedeńskich i zagranicznych, mianowicie: Bösendorfera, Prombergera, Schweighofera, Hölling et Spangenbergera, E. Seilera, Neumeyera, Hofbauera, Girkowskiego, Fritza, Hölzla i wielu innych, za których doskonałość i trwałość właściciel składów gwarancją na lat 10 daje.

**Ceny ustanowione najprzystępniejsze,
z cen fabrycznych opuszcza się znaczny rabat.**

Pisemne zamówienia wykonują się sumiennie i starannie.

Używane instrumenta przyjmują się w zamian.

Również utrzymuje się najtańsza i najbogatsza wypożyczalnia.

GALICYJSKI BANK KREDYTOWY

we Lwowie

przy ulicy Wałowej pod l. 4 (w lokalnościach dawniej przez Bank hipoteczny zajmowanych),

wyduje w myśl §. 7. statutów *)

ASYGNATY KASOWE

5 procentowe za 14-dniowem wypowiedzeniem

6 " za 30 " "

6¹/₂ " za 90 " "

dalej przyjmuje

W K Ł A D K I

na książeczki oszczędności, poczynszy od jednego zlr. i procentuje takowe po 6 od sta.

SPŁATY aż do 200 zlr. BEZ WYPOWIEDZENIA.

Dział zastawniczy daje zaliczki na kosztowności złote i srebrne przedmioty

Wyciąg z paragrafu 7. statutów.

*) Towarzystwo ma prawo załatwiać wszelkiego rodzaju interesa bankowe, finansowe, zaliczkowe, kredytowe, giełdowe i towarowe, na własny lub obcy rachunek, niemniej interesa komisowe i depozytowe, a mianowicie:

- a) dyskontować weksle, asygnacje i obligi;
- b) udzielać zaliczki i kredyty na papiery państwowe, akcje, obligacje, świadectwa składowe, (Warrants), konosamenty i na efekta wszelkiego rodzaju, równie też i na zastawy ruchome i nieruchome;
- d) zakładać i wspierać przedsiębiorstwa przemysłowe, rolnicze i inne, tak w kraju jak i za granicą; w tym celu pośredniczyć przy zakładaniu Towarzystw akcyjnych i wszelkich innych, przeprowadzać przeistoczenie już istniejących Towarzystw, i dla wszystkich tego rodzaju przedsiębiorstw i Towarzystw, zajmować się wydawaniem akcji, obligacji i innych tytułów dłużnych, a wszystko to z zachowaniem dotyczących przepisów;
- p) udzielać zaliczki procentowe na towary i poświadczenia składowe (Warrants) wystawione przez swe domy towarowe i składy wolne;
- q) przyjmować pieniądze albo bieżący rachunek z prawem dla właściciela rozporządzaniem takowemi za pomocą asygnacji (cheques), albo za wydawaniem oprocentowanych asygnacji kasowych na pewne imię lub okaziciela, a to na pewny termin wypowiedzenia opiewających i wystawionych na kwoty nie mniejsze od 100 zlr. w. a., wydawać książeczki wkładowe (Einlagebücher), na które przyjmowane będą wkładki od 1 zlr. w. a. poczynszy;
- s) z galicyjskim Bankiem kredytowym połączony Bank zastawniczy, dawać będzie za opłatą procentów i należności oznaczonych przez Radę zawiadowczą, pożyczki na przedmioty ruchome, z zachowaniem przepisów regulaminu czynności.

Na wystawie
WIEDEŃSKIEJ
z r. 1873
premiowany
medalem zasługi

J. NEUHÖFER

Na wystawie
WIEDEŃSKIEJ
z r. 1873
premiowany
medalem zasługi

c. k. nadworny optyk i mechanik z Wiednia

wowie ulica Karola Ludwika 1. 9 róg ulicy Sykstuskiej

poleca swój

doborowo zaopatrzony skład wszelkich
przyrządów

optycznych i mechanicznych

po cenach fabrycznych.

Szczególną uwagę zwracam na mego własnego wyrobu OKULARY i PINCENEZ (cwi-
kiery) o białych i kolorowych szklach w najrozmaitszych oprawach

w cenie 1 zlr. i wyżej.

Binocli teatralnych, lunet dla marynarki i polowych, perspektyw podróżnych z 6 i 12
szklami po zlr. 7 i wyżej.

Wielki wybór mikroskopów, barometrów, termometrów, wag wodnych, taśm mierniczych, wszelkich
narzędzi dla inżynierów i fabryk.

Reperacye uskuteczniam w najkrótszym czasie.

Drożdże prasowane z fabryki Ad. Ig. Mautneraisyna we Wiedniu, St. Marx.

Jedyna fabryka, która wyrabia drożdże w gatunku niezawodnym, pewnym w fermentacji i do teraz przez inne fabryki co do dobroci w nieosiągniętym gatunku.

Niemogąc co do gatunku, drożdże z fabryki **A. I. Mautnera i Syna** naśladować, postanowiono kilka fabryk, dobrą reputację moich drożdży znieważać, kazawszy sobie etykiety naśladować obwijając najgorszy surogat moim nazwiskiem.

Przestrzegam więc Szanowną Publiczność, że skład moich drożdży jedynie

HANDEL KORZENNY
KAROLA BAŁŁABANA
we Lwowie

utrzymuje, który zamówienia na prowincję co dnia świeże wysyła.

Ad. Ig. Mautner i Syn.

Zamówienia na **Święta Bożego Narodzenia** lub na **Wielkanoc** przyjmuję 5 dni wprzód, późniejsze zamówienia nie mogą być uwzględnione dla braku czasu.

Główny skład drożdży prasowanych w handlu
Karola Bałłabana we Lwowie.

Księgarnia Polska

we Lwowie, 12 ul. Kopernika

poleca publiczności swoje wydawnictwa.

Edwarda Pietrzyckiego

NASZE MIARY I WAGI NOWE

dokładny i wyczerpujący podręcznik o nowych miarach i wagach, stosunek ich do miar i wag dziś używanych. Ze 100 tablicami zamiany i tablicą litografowaną ścienną. — Przez Wydział krajowy dla urzędów, gmin i obszarów dworskich przepisane.

Cena 2 złr. oprawne 2.25.

Książeczka kieszonkowa

o miarach i wagach dziesiętnych, dla gospodyń.
50 centów.

W oboc zaprowadzenia obowiązkowego używania nowych miar i wag niepotrzebujemy mówić jak ważną jest rzeczą obeznanie się z takowemi, a im wcześniej kto zaopatrzy się w potrzebny podręcznik tem mniej będzie narażony na omyłki i straty.

Najnowsze dzieła KAROLA DARWINA

POCHODZENIE CZŁOWIEKA

Dobór płciowy.

w przekładzie polskim Ludwika Maślowskiego, wychodzą w 3. tomach, ozdobnych przeszło stu drzeworytami w tekście.

Cena w prenumeracie 12.50.

Imię Darwin'a znane dziś jest powszechnie, prace jego bowiem odznaczają się głęboką nauką i genialnymi pomysłami. Pomimo krzyków niedowiarłów prawda szerzy się i zdobywa coraz rozleglejsze dla siebie podstawy.

Dzieła DARWINA zawierają tak obfity materiał dla rozjaśnienia umysłów, takie bogactwo wiadomości z nauk przyrodniczych, że nieznac dziś dzieł Darwin'a jest to dobrowolnie pozbawiać się światła.

Prenumeratorowie otrzymają tytułem premii bezpłatnie:

Bolesława Limanowskiego

SOCJOLOGJE

dokładny podręcznik o nauce i metodzie pozytywnej stawiający czytelnika na wysokości, do której nauka ta doszła.

(Cena księgarska 1.50).

➡ Już wyszło 12 tomów ➡

DZIEJÓW POWSZECHNYCH SZLOSSERA

do końca roku 1876 wyjdzie tomów 17.

Każdy tom objętości 33 do 40 arkuszy druku dużego formatu. Sprzedaje się po 5 złr.

Można jeszcze nabyć w cenie prenumeracyjnej o połowę taniej zapisując się na całe dzieło i odbierając po 1 tomie co miesiąc (można odbierać co miesiąc po kilka tomów). Za pierwszy tom płaci się 5 złr, gdyż tu jest policzone i za tom ostatni, za drugi i następne po 2.50. Ostatni bez opłaty. W ładnych oprawach z odciskiem portretu autora po 80 ct. drożej.

Po ukończeniu druku cena będzie wynosiła 110 złr.

Ktoby więc życzył zaopatrzyć się w to wielkie wagi dzieło po cenie o połowę niższej i w częściowych spłatach, zechce z tem pospieszyć.

Lista wszystkich prenumeratorów będzie do ostatniego tomu dołączoną.

Cały dochód przeznaczają się na „Oświatę ludu.“

Biblioteka dziecinnych teatryków.

Grabowska Marja, MAŁY NAUCZYCIEL, komedijka w 2 aktach, uwieńczona I. nagrodą konkursową 30^{ct}.

— IMIENINY MAMY, komedijka w 2 akt. 20 ct.

Izdebska Wł. NASZYJNIK BABUNI komedijka w 1. akcie wierszem, uwieńczona nagrodą konkursową 40 ct.

Porębski Ant., NAJLEPSZE WŁAZANIE, komedijka w 1 akcie, uwieńczona nagrodą konkursową 30 ct.

Komplet z 4. tomików kosztuje 1 złr.

Petion inżynier, O konserwacji drzewa — O uogniotrwaleniu dachów drewnianych i słomianych — O wyrabianiu sztucznych kamieni, z ryciną litografowaną 30 ct.

— O budowie tanich pomieszczeń 30 ct.

Morgenbesser. Obrona Sokołowa, śpiew bohaterski w 9. pieśniach, poemat humorystyczny 50 ct.

Goszczyński. Zamek Kaniowski, poemat historyczny Wyd. 8.35^{ct}.

Bełza. Zakłóte dzwony, legenda z dziejów polsk. 1 złr.
Bałucki. Byle wyżej, powieść współczesna 2.40.

Wielki skład porcelany, fajansów i szkła.

EDWARD GEBHARDT

we Lwowie, plac Marjacki

poleca swój

wielki obficie zaopatrzony skład

porcelany, fajansów, szkła krystalowego i zwykłego,

wyrobów z masy kamiennej, najrozmaitszych przedmiotów z drzewa i chińskiego srebra.

Wielki wybór **serwisów** stołowych, do kawy, herbaty i mycia od pojedynczych białych, do pięknie malowanych i złotem zdobionych; **wazonów** na kwiaty, **koszów** na owoce i ciasta, **puszek** na tytoń i cygara, **figur** różnych i przedmiotów zbytkowych (na podarunki osobliwie używanych) **w najnowszych fasonach i desenjach**, oraz najrozmaitszych serwisów, girandoli, lamp, ampulek itp.

Skład komisowy chińskiego srebra i alpaki

c. k. uprz. fabryki p. Konratz i Reuter w Wiedniu pod gwarancją po cenach najniższych fabrycznych.

Skład komis. mebli żelaznych z fabryki A. Kitschella spadkob. w Wiedniu.

po cenach zniżonych fabrycznych.

Wyroby ze srebra chińskiego.

Wyroby z drzewa.

Zupełnie świeży transport!!!

ze zbioru 1875

Chińsko-Rossyjskiej Herbaty

w smaku wyśmienitej, woni miłej i ciemno naciągającej, poleca

handel Karola Ballabana we Lwowie

i zaruęca, że jedna szczególna próba wystarczy, by Szanowną Publiczność przekonać, że ani składy Brodzkie lub Wiedeńskie, co do jakości i ceny lepiej usłużyć nie mogą.

Chińsko-rossyjska herbata na wagę wiedeńską!

Congo cesarski	Melange familijny	Melange de Moskan	Melange Imperial	Proszek wystewki herbaciane
1 ft. wagi wiedeń.	1 ft. wagi wiedeń.	1 ft. wagi wiedeń.	1 ft. wagi wiedeń.	1 funt wagi wiedeńskiej
zł. 2 a. w.	zł. 3 a. w.	zł. 4 a. w.	zł. 5 a. w.	zł. 1.20 a. w.

Łyzeczka od kawy nie kupiasta powyż wymienionej herbaty, przy dobrze kipiącej wodzie, li do tego używanego samowara, daje 2 szklanki doskonałej herbaty. Samowar nie powinien być we środku szurowany, ponieważ woda osadza wapno, które przez szurowanie poruszone mąci wodę, że dopiero w dziesiątym razie czysta i niemętna wychodzi.

Najstarsze Austriackie

Towarzystwo Ubezpieczeń

c. k. uprzywilejowane

Azienda Assicuratrice W TRYEŚCIE

(założone w roku 1822)

mające swą reprezentację we Lwowie przy ulicy święto-Jańskiej pod l. 436^{1/2}, poleca się do następujących ubezpieczeń:

- I. Przeciw szkodom wynikłym w skutek pożaru budynków, fabryk, składów, towarów, zapasów i wszelkich innych ruchomości.
- II. Przeciw szkodom w skutek przewozu na lądzie i wodzie.
- III. Zabezpieczenia na życie w wszelkich kombinacjach, jako to:
  - a) na wypadek śmierci, bez lub z udziałem 75 procent zysku;
  - b) na wypadek życia, wyprawa i zabezpieczenie starości, za stałą premie, albo przez przystąpienie do wzajemnych Towarzystw na przeżycie;
  - c) zapewnienie oddania w celu zabezpieczenia do wzajemnych Towarzystw na przeżycie uczynionych wkładek;
  - d) zapewnienie rent i pensyj za zapłatę gotowizną, albo za odstąpienie budynków albo gruntów.
- IV. Przeciw gradobiciu.
- V. Przeciw zarazie bydła.

Azienda, która przez przeciąg 50 lat swego istnienia zyskała uznanie nie tylko w Monarchji austriackiej, ale nawet i po za granicami tejże, **zabezpiecza za najmniejszymi premiami.**

Objaśnienia będą najchętniej udzielane, a oferty ubezpieczeń przyjmowane w tymże biurze we Lwowie, jakoteż we wszystkich ajencjach w Galicji i na Bukowinie.

Krajowa fabryka

PORTLAND - CEMENTU

W. Struszkiewicz i B. Długoszowski

w Wełdzirzu

stacya kolei Arcyksięcia Albrechta DOLINA

wyrabia cement do budowli wodnych i lądowych znakomicie się kwalifikujący.

Komisya złożona z WW. PP. Ludwika Wierzbickiego, nadinżyniera kolei Lwowsko-Czerniowieckiej, Wincentego Reuzenberga nadinż. kolei Arcyks. Albrechta, Juliana Zacharjewicza, profesora akademii technicznej we Lwowie, po dokonanych dokładnych próbach wysoką wartość wyrobowi naszemu przyznała, co również analizy chemiczne przez prof. dr. Kleczyńskiego w Wiedniu, prof. dr. Antoniego Krockera w Proszkowie i prof. dr. Bronisława Radziszewskiego we Lwowie, dokonane stwierdzają. Nadto pochlebne świadectwa tak kolei Lwowsko-Czerniowieckiej jak kolei Arcyksięcia Albrechta, również świadectwa wielu prywatnych inżynierów, budowniczych i przedsiębiorców dowodzą, iż wyrób nasz nawet najwybredniejsze wymagania w każdym kierunku zadowolnić jest w stanie.

Mamy zaszczyt polecić wyrób nasz PP. inżynierom, budowniczym i przedsiębiorcom, zwracając uwagę na to, że produkt ten jakkolwiek w niczem zagranicznym wyrobom nie ustępuje, jako miejscowy znacznie taniej dostarczać możemy, ręcząc za świeżość i zawsze jednakość dobroć wyrobu naszego.

Z poważaniem

W. Struszkiewicz i B. Długoszowski.

Handel towarów żelaznych

norymberskich i wyrobów ślusarskich

KONSTANTEGO ISKIERSKIEGO

we Lwowie

przy ulicy Teatralnej l. 11 (naprzeciw Katedry),

utrzymuje na składzie znaczny zapas wszelkiego okucia do drzwi, okien, kuchen i pieców; gwoździe drutowe i maszynowe, narzędzia rolnicze i rzemieślnicze, łańcuchy, pługi i ruchadła.

Latarnie gospodarcze do nafty i oleju.

Krzyże żelazne złożone.

Główny skład Wag

z fabryki Józefa Florenza we Wiedniu miary i ciężary metryczne.

Cenniki i rysunki na żądanie bezpłatnie. Wszelkie zamówienia z prowincji wysyłam w najkrótszym czasie, koleją, pocztą lub brykarzem.

F. S. BARDASZ

WE LWOWIE, NAPRZECIW KATEDRY
poleca

Piótina stołowej Bielizny
największy wybór
gotowej Bielizny
angielskich Płaszczów
saskich Pończoch od deszczu

Deszczochronów i Pledów
najmniejszych Krawatek

Manszet i Kołnierzyków.
Na jesień i zimę
największy wybór wszelkich trykotowych towarów.

To war doborowy!
Ceny stałe
i najmienniejsze.

Ważne dla Dam!

Magazyn gotowych i pracownia

SUKIEN DAMSKICH

F. GÓRALSKIECO

we Lwowie przy ulicy Ormiańskiej l. 16 na I. piętrze,

uskutecznia polecenia Szanownej P. T. Publiczności, bezwzględnie wykonując robotę sukien damskich podług najgustowniejszych i najmodniejszych żurnalów Paryskich i Berlińskich z największą starannością i dokładnością. Zamówienia z prowincji przyjmuje za przysłaniem stanika dogodnego i miary długości spodnicy, skutecznia je z wszelką dokładnością ku zupełnemu zadowoleniu Szanownych P. T. Pań. Na żądanie posła próbki materyj na suknie damskie.

Zarazem zawiadamiam Szanowne P. T. Panie, że z dniem 1go Marca roku bieżącego rozpoczynam **nowy kurs nauki kroju i szycia ubrań damskich.** — równocześnie wyjdzie dalszy ciąg wydania dzieła z r. 1874 z 11. marca, które obecnie zawierać będzie przeszło 120 figur krojów bardzo praktycznych i dogodnych. Niemniej zwracam uwagę, że od czasu do czasu wydawać będę broszurki zawierające kroje najmodniejszych ubrań damskich i dziecińczych. Szanowne P. T. Panie, które lekeje początków rysunku i kroju sukien damskich u mnie pobierać będą, mogą w krótkim czasie z całą dokładnością ubiory damskie skuteczniać, jako też rysunki następujących broszurek bez czyjejkolwiekby pomocy wykonywać. Za udzielanie nauki w mojem mieszkaniu przez cały miesiąc 8 zfr., książki początkowe z lenijkami 4 zfr. Polecam moją łatwą metodę.

F. Góralski,

krawiec i nauczyciel kroju sukien i ubrań damskich.

Największy wybór
najpiękniejszych i najmodniejszych
Strojów

Z PARYŻA

a mianowicie:

kapelusze, stroiki balowe, welony ślubne, pióra strusie, rajskie itp. kwiaty i girlandy, czypeczki wizytowe, negliżiki, ubrania, kokardy, berty, pelerynki, rękawki, szaliki, szarfy, kryzy itp.

Kapiszony aksamitne, jedwabne i różne okrycia na głowę.

Układam także z kwiatów całe garnitury i girlandy, do przystrojenia głowy i sukni, podług najnowszej mody.

Znana od tylu lat z dobrego gustu i umiarkowanej ceny, polecam się i nadal względem Szanownych Dam.

M. Topolnicka

Zamówienia z prowincji zaraz skuteczniam.

Zygmunt Baczewski

Handel

towarów kolonialnych i spirytusowych

przy placu Halickim l. 2.

Poleca swój dobrze zaopatrzonej skład, zwraca szczególniejszą uwagę na tanie i wyborne gatunki

Herbaty chińskiej

wysmienite

Likwory francuskie i gdańskie,

Rum Bremski i z Jamaiki,

10. i 20-letnią Starą,

które to towary po stałych najumiarkowanych cenach fabrycznych sprzedaje.

Urządził także osobny pokój do

Śniadań.

Kowalski & Meyer we Lwowie

pod Opatrznością w rynku pod l. 26 obok księgarni
pp. Seyfartha i Czajkowskiego,
polecają swój obfity ?

**Skład wszelkich rodzajów płócien
web rumburskich, szwajcarskich, holenderskich
i Irlandzkich**

również adamszkowej i dreliszkowej bielizny stołowej,
ręczników, białych i kolorowych chustek do nosa, ser-
wet białych i kolorowych do kawy, dymek, koloro-
wych płócien, kanafasu, płócienek, tudzież materji
bawełnianych i nicianych na suknie, białych, surowych
i kolorowych nicianych dreliszków, czerwonych, różo-
wych i niebieskich (nasypek, nankinów, zapalu, płótna
żaglowego, czyli tak zwanego „Segeltuch“, różne ni-
ciane i bawełniane; materje, na spodnie i ubrania, ja-
koteż piękny wybór angielskich białych, Schirtings
(szczególny gatunek zenesu) perkali kolorowych, białej
organzyny, batystu, perkalu, kotonu na podszewki w
różnych kolorach, walis, rypsu, gładkiego mulu, vapour,
batiste, claire i muszlinu, gładkich białych; kolorowych
i sznurkowych barchanów, pończoch, skarpetek i pół-
czoszek dziecięcych, pikowych i wełnianych kap, płó-
ciennej, kolorowej, barchanowej i jedwabnej ceraty.
Wielki wybór gutaperkowych prześcieradek w róż-
nych wielkościach „bez odor“, angielskich nici do
szycia, maszyn, i caterodrutowych królewskich do ro-
bienia pończoch, bawełny do haftowania, haczkowania
i robienia na drutach, jedwabiu czarnego, szpilek po-
jedyńczych i podwójnych, igiel, haftek, naparstków,
tasemek, guziczek różnego rodzaju, bawełnę białą,
czesaną i waty. — Także utrzymują główny skład pra-
wdziwej bawełny Potendorskiej, bawełny kolorowej
w różnym barwach. Dziecinne czepeczki, kaftaniki,
podbródki, powijacze itp.

Obstalunki na bieliznę i zamówienia na prowincję
uskuteczniamy jak najspieszniej i najakuratniej.

T. Okornicki

we Lwowie, Rynek liczbą 36.

poleca swój obficie zaopatrzonej

MAGAZYN

szkła, porcelany i fajansów.

Szkło kryształowe,
szlifowane, cienkie (moussolin) i gładkie
zwykłe.

Serwisa stołowe,
herbaciane i kawowe.

Serwisa do mycia.

Naczynia kuchenne.

Tace z blachy lakierowanej.

Zamówienia na serwisy, ozdobne w mono-
gramy, napisy, herby i fotografie, również jak
skompletowania słuczzonej porcelany, usku-
teczniają się prędko i po najniższych cenach.

Magazyn i Fabryka Rękawiczek
pod firmą

J. CIROK

przedtem E. ZIEGLER

LWÓW, Rynek l. 30,
pod godłem „Rycerza“

poleca swój magazyn własnego wyrobu
wszelkiego rodzaju

towarów rękawicznich

mianowicie: Rękawiczki damskie i męskie,
poduszki wiosieniem wypchane jakoteż po-
wietrzne, czapki mundurowe i cywilne, ban-
daje, pończochy gumielastyczne, pantalony
i kaftany łosiowe, szelki, szaliki i krawatki
męskie, portmonety, torby ręczne i podró-
żne, torebki damskie, kolnierzyki i mانشoty,
oraz rozmaite towary galanteryjne

po stałych i najumiarkowańszych cenach.

Łaskawe zamiejscowe zamówienia wynonują
jak najspieszniej i najakuratniej.

Pod „KRAKOWIAKIEM“

Handel Towarów Korzennych Pawła Gorskiego

pod l. 9 nową, Rynek, dom Arcybiskupi
we Lwowie,

zaopatrzonej w największy wybór najdosko-
nalszych towarów kolonialnych, korzennych,
win, herbaty chińskiej, rumu, rozolisów i li-
kierów z fabryk krajowych i zagranicznych,
niemniej i w inne w zakres handlu korzen-
nego wchodzące, sprzedaje takowe po cenach
najniższych.

Również sprowadzono na sezon jesienny
doskonałe marynaty, kawior astrachański,
śledzie, przednie moskale z połowu wiosen-
nego i t. p.

Znaczniejszym odbiorcom towarów ko-
rzennych od 50 złr. i wyżej placących go-
tówką, opuszcza się znaczny rabat.

Ręczęc za doskonałość towarów, rzetelną
usługę i dobrą miarę i wagę, poleca się
łaskawym względem Szanownej P. T. Publi-
czności miasta i prowincji najniższy sługa

Paweł Gorski.

Jan Górski

Handel Towarów Mieszanych

we Lwowie

przy placu Marjackim, dom Hudetza l. 9,

poleca

Skóry wszelkiego gatunku

na obuwie damskie i męskie, tudzież rymarskie, siodlarskie, rękawicznice i introligatorskie, tudzież:

Kroje na buty z juchtu petersburgskiego nieprzemakalne.

Pasy skórzane do maszyn i młócarń

wszelkiego rozmiaru wyrobu własnego, jako też wiedeńskie, tudzież **pasy parczane i gutaperkowe.**

Wyroby wełniane

przeważnie z fabryk krajowych, jakoto: Sukna bernadyńskie, Baje, Sieraczki, Szale, Plaidy, Kołdry sławuckie i inne wełniane, kapy, koce, derki, sukna i dywaniki na posadzki.

Bundy i Płaszcze z kapiszonami do podróży.

Kurtki myśliwskie i do gospodarstwa wiejskiego.

Płaszcze gutaperkowe i prochowce płócienne.

Baranki rossyjskie na futra i **Futra** gotowe z takowych.

Buty sukienne do polowania i podróży.

Kufry damskie i męskie do podróży.

Rosolisy i Likieriery.

RUM. Kolońska i Lewandowa woda z fabryki Łańcuckiej.

Wyroby rękodzielnicze z fabryk krajowych, przyjmuje w komis lub na stały rachunek. — Pośredniczy w sprzedaży skór surowych, wełny, konieczy, nasion, traw i t. p.

Zamówienia w kraju i z zagranicy uskutecznia jak najrychlej, po cenach stałych i umiarkowanych.

Magazyn Schayerów

Największy skład płótna

Towarów białych
i gotowej bielizny dla dam i mężczyzn,
poleca w skutek bardzo korzystnie osobiście uskutecznionego
kupna we Wiedniu, Berlinie i Lipsku

TOWARY NA OBECNY SEZON

po niższych stałych cenach.
Próbki i eenniki na żądanie franco.

Magazyn Schayerów

ul. Karola-Ludwika w Lwowie

ul. Karola-Ludwika w Lwowie

Antoni Halski

Skład żelaznych towarów

we Lwowie, plac Halicki Nr. 1, i w Nowym
Sączu w rynku

poleca

WYROBY ŻELAZNE i METALOWE

z wszystkich krajów sprowadzane, jako to:

kuchenne i stołowe, wszelkie potrzeby rzemieślnicze i gospodarcze narzędzia, piece żelazne nowego systemu Dr. Meidingera i maszyny na lody bez koź do kręcenia uprzywilejowane Dr. Meidingera, filtry, miary i wagi nowe (metryczne), krzyże, nadgrobki i inne do żelaznego handlu należące towary. — Oprócz tego maszyny różne nowych wynalazków tak do kawy jak herbaty, czajniki. Z fabryki uprzyw. i ozdobionej orderem II klasy Wgo M. Marszałkowieza w Kamienicy żelazo kute za najlepsze w kraju uznane.

HERBATA NAJLEPSZA

wprost z Chin sprowadzana po cenie 2, 3, 4 i 5
złr. za funt po cenach najumiarkowanych.

A. HALSKI.

Handel

M. Sadowskiego i A. Popławskiego

we Lwowie, przy ul. Hetmańskiej l. 6
obok cukierni Gros i Strus
poleca

Oryginalną Rossyjską

Karawanową Herbatę

trzech pierwszorzędnych firm w Moskwie
Braci Popowych, Klimuszyna i Andrejewa
od 2 złr. do 12 złr.

Najlepszą angielską od 1.60 do 5 złr.

Rossyjskie złuty: Samowary tombakowe i
mosiężne w wielkim wyborze, miednice mo-
siężne, miski i miseczki drewniane w ogniu
lakierowane.

Wyborne gatunki: Kawy, Cukru, Rumu i t. p.

Na składzie znajduje się **tłuszcz** amerykański,
uwieńczony pięciu medalami za niezrównaną sku-
teczność w rozmięczeniu i w nieprzepuszczaniu
wody w skórach i obuwiu, funt 90 ct. bez puszki.

Szwarc kauczukowy wiedeński funt 24 ct.

Zlecenia z prowincji uskuteczniają się najspieszniej.

MAGAZYN ZYGMUNTA STEJFA

we LWOWIE przy ulicy Jagiellońskiej Nr. nowy 2,
zaopatrzony obficie

w Konfekcje damskie i męskie

a mianowicie męskie,

Bielizna męska.

Garnitury jesienne z materij najmłodniejszych od zhr. 20.

Oberroki zimowe od zhr. 16.

Bundy od zhr. 15.

Szlafroki od zhr. 10.

Kamizelki zimowe od zhr. 2.50

Kamizelki jedwabne na różne ceny.

Fraki najnowszego kroju od zhr. 15.

Spodnie od zhr. 4.50 ct.

Koszule płócienne na 1.80, 2.40, 3.20, 4.50, 5.50, 7 i 10 zhr.

Koszule szirtingowe białe na 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50 i 4 zhr.

Koszule szirtingowe kolorowe na 1.50, 2, 2.60 zhr.

Koszule oxfordowe na 3 i 4 zhr.

Kalesony na zhr. 1, 1.20, 1.50 i 2 50.

Kołnierzyki, mankiety na różne ceny.

Półkoszulki z kołnierzykami po 40 i 60 ct.

KONFEKCJE DAMSKIE:

Kaftaniki, paletoty i kostiumy w różnych gatunkach, różnych krojów i w rozmaitych cenach.

Francuskie i angielskie materje wełniane, flanele etc., pólstukienko, aksamity czarne, pólaksamity, perkale i kretony meblowe, franki angielskie muslinowe giupiurowe ptifeniowe od 33 ct. do 1 zhr.

WIEKI SKŁAD PŁÓCIEN PRAWDZIWYCH LNIANYCH

*Weby Bilefeldskie na 15, 16, 17, 18 i 20 zhr. sztuka 62 łokci lub
Holenderskie na 25, 30, 35, 40, 45 i 50 zhr. sztuka 66 łoki,
Rumburskie z najlepszej fabryki Edwarda Richtera.*

Bielizna stołowa. Garnitury na 6, 12, 18 i 24 osób. — **Serwety do kawy.**

WIELKI WYBÓR SZALI i CHUSTEK w najrozmaitszym guście i na każdą cenę.

Ogromne transporty z Anglii cztery razy w roku Dywanów i Chodników.

Najdawniejszy handel płócien i bielizny stołowej Fryderyka Schubuta i Syna

we Lwowie, Rynek I. 45,

poleca

po bardzo tanich cenach:

3/4	30 łokci płótna górskiego od zł.	8 1/2 do 11 1/2
3/4	30 " rumbursk. " "	10 " 25
3/4	38 " Creas " "	13 " 30
3/4	30 " płótna rumbursk. " "	16 " 45
3/4	50 " weba holender. " "	18 " 150
3/4	54 " " szwajcar. " "	24 " 125
3/4	50 " " irlandzka " "	28 " 90
3/4	1 tuzin ręczników " "	4.60 " 20
3/4	1 " chustek do nosa " "	2.40 " 20
3/4	19 łok. w. płót. na prze- ścieradła bez szwu " "	16 " 40
3/4	1 garnitur stołowej bielizny na 6 osób od " "	5 1/2 " 35
3/4	1 garnitur stołowej bielizny na 12 osób od " "	8 " 60
	jakoteż na 18 24 osób.	

Serwety i serwetki deserowe,
Pończochy i skarpetki prawdziwe saskie
niciansie i bawełniane.
Pika i Ryps biały.

**NAJTRWAŁSZY MATERJAŁ NA
kalisony męskie CALICOT**

bawełniane włoskie płótno sztuka 30 łok. wiedeń.
(10 par kalisonów) zł. 8.50.

KOSZULE MĘSKIE płócienne po zł. 2.80, 3.50, 4 itd. szirtingowe
najlepsze po zł. 2.70 i 2.80, szirtingowe, z płóć. przodami po zł. 3.30 i 3.50.
szirtingowe kolor. najlep. po zł. 2.50, „Oxford” najlepsze po zł. 2.60.

KALISONY MĘSKIE płócienne po zł. 1.20, 1.55, 1.80 i 2 zł.
„CALICOT” po zł. 1.40.

KOSZULE DAMSKIE płócienne z płótna rumburskiego po zł. 2.80,
z szirtingu najlepszego po zł. 2.40 (bluzy i rękawki obszyte płóć. ząbkami).

Z istniejących dotychczas
Najpiękniejsza, najlepsza i najtańsza
Masa kauczukowa do zapuszczania podłogi

własnego wyrobu
Taniością i trwałością przewyższa wszelkie
amerykańskie i wiedeńskie.

W czterech kolorach
Nr. 1 bezbarwna, Nr. 2 jasionowa, Nr. 3 orzech., Nr. 4 mahonlowa,
z załączeniem sposobu użycia takowej.

Funt wystarczający na jeden wielki pokój kosztuje 1 złr
Z fabryki śwleco woskowych i blichowni wosku

FRYDERYKA SCHUBUTHA I SYNA
we Lwowie, w Ryнку I. 45. do nabycia,

W Wiedniu: w handlu L. Breshny Weiburggasse 27, w Pradze:
w handlu J. Preissig, Heinrichsgasse, w Bernie: w handlu Ferd.
Schmidt, w Krakowie: w handlach F. Fischer i St. Feintuch,
w rynku, w Tarnowie: w handlu F. Leszczyński, w Rzeszowie:
w handlu J. Schalter i Sp., w Przemyślu: w handlu E. Machalski,
w Jarosławiu: w handlu K. Zablotny, w Stanisławowie: w han-
dlu K. Kopacz, w Zaleszczykach: w handlach K. Sanocki i J.
Kodreńskiego Spadk., w Czerniowcach: w handlu
Ign. Schnircha, w Samborze: w handlu B. Zuta-
wskiego, w Tarnopolu: w handlu A. Morawotza
Spadk., w Podwołoczyskach: w handlu
G. Morawotz.

FIRANKI FROU-FROU i muszlinowe oddzielne okno po zł. 4.70, 5.40, 7,
8, 9 i wyżej.

Największy skład PERKALÓW I SZIRTINGÓW
białych i kolorowych łokciec po 16, 18, 20, 26, 30 i 33 ct.

DESZCZOCHRONY bawełniane po 1 zł. 80 ct. wełniane po 2 zł.
40 ct., jedwabne od 4 zł. 80 ct.

Cenniki szczegółowe rozsyła się franko.

Główny cennik otrzy-
mać można na żądanie
franco.

Wyciąg z głównego cennika pierwszego największego magazynu towarów
modnych, galanteryjnych, szkolnych, papierowych i drobiazgowych.

Polecamy ponizszy cen-
nik przejrząc dokładnie
albowiem w tym ma-
gazynie wszystkie naj-
lepsze i najzyskownie-
sze przedmioty kosztu-
ją taniej niż wszędzie.

B A Z A R

Breymeyera i Połuszkiewicza

we Lwowie (plac Maryacki).

ODDZIAŁ I.

Drobiazgowy.

Aksamitki jedwabne łokieć po 3, 4, 6,
10 do 75 ct.
Bawelna pottendorfska prawdziwa fnt.
od 1'40 do 1'50 i 1'60 ct.
Biżuterja najmodniejsza: to jest Bro-
sze, Kulce, Branzolety, Dyademy,
Naszynjki, Kolje, Normy, Motyle,
Szpilki do włosów od 30 i 50 ct.
do 5, 10 i 15 zlr.
Centymetry krawieckie od 10 do 35 ct.
Czepeczki włóczkowe od 1'85 do 3 zlr.
Chustki włóczkowe damskie po 75, 95,
1'15, 1'25, 1'50, 2, 2'50 do 8 zlr.
Chusteczki do nosa płócienne i baty-
stowe tuzin po 3'50, 3'95, 4'20, 5,
5'50, do 13 zlr. i wyżej.
Chusteczki do nosa jedwabne 75, 1'20
i 1'45 ct.
Dru do pończoch angl. gar. 3—10 ct.
Elastyczne prześcieradła nieprzemakal
Nr. 0 1 2 3 4 5 6
po 1'20, 1'40, 1'70, 2'25, 2'55, 2'95, 3'70.
Fartuszki gotowe damskie i dzieciinne
po 75 ct. 1, 1'24, 2, 2'25, 2'75 do 3 zlr.
Filcowe trzewiki damskie podwójne po
1'80 ct.
Filozele w różnych kolorach motek 10 c.
Flanelowe spodnice ciepłe po 4'50, 7,
i 10 zlr.
Fru-Fru w różnych gatunkach łokieć
od 45 ct. i wyżej.
Grzebienie do czesania rogowe, kau-
czukowe, bawole, stonowe i szyl-
kretowe na 20, 40, 60, 80 ct., 1 zlr.
1'50, 2, 2'50, 3 do 8 zlr.
Grzebienie do włosów najnowsze od
75 ct. do 5 zlr.
Guziki do bielizny płóc. i szyrtingowe
Guziczki do sukien rogowe i obciągane.
Guziki liberyjne z koronami białe i
złote.
Nafty berlińskie włóczkowe zaczęte i
i gotowe mianowicie: Dywanki, Po-
duszki, Pantofle, Trzewiki, Pod-
nóżki, Podwiązki, Czapeczki, Sa-
kiewki, Ornaty, Stuły, Szlaki do me-
bli po najumiarkowanych cenach.
Kaftaniki włóczk. po 1'50, 1'95, 2, 4'50.
Kalosze damskiej dziec. po 1, 1'60, 2'15
Kamasze dams. po 90, 1'80, 1'95 i 3'50.
Kokardki pod szyję i na głowę po 1'50,
1'80, 2 zlr.
Koszyczki dams. na robotkę rozmaite.
Kreski gotowe i na łokieć od 10, 20
do 75 ct.
Kołnierzyki damskie najnowsze.
Liberyjne rękawiczki po 35 ct. i wyżej.

ODDZIAŁ II.

Papierowy i galanteryjny.

Albumy na fotografie w pięknych okła-
dzinkach od 95 ct. do 2, 3, 4, 10,
20 i 40 zlr.
Atramenty różnego rodzaju od 8 ct.
i wyżej.
Bibółki do cygaretek francuskie od 8
do 10 ct.
Bilety wizytowe drukują się po 60 ct.
i wyżej.
Cyrkle kieszonkowe do rysunków od 2
do 4 zlr. i wyżej.
Farby w pudełkach od 15 ct. do 2'50
i 8 zlr.
Farby olejne rozmaite.
Fotografie rozmaitych widok. i utworów.
Fotografie utwor. Grottgera, ceny nakł.
Garnitury kompl. na biórko 14 sztuk
od 10 do 40 zlr.
Globusy rozmaite wielkości od 2'20 wyż.
Gwoździaki dorys. (Szpanegle) tuz. 10 ct.
Kajety do pisania i rachunków 1—3 ct.
Kajeta kaligraficzne i rysunkowe.
Kalendarze ścienne od 35 ct. do 1'50.
2'50, 5 zlr. i wyżej.
Kałamarze najrozmaitsze od 12 ct. wyż.
Karty do gier fran. i wied. od 40 ct. wyż.
Kotyljonowe ord. od 1—15—40—70 ct.
Kotyljonowe zabawki po najtańszych
cenach.
Książki do nabożeń. w pięk. opraw.
Księgi gospodarskie oprawne własnego
nakładu do prowadzenia rachunków.
Lak w różnych gatunkach funt po 60,
75, 90, 1'10, 1'60 i 1'90 ct.
Lampiony papierowe od 10 ct. do 2 zlr.
Linje wszelkie od 3 do 50 ct. i wyż.
Lichtarze i kandelabry pojed. i wytw.
Liście do robienia kwiatów.
Loteryjki towarzyskie od 65 ct. wyż.
Magnesy dla dzieci po 20 ct.
Marki i sztony do kart garn. od 2'50
Metronomy do regularnego taktu przy
muzyce po 9 i 12 zlr.
Miary taśmowe zwijane od 1'50, 7'25 wyż.
Mydła toaletowe, glicerynowe i inne od
8 ct. do 1 zlr. i wyżej.
Notatki kieszonkowe najrozmaitsze.
Nożyczki canc. do papierów 80, 90, 1'20.
Obrazy olejne malowidła ręczne z Mo-
nachium po 8, 10, 12, 15, 20, 30 zlr.
Obrazy i obrazki świętych.
Ognie sztuczne salonowe i ogrodowe
wedle osobnych cenników.
Papieri listowe angielskie i zwykle
100 sztuk z kopertami po 95, 1'10,
1'20, 1'50 i wyżej.

ODDZIAŁ III.

Bielizna męska i damska.

Koszule białe z gładk. przod. po 1'50,
1'80, 2, 3'50 zlr.
Koszule białe z fałdeczk. i haftowane
po 1'75, 2'20, 2'65, 3, 3'25, 3'50, wyż.
Koszule kolr. po 1'30, 1'80, 2'50, 3, 3'25,
Damskie koszule gotowe po 1'50, 1'85,
2, 2'25, 2'75, 3, 3'25, 4 i 5 zlr.
Damskie kaftaniki ranne po 1'45, 1'90,
2'10, 2'40, 3'20, 3'80 i wyżej.
Majtki po 1'35, 1'75, 2'20.
Kalesony gotowe po 1'10, 1'55, 1'85,
2'20, 2'45 ct.
Kaftaniki wełn. męskie i dam. najtan.
Kalesony jedwabne ciepłe i wełniane.
Kaftaniki zdrowiajedw. od 4'50 do 8 zlr.
Kołnierzyki damskie i męskie po 18,
22, 25, 28, 30, 35 i 42 ct.
Mankiety po 30, 35, 40, 45, 50, 70 ct.
Półkoszulki po 45 48 i 65 ct.
Chusteczki do nosa kolorowe po 10,
15, 22, 25, 35, 42, 55, 75 i 1'10 ct.
Chusteczki jedw. kolorowe po 80—1'40.
"Cachenez" szaliki na szyję po 1'20,
1'90, 2'25 do 4 zlr.
Dywaniki wełn. na łóżka (kocyki) po
3'75, 4'75, 7'50, 9'50, 10, 12 i 15 zlr.
Dywaniki przed łóżka po 2'75, 3'85, 4'50.
Chodniki na posadzkę łokieć po 45,
55, 70, 75, 85, 1, 1'10, 1'35, 1'45, 3'50.
Kapelusze filcowe od 3'50, 4'50, do 6'50.
Cylindry po 5, 6'50, 7'50.
Kapelusze składane Chapeauclak po
6'50, 7, 7'50 do 10 zlr.
Czapki do podróży po 1'50, 2, 2'50.
Płaszczki gntaperkowe dla sług po 7'50,
8'50.
Płaszczki elastyczne angl. po 10, 12'50,
14'50, 16, 18, 22 i 26 i 32 zlr.
Poduszki nadymane do podróży po 3'50,
4'25, 4'75, 5, 5'50, 6 i 8 zlr.
Parasole wełniane po 1'50, 2, 2'25, 3'50.
Parasole jedw. po 4'75, 5'50, 6, 6'50,
7'50, 8, 8'25, 9, 10, 12 do 14'50.
Kalosze męskie i damskie po 1'10, 1'60,
1'90, 2'15, 2'65, 2'95 do 3'50.

Wyroby angielskie.

Pledy męskie po 7'50, 10, 16, 18, 22, 25
Krawaty najrozmaitsze.
Batogi po 2'50, 4, 6, 10 do 18 zlr.
Pularesy t portmonetki.
Spieruty i Harapy.
Brzytwy angielskie S. Pearsona pod
gwarancją za każdą sztukę.

Zabędziki do pudru po 25, 35, 45, 55.
 Mantylki włóczkowe balowe od 2'50,
 3'50 do 10 złr. i wyżej.
 Neceserki damskie od 50, 1'50, 2, 5 zł.
 Naparstki srebrne i metalowe.
 Nici wszelkiego rodzaju.
 Nożyczki angieli. od 45 do 1'50 i wyżej.
 Organtyny białe i czarne sztuczka od
 90 do 1'50 ct.
 Perfumerje, Pachnidła, Mydła, Bielidła.
 Pudry, Pomady, Wody toaletowe fran-
 cuskie i angielskie.
 Paski damskie od 75, 1'50, 2 do 10 złr.
 Podwiązki „ od 18, 45, 95, 1'45, 2'50.
 Pończochy „ i dzieciinne tuzin od 2'40,
 3'50, 5'50, 9, 13, 18 do 24 zł.

Papiery kancelaryjne libra od 10, 14,
 16, 20, 24 ct.
 Papiery kolorowe, złote i srebrne.
 Papiery rysunkowe po 7, 14 i 25 ct.
 Pióra gęsie i stalowe najtaniej.
 Perfumy, Pasty do zębów i Pomady.
Prawdziwa woda kolońska flasz. po 10,
 50, 60 i 1 złr.
 Pezle dla malarzy od 10 ct. inne od 1 ct.
 Płótno dla malarzy gruntowane.
 Ramy rozmaite złoczone i rzeźbione.
 Ramki na fotografie pojed. i eleganckie.
 Reisceigi szwajcars. 95 ct. 2, 3 do 40 zł.
 Scyzoryki angielskie najlepsze.
 Teki do pisanja i rysunków od 10 ct.
 do 10 złr. i wyżej.

Noże stołowe z widelcami:
 1 tuzin w jeleniej oprawie 8'50 i 9 zł.
 „ „ „ najprzedn. 11'50.
 „ w bawolej oprawie czarnej po
 5'25, 7'50, 9'50, 11'50.
 1 tuzin w białej oprawie 7'50, 11, 14'50.
 1 tuzin desertowych po 3'50, 4'50, 6,
 7'50, 8'50 ct.
 Nóż do krajania ciast i bab po 95 ct.
 Nóż do chleba po 55, 65 i 75 ct.
 Nóż do tranżerowania z maszynką chro-
 niącą od skałeczenia za jedną parę
 z widelcem po 1'10 i 2'25 ct.
 Stalki do ostrzenia noży po 65 i 75 ct.
 Marmurki do ostrzenia brzytw po 45,
 55 i 65 ct.

Mieszki francuskie, do samowarów, żelazek i fortepianów po 45, 60, 75 i 95 ct.

Odszczególnieni na wiedeń-
 skiej wystawie światowej
 r. 1873 dyplomem honoro-
 wym!

Na wszystkich konkuren-
 cjach światowych pierwszą
 nagrodą!

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

fabrykanci

MACHIN ROLNICZYCH

LWÓW, ulica Grodecka liczba 22.

„STAMP END WORKS“ W LINCOLNIE (Anglia) fabryka i stała wystawa we Wiedniu
 polecają wszelkie gatunki **machin rolniczych** po oryginalnych
 fabrycznych cenach.

Kondyccje: na oadanie udzielają warunkowo kredyt na akcept.

Czytając kalendarz

proszę sobie przypomnąć

główny skład towarów najmodniejszych

DLA DAM

WŁADYSŁ. LEWICKIEGO

przy ulicy Halickiej we Lwowie.

O. T. WINCKLER

we Lwowie,

Handel hurtowny towarów korzennych,
herbat chińskich, rumu prawdziwego z Jamaiki, win krajowych
i zagranicznych, materiałów, farb i papieru,

poleca:

Masę do frotowania podłogi. Przewiemnie przed 16. laty wynaleziona, zjednała sobie jako najlepszy fabrykat, powszechne uznania i pomimo najmocniejszych usiłowań, nawet przebliżając podrobioną być nie mogła. Ma ona tę korzyść, że nadaje podłodze tak z miękiego jak i z twardego drzewa, przy całkiem cienkiem nałożeniu, pięknie świecąca powierzchnię i że w tym względzie taniść, trwałość i elegancya się łączą. Masę do frotowania utrzymuję w kolorach: jasno i ciemno-żółtym, jasno i ciemno-mahoniowym, orzechowo-brunatnym i dębowym, tudzież bezbarwną najaworowe, modrzewiowe i inne piękne parkiety, którym tylko lustra nadać potrzeba. $\frac{5}{8}$ Kilo czyli $1\frac{1}{4}$ funta cłowego, wystarcza na pokój zwykłej wielkości i kosztuje 1 funt cłowy = $\frac{1}{2}$ Kilo w kolorach 60 ct.; zaś bezbarwnej 80 ct. i można takową za zaliczką pocztową wygodnie sprowadzić. (Każdy służący z łatwością może się zastosować do całkiem pojedynczego sposobu użycia, według dołączonego do każdej paczki przepisu.)

Masa do frotowania jest jedynie prawdziwą pod moją patentowaną etykietą i dla tego też mojej masy podrobienia (t. z. pasty) nie tylko nietrwało ale i nieużyteczne zwyczajne farby.

Lakier do zapuszczania podłóg, który w okamgnieniu schnie i wilgotną szmatą oczyszczać można; nadaje najpiękniejszy bezbarwny połysk, przedewszystkiem na parkietach.

Ma podłoga kolorowo być polakierowaną, zapuszcza się ją najpierw moją masą, po wyschnięciu wyszczotkowuje się a następnie przeciąga się ją tymże lakierem. Skutek jest wysmienity i długo trwały 1 funt cłowy = $\frac{1}{2}$ Kilo kosztuje 1 zlr. 10 ct.

Zapałki woskowe. Niestety powstałe często już przez odpadanie kawałków tłących się jeszcze, przy paleniu zapałków drewnianych, spowodowały mię z fabryką zagraniczną zrobić ugodę, która mię umowa

żliw a zapałki woskowe, w różnych grubościach i długościach i w gustownych opakowaniach, po tak niskich cenach sprzedawać, że prawie nie opłaca się używać w pomieszkaniach lub do zapalenia cygar zapałków drewnianych, szczególnie biorąc na uwagę, że zapałki drewniane, najczęściej tłączone rzucone bywają na posadzkę, przezco takową brukają, jak również one przez odpadanie kawałków tłących się pleć żeńską przez lekkie ich ubiory narazić mogą na niebezpieczeństwo życia. Zapałki woskowe przez rozmaite swe opakowania, do wszelkich potrzeb w tym rodzaju dla panów i pań zastosowane. Zalecają się i tem szczególnie, że wiatr ich nie gaśnie.

Korzeń mydlany i proszek do prania wełny,

z których mam zawsze wielki zapas, szczególnie panom chodownikom owiec w celu czyszczenia ich przed ostrzyganiem i prania wełny po najumiarkowańszej cenie.

„QUILAY KORA“ najnowszy środek do prania wszelkich materij i wywabienia plam z tychże bez uszkodzenia materji lub koloru 1 funt cłowy czyli $\frac{1}{2}$ kilo kosztuje 40 ct.

Wodne i olejne farby we wszystkich odcieniach, olejne farby najdelikatniej w najlepszym pokoście na maszynie rozarte tak gęste jak i do nakładania rozrzedzone, polecam po najtańszych cenach. — Szczególniejazą przysługę robią owe farby po wsiach, gdyż każdy zwykły robotnik użyć je może nakładając pędzlem, które także na składzie utrzymuję. Obstalunki uskuteczniam natychmiast pocztą,

koleją i furmanami i sposób użycia najchętniej udzielam; także nie mogę omieszczać wspomnień, że wszystkie farby moje są prawdziwe, czyste i trwałe, oraz wolne od przymieszek kiedy co w zwykłych farbach, których funt kilka centów kosztuje, znaleźć można. Także polecam do malowania pokoi zieloną farbę w ciemnych i jasnych odcieniach, wolną od trucizny a zatem nieszkodliwą, jakoteż wszystkie rodzaje **lakierów** do lakierowania pojazdów, mebli i sprzętów żelaznych i drewnianych po najumiarkowańszych cenach.

„Koriosot“ **kauczkowy tłuszcz połyskujący** jest on najlepszym smarowidłem skór, czyni je nieprzemakalnemi, miękkimi, czterokrotnie trwalszemi i udziela pięknego połysku. Dla tych własności używa się powszechnie do smarowania uprząży, rzemieni, butów i trzewików z najlepszym skutkiem. Zrazu silny odór, niknie po wyschnięciu zupełnie. Do smarowania używa się małą szczoteczkę, pędzel lub gąbkę. 1 funt cłowy = 1/2 Kilo kosztuje 1 zlr. 36 ct.

Plaskwom śmierć! Malom śmierć! nowe tynktury ludziom i zwierzętom pacierzowym nieszkodliwe. Tynktury te złożone z roślin krajowych, są najlepszym i skuteczniejszym środkiem zaradczym przeciw plaskwom jak również ochroną dla futer, towarów wełnianych i bawełnianych przed mólem. Fłaszka kosztuje 20 ct.

OLIWA prawdziwa niefałszowana do smarowania wszelkich delikatniejszych części maszyn. Olej maszynowy (Maschienenschmieroel) w odkwaszonym stanie, do smarowania jocomobil, koszarek, żniwiarek i t. p. w każdej ilości po zawsze najumiarkowańszej cenie.

Proszek strawienia, najlepszy dla zrestaurowania zepsutego żołądka, dolegliwościom tegoż złemu trawieniu zgadze i (tem podobnie). Pudełko po 16, 26 i 40 ct. 1 funt cłowy = 1/2 kilo 1 zlr. 20 ct.

Balsam roślinny dla włosów jedyny nieszkodliwy, najwysmienitszy, najpewniejszy i sprawdzony środek do przywrócenia zsiwiałym włosom pierwotnej ich barwy, dla usunięcia łusek, dla wzmocnienia porostu włosów i do utrzymania dożywotnego pierwotnej ich barwy, dla usunięcia łusek, dla wzmocnienia i oczyszczenia skóry na głowie z nieczystości, którą olejki, tłuszcze i wosk zostawiają, dla wzmocnienia porostu włosów i do utrzymania dożywotnego pierwotnej ich barwy, naturalnego połysku i zapobieżenia wypadnięciu włosów. Balsam ten robi użycie wszelkich olejków lub pomad zbyt czynnem. Fłaszka kosztuje 2 zlr.

Aby przestrzeń mych piwnic winnych, do innych użyć celów i ponieważ przy rozgałęzionym moim magazynie brak czasu mi nie pozwala winem w beczkach zająć się z potrzebną uwagą,

kupiłem wszystkie WINA WĘGIERSKIE w butelkach oryginalnych od pierwszego domu handlowego win we Węgrzech panów: **Franz A. Jallies & Comp w Budapeszcie** w tak wielkiej ilości, że jestem w stanie te same ceny policzać, po jakich je dom ten w Budapeszcie odsprzedaje. Chętnie zestawiam też wedle życzenia dla uroczystego użytku wina węgierskie z winami zagranicznymi jako też szampańskimi prawdziwymi Bordeaux reńskimi; Sherry, Madeira, Malaga i winem z Oporto, opakowując je w jedną skrzynię. Polecam zatem jak najlepiej te tak znane wina panów Franz A. Jallies & Comp. w Budapeszcie łaskawej uwadze wedle osobnego cennika, którym każdej chwili służyć mogę.

Herbatę chińską, którą utrzymuję na składzie w gatunkach: Pecco z białymi końcami tak zwany kwiat, Souchong i Congo zawsze w największym zapasie (Congo po 1 zlr. 50, 2 zlr., 3 zlr.; Pecco po 2 zlr., 3 zlr. i 4 zlr. Souchong po 2 zlr., 2 zlr. 50 ct., 3 zlr. i 4 zlr. za funt cłowy czyli 1/2 kilo).

Sprowadzając herbatę z pierwszych źródeł, i wsparty najdokładniejszą znajomością tego artykułu co się przedewszystkiem do dobrego usłużenia tym towarem przyczynia, jestem w stanie najwybredniejszym żądaniom tak ze względu na gatunki i na cenę zadość uczynić, nie obawiając się konkurencji innych składów, bez uciekania się do sztucznych mieszań i niewłaściwych nazw. Szczególnie polecam moją czarną herbatę Souchong jako odznaczającą się mocą i wysmienitem aromem.

Herbatę karawanową utrzymuję na składzie z pierwszego handlu herbatą w Kiachcie i sprzedaje po 2 zlr. 50 ct.; 3, 4, i 6 zlr. za funt cłowy czyli 1/2 kilo. — Wszystkie gatunki herbat wygodnie za zaliczką sprowadzać można.

Wszystkie zamówienia z prowincji na towary korzenne, uskuteczniam odsprzedając takowe za gotówkę po cenach hurtownych t. j. po niższych jak wszystkie inne handle detaliczne przy równej dobroci towaru ogłaszają, przesyłając wedle żądania koleją, woźnicą lub pocztą.

F. GROS i W. STRUS

we LWOWIE, ulica Hetmańska 1. 6.

Pierwsza krajowa fabryka czekolady,

wyrobianej we francuskich maszynach granitowych, nie w kotłach żelaznych.

Zwyczajnie używane dobre gatunki

z czystego ziarna KAKAO i najlepszego cukru bez wszelkich dodatków.

Czekolada zdrowia:

Nr. 12. 1 ft. czyli $\frac{1}{2}$ kilo . . . złr. —·75

Nr. 11. 1 ft. czyli $\frac{1}{2}$ kilo . . . złr. —·75

Nr. 10. 1 ft. czyli $\frac{1}{2}$ kilo . . . złr. 1·—

Gatunki lepsze do 2 zł. za funt.

Czekolada wanilowa:

Nr. 6. 1 ft. czyli $\frac{1}{2}$ kilo . . . złr. —·90

Nr. 5. 1 ft. czyli $\frac{1}{2}$ kilo . . . złr. 1·10

Nr. 4. 1 ft. czyli $\frac{1}{2}$ kilo . . . złr. 1·30

Gatunki lepsze do złr. 2·30 za funt.

Zamówienia z prowincji uskuteczniają się odwrotną pocztą.

ST. WAYDOWICZ

WE LWOWIE

ul. Halicka 1. 7

Poleca swój obficie zaopatrzonej skład papieru, sztuk pięknych, galanterji, perfum i wszelkich potrzeb do pisania, rysowania i malowania.

Zakład do odciskania najmniejszych i najgustowniejszych różno kolorowych monogramów jakoteż litografowanych i szybko prasowanych kart wizytowych.

Zlecenia z prowincji uskuteczniają się odwrotną pocztą za zaliczka.

HANDEL

Michała Dymeta

we Lwowie,

oddając się prawie wyłącznie interesom zaopatrzenia kościołów i cerkwi

w Paramenta i Sprzęty

dla ich ozdoby i użytku, powiększył swój zakres przez urządzenie

Składu Dywanów angielskich

rozmaitej wielkości i

krzyży żelaznych

pamiątkowych i nagrobkowych, rozmaitej wielkości i różnych rysunków.

➡ Cenniki rozsyłają się na żądanie. Obstalunki i polecenia z prowincji uskuteczniają się spieszenie i akuratnie.

Kantor wymiany

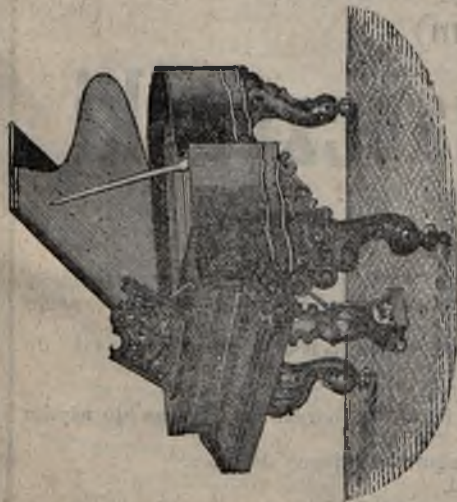
e. k. uprzyw. galic.

akcyjnego Banku Hipotecznego

kupuje i sprzedaje

wszystkie efekta i monety pod warunkami
najprzystępniejszymi.

*Wszystkie polecenia z prowincji wykonują się bezzwłocznie po
kursie dziennym.*

SKŁAD FORTEPIANÓW

Sayfartha i Czajkowskiego

we Lwowie,

plac Halicki l. 14 w kamienicy Łodzińskiego

poleca Szanownej Publiczności po cenach fabrycznych

WIELKI WYBÓR

Fortepianów, Pianin i Fisharmonii,

z najlepszych fabryk wiedeńskich, drezdeńskich i paryskich.

Otrzymując fortepiany wyłączenie z **najpierszych fabryk**, tak krajowych jak i zagranicznych, skład powyższy śmiało zapewnić może za ich **dobroć i trwałość**. Fortepiany tak na **koncerta**, jakoteż i za **opłatą miesięczną wypożycza się** po cenach **najumiarkowańszych**.

Listy z prowincji prosimy adresować do księgarń pod powyższą firmą

Skład mebli

pod firmą

F. & L. Kirschner

(przedtem Antoni Kirschner)

we Lwowie, plac Trybunański Nr. 1 miasto, naprzeciw kościoła OO. Jezuitów.

Każdego czasu zaopatrzoney w wielki wybór mebli **krajowych i zagranicznych**, rozmaitych obić w najnowszych deseniach, firanek, ceraty amerykańskiej, kobierców wszelkiej wielkości też i na łokcie, chodników, zwierciadeł w ramach złożonych i orzechowych, pajaków i świeczników ściennych, salonowych i kościelnych ze szkła, brązu i drzewa, tudzież mebli żelaznych pokojowych i ogrodowych poleca takowe **po cenach najumiarkowańszych**.

Utrzymuje także *główny skład mebli z giętego drzewa z fabryki*

Braci Thonetów w Wiedniu

i sprzedaje takowe *po cenach fabrycznych* bez doliczenia kosztów transportu i upakowania kupcom i odbiorcom znaczniejszych partji opuszcza się nadto odpowiedni rabat.

Główny skład futer

(pod Tygrysem)

Adamski & Czapczyński

dawniej Stanisław Armatys

we Lwowie

Polecamy Szanownej P. T. Publiczności **Magazyn nasz** zaopatrzoney najobficiej w najrozmaitsze i najlepsze gatunki futer, jakie tylko w zakres tego handlu wchodzić mogą a mianowicie:

Posiadamy znaczne zapasy **futer gotowych damskich i męskich** tak do **podróży** jak i do **miasta**.

Kaftany astrachańskie podszyte futerkiem.

Kaftany wełniane obłożone i podszyte futerkiem bardzo praktyczne do użytku domowego.

Wierzchy gotowe damskie jedwabne, wełniane i sukienne do futer.

Wierzchy gotowe do futer męskich itd. itd.

Wszelkie obstalunki z prowincji za nadesłaniem dokładnej miary wykonujemy z całym **pospiechem, akuratnością i sumiennością**, dając każdemu z kupujących pod względem **dobroci, trwałości i wykończenia** zupełną gwarancję.

„Ojczysty Bank zabezpieczeń na życie ludzkie“

Zakład oparty na zasadzie wzajemności.

Koncesjonowany reskryptem Wysokiego c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych dk l. 7471/648 z dnia 8. lipca 1869.

Rada zawiadowcza:

Prezes: J. O. ks. **Karol Jabłonowski**, c. k. tajny radca, członek Izby panów, Prezes c. k. uprz. kolei Karola Ludwika, c. k. uprz. kolei Lwowsko-Czerniowiecko-Jaskiej itd.

Wice-prezes: **Robert baron Beust** wł. dóbr ziemskich.

Członkowie:

Antoni hr. Attems, wł. dóbr,

C. F. Mayer, fabrykant,

Dr. Karol Biel redak. pisma „Der Volkswirth“,

Władysław Szitanyj, właściciel dóbr.

Artur baron Löwenthal, członek wiedeńskiej

Dr. Józef Wickhoff adwokat.

Rady miejskiej.

Dyrektor: **James Klang.**

Ojczysty Bank zabezpieczeń na życie ludzkie jest zakładem na zasadzie wzajemności opartym, administracja jego spoczywa przeto wyłącznie w ręku zabezpieczonych, którzy przez walne zgromadzenie, przez wysadzane z łona swego komisje rewizyjne, i wydziały nadzorcze kontrolują wszelkie operacje banku. W obec tych antonomicznych urzędów, w obec ciągłej kontroli ze strony najbliższej interesowanych nie może być interes zabezpieczonych narażonym na żaden szwank, gdyż Ojczysty Bank zabezpieczeń nie potrzebując opłacać się akcjonariuszom, musi jako zakład wzajemny mieć jedynie dobro swych zabezpieczonych na widoku.

Tą kierując się zasadą, nie korzysta Ojczysty Bank zabezpieczeń z krytycznego położenia stron zabezpieczonych, lecz zwraca jako cenę odkupu policy całą rezerwę premjową, udziela w razie potrzeby pożyczki na police i odnawia w razie przerwy w płaceniu premji ugodę zabezpieczenia nawet po upływie sześciu miesięcy. Dalej wypłaca Ojczysty Bank sumę zabezpieczoną natychmiast po przeprowadzeniu likwidacji, a wypadki unieważnienia są nadzwyczaj ograniczonymi.

W końcu rozdziela Ojczysty Bank zyski z operacji wypływające pomiędzy zabezpieczonych, a ponieważ zyski te, gdzie indziej przez akcjonariuszów pochłaniane, wynoszą według doświadczeń 30% premji, przeto jest zabezpieczenie w Ojczystym Banku najtańszem, gdyż zabezpieczeni płacą jedynie faktyczny koszt zabezpieczenia.

Najlepszym dowodem żywotności Ojczystego Banku zabezpieczeń jest, że przetrwawszy kryzys giełdowy, pod której ciosami tyle asekuracyjnych zakładów upało, niezachwiany wcale w swoim bycie, rozszerzył pole swego działania, uzyskawszy koncesję w Saksonji i księstwach naddunajskich, — ulokował swe kapitały w papierach fluktuacjom giełdowym nie podlegających, nabył na własność trzy kamienice w śródmieściu i przedmieściach Wiednia, i zabezpieczył po koniec grudnia 1874,

Złr. 8,028,243 wal. austr.

Ojczysty Bank zabezpieczeń na życie ludzkie przyjmuje zabezpieczenia:

1. **na wypadek śmierci.** Bank wypłaca osobie w policy wymienionej kapitał, po śmierci zabezpieczonego, kiedykolwiek by takowa nastąpiła.
2. **na wypadek dożycia.** Bank wypłaca osobie w policy wymienionej kapitał lub rentę umówioną, skoro ubezpieczony pewnego oznaczonego wieku dożyje.
3. **Wyposażenia dzieci.** Bank tworzy wzajemne spółki spadkobiercze z oznaczonym z góry terminem likwidacyjnym, po którego nadejściu otrzymują członkowie żyjący wkładki swe z przyrostem odsetek, odsetkowych odsetek i udziałów spadkowych.

Subdyrekcja dla Galicji, Bukowiny, Królestwa polskiego i Rumunji

Lwów ulica Jagiellońska l. 20.

Jan Horsitzer

subdyrektor.

Wyłącznie
Główny Skład Nasion
Teofila Łuckiego

we Lwowie przy placu Halickim l. 14 (obok banku hipotecznego),

poleca:

Nasiona wszelkiego rodzaju szlachetne i pewne, Jarzyn, Kwiatów, Drzew szpilkowych, liściastych, Krzewów, Roślin pastwnych, Ekonomicznych, Koniczyn, Traw, Olbrzymich Buraków, Turnipsu angielskiego i Rzepy ścierniowej i wszelkich gospodarskich. Pflance jarzyn i kwiatów, Drzewka owocowe, Krzewy i Róże wszelkone, Korzenia Szparagów 3 i 4-letnich Truskawki i Poziomki.

Haarlemskie Cebulki Kwiatowe

oryginalne z Hollandji mianowicie:

Hyacenty pelne i pojedyncze, Tulipany, Tacety, Lilie itp. Bukiety i Wience najgustowniej wiązane z świeżych i zasuszanych kwiatów.

Ordery kotyljonowe najpiękniejsze i Bukieciki. — Narzędzia ogrodnicze, Noże, Nożyce, Piłki, Siewki ogrodowe itp.

Maś do szczepienia, Łyczko indyjskie i Ziemia do wazonów. Pasy do maszyn i młocarni, najlepsze belgijskie gatunek Iszy. Rzemyki, Spinki, Klucze i Tłuszcz do pasów.

Najlepsza Oliwa do maszyn i Smarowidło belgijskie do osi. Sukna wyrobu z dóbr Alfr. hr. Potockiego i Bundy do podróży. Starka 13-letnia, stare Rosolisy i Likieri z fabryk Alfr. hr. Potockiego.

Jan Wichera

we Lwowie

przy ulicy Gródeckiej pod
 Nr. 77²/₄ starym, a 47
 nowym,

ma zaszczyt polecić wysokiej Szlachcie, pp. Gospodarzom, jakoteż szerszej P. T. Publiczności

Skład wszelkich maszyn rolniczych i gospodarskich

mianowicie:

lokomobile, młocarnie parowe, stałe poziome maszyny parowe, śrutowniki, kieraty i młocarnie kieratowe, młocarnie ręczne, młynki do czyszczenia zboża, sortowniki (łuskacze), otrzebiacze kukurudzy, siewniki rzędowe i szerokorzutne, grabie do siana, przetrząsacze siana, kultywatory, pługi i bronie, szatkownice do buraków, szarpacze, gniotowniki, tłuczniki do makuchów, siewki skrzynkowe przenośne i na kołach, siewki ogrodowe na kołach, toczydła i aparaty do ostrzenia, ekscentryczne młyny, ręczne narzędzia, przedewszystkiem zaś najlepszego systemu angielskie i amerykańskie **Żulwiarki i Kosłarki**; oraz utrzymuje skład rzemieni do maszyn i oliwy do smarowania tychże itd.

Zwracam szczególnie uwagę na mój **warstat naprawy** uszkodzonych i zepsutych maszyn, który obecnie dla dogodzenia Szanownej Publiczności znacznie powiększyłem — takowe (maszyny) bywają w mojej pracowni jak najstaranniej po najumiarkowańszych cenach naprawiane, do reparacji zaś używa się tylko oryginalnych angielskich i amerykańskich części składowych, których wielki wybór i zapas posiadam.

Do ustawiania i wprowadzania maszyn w ruch wysyłam na żądanie (również i do Rosji) doświadczonych i zdolnych monterów i maszynistów za miernem wynagrodzeniem.

Illustrowane cenniki przesyłam na żądanie bezpłatnie.

Jan Wichera.

1874 r. w ruch puszczoną została

(we własnej mej realności ul. Łyczakowska l. 13 we Lwowie)

przezemnie urzędzona

PIERWSZA PARĄ PĘDZONA FABRYKA drzwi, okien i innych wyrobów stolarskich.

Takowa uskutecznia w jak najkrótszym czasie i tylko z zupełnie suchego i doborowego materiału wszelkie tak do budowy gmachów się odnoszące, jak niemniej i każde inne w zakresie wyrobów stolarskich się zaliczające zamówienia, a to w ilościach stosownie do potrzeb większych lub mniejszych.

Przyjawszy przy miernej cenie oraz doborowym materiale najściślejszą dokładność wyrobów za zasadę, upraszam wszystkich P. T. obywateli, budowniczych, przedsiębiorców, a w ogóle dotyczącą Szanowną miejscową i zamiejscową Publiczność, by fabrykę moją licznymi zaszczycając zamówieniami do tak upragnionego zadźwignienia przemysłu krajowego przyczynić się raczyła.

Jan Smutny,

fabrykant wyrobów stolarskich we Lwowie.

HANDEL PAPIEROW RUDOLFA WISSMÜLLERA

we Lwowie Ul. Hetmańska l. 10

poleca swój obficie zaopatrzoney

SKŁAD TOWARÓW

mianowicie:

obię i dekoracji pokojowych, papiery wszelkiego rodzaju:

zwykły kancelaryjny i listowy w różnych wielkościach i gatunkach, koperty, bilety do powieszowania, papiery z ozdobami, kolorowy do robienia kartonazów i oprawiania książek, do robienia kwiatów, liście i wszelkie przybory do tychże, szlaczki złote czyli tak zwane bordury w rozmaitych szerokościach;

wszelkie przybory do pisania, malowania i rysowania dla szkół realnych i techniki:

rajskajgi w kartonazach jakoteż pojedyncze grafiony, cyrkle, linie, rajszyzny, rajsbrety, masztaby, transportery, chińskie tusze, farby akwarelowe tak pojedyncze jakoteż w pudełkach różnego gatunku, atramenta kolorowe, czarne do pisania, galasowe, alizarinowe, fioletowe i tak zwana anilin, bibułki różowe angielskie, atrament chemiczny do znaczenia bielizny, pióra stalowe i gęsie prawdziwe hamburgskie, ołówki Fabera angielskie i Hartmutha wiedeńskie, kredy różne i estompy do rysunku, rysunkowe papiery w kolorach, angielskie Wattmanna, holenderskie Honiga regałowe, włoskie maszynowe, w arkuszach i w rulonach.

Dla katastru papier cienki i płótno do przerysowania, różne kałamarze na sekretarzyki, kieszonkowe, oprawne skryptury liniowane i z czystego papieru, książki gospodarskie i kupieckie oprawne różnych wielkości i grubości, prasy i książki do kopiowania listów, teki lub tak zwane bivoary w skórze oprawne do zamykania lub nie, oraz z przyrządami do pisania.

Albumy na fotografie, portmonetki, cygarniczki, necesserki i torebki damskie, różne gatunki pachnidel, ambry, gliceryny, pomady do włosów i do wąsów, rozmaite mydła z fabryk Riegera, prawdziwa woda kolońska w całych i pół butelkach, ramy złożone do mycia w listwach i gotowe tak zwane rokoko, z ozdobami w różnych wielkościach

i wszelkie galanterje dotyczące tego handlu.

Oraz wyrabia się w tym handlu monogramy w kolorach, białe wyciśnięcie liter na listach i kopertach.

100 kart wizytowych (à la minute) po 50, 60 ct. i wyżej.

Także przyjmuje zamówienia na bilety litografowane, wszelkie druki gospodarskie, raporta tygodniowe, asygnaty, rachunki dzienne i lasowe etc.

Wszelkie zamówienia na prowincję uskuteczniają się odwrotną pocztą.

Magazyn płócien i towarów wełnianych modnych
pod firmą

J. Pietrosch i Spółka

dawniej J. L. SINGER i SPÓŁKA

WE LWOWIE, przy placu św. Ducha 1. II nowa,
poleca swój obficie zaopatrzony

Skład Płótna, prawdziwych Web

irladzkich, holenderskich, rumburskich i szwajcarskich,

BIELIZNY STÓŁOWEJ

z słynnej fabryki w Freywaldau w garniturach na 6, 12, 18 i 24 osób; *ręczników, serwet i serwetek, chustek* do nosa czysto lnianych i batystowych, *piki, dymek, shyrtting, barchanów, firanek* do okien i innych towarów białych.

Dywany angielskie i *dywaniki* na łokcie, *kapy* i *serwety* gobelen i rypsowe, *koldry* flanelkowe, *materje na meble, plaids, chustki* i *szale* wełniane, *kaftaniki, skarpetki* i *pończochy*.

NAJNOWSZE MATERJE NA SUKNIĘ DAMSKIE

wełniane i jedwabne, flanelki angielskie, sukienka i wszelkie inne towary wchodzące w zakres naszego handlu. — Wszystkie towary są z najszlachetniejszych fabryk sprowadzane i polecamy takowe po cenach stałych i umiarkowanych.

Sprzedaż i kupno wszelkiego rodzaju papierów państwowych, akcji bankowych i przemysłowych, listów zastawnych, losów i monet, uskuteczniamy po kursie dziennym.

Zlecenia z prowincji załatwiamy z wszelką dokładnością.

Krajowy wyrób

OBUWIA

poleca

J. A. WODZIŃSKI

we Lwowie ulica Halicka 1. 4.

Największy wybór
dla Dam, Mężczyzn i Dzieci

z najlepszych materiałów zagranicznych, po cenach umiarkowanych.

Wszelkie zamówienia wykonują się w najkrótszym czasie.

TRUMNY KRUSZCZOWE

z pierwszej uprzywilejowanej fabryki państwa
austriackiego w Wiedniu,

przewyższające znacznie pod względem wytrzymałości i wytworności wszelkie wyroby tego rodzaju innych fabryk, dla tego też nieporównanie lepsze, są w wielkim wyborze, po cenach fabrycznych do nabycia. Również materace, poduszki, kapy, świece itd.

Zamówienia telegraficznie uskuteczniają się natychmiast.

we Lwowie, plac Kate-

dralny Nr. 3.

OPTYK

Celestyn Kotkowski

we Lwowie

przy placu Marjackim w hotelu Georga.

Poleca łaskawym względem Szanownej Publiczności swój magazyn zaopatrzony świeżo w najlepszy wybór szkła optycznych z najszlachetniejszych francuskich, belgijskich i niemieckich fabryk oraz instrumenta fizyka i rekwizyta gorzelniane w najumiarkowańszych cenach. Przyjmuję przytem reparację wszystkich przedmiotów wchodzących w zakres mego zawodu uskuteczniając takowe z całą sumiennością w jak najkrótszym czasie.

L W O W S K I E
TOWARZYSTWO STOLARSKIE

we Lwowie, przy placu Bernardyńskim l. 15.

poleca swój

własnymi, z najsuchszego materiału i podług najnowszych najgustowniej-
szych wzorów wykonanemi wyrobami obficie zaopatrzonej

SKŁAD MEBLI,

oraz wielki wybór

luster, materji na meble, dywanów, sukna na podłogi, karniszów i kutasów
do okien, jakoteż mebli giętych i mebli żelaznych

☛ po cenach stałych i niskich. ☛

Przyjmuje także z a m ó w i e n i a na wszelkie do zawodu jego należące roboty
i uskutecznia takowe pod zaręczeniem spieszego i dokładnego wykonania.

T. Latinik & K. Gawlikowski

polecają Szanownej Publiczności swój przy ulicy Halickiej l. 20 w domu Wgo p. Chilińskiego obok handlu żela-
znego Wgo A. Halskiego (gdzie był handel wedlin Adama Jakubowskiego)

nowo urządzonej

HANDEL TOWARÓW KORZENNYCH, WIN i DELIKATESÓW
pod „Afrykanką“.

Zaopatrzywszy takowy obficie we wszystkie towary w zakres handlu korzonnego wchodzące, które li
tylko z pierwszorzędných fabryk w najświeższych i najdobarowszych gatunkach sprowadziliśmy i zawsze sprowadzać
będziemy. mamy więc nadzieję, że Szanowna Publiczność swojemi zamówieniami zaszczycać nas będzie łaskawą,
zwłaszcza, że zadaniem naszym jest i będzie **wszystkie towary dla większego odbytu po cenach
najumiarkowańszych sprzedawać, ręcząc przedewszystkiem za jak najrzetelniejszą
i dobrą obsługę.**

Nie mogąc z braku miejsca wyszczególnić wszystkich towarów w zakres naszego handlu wchodzących,
ośmielamy się więc polecić tymczasowo następujące:

Cukier w dużych i małych główkach, oraz miałki, rąbany w kostki i w cegiełkach. **Kawy:** Mocca,
Cawa, Złota, Ceylon perłowa i w najrozmaitszych gatunkach Cuba, Luqueira, Rio i Santos, oraz kawę paloną, **Ma-
karan** włoski i różne ciasta do rosółu, Sago indyjskie, Krupki perłowe, Ryż długi i okrągły. **Sery** najrozmaitsze,
Sledzie zwijane marynowane, holenderskie, wędzone i zwykle szkockie. **Świece** Apollo, Milli, Parafinowe i to-
jowe, oraz stoczki, wosk i świece kościelne, Mydła i Farbki najrozmaitsze. Krochmal tiulowy, Karty, Oliwa, Ocet,
Sosy i **Trufle** angielskie najrozmaitsze, oraz **wszelkie korzenia** jakie tylko w gospodarstwach domowych
sa używane. **Główny skład** Herbat Chińsko-rosyjskich, Rumu Bremskiego, Araku do Goa i Win Francuzkich,
Węgierskich, Burgundzkich, Hiszpańskich i Austrjackich. — Rozolisy i Likwory krajowe oraz Likwory Francuzkie,
Amsterdamskie i Włoskie. — Zarazem polecamy elegancko urządzonej

Pokoik do śniadań

gdzie najrozmaitsze marynaty oraz Kawior astrachański, Salami, Szynkę, Kielbasę polską jako też najrozmaitsze
napoje: Porter angielski koszowy i zwykły, Szampany, Wina i co dzień doskonale świeże Piwo krasiczyńskie i inne
dostać można.

Drożdże codziennie świeże.

F. C. Staff & Comp.
Lwów, ulica Jagiellońska l. 12.

F. C. Staff & Comp.
Lwów, ulica Jagiellońska l. 12.

**Tanie kandyzowane owoce, pieczywo na Boże Narodzenie,
czokolady i t. d.**

poleca

F. C. Staff & Comp.

we Lwowie przy ulicy Jagiellońskiej l. 12,

vis-à-vis gal. kasy oszczędności

Sprzedaż en gros i en detail.

Cenniki rozsyłają się na żądanie bezpłatnie.

Oprócz innych artykułów są następujące zawsze na składzie:

Aranzini kandyzowane

Jabłka z cukru

Gruszki „

„ kandyzowane

Biszkokty małe

„ wielkie

Bonbonki nadziewane

„ z dewizą

„ strzelające

Cukierki piersiowe

Cedri kandyzowane

Czokoladki

Cytrynowe Roks i Drops

Dragée z karamela

„ z likierem

Szlazowe bonbonki

„ kulki

Maliny

Kalmus kandyzowane

Słodowe cukierki

Migdały kandyzowane

„ palone

Mak kandyzowany, kolorowy

Morele

Roks i Drops

Hiszpański

Cukierki na robaki

Pastelki na robaki

Tort preszburski

„ dla dzieci

F. C. Staff & Comp.
Lwów, ulica Jagiellońska l. 12.

F. C. Staff & Comp.
Lwów, ulica Jagiellońska l. 12.

F. C. Staff & Comp.
Lwów, ulica Jagiellońska l. 12.

F. C. Staff & Comp.
Lwów, ulica Jagiellońska l. 12.

F. C. Staff & Comp.
Lwów, ulica Jagiellońska l. 12.

F. C. Staff & Comp.
Lwów, ulica Jagiellońska l. 12.

F. C. Staff & Comp.
Lwów, ulica Jagiellońska l. 12.

F. C. Staff & Comp.
Lwów, ulica Jagiellońska l. 12.

F. C. Staff & Comp.
Lwów, ulica Jagiellońska l. 12.

F. C. Staff & Comp.
Lwów, ulica Jagiellońska l. 12.

Księgarnia **KAROLA WILDA** we Lwowie

ulica Halicka liczba 21,

poleca swój skład najnowszych książek i utworów muzycznych.

BENONI Dr. KAROL.

Rys geografii i historii powszechnej dla wyższych szkół średnich i do nauki prywatnej. Tom I. (Świat starożytny.) 428 stronic duża 8ka. Lwów 1875. 2 zlr. 40 ct.

KLUN Dr. V. F.

Geografia powszechna, podręcznik do nauki w szkołach średnich, podług 16. wydania przetłumaczony za zezwoleniem autora i uzupełniony z zastosowaniem nowych miar i wag austriackich. Opracowali Ludomił German i Romuald Starkel. 336 stronic w dużej 8ce. Lwów 1875. Uchwałą z d. 28. sierpnia 1875 l. 9091 postanowiła Rada szkolna kr. a j o w a zaliczyć tę książkę w poczet dozwolonych do użytków szkolnego w gimnazjach i szkołach realnych.

Czytelnię

obejmującą około 22.000 dzieł w językach: polskim, francuskim, niemieckim i angielskim jako też

wypożyczalnię nót

zawierającą przeszło 30.000 utworów na fortepian, skrzypce i inne instrumenta.

Warunki abonamentu są bardzo przystępne: na nuty jest także abonament z premlą. Program rozseła się na żądanie franco, bezpłatnie.

Nakładem tej księgarni wyszły następujące nowe dzieła:

BĄCZAŁSKI NAUKA RACHUNKÓW

w szkole ludowej, osnuta sposobem obrazowym i przywodzącym na tle ćwiczeń i zadań praktycznych, zestawionych metodycznie i zastosowanych do metrycznego układu miar. Część I. z 11 drzeworytami w tekście i 184 str. w dużej 8ce.

1 zlr. 15 ct.

Tęgoż **PRZEWODNIK METODYCZNY**

przy nauce rachunków w szkole ludowej 73 str. w dużej 8ce.

60 ct.

Matthéy-Guenet.

Nowe austriackie **MIARY** i **WAGI** metryczne, stosownie do rozporządzeń urzędowych podług oryginalnych modeli c. k. komisji głównej miar i wag w Wiedniu narysował i opracował. Pierwsze autentyczne wyobrażenie przepisanych kształtów miar i wag od r. 1873, prawnie ustanowionych, a od r. 1876 prawnie obowiązujących i wchodzących w życie **Wszystkie miary i ciężarki są przedstawione wręczewistej wielkości.** Cena tej tablicy 80 ct. (Tę samą tablicę mieć można także z tekstem ruskim.)

STARKEL JULIUSZ

ZACNI LUDZIE, ich pożyte, rozmowy, listy i nauki. Książka do czytania dla młodzieży wiejskiej. 470 str. w 8ce. 1 zlr. 60 ct. Uchwałą Rady szkolnej polecono do użytku przy nauce niedzielnej.

KULICZKOWSKI ADAM

Zarys dziejów literatury polskiej na podstawie badań najnowszych pracowników, dla użytku szkolnego i podręcznego 445 stronic w dużej 8ce, 2 zlr. 50 ct.

To samo oprawne w płótno 3 zlr. 25 ct. Tenże. Stosunek mego „Zarysu dziejów w literatury polskiej” do badań i pomysłów p. Dra Antoniego Małeckiego. Rzecz z powodu artykułu „Tygodnia” w osobistej obronie napisana. 32 str. Lwów 1875.

Cena 25 ct.

TATOMIR Ł.

GEOGRAFJA GALICJI. Podręcznik dla uczniów seminarjów nauczycielskich i dla nauczycieli szkół ludowych. 260 str. w 8ce. 1 zlr. 50 ct.

USTAWA GMINNA

z dnia 12. Sierpnia 1866.

Ustawa o obszarach dworskich i o reprezentacji powiatowej, ordynacja wyborcza dla gmin i powiatów, obowiązujące w Galicji wraz z W. Ks. Krakowskiem, *uzupełnione zmianami*, jakie odtąd aż do sierpnia 1874 r. w życie weszły, wraz z dotyczącymi ustawami państwowymi i rejestrem abecadlowym na nowo przejrzał i wydał Dr. Paweł Skwarczyński.

Wydanie trzecie 1874. 161 str. w 16ce.

Cena 60 ct.

Toż samo oprawne w płótno angielskie 1 zlr.

SKOROWIDZ nowych i dawnych numerów realności, tudzież nazw ulic i placów kr. stoł. miasta **LWOWA** według uchwał Rady miejskiej z r. 1871 z urzędowych źródeł zestawiony Lwów 1872. zlr. 1.

Plan kr. stoł. miasta Lwowa z krótkim skorowidzem dawnych i nowych nazw, placów i ulic.

Cena 1 zlr.

Ogłoszenie wydawnictw periodycznych i pism księgarni GUBRYNOWICZA i SCHMIDTA we Lwowie

przy placu św. Ducha pod l. 10
jako głównej agencji dla Galicji.

BLUSZCZ

Pismo tygodniowe dla kobiet.
Prenumerata kwartalnie we Lwowie 3 zlr., na pro-
wincji z przesyłką w opasce 3 zlr. 80 ct.

Nakładem wydawcy „Bluszcza“ wychodzi:

Pismo święte ilustrowane G. Dorego
Zeszyt 84 ct.

Dokładny prospekt rozsyła na żądanie bezpłatnie.

Abonenci (Bluszcza) mają prawo pobierania w cenie
zniżonej w prenumeracie:

**Dzieła J. I. Kraszewskiego i Encyklopedję po-
wszechną Orgelbranda.**

ENCYKLOPEDIA ROLNICTWA i wiadomości związek z niem mających

pod redakcją *Ks. J. T. Lubomirskiego, E. Starwiskiego
i S. Przyszańskiego.*

„Encyklopedia Rolnictwa“ obejmować będzie pięć
wielkich tomów in 4to, zawierających około 250 arkuszy
ścisłego lecz wyraźnego druku, w dwie szpalty, z drze-
worytami w tekście. Dla ułatwienia jej nabycia
wychodzić będzie zeszytami 5arkuszowymi, całe zaś dzieło
w ciągu 2½ lat ukończonem zostanie, dotychczas wyszło
35 zeszytów.

Prenumeratę uiszcza się za tom jeden 8 zlr. i 4 zlr.
jako połowę przedpłaty na tom ostatni.

Księgarnia przyjmuje oraz prenumeratę na wszystkie pisma tygodniowe, tak w kraju jak i za granicą wychodzące.

KŁOSY

Czasopismo ilustrowane tygodniowe

istniejące od roku 1865, w nadchodzącym roku 1875 wy-
chodzić będą w dotychczasowym zakresie, przyczem red-
akcja i nadal, tak samo jak dotąd nie będzie pomijała
niczego, co wpłynąć zdoła na literacko-artystyczny rozwój
pisma, na rzeczywistą jego wartość wewnętrzną. W obec
robudzającego się ciągle ruchu literackiego, wydawca
„Kłosów“ postanowił pismo to z Nowym rokiem 1875 zna-
cznie rozszerzyć a dział ilustracji podnieść do równi pism
ilustrowanych angielskich, francuskich i niemieckich. —
Prenumerata we Lwowie 3 zlr. 60 ct., na prowincji
z przesyłką w opasce 4 zlr. 40 ct.

Abonenci „Kłosów“ mają prawo nabywania **Ency-
klopedji powszechnej Orgelbranda** po zni-
żonych cenach.

Nakładem wydawcy „Kłosów“ wyszło:

Album Jana Matejki.

Cena 16 zlr. 50 ct

ROLNIK

**najtańsze ilustrowane czasopismo gospodar-
skie** pod redakcją grona profesorów *Szkoły rolni-
czej* w Dublanach, rocznie 12 zeszytów czyli 2 tomy; pre-
numerata półroczna tylko 2 zlr. z przesyłką pocztową.

Zbiorowe wydanie powieści J. I. Kraszewskiego.

Rok czwarty dobiega, jak podjęliśmy zbiorowe wydanie powieści J. I. Kraszewskiego 30-lecia prac zasłu-
żonego naszego pisarza, i dzisiaj dzięki udziałowi publiczności w bieżącym IV. **roczniku kończymy za-
powiedziany ten okres.**

Jako nakładcy pierwszego tak obszernego w Galicji wydawnictwa, które ze znacznym kosztem przez nas
podjęte, przy współdziałaniu wydawniczym księgarni M. Glücksberga do skutku doprowadziliśmy i w czem od
pierwszej chwili staraliśmy się zadosyć uczynić przyjętym na się zobowiązaniom wobec szanownych przedpłacielci,
dziś pragnąc przyspieszyć ukończenie zapowiedzianego okresu trzydziestulecia, dajemy szanownym przedpłacicielom
rocznie, ekonomizując drukiem na każdej stronie — w III. i IV. roczniku 80 arkuszy **więcej po nad przy-
jęte zobowiązanie bez wszelkiej dopłaty**, jako odwzajemnienie się za poparcie wydawnictwa, które
do skutku przyprowadziliśmy.

Rocznik I. — III. zawiera:

Dwa światy 4 tomy; **Chata za wsią** 3 tomy; **Poeta i Świat** 2 tomy; **Pod włoskiem nie-
bem** 1 tom; **Stary sługa** 2 tomy; **Dziwadła** 2 tomy; **Ostrożnie z ogniem** 1 tom; **Latarnia
czarnoksiężka** 4 tomy; **Historja o bladej dziewczynie** 1 tom; **Ładowa pieczara** 1 tom; **Pamiętniki
nieznajomego** 2 tomy; **Powieść bez tytułu** 4 tomy; **Czerca mogiła** 1 tom; **Mi-
ljon posagu** 2 tomy; **Ostatni z Siekierzyńskich** 1 tom; **Latarnia Czarnoksiężka, Serja II.**
4 tomy; **Djabek** 4 tomy; **Jermola** 1 tom; **Zygmuntowskie czasy** 4 tomy; **Tomko Prawdzie**
1 tom; **Złote Jabłko** 4 tomy; **Zacy krakowscy w r. 1549** 1 tom; **Komedjanci** 4 tomy; **Podróż
do miasteczka** 1 tom; **Budnik** 1 tom; **Całe życie biedna** 1 tom; **Metamorfozy** 3 tomy; **Hi-
storja Kołka w Płocie** 1 tom; **Mistrz Twardowski** 2 tomy; **Maleparta** 4 tomy.

Prenumerata wynosi:

rocznie z przesyłką pocztową	zlr. 14	rocznie bez przesyłki	zlr. 12
półrocznie	7	półrocznie	6
ćwierćrocznie	3.50	ćwierćrocznie	3

Dla prenumeratorów „**Ruchu literackiego**“ postanawiamy cenę zniżoną, Rocznik I. do III. po
8 zlr., rocznik IV. właśnie wychodzący, we Lwowie kwartalnie zlr. 2, na prowincji z przesyłką 2 zlr. 50 ct.

OGŁOSZENIE KSIĘGARNI GUBRYNOWICZA i SCHMIDTA.

Od 1. Października b. r.

wychodzi co sobotę we Lwowie tygodnik poświęcony literaturze, sztukom pięknym,
nauce i rzeczom społecznym

„RUCH LITERACKI“

przy współdziale najznakomitszych pisarzy polskich.

Z dniem 1. października r. b. rozpoczyna się czwarty kwartał za rok 1875 dla prenumeratorów „Ruchu literackiego.“

Po ukończeniu drukującej się obecnie powieści M. Bałuckiego, drukować będziemy powieść współczesną **Walerji Marrené-Morzkowskiej:**

Błękitna książeczka,

następnie powieści *T. T. Jeża, Elizy Orzeszkowej, Sewera, Pauliny Wilkońskiej i Jana Zacharjasiewicza*; oraz dokończenie „*Obrazów Kalifornii*“ *Bret-Harta*.

Z artykułów naukowo-literackich umieścimy szereg nader cennych prac *Jana Amborskiego, prof. Wacława Gaszłowa, Kazimierza Jarochońskiego, Kazimierza Kaszewskiego, Elizy Orzeszkowej, prof. Dr. Adolfa Pawińskiego, Kazimierza hr. Stadnickiego, Dr. Tomasza Staneckiego, Józefa Szujskiego, Władysława Zawadzkiego* i innych najpoważniejszych pisarzy polskich.

W przyszłym numerze rozpoczniemy nową serję listów *Juliusza Słowackiego*, zamykającą tę drogocenną korespondencję. Zresztą odwołujemy się do dawniejszych ogłoszeń. Rozszerzamy również z nadchodzącą porą zimową dział stałych korespondencji z Krakowa, Warszawy, Niemiec, Paryża i Londynu.

Prenumeratorowie „Ruchu Literackiego“ mają prawo do nabywania po niższej cenie zbiorowych wydań powieści **J. I. KRASZEWSKIEGO** i pism **ZYGMUNTA KRASIŃSKIEGO ZALESKIEGO** i **MICKIEWICZA**.

Dla osób nowo przystępujących z prenumeratą od stycznia 1875 dodajemy jako premię powieść historyczną **BOLESŁAWITY „Król i Bondarywna“** jakoteż początek „*Listów Juliusza Słowackiego*.“

Pierwszy kwartał „RUCHU“ (z r. 1874) został już wyczerpany; ponieważ i dalszych posiadamy już tylko bardzo szczupłą liczbę, przeto upraszamy osoby pragnące posiadać nasze pismo od stycznia 1875 r. b. o rychłe zgłoszenie się.

Prenumerata wynosi: We Lwowie: kwartalnie 2 złr. 50 ct., półrocznie 5 złr., rocznie 10 złr.
Z przesyłką pocztową kwartalnie 3 złr., półrocznie 6 złr., rocznie 12 złr.

BIBLIOTEKA POLSKA

(Tom I. II. pisma Zygmunta Krasińskiego)

cena 3 złr. 60 ct., w ozdobnej oprawie 4 złr. 80 ct.

w następnych tomach wyjdzie

PIERWSZA ZUPEŁNA EDYCJA PISM

BOHDANA ZALESKIEGO,

przez samego autora przejrzana i do druku przygotowana.

Brak zbiorowego wydania pism ukraińskiego wieszca od dawna już dawał się czuć dotkliwie, zwłaszcza odkąd ogłoszono zbiorowe edycje wszystkich już prawie współczesnych mu poetów. Oddajemy się przeto milej nadziei, że zapowiedź nasza z radością powitana zostanie przez ogół, zajmujący się sprawami ojczyźnej literatury.

Blizsze szczegóły wydawnictwa ogłosimy wkrótce. Tu tylko już nadmienimy, iż podczas, gdy komplet pism Zaleskiego w dawniejszych edycjach kosztuje przeszło 15 złr., cena edycji naszej zaledwo trzecią część tej sumy wyniesie.

GUBRYNOWICZ i SCHMIDT

Wydawcy „Ruchu Literackiego.“

BIBLIOTEKA NAJCELNIEJSZYCH POWIEŚCI i ROMANSÓW

nabyta przez księgarnię naszą na wyłączną własność w roku 1874 wychodzić będzie i nadal pod dotychczasowymi warunkami.

Prenumerata wynosi: we Lwowie rocznie 8 złr., półrocz. 4 złr., kwartalnie 2 złr. Na prowincji: rocznie 10 złr., półrocz. 5 złr., kwartalnie 2 złr. 50 ct.

Rocznik V. zawiera:

1. **PAMIĘTNIKI DANIELA** powieść oryginalna przez J. Tretiaka; 2. **NAMIĘTNOŚCI** powieść Z. Schwartz; 3. **ANGIOLA MARIA** powieść włoska przez Carcano; **STRASZNA GOSPODA** powieść z ang. J. T. Smitha 2 tomy; **POLOWANIE**, powieść przez P. Wilkońską 2 tomy; **ROK ZAMEŻCIA** powieść szwedzka E. Carlen 2 tomy; **BURZYK** powieść z niemieckiego F. W. Hacklendera 2 tomy. **RIENZI** ostatni trybun rzymski, powieść z angiell. Bulwera 2 tomy; **TALIZMAN** powieść flamandzka przez H. Conscience.

Rocznik VI. Z. M. Schwartz, **DWIE MATKI**; Carlen Flygary, **KAPRYŚNA KOBIETA**; Bodzantowicz, powieści: **MUSZKIETER, FATUM, SIEROTKA**. Opowiadanie przy kominku; Z. M. Schwartz, **WDOWA** i **JEJ DZIECI**; Miss Yonge. **DZIEDZIC** z **REDCLYFFE**; przekład Marji J. — E. F. Carlen, **BRACIA MLECZNI**; powieść, przełożona ze szwedzkiego T. S.

Dawne roczniki, o ile zapas starczy, po cenie 8 złr., z wyjątkiem I. i III. rocznika, które tylko biorącym całe wydawnictwo ustąpić możemy.

! Zwracamy uwagę !

TYDZIEN,

największe i najwszechstronnejsze pismo polskie, poświęcone literaturze, sztuce, nauce i rzeczom społecznym, wychodzi we Lwowie od października r. 1874 a zasilane przez pióra prawdziwej wartości, daje żywy obraz ruchu umysłowego tak w kraju, jak za granicą.

Tydzień wychodzi każdej niedzieli, (we Lwowie w Sobotę) w formacie największych pism zagranicznych, objętość **półtrzecia arkusza** tygodniowo, na papierze welinowym.

Stałe działy: Powieści, podróże, ważne pamiętniki, rozprawy o sztuce, obrazy z życia i natury, poezje, nowelle, rozprawy z dziedziny nauk przyrodniczych, pogadanki, recenzje teatralne, krytyki dzieł polskich i obcych, korespondencje z głównych ognisk literackich w ziemiach polskich, tudzież z Paryża, Niemiec, Anglii, i Włoch, wreszcie starannie prowadzony dział bibliografji, wiadomości w kraju i ze świata, nakoniec rozmaitości.

Ktokolwiek chce się przekonać o wartości **Tygodnia**, potrzebuje tylko zażądać od Administracji numeru na okaz, a ten zostanie mu wysłany **gratis i franco**.

Warunki przedpłaty:

Na prowincji z przesyłką:		We Lwowie:	
Kwartalnie	4 zlr. 40 ct.	Kwartalnie	3 zlr. 50 ct.
Półrocznie	8 " 80 "	Półrocznie	7 " — "
Całorocznie	17 " 60 "	Całorocznie	14 " — "

Pieniądze prenumeracyjne uprasza się adresować:

Do Administracji **Tygodnia**, we Lwowie, Ulica Halicka l. 52.

Prenumeratę przyjmują także wszystkie księgarnie i urzędy pocztowe.

Obok **Tygodnia**, po niesłychanie niskiej cenie wychodzi od stycznia r. 1875. „**Biblioteka powieściopisarzy polskich**“ w której na r. 1875, wyszły w 8 dużych tomach:

Powieści JÓZEFA DZIERZKOWSKIEGO

Prenumeratorowie **Tygodnia** płacą za tych **8 tomów** zamiast **20** zlr. tylko **9** zlr. Nigdzie nie ma równie taniego wydawnictwa.

Prenumeratę na powieści Józefa Dzierzkowskiego, można składać także częściowo po 2 zlr. 25 ct. tj. za dwa tomy, lub żądać przysłania za zaliczką pocztową.

ADRES:

Administracja **Tygodnia** we Lwowie, Ulica Halicka l. 52.